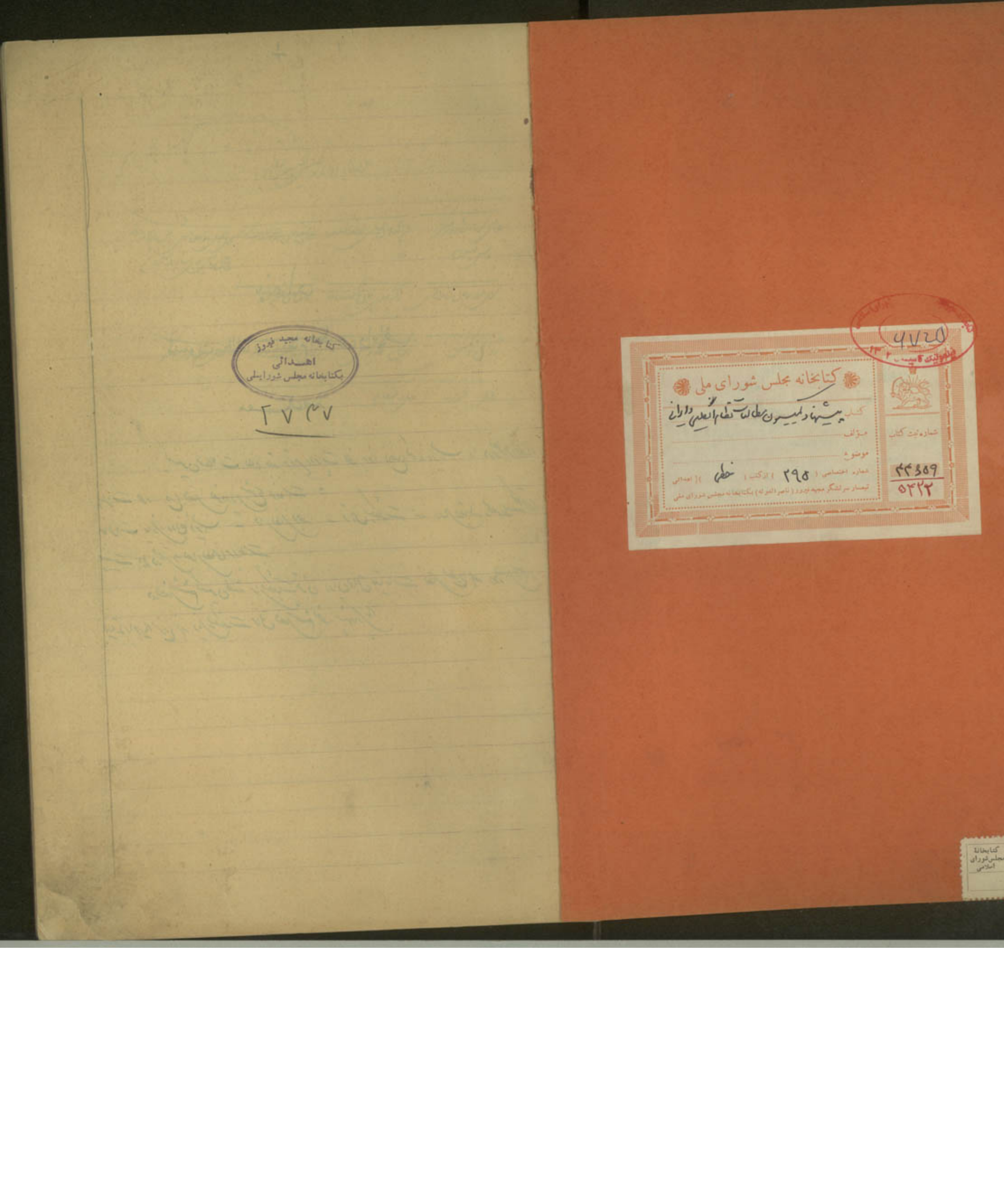
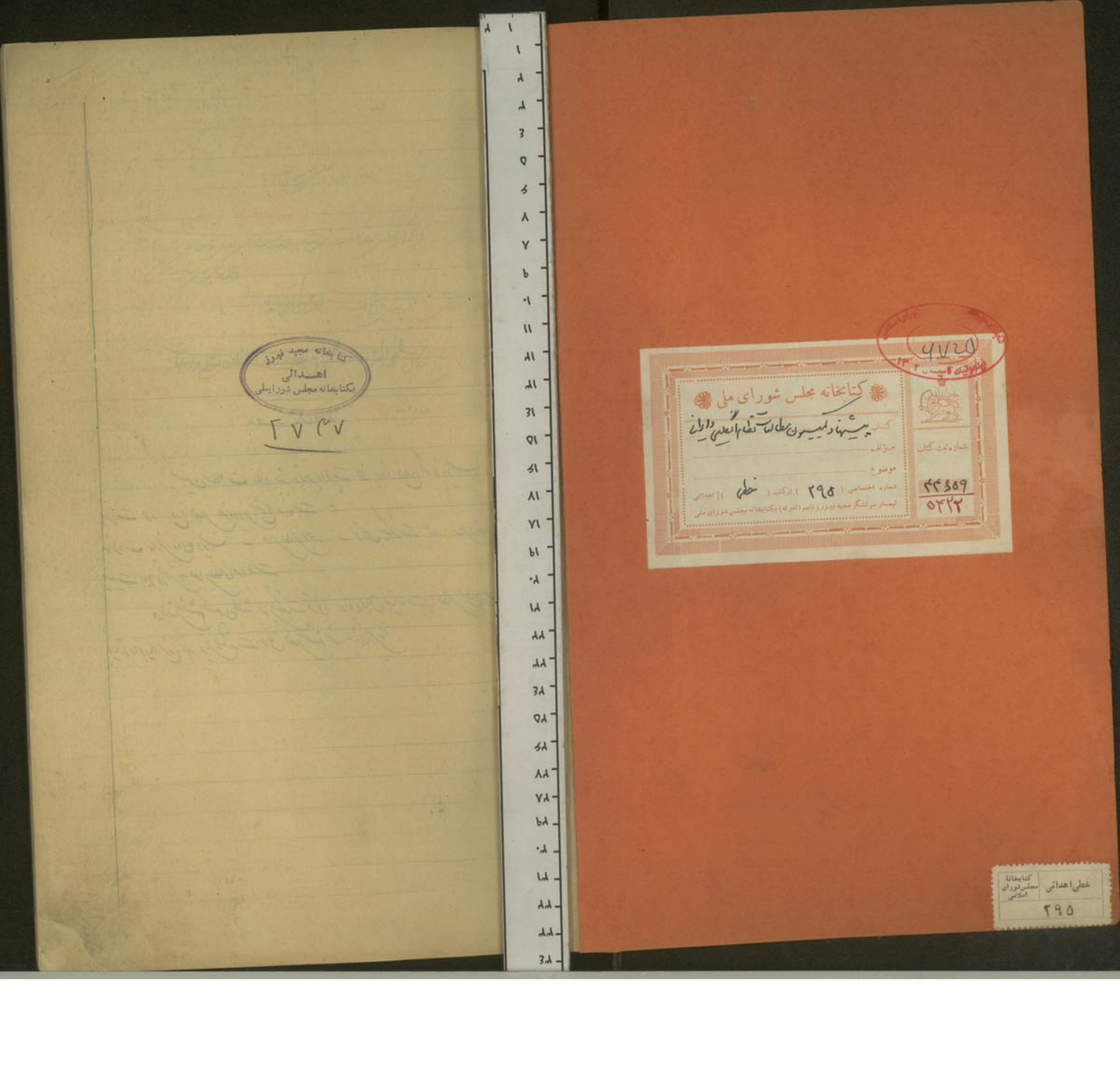
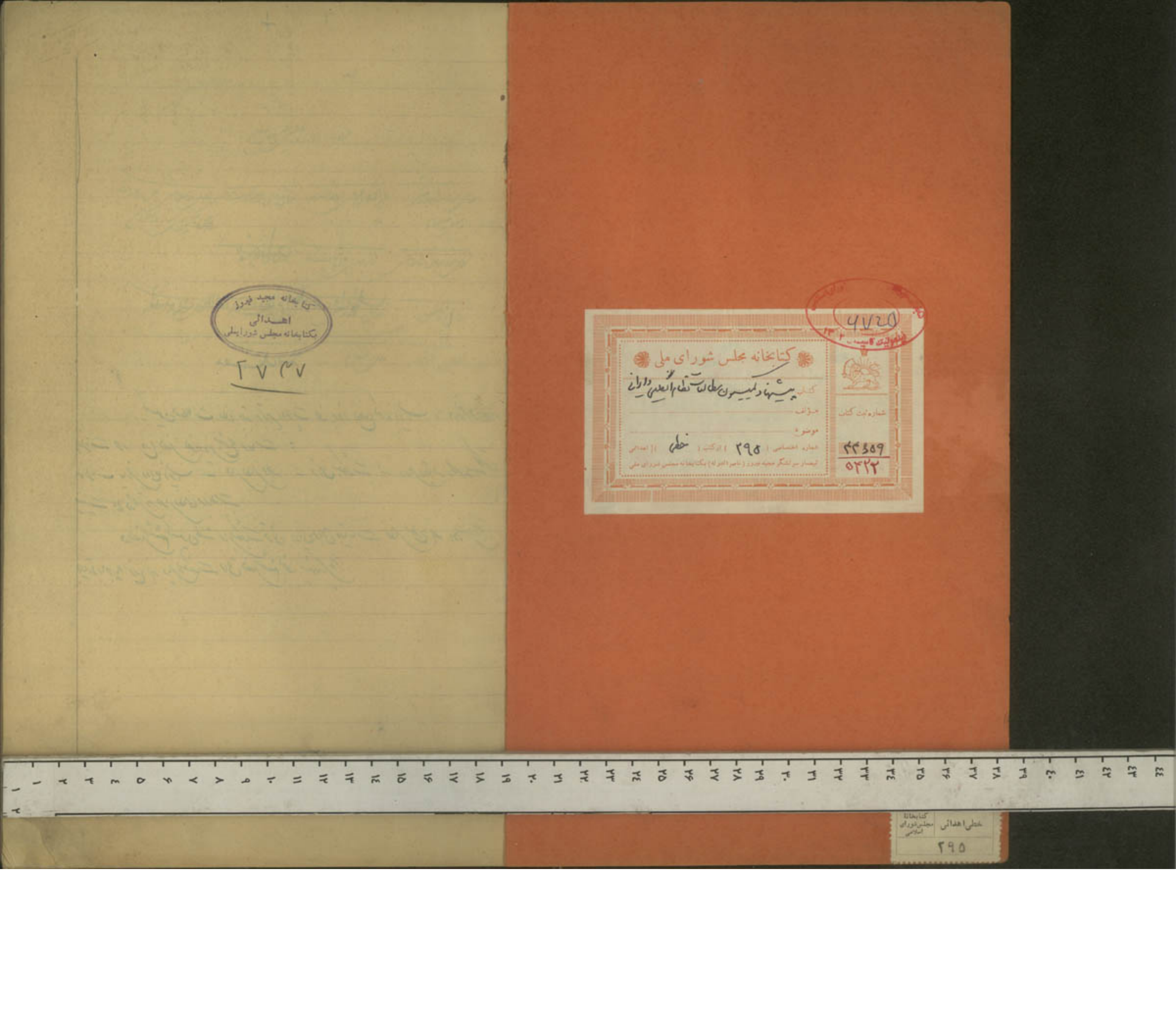
کتابخانهٔ
مجلس شورای
اسلامی

کتابخانه مجید فیروز
اهدائی
بکتابخانه مجلس شورایملی
۲۷۳۷
کتابخانه مجلس شورای ملی
کتاب
مؤلف
موضوع
شماره اختصاصی (۲۹۵) از کتب (خطی) اهدائی
تیمسار سرلشگر مجید فیروز (نصرالدوله) بکتابخانه مجلس شورای ملی
شماره ثبت کتاب
۴۴۳۵۹
۵۴۲۲
خطی اهدائی
کتابخانه مجلس شورای اسلامی
۲۹۵

کتابخانه مجید موقر
اهدائی
بکتابخانه مجلس شورایملی
۲۷۴۷
کتابخانه مجلس شورای ملی
کتاب
مؤلف
موضوع
شماره اختصاصی (۲۹۵) از کتب (خطی) اهدائی
شماره ثبت کتاب
۴۴۳۵۹
۵۴۳۲
۴۷۲۵
خطی اهدائی
۲۹۵

کتابخانه مجید موزر
اهدائی
بکتابخانه مجلس شورایملی
۲۷۳۷
کتابخانه مجلس شورای ملی
پیشنهاد کمیسیون مطالعات تشکیلات عدلیه ایران
خطی
۲۹۵
۴۴۳۵۹
۵۳۲۲
۴۷۲۵
خطی اهدائی
۲۹۵

پیشنهاد

کمیسیون مطالعات نظام انگلیسی و ایرانی

مقدمه

کمیسیون مطالعات نظام جهت ترتیب راپرت خود بدواً اوضاع کنونی ایران را در مد نظر قرار داده
ملاحظات خود را در این فصل بقرار ذیل تشریح نموده است :
ملاحظات جاری در اوضاع ایران — قوای نظامی موجوده — قوای تشکیلات — وسایل ارتباطیه و محصولات مملکتی
وضعیت مالیه در قسمتی که به قوای نظامی مربوط است

در فصل ششم کمیسیون نقشه برای تشکیلات قشون ایران موافق احتیاجات نظامی مطرح نموده و در فصل هفتم
عملیاتی را که برای شروع نمودن و بنای تشکیلات موافق فصل ششم نقشه پیشنهاد نموده

اعضاء ایرانی و انگلیسی کمیسیون نظام

عباس میرزا سالار لشکر رئیس کمیسیون — علی‌محمد خان [illegible] سردار [illegible] — [illegible] خان [illegible] سردار [illegible] — کلنل [illegible]

کلنل [illegible] — دکتر مهدی خان [illegible] — [illegible] خان [illegible]

ژنرال دیکسن — ژنرال [illegible] — ژنرال [illegible] — کلنل [illegible]

کلنل فریزر — کلنل [illegible] — کلنل [illegible]

کتابخانه مجید بهروز
اهدائی
بکتابخانه مجلس شورای ملی

پیشنهاد

کمیسیون مختلط نظامی انگلیس و ایران

فصل اول

مخاطرات داخلی و خارجی که ممکن است قوای نظامی ایران با آن مواجه گردد

۱ - مخاطرات خارجی

کلیات :- ۱ از نقطه نظر مخاطرات خارجی که ممکن است متوجه سرحدات ایران شود کمیسیون فقط روسها را در نظر گرفته و عثمانیها را هم در ممالک مجاور خاتمه یافته - والا و ضمیمه نقشه بواسطه شورش روسیه و وجود قوای خارجی در داخله مملکت و علل دیگر البته غیر ممکن است ضمیمه کمیسیون در نظر گرفته است روسها را ممکن است در قوای مسلح ایران تحریک و دعوت استمداد از قوای خارجی قادر به حفظ و نگاهداری سرحدات خود بوده و قوای خارجی مملکت در این زد و خورد نکنند :

تقسیمات سرحدی :- ۲ - قسمتهای مختلف سرحدات ایران در پنج قسمت نظر گرفته شده از قرار مفصله ذیل است

آ) سرحدات شرقی متصل بافغانستان
ب) " شمال شرقی متصل بماوراء خزر
پ) سواحل دریای خزر
ت) سرحدات شمال غربی متصل بقفقازیه
ث) سرحدات غربی متصل بکردستان

سرحدات شرقی ۳ - در صورت تیرگی حسن روابط بین ایران و افغانستان عده قشونی که ممکن

است مجاورت افغانستان با سرحدات ایران شرقی [illegible] مربوط است بمقدار قوائی که جهت حفظ سایر سرحدات افغانستان لازم خواهد بود . بملاحظه روابط دوستی بین دولتین ایران و دولت امپراطوری انگلیس محدودات [illegible] نمیشود دولت افغانستان اجازه داده شود در تمام قوای خود را بسرحدات شرقی ایران سوق دهد حسن تمایل از طرف دولت افغان نسبت خواهد بود در قبال انگلستان از هندوستان بسرحدات افغان قشون بکشد در اینصورت افغانستان مجبور خواهد بود بهترین قسمت از قوای خود را بسرحدات مجاور هندوستان گسیل دارد

با حسن دفاعی عقیده کمیسیون این است دولت افغانستان قادر خواهد بود بسرحدات شرقی ایران با یک عده بیش از ۵۰۰۰ نفر حمله کند عده ترکمانها هم ممکن است با قوای مهاجم بپیوندند چندان زیاد نیست و از حیث قورخانه کامل نخواهد بود

نقاطی که ممکن است از آن حمله شود (۱) و در سیستان خواهد بود - این ناحیه بواسطه قابل خیز بودن قسمتی [illegible] چنانکه از مدت زمانی افغانستان در این سرزمین متوجه بوده است نقطه دوری که ممکن است مورد حمله واقع شود (۲) مشهد و حدود و نواحی جنوب اطراف آن [illegible] (۳) شهر تربت حیدری و حدود و نواحی خراسان - تصرف نقاط مفصله فوق تأثیرات معنوی در تمام ایران خواهد بخشید

میدان سرزمین سیستان ، کمال سهولت از راه قوای مهاجم مورد حمله واقع خواهد گرفت و افغانها لازم نیست قوای مهاجم پس از رسیدن بسرحد [illegible] کمال سهولت تهیه خواهد جهت رسیدن بمشهد بهترین و سهل‌ترین راه از طریق هرات است دیگر از تربت شیخ جام میباشد از دو قدر در تمام خط حدود موجود خواهد بود

راههای تربت حیدری از طریق خواف نیز قادر بحمل اغذیه برای قوای مهاجم خواهد بود

سرحدات بین دریاچه [illegible] سیستان کوهستانی و ضعیف الطرق میباشد و [illegible] در این حدود [illegible] کم است - حمله از این طریق تصور نمیرود حتی اقدام در آن منطقه [illegible] را در نظر نخواهد داشت

در تمام مدت [illegible] افغانستان همیشه مستعد بود [illegible] بین دولت ایران و افغانستان [illegible] در این حال [illegible] هزار [illegible] خواهد

در اوان گذشته قوای اطراف خاف و تربت شیخ جام (در طرف شمال) و در حوالی سیستان ایران (در طرف جنوب) [illegible] هزار افغانی [illegible]

سرحدات شمال شرقی - ۴ مخاطرات [illegible] ایران در این حدود مربوط خواهد بود به [illegible] و

نتیجه اغتشاشات در دولت روسیه و رابطه شوروی ... [illegible] ترقی ... چنین تصوری رود که این مملکت پس
از خاتمه اغتشاشات یک مرتبه مقاصد دیرینه را دارا شود

با همه در ممالک مجاوره دولت ... [illegible] ... یا حال گرجستان مستقل تشکیل شود

با همه ممکن تمام این حدود روسیه بزرگ را تشکیل دهد - مخاطراتی که متوجه دولت ایران ... [illegible]
کمتر از این هم خواهد بود.

در صورتیکه در ممالک ماوراء خزر ترکیه یا چنین دولت مستقل ترکیه تشکیل گردد مخاطرات متصوره
مضاعف و وسیله ... [illegible] ... خواهد بود ... [illegible] ... ماوراء خزر ترکیه دیگر بعضی
... [illegible] ... حواس خواهند

از ممالک ماوراء خزر ... [illegible] ... و در جوار آن ... [illegible] ... حالیه خیلی
... [illegible] ... واقع شده ... مخاطراتی را متوجه دولت ایران ... [illegible] ... هرگاه قشون
... [illegible] ... همیشه ... [illegible] ... ماوراء خزر ترکیه ... [illegible] ... بطرف این
دولت ... [illegible] ... ممالک ماوراء خزر ترکیه ... چنین دولت مستقل ... [illegible] ... اقدام
... [illegible] ... ممکن است ... عده ۲۰۰۰ یا ۳۰۰۰ نفری ... [illegible] ... و در صورتیکه ... [illegible]
دولت ... [illegible] ... اسلحه و مهمات ... [illegible] ... خواهد شد

راه هائی که از آن بیشتر احتمال حمله می رود راه مشهد عشق آباد ... از طریق ... [illegible] ... خواهد بود
ولی ممکن است ... [illegible] ... از گذرگاه های ... [illegible] ... هرگاه ماوراء خزر
... [illegible] ... قسمتی از روسیه بزرگ ... [illegible] ... مخاطرات ... بیشتر خواهد بود ... راه آهن
ماوراء خزر ... [illegible] ... خط موازی سرحدات ... [illegible] ... ارتباط با اروپا ... [illegible]
ذخایر ... [illegible] ... را ... [illegible] ... خواهد ...

ثانیا ... [illegible] ... دولت ... [illegible] ... ماوراء
خزر واقع ... [illegible]
... [illegible] ... و اشجاع شود

مهمتر آنکه ممکن است ... [illegible] ... ایران ... [illegible] ... مربوط خواهد ...
... [illegible] ... دولت ... [illegible]

... [illegible] ... قشون
... [illegible] ... دارا باشند

آنچه از ... [illegible] ... روسیه ... شده احتمال می رود ... [illegible] ... ۱۲۰۰۰ الی ۲۰۰۰۰

نفر با تجهیزات و ملزومات عدیده از این طرق بسمت ایران ... [illegible]

خاتمه ... [illegible] ... راه های ... احتمال حمله می رود راه مشهد عشق آباد ... [illegible] ... عمده قشون
... [illegible] ... خواهد بود

سواحل بحر خزر ۵ - مخاطرات متوجه ایران در این حدود نیز مربوط خواهد بود ... [illegible]
ممالک اطراف سواحل بحر خزر ... [illegible] ... روسیه ... [illegible] ... هرگاه در این حدود ممالک ... ممالک مستقل
تشکیل ... مخاطرات متوجه ایران کمتر خواهد بود ... [illegible] ... حدود غربی ... ممالک بزرگ روسیه
گردد

بندرگز در سواحل بحر خزر یکی از ... [illegible] ... می شود ... [illegible] ... قوائی ... تسخیر
... [illegible] ... گردد ... [illegible] ... خواهد بود ... [illegible]
... [illegible] ... نقطه ... [illegible] ... دولت ... [illegible]
بحر خزر را ... [illegible] ... تشکیل می دهد

... [illegible] ... پیاده کردن قشون واقع شود ... [illegible]
خصم از طرف قفقازیه ... [illegible] ... صورت وقوع یابد در اینحال نیز پیاده کردن قشون از نقطه نظر
... [illegible] ... قشون خصم خواهد بود

از ... [illegible] ... بادکوبه ... [illegible] ... نقاط ... [illegible]
ممکن است ... [illegible] ... تسخیر این نقاط قشون ... در سواحل جنوبی بحر خزر پیاده شود عده قوائی که ممکن است
جهت این نقاط ... [illegible] ... در بحر خزر حمله شود ... [illegible]
تمام ممالک روسیه ... [illegible] ... ممکن است ... [illegible] ... از نقاط ... [illegible] ... عده
۵۰۰۰ الی ۱۵۰۰۰ نفر با ملزومات و تجهیزات ... [illegible] ... پیاده شود

سرحدات شمال غربی ۶ - مخاطرات متوجه ایران از این حدود نیز مربوط خواهد بود ... [illegible]
در قفقازیه تشکیل یافته ... هرگاه این دول بطور مستقل ... [illegible] ... مخاطراتی ... [illegible] ... ایران ... [illegible]
... [illegible] ... کمتر خواهد بود گرچه دولت آذربایجان ... [illegible]
... [illegible] ... همیشه ... [illegible] ... در صورت عدم ... [illegible] ... در آن حدود ... [illegible] ... سرحدات از طرف
دولت ایران ممکن است ... [illegible] ... آذربایجان اقدام ... [illegible] ... گردد

چنانچه قفقازیه مجدداً جزء دولت بزرگ روسیه گردد خطر ... [illegible]
... [illegible] ... حمله ... [illegible]
خصم واقع شده ... [illegible] ... تبریز خواهد بود در اینصورت

ممکن است جهت تقویت قسمت عمده قوای قسمتهای فوق نیز از طرف شرق آورده شود حتی در برخی نیز قوای
پیاده نظام

سرحدات غربی ۷ - چنانچه به سرحدات غرب با اندازه منظم نظر بیفکنیم دیده میشود که ۲ مسیر حمله که
تعادل می دهد و همه این راه ها تماما منتهی به دولت مقصدی سرحدات غرب ایران را کاملا
تهدید قرار دهد

کلیه حوادث گذشته تاریخ ثابت کرده آن مسیر شرقی را که طوایف اکراد در
سرحدات همواره ایجاد اشکال کرده و خاطر دولت ایران را در این راه ها فارغ
ندارد - چه از یک طرف طوایف اکراد سرحدات ایران وارد کرده پس از اینکه دولت ایران
ضعیف ترین کشف یافته و دولت ایران جلوگیری از عبور اکراد را به سرحدات ایران از این جهت نیز
خالی خواهد است

ولی تا زمانیکه ترتیبات فوق صورت عملیت به خود نگیرد دولت ایران در این حدود باید حاضر
و مستعد باشند در موقع لزوم بتوانند با دسته های سوار اکراد به عده اقلا بالغ بر ۲۰۰۰ نفر
اسب مسلح خطوط ملی را مقابله نمایند - این دسته ها با جهت و عشایر ... از طرف
اکراد ایرانی در داخله ایران ... کمک شود.

کلیات ۸ - بطور عمومی ملاحظه میکنیم که از خارج متوجه ایران میشود در طرف شمال مرکزیت ... و اهمیت
آن در نتیجه ... و انتشار ... مربوط ... است ... در سابق ... دولت ... روس
داده شد ... دولت ایران ... در نتیجه این ... جنوبی ...
مستقل ... در حدود سرحدات شمالی ایران ... در ... حفظ حدود و ثغور ایران ...
... تمام ... از طرف دیگر ... از ... سرحدات
... روسیه ... قوای ... در ... ممکن ... در ... قوای
... در ... است ... کشور ... فارغ ... و ...
... است ولی ... دولت ایران ... حفظ ... وارد
... در روز ... قادر ... تا زمانیکه ... مستقل
... قوای ... قادر ... تمام ... باشد از قوه ...
... وسایل ... جهت حفظ حقوق در مقابل مخاطرات ... خارجی ...
... دولت ... دولت ایران مستقلی ... و ...
ترکیه ایران ...

مملکت ایران دارای مزایای طبیعی در سرحدات خود میباشد و در واسطه دنباله قلل سرحدات جنوبی
در مقابل ... عارضی محفوظ دارد - این وضعیت ... در ... شمال شرقی و
شمال غربی و ... غرب موجود است - رشته های کوه ... گذارده و راه های
... داده اند - ولی در هر صورت ... کرده و ... مملکتی نمی توانند
جهت حفظ ... نتیجه به موانع طبیعی شده کوه ... و قلاع ... حفظ
حفظ مملکت ... مزاحمت ... اهالی ... در ... هر قسمت ...
حفظ مملکتی ... ایران ... شده اند و استحکام میشود

ب - مخاطرات داخلی

کلیات - ۹ ... در این موضوع حفظ ... داخلی است عده ...
ولایت ... اطراف ... در نقاط مختلف مملکت ...
... کردن ... تمام ...
میگردند ... ولی ... نقاط ... از ...
... داخلی ... مملکت ... است

تقسیمات و نواحی - ۱۰ ... ایالات ... مملکت ... تقسیم میشود

ا - شمال غربی - ایالت آذربایجان و ولایت زنجان
ب - غرب - ولایت کرمانشاهان کردستان ایران ولایت همدان عراق
ج - جنوب غربی - ... ولایت اصفهان ... کوه گیلویه لرستان و ... ستان
د - جنوب - ایالت فارس ... بندرعباس و ...
ر - جنوب شرقی - ایالت کرمان و یزد و بلوچستان ایران بندرعباس و ...
س - شرق - ایالت خراسان قائنات و سیستان
ص - شمال - ولایت ... گیلان و مازندران و استرآباد حدود طهران قزوین قم سلطان آباد کاشان
سمنان ... و ...

شمال غربی - ۱۱ ... در این ... است ... در ...
... معروف ... شاهسون ... اکراد ... اطراف
ارومیه ... در ...
در این ... ملی ... مخاطرات ... بطور
... قسمت ... در ... شده ... مملکت ... است ... خواهد ...

صنعت مهم این محل قالیبافی است - جاده در حوالی این منطقه اهمیتی [illegible] باشد و بیشتر
[illegible] خواهند بود خصوصیت دهقانی [illegible] در ایران [illegible] آذربایجان [illegible] از طوایف
لرستان اکثر تحت تأثیر و سلیقه بوده‌اند آنها رجحان خواهند داشت قشقائی و طوایف
شاهسون - بختیاری و قشقائی می‌روند ولی محلهای دیگر نزدیک [illegible] است طوایف ترک
اورامان نیز همین نوع [illegible] در این نقطه زندگی دارند در این منطقه [illegible]
۲۵۰۰۰ الی ۳۰۰۰۰ نفر آنها مسلح هستند می‌شود قسمت کوچکی از این عده
ممکن است در این نقطه [illegible] متمرکز شده که دارای [illegible] ولی در هر حال ترک‌ها
هستند اقدامات مؤثری باشند نخواهند بود [illegible] آنها شجاع و فرد [illegible] جنگجوی
فعالی هستند

راه‌های تجارتی مهم این حدود راه تبریز - رشت - [illegible] راه‌آهن جلفا
تبریز به طرف [illegible] واقع [illegible] راه [illegible] و تبریز [illegible] اهمیت ندارد

غرب - ۱۲ طوایف کردستان عموماً تحت تأثیر [illegible] دارند [illegible] در ایران
[illegible] نقطه [illegible] برای مطیع کردن آنها [illegible]
[illegible] در قسمت‌های [illegible] این طوایف [illegible]
همیشه [illegible] اطراف [illegible] دارند [illegible] عده نفرات مسلح
در کردستان [illegible] ولی در هر صورت عده مسلح آنها زیاد و نفرات [illegible] شجاع و دلیرند

در [illegible] ۲۰۰۰۰ نفر مسلح [illegible] می‌شود و تماماً شجاع [illegible]
و راهزنی مشغول می‌باشند طوایف این منطقه ییلاق و قشلاق‌های متعدد را دارا هستند و بیشتر [illegible] آنها
در [illegible] بعید از یکدیگر واقع شده‌اند طوایف عرب [illegible] ایران [illegible] در
رابطه [illegible] راه‌های [illegible] راه [illegible] نقطه [illegible] راه‌آهن بغداد [illegible] از طریق [illegible]
[illegible]

جنوب غربی - ۱۳ [illegible] خوزستان [illegible] قسمت [illegible] تماماً [illegible] [illegible]
[illegible] عربستان [illegible] واقع [illegible] ۱۴۰۰۰
الی ۲۰۰۰۰ نفر آنها مسلح هستند می‌شود - [illegible]
[illegible] در این منطقه [illegible]
نفت [illegible] در این [illegible] بهترین منبع [illegible] خوزستان
[illegible] الی ۹۰۰۰ [illegible] طوایف [illegible] تقسیم شده [illegible]

خصوصیت دارند [illegible] آنها [illegible] ایران [illegible] این راه از نقطه نظر
[illegible] مستقیم‌تری [illegible] گرفته شود - طوایف [illegible] ندارند و ادای
[illegible] حدود [illegible] کرمان [illegible] بلوچستان [illegible] و مرزها [illegible]
[illegible] می‌کنند - سطح تمدن طوایف لرستان [illegible] کوه و [illegible] می‌باشند
[illegible] توسط [illegible] اداره شده [illegible]
- لیکن [illegible] طایفه [illegible] خارج از حدود [illegible] دارند

طوایف [illegible] در [illegible] لرستان [illegible] و از طرف دیگر
- [illegible] و اصفهان [illegible] می‌باشند [illegible] دسته [illegible] ایران [illegible] - [illegible]
طایفه [illegible] تقسیم شده‌اند ولی [illegible] دسته [illegible] می‌دهند -
[illegible] دسته [illegible] در حوالی اصفهان و [illegible] دارند [illegible]
[illegible] خود [illegible] - [illegible] اهمیت [illegible]
[illegible] روابط [illegible] است [illegible] لیکن [illegible]
[illegible] عده نفرات مسلح آنها به ۳۰۰۰۰ نفر بالغ می‌شود - در جنوب طوایف
کهگیلویه [illegible] توسط [illegible] مسلح هستند ۱۵۰۰۰ نفر جمعیت
مسلح دارند [illegible] ممکن است در [illegible] منبع [illegible] ولی [illegible] قسمت [illegible]
در طرف شرقی [illegible] واقع است [illegible] می‌نماید

راه‌های عمده این ناحیه از قرار ذیل است

ا - اصفهان کاشان - تهران
ب - اصفهان یزد
پ - اصفهان تهران

راه‌های درجه دوم از این قرارند

ت - [illegible] خرم‌آباد
ث - اصفهان اهواز (راه [illegible])

راه [illegible] از وسط خاک [illegible] عبور می‌کند [illegible] طایفه [illegible]

ناحیه جنوبی ۱۴ - [illegible] اهمیت [illegible] از نقطه نظر [illegible]
[illegible]
[illegible] اقدام کند

گرچه این خیر عمانا قشلاق نسبی است ولی در بعضی نقاط طوایفی به طور تخته قاپو نیست [illegible]
درمحوطه دیگر در بعضی نقاط کم نیز طوایف دیده میشوند — ولی این ناحیه به سمت ها
[illegible] قابل تقسیم میشود

۱ — قشقائی

۲ — طوایف خمسه

۳ — دستجات طوایف کوچک دیگر از قبیل تنگستانی و غیره

مهمترین طوایف این ناحیه قشقائی است که ممکن است ۳۰۰۰۰ نفر تفنگچی مسلح حاضر نماید ولی بیگاه ها
نشده و میخواهند در یک نقطه بیشتر از ۵۰۰۰ نفر گرد دهند در تمام سال نقاط موقتی در [illegible] تحت
حدود [illegible] ممکنست متغیر [illegible] از عبور از ییلاق به قشلاق است ولی از این به بعد تماما در تحت
اوامر یک نفر رئیس واحد قرار گرفته اند از غارتگری و شرارت آنها تا حدی جلوگیری شده است

طوایف خمسه و تخمینا دارای ۱۵۰۰۰ نفر آدم مسلح میشوند در تحت اقتدار و ریاست متفرده
قوام الملک واقع شده اند در این دو محال ییلاق و قشلاق آنها در [illegible] بعد از [illegible] واقع شده
در موقع عبور سالیانه محال مسکونه در مسیر راه آنها است در معرض غارتگری و چپاول آنها واقع و حتی
[illegible] زراعت کاری و مالی را محلات ویران میشد

طوایف کوچک فارس نیز در خارج از حدود ایلات چپاول و غارتگری اقدام میکنند
تنگستانیها که در شمال سمت [illegible] جهت سکنی خودشان [illegible] اکثر به چپاول و غارت راه شیراز
و بوشهر مشغول اند و حتی بعضی اوقات راه عبور و مرور قوافل را کاملا مسدود میکنند

راه های تجارتی عمده این حدود از قرار ذیل است

۱ — راه بوشهر به اصفهان که از برازجان و کازرون شیراز و آباده میگذرد

۲ — شیراز بندرعباس که از نیریز و دارابگرد عبور میکند

جنوب شرقی فارس ۱۵ — از نقطه نظر اطلاعات عمومی جنوب شرقی و جوانب خود این ناحیه مختلف است ...
اهالی این ایالت کرمان عموما صلح جو و آرام هستند عده معدودی سارق در این حدود باقیمانده است و جلوگیری از آنها
[illegible] دارد [illegible] طرائقی در اطلاعات این است که نیرو و تحرک میدانند و بواسطه حملات
دستجات [illegible] سارق فارس یا بلوچستانی است جهت جلوگیری از حملات
آنها به اطلاعات صحیح [illegible] در حدود خودشان جلوگیری شده مخصوصا راه کرمان
یزد همیشه محل تاخت و تاز طوایف فارس است — بلوچستان در این محل برای
و سایر [illegible] اشرار [illegible] ولی است که دولت ایران تا حال بهیچوجه اقتدار و اختیار [illegible]

در سواحل آنها ابراز داشته به همین واسطه طوایف مزبور در عده نفرات مسلح آنها تخمینا
به ۱۰۰۰۰ الی ۱۵۰۰۰ بالغ میشود راه های تجارتی کرمان سیستان قائنات کلا دائما
در فشار حملات و چپاول و غارتگری هم قرار دارند

برای استقرار امنیت در راه قائنات به سیستان و بلوچستان در سرحدات جز قوای
وسیعه سرحدی ها و [illegible] و ایران بتاریخ اهالی آن حدود قطع شده در راه سیستان و حدود
قائنات از حملات دستجات سارق محفوظ است ولی بنابر اصطلاحات گرد مهرو فردو
خاک ایران و حفظ اطلاعات آن حدود در تحت [illegible] قوای جدید ایران حواله ها

راه های تجارتی عمده در این حدود از قرار تفصیل ذیل است

۱ — راه بندرعباس به کرمان از طریق [illegible] زاهد

۲ — راه کرمان یزد به اصفهان — از نقطه راه آهن انگلیس در بلوچستان سرحد ایران رسیده
و راه آهن ایران نقطه بطرف شمال تهیه شده است مسافرت و دخول به حدود از طریق [illegible]
سهل تر و سهل الوصول از همه راه های کرمان سیستان که آن به هر جهت کاسته شده

حدود مشرق ۱۶ — قسمت ایران حدود و شمال سیستان و قائنات میباشد عموما دارای سکنه صلح
طلب و مطیع است — مسافرت متعدده در آن گذشته ممکن از خارج [illegible] و در آتیه بر اهالی طوایف
[illegible] خواهد بود — حملات وارده به این حدود در مشرق از طرف سرحدات افغانستان در جنوب از طرف
طوایف بلوچستان ایران و در شمال از اطراف ترکمن تعدی میرسد — حملات ترکمنها در این حدود
تا جنوب خواف و بیرجند است و دیگر اهالی ساکن اطراف گوناباد و ترشیز معروف لشکر ولی
خیرا مرابطه و حرکت انگلیس در آن حدود باعث شده اند

در حدود ولایت خراسان مسافرت عمده و اطلاعات آن ممکن است [illegible] وارد اورد اضافه بر حملات
و سرحدات و ایران عبور میگردد بیشتر از طرف لوطیان مختلفه است و بار قافل نقطه تا ارزاد
ترکمن و در حدود شمال غربی خراسان و در ولایت استراباد ترکمن میباشند — طوایف نقاط کوهستانی [illegible]
و جنوب قوچان و کلات قادر به جمع آوری ۲۰۰۰ الی ۳۰۰۰ نفر اشخاص مسلح میباشند داگداما
و جهت از آنها [illegible] غارتگری و چپاول خوابا حدود غربی خراسان و قسمت جنوبی دارد

راه های تجارتی عمده این حدود از قرار تفصیل ذیل است

۱ — مشهد در دو راه از طریق تربت حیدری قائن و بیرجند و نیز با شعبه بطرف نصرت آباد سیستان

۲ — مشهد تربت شیخ جام بطرف هرات

۳ — مشهد قوچان با گیلان بطرف عشق آباد و راه آهن ماورای خزر میرود

۳ ـ مشهد شریف آباد سبزوار بطرف طهران شاهرود

حدود شمالی ـ ۱۷ ـ سواحل بحر خزر در طول جلگه جنگلهای انبوهی در تمام کوهها و ماهان بجاده رو
گرفته که اقدامات نظامی بر علیه سواحل دریا غیر از اندازه دشواری دارد
ترکمن صحرا ساکن قسمت شرقی ولایت استراباد منبع مخاطره جهت این حدود ولایت بجاری باشند
رابطه بستگی در این طوایف با ساکنین ماوراء قفقاز و در نتیجه اینها تا اول اوراق گشوده تشویق ملکی است
بطور قاچاق موفق بقتل اسلحه و قورخانه از ماوراء مرز میشوند
خانه جنگهای جماعت سنی و از نقطه نظر مذهبی بر علیه ایرانیها تعصب این خطوط [illegible]
هادی لقب تهدید میشود ـ اجرای جنگلهای در گیلان مصدر مبارزات و باغگیری شده لازم برای جلوگیری
از تهدید جنگی هادی در مازندران و گیلان باید در نتیجه پیش بینی شود
اهالی ولایت گیلان که در رابطه سکونت در سواحل بحر خزر بیشه قادر به تهیه اسلحه قاچاق
از راه دریا خواهند بود
در قسمت جنوب اهالی سمنان راحت و آرام باشند و [illegible] کوچک ساحلی و راه زنان [illegible] شده جلوگیری
از آنها چندان مهم نیست و [illegible] نظامی تلقی نخواهد داشت ولی تا مدتی در این عده [illegible] استراباد و طهران
شهر مهم مورد حملات اشرار و ترکمان از طرف شمال و [illegible]
[illegible] از طرف جنوب [illegible] جلوگیری [illegible] حملات [illegible] بوسیله اقدامات نظامی [illegible]
در این حدود راههای کاروان زیاد [illegible] است که عمده ترین آنها ذیلا شرح داده میشود

۱ ـ طهران رشت از طریق قزوین منجیل
۲ ـ طهران قزوین بطرف زنجان تبریز
۳ ـ طهران قزوین بطرف همدان بغداد
۴ ـ طهران قم بطرف کاشان و اصفهان
۵ ـ طهران سمنان بطرف شاهرود و مشهد
۶ ـ طهران دماوند بطرف بارفروش مشهدسر
۷ ـ بندر گز استراباد شاهرود

راههای مهم دیگر که اهمیت راههای فوق را ندارند راه مستقیم طهران ـ همدان سلطان آباد و راه
دماوند به آمل است

طوایف ـ ۱۸ ـ صورت مختصر از طوایف ایران و قسمتهای عمده ایران ، عده تخمینی نفرات جنگ
هریک از آنها در ضمیمه نمره (۱) این راپورت الصاق است

فصل دوم

خلاصه تشکیلات فعلی قوای مسلح موجوده ایران

کلیات ـ ۱۹ قوای مسلح فعلی ایران باستثنای قوای [illegible] مرکب از [illegible] و تشکیلات مختلفه [illegible]
بطور مستقل اداره و ترتیب شده [illegible] قسمت از [illegible] نتیجه عملیات [illegible] مختلفه [illegible] تشکیل [illegible]
دول خارجه در ادوار مختلفه در ایران نفوذ [illegible] تولید شده است
برای مطالعه قوای فوق الذکر لازم است این قوا به سه دسته تقسیم شوند
۱ ـ قوای نظامی که مربوط بوزارت جنگ و مستقیما مربوط دول خارج اداره میشوند
۲ ـ قوای ژاندارمری که یک قوای نظامی است و مربوط بوزارت داخله اداره [illegible] در بعضی از نقاط [illegible] نظامی و در بعضی نقاط
دیگر [illegible] تا بعضی [illegible] دارا هستند
۳ ـ قوای پلیس در تحت اوامر وزارت داخله
(برای اینکه ترتیبات قوای موجوده را بهتر شرح دهیم بتقسیمات زیر [illegible] شرح داده میشود)

قوای نظامی واقعی

۱ ـ قوای جنوب ایران
۲ ـ دویزیون قزاق
۳ ـ بریگاد مرکزی
۴ ـ نظام امنیت و ولایت
۵ ـ قوای داوطلب

ژاندارمری

۶ ـ ژاندارمری سوئدی
۷ ـ اتباع و قوای [illegible] برای که در نظام اداره میشوند

پلیس

۸ ـ پلیس منظم
۹ ـ پلیس ایالات و ولایات

هریک از تشکیلات مفصله فوق بترتیب خود مطالعه خواهد شد

قوای نظامی

(۱) قوای نظامی جنوب ایران

تشکیلات — ۲۰ در زمان جنگ بزرگ دولت انگلیس قوای فوق جنوب را برای کمک بدولت ایران در حفظ امنیت راههای
راههای تجارتی و جلوگیری از پیشرفت تحریکات آلمانها و نمایندگان آنها که برای تولید فتنه تشکیل نمود
قوه در ابتدا ولی اداره تغییر یافته پس از اتمام جنگ جنبهٔ نظامی فقط تشکیلات آن از [illegible] تعلق یافته
که دولت ایران باید تصرف نماید
قوای تحت اداره سلاطین شرح ذیل است
۴۷ صاحب منصب انگلیسی ۱۹۰ صاحب منصب ایرانی ۱۱۸۷ [illegible]
۲۵۶ صاحب منصب جزء انگلیسی و هندی ۵۴۰۰ افراد ۱۰۰۰ الاغ

تشکیلات — ۲۱ این قوا در تحت اوامر یکنفر صاحب منصب انگلیسی قرار گرفته اند و رتبهٔ ژنرال اینسپکتر را دارا میباشد
در راه های جنوب او در شیراز ۸ نفر صاحب منصب انگلیسی قرار گرفته و ۳ نفر صاحب منصبان ایرانی جهت کمک
در تحت اوامر او کار میکنند
این قوا تقسیم بدو بریگاد شده اند بریگاد فارس و بریگاد کرمان مرکز فرماندهی یکی در شیراز و دیگری در کرمان میباشد
فرماندهی بریگادها با روسای قوای فوق که صاحب منصبان انگلیسی است و هر یک از فرماندهان ۴ صاحب منصب انگلیسی و ۲ صاحب منصب
ایرانی جهت کمک داده میشود
بریگاد فارس از ۳ باطالیون پیاده و ۳ اسکادران سوار و یک باطری ۴ توپ و یکدسته مترالیوز و چهار توپ
و یک گروهان مهندس یکدسته صحیه متحرک و یک مریضخانه بیطاری یک تیپ ذخیره و اداره قاطرخانه اداره کارخانه و یک انبار
سررشته تشکیل یافته
بریگاد کرمان بهمان طریق تشکیل یافته بجز اینکه در عوض ۳ باطالیون فقط دو باطالیون و در عوض
۳ اسکادران سوار چهار اسکادران دارد و گروهان مهندس ندارد
باطالیونهای پیاده از ۳ یا ۴ گروهان تشکیل میشوند و هر گروهان مرکب از چهار دسته و هر دسته
مرکب از [illegible] میباشد
جهت تشکیلات آنها مانند هر باطالیون ۳ صاحب منصب انگلیسی و ۲ صاحب منصب ایرانی ... صاحب منصب جزء انگلیسی
معین شده است فرماندهی گروهانها با یک نفر سلطان و فرماندهی دسته ها با یک نفر ... یا اسپیران ... است
باطالیونها تجهیزات حمل و نقل ندارند جهت حمل و نقل توسط مرکز بریگاد بموجب درخواست صورت میگیرد —
خدمات صحیه نیز بترتیب مفصله فوق صورت میگیرد — باطالیونهای ... خارج ... ایرانی ... دارند
و مریضخانه های باطالیونها در مرکز معالجه میشوند
نوار نظام ارتش ... ۳ یا ۴ اسکادران تشکیل یافته و هر اسکادرانی دارای چهار دسته و هر دسته مرکب از ... میباشد
در ... هر اسکادران دارای ... صاحب منصب انگلیسی و ... صاحب منصب ایرانی و چهار صاحب منصب جزء انگلیسی میباشد

فرماندهی اسکادرانهای توسط یک سلطان و فرماندهی دسته ها توسط یک نفر نایب یا آسپیران صورت
میگیرد ترتیبی که راجع بخدمات صحی و حمل و نقل در باطالیانهای پیاده داده شده جهت سوار نیز
بهمان ترتیب رفتار میشود
باطریهای توپخانه مرکب از دو دسته و هر دسته دارای دو توپ میباشد
باطری کرمان دارای چهار توپ انگلیسی (ده پوندی) و باطری شیراز دارای دو توپ (ده
پوندی) و دو توپ ششنیه کوهستانی میباشد
فرماندهی باطریها بعهده یک نفر صاحب منصب انگلیسی بکمک یک نفر صاحب منصب انگلیسی دیگر
و ۳ نفر صاحب منصب جزء انگلیسی محول شده و فرماندهی دسته ها بعهده یک نفر سلطان
یا نایب میباشد
۱۴۷ تیر جهت هر توپ حمل میشود چون مقدار قورخانهٔ لازمه از هندوستان حمل میشود لذا
انبار ذخیرهٔ مخصوص تشکیل داده نشده
اسکادران مترالیوز مرکب از دو دسته میباشد که هر یک دارای دو توپ میباشند
در بریگاد کرمان هر دو دسته سواره و در شیراز یکدسته سواره و یکدسته پیاده میباشد
گروهان مهندس جهت خدمات صحرائی ترتیب نشده بلکه کارهای مختلف را عهده دار است
تشکیلات صحیه یکدسته صحیه جهت هر بریگاد ترتیب داده شده و اضافه بر مریضخانهٔ مرکزی
که در هر یک از نقاط دایر میباشد ممکن است یکدسته سیار نیز جهت عملیات مختصر تهیه نمایند —
هر بریگاد دارای یک مریضخانهٔ بیطاری است و هر یک از افواج سوار دارای یک نفر
بیطار تحصیل کرده و یک نفر پرستار بیطاری است باضافه در هر بریگاد یک نفر بیطار
با نعلبند انگلیسی جهت قسمت سیار تهیه دارند — هر بریگاد دارای یک اداره
ذخیره تحت اوامر یک نفر معین نایب انگلیسی میباشد که (وارنت افیسر) باشد لوازمات
انبار انبارهای فوق از ذخایر انگلیسی آورده میشود
برای هر بریگاد یکدسته قاطر معین شده که فقط حمل لوازمات اولیه قشون را در هر موقع کفایت
خواهد نمود ولی برای حمل کلیه لوازمات بریگاد باید وسائل نقلیه در خارج تهیه و مال کرایه شود
باضافه دسته قاطر فوق یک عده الاغ نیز داده شده و جهت حمل و نقل بعضی اشیاء در هر بریگاد
یکدسته دوچرخه نیز یافت میشود
هر بریگاد دارای یک اداره مهمات و یک انبار مهمات ضمیمه یک قسمت سیار میباشد
اضافه بر تشکیلات مفصله فوق یک عده تفنگچی جهت انتظام راهها توسط اداره قشون
جنوب استخدام و نفرات آنها از طوایف محلی اخذ شده است

تجهیزات — ۲۲ — اسلحه و لوازمات آنها از سیستم انگلیسی است که از زمان گذشته تا حال قشون هندی داده شده است پیادهٔ نظام با تفنگ بلند (لی انفلید) و سوار نظام با کارابین مدل ۳۰۳ مسلح شده اند توپخانه دارای توپهای (ده پندی) کوهستانی انگلیسی میباشند البسه عده مطابق با البسه قشون هندی است بکر کلاه که ایرانی است یکدست لباس خاکی جهت خدمت با اضافه یکدست لباس آبی جهت بیکاری به هر نفر داده میشود — کلیه عدهٔ یک لرق ملبس شده اند بکر داده نظام که در عوض بلوز نیم تنه و شلوار سواری دارند — جهت تهیه لوازمات نظامی و غیره را دارا هستند از قبیل آشپز وغیره البسه مخصوص تهیه شده است تجدید لباس مطابق ترتیب مخصوص یک یا دو مرتبه در سال صورت میابد

در پیادهٔ نظام هر نفری دارای ۷۰ فشنگ و سوار دارای ۹۰ فشنگ میباشد مقدار معین جهت ذخیره در هر یک از قسمتها موجود میباشد

شرایط خدمت — ۲۳ — نفرات داوطلب برای مدت سه سال استخدام میشوند ولی ممکن است پس از انقضای این مدت بمیل خود مجدداً قبول خدمت نمایند — پس از خاتمه خدمت حقوق تقاعدی یا انعامی بنفرات داده نمیشود ولی هرگاه یک نفر در جنگ کشته یا زخمی شود بخود او (یا وارث او) انعامی مطابق درجه یا وضعیت بازماندگانش تعلق خواهد گرفت

صاحبمنصبان منتخباً بموجب درخواست پذیرفته یا از صف گرفته میشوند نفرات از تاریخ دخول مرطف میباشند که بهر یک از نقاط ایران مأمور شوند خدمت نمایند صاحبمنصبان انگلیسی قشون جنوب حقوق قشون هندی را دریافت میدارند باضافهٔ فوق العاده شغل و فوق العادهٔ مأموریت که معادل با ۲۰۰ روپیه در ماه میباشد — صاحبمنصبان جزء حقوق وغیره معمولی خود را با اضافه حقوق فوق العاده معادل با ۴۰ روپیه در ماه دریافت میدارند

حقوق صاحبمنصبان ایرانی در ماه مطابق شرح ذیل است

درجه	حقوق قران	حقوق خدمتی قران	جمع
یاور	۸۰۰	۴۰۰	۱۲۰۰
سلطان اول	۶۰۰	۳۵۰	۹۵۰
سلطان دوم	۴۵۰	۳۰۰	۶۵۰
نایب اول	۳۰۰	۲۰۰	۵۰۰
نایب دوم	۲۵۰	۱۵۰	۴۰۰
اسپیران اول	۲۰۰	۱۵۰	۳۵۰
اسپیران دوم	۱۵۰	۱۰۰	۲۵۰

حقوق خدمت زمانی پرداخته میشود که صاحب منصب در قسمت خود مشغول باشد و بهمین ترتیب زمانیکه صاحبمنصب بواسطهٔ مرض در مریضخانه اداره میباشد این حقوق باو تعلق میگیرد مگر اینکه مرض تناسلی داشته باشد

اضافه بر حقوقات فوق صاحبمنصبان ایرانی روزی دو قران جیرهٔ نقدی دریافت مینمایند و صاحبمنصبانی که شغل مخصوصه از قبیل آجودانی وغیره را دارا هستند فوق العادهٔ مخصوص آنها تعلق میگیرد

بهریک از صاحبمنصبان ترتیب ذیل فوق العادهٔ مسافرت داده میشود از درجهٔ سلطان ببالا هشت قران در روز از نایب الی آسپیران چهار قران در روز این فوق العاده مخصوص ایام زمان مسافرت بخارج از مرکز تا مدت ده روز هم هرگاه در راه توقف کنند تادیه میگردد اضافه براین فوق العاده یک مبلغی از بابت کرایه دستگاه دریافت میدارند

حقوق صاحبمنصبان جزء ایرانی و نفرات از قرار ذیل میباشد

درجه	سوار نظام و هنر الیوف	توپخانه مهندس و ذخیره چی	پیاده صحیه و بیطاری
وکیل باشی	۱۲۵	۱۲۰	۱۱۵
وکیل ناظر	۱۱۵	۱۱۰	۱۰۵
وکیل شیپورچی	۱۰۰	—	۱۰۰
وکیل میرزا و وکیل	۱۰۰	۹۵	۹۰
سرجوقه	۸۰	۷۵	۷۰
معین سرجوقه	۶۰	۵۵	۵۰
نایب	۴۵	۴۰	۳۵
شیپورچی و طبال	—	۵۵	۵۰
وکیل پرستار	۱۵۰	—	—
معاون پرستار	—	۷۵	—

اضافه بر حقوقات مفصله فوق جهت کارگرهای مخصوص فوق العاده داده میشود

بکلیه نفرات قشون جنوب جیرهٔ جنسی مطابق معمول در هندوستان که کلیه مایحتاج خوراک میشود از قبیل آرد و روغن گوشت ادویه آلات شامل است داده میشود

منازل صاحبمنصبان و صاحبمنصبان جزء انگلیس مجانی و از طرف دولت انگلیس تهیه و منازل

صاحبمنصبان ایرانی توسط خود آنها تهیه میشود صاحبمنصبان جزء و نفرات در سربازخانهای مخصوص که از طرف
دولت انگلیس اجاره شده زیست مینمایند

متفرقه — ۲۴ — ترتیب مشق و اداره نمودن این قوا مطابق ترتیبات و تشکیلات انگلیس میباشد.
اجناس و اغذیه و علیق در مراکز بریگادها توسط کنتراتچیها تهیه و ابتیاع میشود — در شعبات که حکمراً انجا لازم است
توسط نماینده فرمانده کل بهمراهی نایب الحکومه محل فراهم میاید. — جهت قسمتهای مجزائی که موقتاً جابجا
میروند و احتیاج بانبار کردن اغذیه و لوازم دیگر ندارند بهریک از نفرات روزی دو قران نقد یا در
عوض روزی یکقران نقد و آرد داده میشود — در موقع حرکت عده قشونی آذوقه و تدارکات توسط
مامورین محل ایرانی در نقاط معینه جمع آوری و در موقع عبور قشون تحویل میشود جهت کل اجناس اقلام
مفصله تحویل رئیس ده یا محل شده و تقسیم جهت اجناس مالکین بعهده مستحق مذکور واگذار
میشود — جیره بطور روزانه همیشه یک روز قبل پرداخته میشود جهت کلیه عده آرد به نانوا خانه مرکزی
وسایر اجناس باشپزخانه تحویل ولی قند و چای مستقیماً بنفرات تحویل میگردد هریک از قسمتها نانوا خانه
و آشپزخانه مخصوص دارا هستند بدین ترتیب یکدستگاه جهت هر گروهان و اسکادران یکدستگاه
جهت مرکز هر یک از قوا — باضافه آشپزخانه محلی هریک از قسمتها گروهان و اسکادران و غیره
یکدستگاه آشپزخانه صحرائی دارا هستند — در روز دو مرتبه بنفرات غذا داده میشود نهار تقریباً
ظهر و شام غروب چای صبح را نفرات شخصاً تهیه مینمایند — اگر از قسمتها قهوه خانه مخصوص دارند
که در آنجا چای ابتیاع مینمایند — در قسمتهای کوچک مجزا نهار و شام توسط خود نفرات تهیه میشود
علیق جهت هریک از قسمتها بمناسبت ظرفیت انبارها جهت چند روز دفعتاً داده میشود

مخارج — ۲۵ — مخارج سالیانه قوای قشون جنوب مطابق تخمینی که در مخارج انقضاء سال اخیر
زده شده بمبلغ ۳۵،۰۰۰،۰۰۰ قران بالغ میشود — کلیه مخارج قشون جنوب را دولت انگلستان
عهده دار میباشد

(۲) دیویزیون قزاق

کلیات — ۲۶ — دیویزیون فعلی از یک رژیمان ۵۰۰ نفری که توسط صاحبمنصبان روسی در ۱۸۲۹
تشکیل یافته بود تدریجاً توسعه پیدا کرده و بپایه حالیه رسیده است اگرچه این قوا توسط دولت ایران
تادیه میشود لیکن روسها این قوه را قوه روسی دانسته و توسط آن اقتدارات خود را در ایران حفظ
مینمایند صاحبمنصبان روسی بدون اطلاع دولت ایران انتخاب و مامور شده و هیچگاه فرمانده کل
حساب مخارج خود را بدولت ایران نمیدهد قوای فعلی بعده مفصله ذیل بالغ میشود

صاحبمنصب روسی ۵۶ — صاحبمنصب ایرانی ۲۰۲
صاحبمنصب جزء روسی ۶۶ — افراد ایرانی ۷۸۶۶ — اسب ۳۱۴۱

تشکیلات — ۲۷ — دیویزیون مرکب از یک مرکز ارکان حرب و نه آتریاد یا دسته میباشد فرماندهی
این قوا بعهده یک نفر صاحبمنصب روسی و معاونت یکنفر صاحبمنصب آنامارژور میباشد ارکان حرب
از دو اداره تشکیل یافته ۱ — شعبه اجرا — ۲ — شعبه تشکیلات اجزاء هریک از این ادارات از صاحبمنصبان
روسی و ایرانی مرکب میباشد

۱ — آتریادها هریک از صنوف مختلفه و باسم محلهائی که در آن ماموریت دارند نامیده میشوند قوای
هریک از آتریادها بترتیب مفصله ذیل تغییر مییابد قوای اکثر یک باطالیان یک رژیمان سوار و ۱۲ توپ
و اقل آن یک گروهان یک اسکادران و یکدسته میترالیوز میباشد — قوا و محل توقف آتریادها بنسبت
اهمیت موقع و محل بعضی اوقات تغییر مییابد

نه آتریادهای فعلی باسامی مفصله ذیل نامیده میشود آتریاد: طهران — تبریز — اصفهان — مشهد
همدان — گیلان — اردبیل — مازندران — اردوسیه — آتریاد اصفهان فعلاً مقیم بروجرد آتریاد مشهد
مقیم استرآباد و آتریاد مازندران مقیم بندر گز میباشد — کلیتاً عده جمعیت آتریادها به ۲۸ گروهان
پیاده ۱۷ اسکادران ۲۰ توپ و ۲۸ میترالیوز بالغ میشود باطریهای توپخانه دارای ۴ توپ و دستهای
توپخانه دارای دو توپ و دستهای میترالیوز دارای دو میترالیوز هستند

تجهیزات — ۲۸ — اکثر از تفنگهای دیویزیون سیستم روسی و در کارخانهای روسی ابتیاع شده اند
یک عده قلیل تفنگ و پنج تیر نیز دارا هستند — میترالیوزها از سیستم مختلف ۱۰ میترالیوز آلمانی و
چهار روسی ۱۴ (کوراتس) از قرار مذکور قورخانه تفنگ و اسلحه سبک چندان زیاد نیست یکقسمت
از توپخانه کوهستانی و قسمت دیگر صحرائی سیستم روسی و شنیدر فرانسوی قورخانه توپهای فوق نیز چندان زیاد
نیست

البسه عده یا در کارخانهای دیویزیون یا در محل تهیه میشود — سابقاً قسمت عمده البسه از روسیه وارد میشد
لباس نفرات مطابق لباسهای قزاق روس است — جهت مخارج تهیه البسه مبلغ ۲۲ تومان در
سال جهت هر نفر در بودجه برآورد شده

شرایط خدمت — ۲۹ — استخدام قوا معمولاً بطور داوطلب صورت میگیرد ولی اخیراً یک عده از
افواج بدیویزیون واگذار و نفرات آنرا مطابق قوانین نظامی استخدام مینمایند — مطابق این سیستم نفرات
خوب جمع آوری میشوند لیکن بواسطه طرز اجرای فعلی این قانون اشکالاتی در جمع آوری نفرات فراهم شده است
پس از پانزده سال خدمت یکنوع حقوق تقاعدی بافراد داده میشود — اسب جهت توپخانه
و وسائل نقلیه توسط دیویزیون ابتیاع لیکن نفرات هریک اسب خودرا خودشان تهیه
مینمایند

مقدار حقوق سالیانه مطابق شرح ذیل است

روسی	قران		ایرانی	قران
فرمانده	۷۲,۰۰۰		سرتیپ (فرمانده فوج)	۱۵,۰۰۰
معاون فرمانده	۶۰,۰۰۰		یاور (فرمانده باطالیان)	۱۲,۰۰۰
رئیس آناباژور	۴۸,۰۰۰		سلطان (فرمانده گروهان)	۹,۰۰۰
مباشر	۴۸,۰۰۰		نایب اول	۶,۰۰۰
فرمانده ازیاد	۴۸,۰۰۰		نایب دوم	۴,۰۰۰
صاحبمنصبان تابع	۲۷,۰۰۰		صاحبمنصب صحیه	۲,۰۰۰
صاحبمنصبان صحیه	۲۷,۰۰۰		وکیل باشی	۹۶۰
محاسب	۲۴,۰۰۰		وکیل دسته	۷۸۰
اسلحه ساز	۱۵,۰۰۰		وکیل رسد	۶۰۰
صاحبمنصب جزء	۹,۶۰۰		سرجوقه	۶۰۰
معاون محاسب	۷۲۰۰		شیپورچی و طبال	۴۸۰
اجزاء دفتری	۷۲۰۰		قزاق	۴۸۰

محل و مسکن دیویزیون در عمارت دولتی است و جهت مخارج تعمیرات سالیانه مبلغ ۳۴۵,۰۰۰ قران برآورد میشود بعضی از اجزائی که دارای خانواده هستند شخصاً در خارج بقیه منزل نموده اند مخارج سوخت و روشنائی کلیتاً از طرف دولت پرداخته میشود و مبلغ سالیانه آن به ۱۳۹,۰۰۰ قران بالغ میشود

بهریک از نفرات مقدار ۱۲ سیر نان در روز جهت جیره جنسی و ۳ قران در ماه جهت جیره نقدی داده میشود روزانه بهریک از نفرات غذای گرم داده میشود و با وجودیکه قیمت غذای روزانه بنرخ فعلی گران است در مقابل ماهی ۱۵ قران از حقوق آنها کسر میشود

در موقع مسافرتی که بیش از سه روز طول بکشد اضافه بر پول جیب وجهی بطور فوق العاده معادل نرخ اجناس روز بهریک از نفرات داده میشود

سابقاً صاحبمنصبان روسی و صاحبمنصبان جزء توسط دولت روسیه برقرار و تغییر داده میشدند و فعلاً این انتخابات توسط رئیس دیویزیون صورت میگیرد و صاحبمنصبان ایرانی توسط رئیس دیویزیون استخدام و اکثراً آنها از همین عده انتخاب میشوند جهت ترفیع درجه صاحبمنصبی از این عده مدتی باید در صف خدمت نموده در طهران یک مدرسه کاده دائر است و در آن مدرسه اضافه بر تعلیمات

نظامی دروس دیگری نیز داده میشود پس از اتمام این دوره مدرسه کاده بدرجه نایب دومی نائل میشوند باضافه جهت ترفیع نفراتی که از صف انتخاب میشوند کلاسهائی تعلیمی دائر است و نفراتی که دوره این مدرسه را طی کرده اند در موقع ترفیع رتبه بیشتر طرف توجه واقع میشوند

متفرقه — ۳۰ — مشق و طرز تشکیل دوایر مطابق اصول معموله نظام روسی است ولی فرامین کلیتاً بایرانی داده میشود

مخارج — ۳۱ — مخارج دیویزیون در سال کلیتاً بمبلغ ۱۹,۱۵۱,۰۰۰ قران بالغ میشود و از این وجه مبلغ ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ قران اخیراً توسط دولت انگلیس پرداخته شده است

(۴) بریگاد مرکزی

کلیات — ۳۲ — گرچه بریگاد مرکزی جزو قشون معمولی مملکت است و عده آن مطابق قوانین نظمیه استخدام میشوند ولی بواسطه اینکه مرکز آنها در پایتخت واقع شده طرز تشکیلات و ادارات آن بنوع مخصوص صورت یافته قوای فعلی بریگاد از قرار مفصله ذیل میباشد

۱ صاحبمنصب سوئدی	۱۲۶ صاحبمنصب ایرانی		
۱ صاحبمنصب لهستانی	۲۱۴۲ درجه دار و تابین ایرانی	۲۲۵ اسب	

تشکیلات — ۳۳ — بریگاد مرکزی مرکب از یک ارکان حرب یک رژیمان پیاده (۳ باطالیان) دیگر رژیمان سوار (پنج اسکادران) دیگر رژیمان توپخانه (پنج باطری) دیگر مدرسه جهت صاحبمنصبان جزو میباشد

و ارکان حرب از کمیته صاحبمنصب سوئدی فرمانده و نوزده نفر ایرانی از درجات مختلف تشکیل یافته و محل آن در میدان توپخانه میباشد ارکان حرب از دو شعبه تشکیل یافته شعبه خدمات عمومی شعبه مباشرت شعبه اول امورات پرسنل تشکیلات و مشق و شعبه ثانی پرداخت حقوق قات نگاهداری محاسبات و تهیه لوازمات از هر قبیل باضافه تهیه اسلحه و غیره را عهده دار میباشد

رژیمان پیاده مرکب از سه باطالیان و هر باطالیان دارای ۴ گروهان میباشد عده آن بالغ به پنجاه صاحبمنصب یکصد آسپیران و ۱۲۶۴ درجات میباشد — گروهان نمره ۹ را مخصوصاً جهت خدمات گروهان مهندسی تعیین نموده اند باطالیان اول در رشت و به دیویزیون قزاق الحاق شده دو باطالیان دیگر در طهران میباشند

رژیمان سوار تقسیم به دو قسمت شده هریک از قسمتها مرکب از دو اسکادران میباشد باضافه یک اسکادران احتیاط نیز دارا هستند جمع کل قوا بالغ به ۲۸ صاحبمنصب ۳ آسپیران

۳۷۹ سرباز و ۱۰۲ اسب باشد

رژیمان توپخانه بدو قسمت تقسیم شده است قسمت اول دارای دو توپ صحرائی و قسمت دوم دارای سه باطری کوهستانی

جمع کل قوا منحصر به ۳۱ نفر صاحب‌منصب که پنج نفر آنها اسپرانی میباشند ۳۰۸ نفر عده و درجه‌دار و ۱۷۰ اسب میشود

. مدرسه صاحب‌منصبان نیز [illegible] یک نفر صاحب‌منصب استادی و سه صاحب‌منصب کمک معلم ایرانی اداره میشود عده شاگردان

پنجاه نفر میباشد و یک بودجه ماهانه ۵۰۰ تومان جهت مدرسه اختصاص داده شده دخول در مدرسه داوطلب [illegible] در زیر نظر

بریگاد و معلومات [illegible] دخول در مدرسه [illegible] داده باشد) بطوریکه که عده آنها بالغ به [illegible] صاحب‌منصب

۵۵ نفر مورد احتیاج است جهت تهیه بریگاد تشکیل شده و در رژیمان پیاده باشد

مهمات — ۳۴ — باطالیان پیاده رشت [illegible] قزاق اسلحه [illegible] و بقیه بریگاد تقریباً بدون اسلحه باشند

مقدار قلیلی که [illegible] تفنگ [illegible] مختلف و اکثر غیر قابل استعمال جهت مشق به بریگاد داده میشود

رژیمان توپخانه از قراری که اظهار شده است باید دارای توپهای مفصله ذیل باشد

۴ شنیدر صحرائی
۲ اخاسیوس ۹ سانتیمتری صحرائی
۲ اخاسیوس ۸ سانتیمتری صحرائی
۳ شنیدر کوهستانی
۲ اخاسیوس کوهستانی

توپهای کوهستانی هیچ وجه ندارند از قرار مذکور یک عده [illegible] داده شده است و باید به [illegible]

توپهای شنیدر [illegible] خراب [illegible] غیر قابل استعمال میباشند ولی مقداری [illegible] باقی میشود کلیه [illegible]

فقط [illegible] چهار توپ [illegible] با تمام لوازمات حاضرند — قورخانه جهت تفنگ تقریباً وجود ندارد و جهت هر یک از توپهای

[illegible] ۱۰۰ تیر و جهت شنیدر هیچ گلوله وجود ندارد

لوازمات و البسه در مملکت [illegible] تهیه میشود سالی ۲۰۰ تومان جهت تهیه لباس هر یک از نفرات در دوم

[illegible] شده که باقی مبلغ باید [illegible] یک پالتو یک زوج کفش یک زوج کیسه به نفرات داده میشود —

البسه کلیه صاحب‌منصبان [illegible] کلاه [illegible] سبز [illegible]

شرایط خدمت — ۳۵ — نفرات بریگاد مرکزی [illegible] استخدام میشوند [illegible] به بریگاد داوطلب

اکثر از افواج اطراف [illegible] میباشند [illegible]

ترفیع درجات [illegible] صاحب‌منصبان جز [illegible] از بین نفرات لایق [illegible]

صاحب‌منصبان جزء انتخاب میشوند

صاحب‌منصبان [illegible] جنگ [illegible] از نقطه نظر

نظامی تربیت — مدرسه نظامی [illegible] جنگ باید صاحب‌منصب برای بریگاد تهیه نماید

مقدار حقوق در ماه مطابق شرح ذیل است

صاحب‌منصب سوئدی	۲،۳۳۰	نایب دوم	۴۰۰
معلم استادی	۱،۹۰۰	اسپراق	۱۵۰
سرهنگ	۱،۲۵۰	وکیل اول	۹۰
نایب سرهنگ	۱،۰۰۰	وکیل	۸۰
یاور	۷۰۰	سرجوقه	۵۰
سلطان	۵۵۰	تابین	۳۰
نایب اول	۳۰۰		

کلیه نفرات روزی ۱۶ [illegible] جیره جنسی دریافت میدارند نان نفرات توسط نانوا خانهای دولتی در شهر تهیه میشود

بدین ترتیب و هر یک از فرماندهان روزانه بلیط نان از مرکز بریگاد جهت عده جیره خود دریافت میدارند

در موقع ماموریت کلیه عده فوق اضافه معادل با ثلث حقوق خود دریافت میدارند

مرکز بریگاد در میدان توپخانه و دارای اماکن خوب میباشد مدرسه صاحب‌منصبان جزء در یک خانه [illegible]

دایر شده است — سربازخانها تمام بیک طرز بنا شده است بدین ترتیب که در سه طرف مربع اطاقهای متعدد

ساخته اند — جهت سوار و توپخانه یک قسمت از اطاقهای ازرا طویله و انبار توپخانه کرده اند —

متفرقه — ۳۶ — مشق عده بطرز سوئدی است ولی می‌توان گفت بریگاد با وضع فعلی غیر مکمل و بدون اسلحه

و بدون صاحب‌منصب و بدون ترتیب و بهیچوجه ارزش نظامی ندارد — کارهای دفتری و اداری بریگاد منظم میباشد

مخارج — ۳۷ — مخارج کل سالانه بریگاد تقریباً بمبلغ ۴۰،۳۲۷،۰۰۰ قران بالغ میشود

(۴) نظام ولایات

کلیات — ۳۸ — قشون ایران چنانچه در فصل راجع بقوانین مذکور شد از یک عده افواج بنیچه تشکیل میشود

بعضی از قراء و نواحی افواجی که عده آنها به ۸۰۰ نفر بالغ میشود بدولت میدهند فقط یک عده معدودی از این افواج

[illegible] جهت دخول در خدمت احضار شده اند بقیه در محال خود هستند ولی جزئی حقوقی باسم [illegible] و محل در [illegible]

عده این افواج مطابق فرامین [illegible] معادل ۸۰،۰۰۰ نفر میباشد

ولی چون یک عده از افواج [illegible] بریگاد مرکزی و قزاقخانه ملحق شده است عده فوق را نمیتوان عده قوای

قشون تشکیلات [illegible] قوای [illegible] ایالات و ولایات را جهت آن بودجه تعیین شده [illegible] ۹۴۷۸ نفر

کلیه از صاحب‌منصب و تابین و سه هزار اسب بالغ میشود تشکیلات — ۳۹ — تشکیلات منظم [illegible] نظام ولایات

نمیتوان قائل شد در هر یک از ولایات یک رئیس قشون معین شده و مامور ترتیب کردن عده و تشکیلات ادارات قشونی

جابجا شد. تعداد قوای هر یک از ادارات فوق که فعلاً مربوط به نظامیات [illegible] ایالات و ولایات است

تجهیزات — ۴۰ — اکثر نفرات از تفنگهای مختلف دارند [illegible] همه جا یک سان نیست که در بعضی از نقاط مشاهده شد فوج ۲ ۵

دقایقیات که یک مقدار از فشنگ‌های [illegible] (۳۰۳) از طرف دولت انگلیس با ایالت فوج ۲ ۵ داده شده — [illegible]

در کلیه و قورخانه‌ها [illegible] را [illegible] الوان [illegible] علامت [illegible]

شرایط خدمت — ۴۱ — نفرات عموماً مطابق قانون [illegible] استخدام و یک عده از افواج [illegible]

از ایالات [illegible] نفرات [illegible] که [illegible] سربازی [illegible] انتخاب میشوند

حقوقات ادارات مذکوره قاعده باید مطابق [illegible] دریافتی [illegible] [illegible] در هر [illegible]

انتخاب صاحب‌منصبان [illegible] بسته به نظریات و تقویت حکام محلی [illegible] در [illegible]

سربازخانه [illegible] میشود و عده‌ای در آن کمال [illegible] دارند

متفرقه — ۴۲ — [illegible] هیچ وجود [illegible] افواج از [illegible] نظامی [illegible] اگرچه [illegible] و [illegible]

شخصی در بعضی از [illegible] و ایالات [illegible] بیشتر از ولایات دیگر است [illegible] مربوط [illegible] حکام محلی است

مخارج — ۴۳ — مخارج سالیانه [illegible] ولایات بالغ ۹،۰۰۰،۰۰۰ قران میشود

(ه) قوای جنوب شرقی ایران

کلیات — ۴۴ — این قوا بدو قسمت تقسیم شده‌اند قوای جنوب خراسان و سیستان [illegible] تشکیلات

[illegible] توسط دولت انگلیس [illegible] در شرق ایران [illegible] [illegible]

[illegible] نموده‌اند قوای [illegible] از قرار مفصله ذیل است

	قسمت خراسان	قسمت سیستان
صاحب‌منصبان انگلیسی	۵	۱۳
صاحب‌منصبان ایرانی	۱۲	۵۸
نفرات و درجه‌دارهای ایرانی	۵۸۰	۱۷۰۰
اسب	۱۴۰	۷۰۰
شتر	—	۱۰۵۰

از عده قوای سیستان فعلاً [illegible] تشکیلات [illegible] دولت ایران [illegible]

[illegible] هر دو قسمت [illegible]

تشکیلات — ۴۵ — تشکیلات و [illegible] حقوق هر یک از قسمتهای فوق [illegible] توسط [illegible]

[illegible] قوای [illegible] در تحت نظارت قنسول خراسان و قوای سیستان توسط قنسول سیستان [illegible]

[illegible] تقسیم و استعمال قوا دستور از طرف ژنرال انگلیسی [illegible] داده میشود — قسمتهای فوق [illegible]

از [illegible] سواره و شترسوار [illegible] عده سواره و شترسوار [illegible] تقسیم [illegible]

تشکیل میشود پیاده تقسیم بدسته شده که عده آن مطابق عده سوار و چهار صد یک [illegible] را تشکیل میدهد

قسمت [illegible] فقط دو دسته سوار دارد و یک دسته در ترتیب حیدری و یک دسته در [illegible] بقیه پیاده [illegible]

در [illegible] و یک از [illegible] در [illegible] حیدری [illegible] بقیه پیاده در [illegible] [illegible] است

— قسمت سیستان [illegible] یکی در [illegible] و یکی در سیستان و دیگری [illegible] مرکز [illegible]

[illegible] هر یک در [illegible] نفرات [illegible] واقع شده است

عده از [illegible] که تقسیم شده سرحدات خطوط [illegible] [illegible]

در نفرات [illegible] دو [illegible] شترسوار و یک [illegible] [illegible] [illegible]

تجهیزات — ۴۶ — اسلحه تجهیزات [illegible] از هندوستان [illegible] که [illegible] هندی [illegible] داده میشود

اسلحه عده تفنگ [illegible] (انفلید) [illegible] [illegible] [illegible]

جهت قوای انگلیس [illegible] قسمت در شرق ایران [illegible] میشود

جمعاً معادل ۷۰۰ فشنگ [illegible] در [illegible] نگهداری میشود — [illegible]

صد فشنگ [illegible] و [illegible] صد [illegible] ذخیره در [illegible] و [illegible] همراه دارند

و بقیه فشنگ [illegible] که عده [illegible] در [illegible] در موقع [illegible] یک [illegible]

لباس تمام [illegible] داده شده و پس از [illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی

[illegible] داده [illegible]

شرایط خدمت — ۴۷ — نفرات [illegible] جهت یک سال استخدام [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible] [illegible]

انتخاب شده‌اند [illegible] قسمت [illegible] ([illegible]) [illegible] در شرق [illegible]

در قسمتهای [illegible] استخدام شده‌اند

تشکیلات قسمتهای [illegible] مطابق تشکیلات [illegible] هندی [illegible]

صاحب‌منصبان ایرانی ۶۰۰ الی ۱۳۰۰ قران در ماه [illegible] دارند و [illegible] بیشتر از پیاده

باشد صاحب‌منصبان جزء ۱۰۰ الی ۲۰۰ قران در ماه [illegible] دارند [illegible] ۸۰ قران

و سوار ۱۰۰ قران در [illegible] [illegible] ۶۰ قران دریافت میدارند

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] داده میشود

صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] داده میشود کلیه نفرات ایرانی روزی یک قران

جیره نقدی و یک برابر معادل (۱۳) ریال پرداخت میکنند بقیه اغذیه خود را شخصاً تهیه مینمایند که در تمام دلائل … نشود در این صورت مجاز شد که از بنادر مرکزی اشیاء لازمه را ابتیاع نمایند و در موقع مأموریت خارج و جنگی نفرات … گوشت … و سبزی … تدارکات میباشند — نفرات اغلب در اماکنی که مخصوص از طرف دولت هند تهیه شده است زیست مینمایند و در بعضی نقاط … از طرف دولت هند جهة عده کرایه شده است

تعلیمات — ۴۸ — مشق و تربیت افراد مطابق نظامی است که در قشون هند معمول است ولی تربیت مشق آنها به تکمیل قشون منظم نمیباشد مشق تیراندازی اهمیت داده میشود — این قوا قادر بطرفیت با دسته‌ها … و حملات … میباشند ولی باندازه کافی جهة اقدام بتنهائی در عملیات مهم تربیت نشده و مشق کرده نشده

مخارج — ۴۹ — مخارج تخمینی سالانه قسمتهای فوق مطابق نرخ معمولی روپیه … بالغ میشود

قسمت سیستان ۴،۵۰۰،۰۰۰ قران در سال

خراسان ۱،۳۰۰،۰۰۰ قران در سال

جمع ۵،۸۰۰،۰۰۰

ژاندارمری

(۶) ژاندارمری منظم

کلیات — ۵۰ — ژاندارمری قسمت اداری است از ژاندارمری قدیم سوئدی که در زمان جنگ و بطور قرارداد … نفرات … تشکیل شده بود

قوای ژاندارمری مرکب از … صاحب‌منصب سوئدی ۲۲۲ صاحب‌منصب ایرانی ۸۱۰۸ نفر ژاندارم و ۲۳۴۰ اسب میباشد ولی عده … باید معادل ۱۱۳۲۲ نفر و ۲۰۵۱۱ اسب باشد

تشکیلات — ۵۱ — ژاندارمری مرکب از یک مرکز اداری عمده در طهران و … رژیمان و باطالیانهای مستقل میباشد

رژیمان … در طهران دارای چهار باطالیان و بحفظ … راه‌ها اشتغال دارد

رژیمان … در طهران دارای دو باطالیان … و یکدسته … و یک دسته سوار … باطالیان مستقل نمره ۳ در طهران و … در شهر را عهده‌دار میباشد

رژیمان نمره چهار ۴ دارای ۳ باطالیان یکی در قم و دیگری در سلطان‌آباد و … دولت‌آباد میباشد دارای … توپ … و بحفظ طرق و شغل پلیسی در شهر میباشند

رژیمان نمره ۶ دو باطالیان در اصفهان و یک باطالیان در کاشان و دارای چهار توپ است با … حفظ راه و دارای یکدسته سیار در اصفهان … از ۷ الی ۱۱ که باطالیانهای مستقل … هر یک از آنها در … در کرمانشاهان … شهر … میباشند

باطالیان نمره ۱۱ … مبادله واقع شده ولی بقیه کلاً مأمور … راه‌ها و پلیس شهرها میباشند

۷ — در کرمانشاهان یکدسته سیار و باید یک رژیمان تمام … تشکیل … باطالیانهای … باطالیان … بچهار گروهان تقسیم شده است و عده آنها بین ۳۰۰ و ۷۰۰ نفر میباشد بغیر از رژیمان نمره ۲ … عده سوار بطور … تشکیل یافته هر گروهان یک عده سوار که تقریباً معادل با یک ربع عده گروهان میشود داده شده باطالیان نمره ۳ … در شهر … فقط دارای … نفر سوار میباشد

… در پست‌بندی … صورت میگیرد … هر پستی دارای … ده نفر … با یک گروهان سپرده شده است … ناحیه یک گروهان را تشکیل میدهند نفرات … تغییر داده میشود

تجهیزات — ۵۲ — اسلحه عده … تفنگ … رژیمان نمره ۱ و نمره ۲ و باطالیان مستقل نمره ۳ تفنگهای سیستم ۳۰۳ … باطالیان نمره ۹ تفنگهای … باطالیان مستقل نمره ۱۱ دارای یک عده تفنگ … سیستم ۳۰۳ میباشد بقیه قسمتها دارای تفنگهای سیستم مختلف میباشند فقط … رژیمان نمره ۶ … دارای ۷۰ قبضه تفنگ … دارای ۹ نوع ۱۵ … که هر یک از سیستم‌های مختلف میباشند

مقدار فشنگ … هر تفنگ بطور تحقیق معلوم نیست ولی جهت هر تفنگ ۵۰ فشنگ در مراکز … و … فشنگ … ۱۰۰،۰۰۰ در ذخیره موجود است … ۲۰۰ … موجود است … در سال جهة … هر نفر … معین شده است … و لوازمات هر یک از قسمتها در رژیمان مربوطه تهیه میشود — … واقع شده و تهیه لباس … از مرکز ژاندارمری … و لوازمات جهة …

شرایط خدمت — ۵۳ — استخدام نفرات معمولاً داوطلبی است ولی جهة ازدیاد قوا چند فوج … ژاندارمری … مدت استخدام معمولاً … سال میباشد نفرات … که مدت خود را ۳۰ یا تا ۳۵ سال ادامه دادند — حقوق تقاعدی یا انعام … نفرات یا خانواده آنها … داده نمیشود

صاحب‌منصبان (۱) از مدرسه صاحب‌منصبان یا (ب) از صنف انتخاب میشوند مدرسه صاحب‌منصبان … دایر … نفر … و قبول نفرات بموجب امتحان … امتحان آخر سال لیاقت هر یک را … هر یک از صاحب‌منصبان را … امتحان دیگری در باب صاحب‌منصبان در … و حقوق تقاعدی یا انعام داده نمیشود — یکعده از صاحب‌منصبان جزو صنف ترفیع می‌یابند — صاحب‌منصبان نفرات … امتحان لیاقت … صاحب‌منصبان جزو صنف بموجب قدمت … انتخاب میشوند در طهران یک مدرسه صاحب‌منصبان جزء تشکیل یافته … نفرات … مختلف و یک عده … استخدام میشوند … مذکور باید تبعه ایران و مسلمان … ۱۸ سال و دارای … معروف باشند — ترفیع رتبه صاحب‌منصبان جزء معمولاً بر حسب …

مقدار حقوق ماهیانه مطابق شرح ذیل است

صاحبمنصب سوئدی فرمانده	۳۰۰۰		آسپیران دوم	۲۵۰
سایر صاحبمنصبان سوئدی	۱۵۰۰		آسپیران سوم	۲۲۰
نایب سرهنگ	۱۵۰۰		وکیل اول	۱۲۰
یاور	۱۲۰۰		وکیل دوم	۱۰۰
سلطان اول	۹۰۰		وکیل سوم	۸۰
سلطان دوم	۶۵۰		سرجوقه	۶۰
نایب اول	۵۰۰		تابین اول	۶۰
نایب دوم	۴۰۰		تابین دوم	۵۰
آسپیران اول	۳۲۰		تابین سوم	۴۵

صاحبمنصبان سوئدی اضافه بر حقوق معینه فوق کرایه منزل مستخدم و سوخت و روشنائی و اسب دریافت میدارند کلیه نفرات دیگر روزی ۱۶ سیر گندم و معادل آن نقداً ازابت جیره دریافت میدارند در خدمات خارج مخارج جوهات فوق نقداً پرداخته میشود ولی در مراکز کلیه وجوهات بشعبهٔ مخصوص داده شده غذای حاضر نفرات میدهند این شعبات در هر یک از مراکز تأسیس آشپزخانه و نانوا خانه مینمایند

در جاهائی که ممکن است نفرات در سربازخانه‌های دولتی مسکن دارند چنانچه اکثر همین ترتیب است — در بعضی از نقاط خانه‌های کرایه گرفته شده مخارج آن از وجوهات اضافه بر بودجه پرداخته میشود

متفرقه — ۵۴ — سیستم مشق نفرات سوئدی ولی قوانین بایرانی ترجمه شده است بواسطه اینکه نفرات پس از اتمام مشق ابتدائی بیشتر بخدمت مستحفظی راه وادار یا قبل خدمات اشغال دارند چندان مشق کرده نمیشوند — مشق تیراندازی مرتب نیست و فشنگ مخصوص جهت آن معین نشده است با تشکیلات فعلی قوای ژاندارمری لیاقت قابل ملاحظه را دارد و ممکن است یکی از مقدم‌ترین قوا محسوب بشود چون ژاندارمری فقط قوهٔ مملکتی است که دقیقانه توسط دولت ایران نگاه داری میشود — باوجودیکه ادارهٔ ژاندارمری فقط مأمور مستحفظی راههاست تشکیلات آن بالاتر از تشکیلاتی است که جهت پلیس راه لازم میباشد با وضع حاضره ادارهٔ ژاندارمری یک قوه نظامی است ولی از حیث مشق و ترتیب جهت عملیات مهم حاضر نمیباشد

مخارج — ۵۵ — مخارج سالیانه ادارهٔ ژاندارمری با قوای فعلی بمبلغ ۰۰۰و۴۰۰و۳۰ قران بالغ میشود

(۷) امنیه

کلیات — ۵۶ — در اکثر از ایالات و ولایات ادارات امنیه جهت مستحفظی راهها تأسیس شده و توسط حکام محل اداره میشود عدهٔ و مخارج این قوا را نمیتوان بطور یقین تعیین نمود ولی ممکن است مبلغ ۰۰۰و۰۰۰و۱ قران در سال بالغ شود مقدار حقوق هر یک از دسته‌ها مختلف و در بعضی از نقاط خود آنها امنیت راههائی که باید حفظ نمایند تهدید میکنند

قوای پلیس
(۸) تشکیلات پلیس منظم

کلیات — ۵۷ — تشکیلات پلیس فقط در شهرهای طهران قزوین و رشت و مشهد دایر شده است خدمات مرجوعه بآنها خدمات معمولی نظم شهرهاست ولی حتی در این شهرها نیز کلیه خدمات پلیس را انجام نمیدهند مثلاً خانه‌هائی که گارد مخصوص لازم دارند بعهده از قشون مستحفظی مینمایند و بدین جهت عدهٔ زیادی قشون جهت این خدمت بکار برده شده

جمع کل قوا به ۶ نفر صاحبمنصب سوئدی و ۲۲۵۰ نفر صاحبمنصب و نفرات بالغ میشود

تشکیلات — ۵۸ — ادارهٔ پلیس مرکب از مرکز پلیس تحت اوامر یک نفر رئیس تشکیلات سوئدی و پلیس طهران با (۱۴۱۰) نفر رشت (۳۷۰) نفر قزوین (۲۰۰) نفر و مشهد (۲۷۰) نفر میباشد سایر صاحبمنصبان سوئدی سمت معلمی را در مرکز و در ولایات مذکوره در فوق دارا میباشند — تشکیلات پلیس به تبریز نیز استداد داده شده

تجهیزات — ۵۹ — هر یک از پلیسها با تفنگ روسی مسلح شده صاحبمنصبان و صاحبمنصبان جزء دارای شمشیر و ششلولهای مستقل میباشند لعده دیگر از پلیس که باتون داده شده تفنگ باندازه یکی به نفر داده شده — بهر یک از نفرات پلیس سالیانه دو دست لباس داده میشود جهت تخمین کرسالیانه ازابت قیمت لباس پلیس از طرف دولت پرداخته میشود مبلغ ۱۵ تومان است

شرایط خدمت — ۶۰ — نفرات داوطلبانه استخدام میشوند اولین مرتبه جهت سه سال با اجازه استداد خدمت تا سن ۵۰ سال جدید با باید شرایط مفصله را دارا باشند تبعه ایران مسلمان سن اقلاً ۲۰ سال و قد آنها ۱٫۶۵ متر باشد صحت مزاج داشته باشند فارسی خواندن و نوشتن را بدانند و تصدیق حسن اخلاق از یک نفر شخص معروف در دست داشته باشند — ضمناً قسم یاد نمایند که بدولت و ملت و مملکت خیانت ننمایند نفرات آن تاماً خوب هستند

تمام نفرات حقوق تقاعدی بترتیب مفصله ذیل داده میشود (۱) پس از ۲۵ سال خدمت

نصف حقوق در موقع دریافت تقاعد و همین مبلغ در صورتیکه در موقع اجرای وظیفه کسی از اعضاء بدن آنها عاجز شود (۳) هرآینه در موقع اجرای خدمت کشته شود در مدت سه سال حقوق باطفال آنها داده میشود و هرآینه اطفالی نداشته باشند تکمیل حقوق بورثه مستقیم آنها داده خواهد شد (۴) در صورت مرگ معمولی مثلا بطور انعام باطفال آنها یا بورثه مستقیم آنها بترتیب مشروحه ذیل داده خواهد شد (۱) پس از سه سال خدمت نصف حقوق اخیریکه دریافت میداشته اند باطفال و در صورت نداشتن اولاد ۶ ماه حقوق بورثه مستقیم آنها داده میشود (ب) چنانچه کمتر از سه سال خدمت کرده باشند فقط سه ماه حقوق داده میشود — صاحبمنصبان بطریق مفصله ذیل استخدام میشوند (۱) با درجه آسپیرانی تکمیل خدمت میکنند و پس از آن امتحانی که شامل مواد مفصله است از آنها خواهد شد خواندن نوشتن دانستن فرانسه یا انگلیسی و حساب (۲) از صف و از بین صاحبمنصبان جزئی که همین امتحان را بسمت آسپیرانی داده باشند — مدرسه جهت صاحبمنصبان تشکیل نیافته و برای ترفیع درجات امتحان داده نخواهد شد ارتقاء درجات بموجب خدمت صورت میگیرد اشخاص نالایق اخراج میشود جهت سایرین ممکن است تا سن ۵۰ در خدمت خود باقی باشند — صاحبمنصبان جزء پس از دو سه سال خدمت در صف شش ماه در مدرسه صاحبمنصبان جزء در طهران تحصیل نموده و پس از آن بموجب نتایجی که در امتحان بدست آمده درجه میگیرند

حقوقات پلیس از قرار مفصله ذیل است

رئیس تشکیلات سوئدی	۶۶۶۶		نایب اول	۵۰۰
۲ معلم سوئدی	۴۴۴۴		نایب دوم	۴۰۰
۴ صاحبمنصب معلم سوئدی	۱۷۷۷		آسپیران	۲۵۰
— یاور	۱۰۰۰		صاحبمنصب جزء	۲۵۰
— سلطان	۸۰۰		نفرات	۱۵۰

بصاحبمنصبان سوئدی کرایه خانه سوخت و روشنائی داده میشود — حقوق صاحبمنصبان ایرانی تمام مخارج شامل و جیره با آنها داده نمیشود

متفرقه — ۶۱ — نایب شش نفرات سوئدی و جدید که پس از ۳ ماه مشق ابتدائی بسر خدمت فرستاده میشود تکالیف این عده خدمات معمولی پلیس اجرای قوانین انتظامات معابر و تا حدی مراقبت از حفظ الصحه عمومی — جواز اسلحه و نواقل توسط آنها تفتیش میشود باضافه در طهران محبس ها دارالمساکین توسط پلیس نگاهداری میشود — قوای پلیس نظر قابل ستایند و هرآینه کلیه مواد مندرجه

در نظامنامه‌هائی مدونه توسط رئیس تشکیلات بموقع اجراء گذارده شوند نتیجه بسیار صحیحی گرفته خواهد شد

مخارج — ۶۲ — مخارج سالیانه کل قوای پلیس تخمیناً مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ قران بالغ میشود جهت حفظ امنیت ارک سلطنتی یک عده ۵۰۰ نفری گارد تشکیل یافته که توسط وزارت جنگ اداره میشوند و مخارج سالیانه آنها مبلغ ۷۲۵،۰۰۰ قران بالغ میشود

(۹) پلیس ایالات و ولایات

کلیات — ۶۳ — پلیس شهرها باضافه بر محلهای مفصله فوق توسط حکام محلی اداره میشود و عده و مخارج سالیانه آنها شرح مفصله ذیل است

محل	عده	مخارج سالیانه
فارس	۱۱۰	۱۵۱،۹۶۰
کرمان	۱۱۰	۱۵،۹۶۰
اصفهان	۱۴۰	۳۴،۷۶۰
مازندران	۱۱۰	۱۱۰،۹۴۰
بوشهر	۱۱۰	۱۱،۰۸۰
علیق تخمیناً جهت کلیه	—	۵۶،۵۷۵
جمع	۵۸۰	۹۴۶،۲۷۵

پلیس ایالات و ولایات معروفیت بدی از حیث اخلاق دارا هستند

فصل سوم

تشکیلات نظامی ادارات و قوانین نظامی مملکتی ایران

کلیات — ۶۴ — اضافه بر قوای سلحی که در فصل دوم ذکر شد وزارت جنگ و مدارس و ذخیره و موزیک دولتی و اداره صحیه میباشد که در باب هر یک مذاکره خواهد شد

وزارت جنگ — ۶۵ — مطابق دستورات عمومی جهت تشکیلات مرکزی وزارت جنگ که در سنه ۱۹۱۷ نوشته شده وزارت جنگ بترتیب مفصله ذیل تشکیل یافته

وزارت جنگ دارای یک شورای نظامی است که از اشخاص [illegible] مفصله ذیل تشکیل میشود

— اداره نظام — اداره مهمات — اداره صحیه — محاسبات کل — محاکمات — مرکزی اداره شورای نظامی وظایف عمده دارا است

ا) معاونت در کارها بوزیر جنگ

ب) مراجعه و رسیدگی بمطالبی که از طرف رؤسا یا از اعضاء هر یک از ادارات پیشنهاد میشود. شورای نظامی مشغول است که تمام قوانین و نظامنامه‌هائی که راجع بخدمت و طرز اداره نمودن وزارت جنگ میباشد مطالعه و در تهیه [illegible]

وزارت جنگ از هشت شعبه مفصله ذیل تشکیل یافته

۱) دایره وزارتی
۲) اداره کابینه وزارت جنگ
۳) « نظام و ادارات مربوطه باآن
۴) « محاسبات کل
۵) « مهمات نظامی
۶) « پرسنل
۷) « صحیه
۸) « محاکمات عسکریه مرکزی

وزیر جنگ: اضافه بر ریاست معموله در ادارات وظایف خاصه وزیر جنگ است اطلاعات دیگر را نیز عهده‌دار میباشد از قبیل ترتیب و بازدید تعلیمات مختلفه نظامی و تهیه و تنقیح [illegible] اشخاص مدقق جهت [illegible] — اشخاص مفصله [illegible] در تحت اوامر وزیر جنگ قرار گرفته عبارتند از معاون یک نفر مفتش کل دو نفر اطلاعات

کابینه وزارت جنگ — کابینه وزارت جنگ اداره‌ایست که [illegible] را عهده‌دار میباشد

اداره نظام — اداره نظام از شعبه پیاده نظام و سواره نظام و توپخانه مختلف و شعبه مهندسی تشکیل یافته پرسنل این اداره مرکب از یک رئیس و چند نفر صاحب‌منصب [illegible] اینشعبه در واقع قدرت اتاماژور کل را بطور خلاصه [illegible] قسمت از خدمات معموله اجودان ژنرال و شعبه‌ای از وظایف [illegible] کل را عهده‌دار است

اداره محاسبات — اداره محاسبات اضافه بر مسئولیت محاسبات داخلی قشون مامور نگاهداری صورت کلیه اثاثیه و ابنیه و اسلحه و ذخایر و غیره که در تصرف ادارات قشونی است میباشد

اداره پرسنل نظام — این اداره مامور انجام خدمات شعبه اجودان ژنرال است باستثنای وظایفی که در اداره نظام مذکور افتاد

اداره صحیه نظام — شعبه صحیه اضافه بر خدمات طبی کارهای شعبه بیطاری را نیز عهده‌دار است

محاکمات عسکریه مرکزی — شامل مربوطه باین شعبه وضع قوانین جهت مجازات جنح و جنایات نظامی و اجرای احکام صادره از محاکم و تشکیل دیوان حرب و محاکم عسکریه میباشد

مدارس — ۶۶ — مدارس بشرح مفصله ذیل تشکیل یافته است

ا — مدرسه گارد و دیویزیون قزاق
ب — مدرسه صاحبمنصبان ژاندارمری
ث — مدرسه نظام
د — مدرسه صاحبمنصبان جزء بریگاد مرکزی

شرح کلیه مدارس فوق در فصل لازم باستثنای مدرسه نظام مذکور شد

مدرسه نظام — ۶۷ — تقریبا مدرسه نظام یکسال است در یک خانه غیر مرغوبه در شهر طهران دایر میباشد و دارای هشتاد و دو شاگرد است و بیست نفر از آنها شبانه روزی و بقیه در خارج منزل دارند این مدرسه به پنج کلاس تقسیم شده هر کلاس دارای پروگرام مخصوص و علوم متعدده در هر یک تدریس میشود — معذالک تدریس هر یک از علوم بطور مختصر صورت میپذیرد به تعلیم شمشیربازی و ژیمناستیک که قابل ملاحظه است — از نقطه نظر تعلیم صاحب‌منصب برای خدمات نظامی در قشون تقریبا این مدرسه هیچ ارزش واقعی ندارد

مخارج سالیانه بمبلغ ۲۷۹,۰۰۰ قران بالغ میشود

ذخیره — ۶۸ — اداره ذخیره در طهران است و سپرده بیک نفر مهندس فرانسوی میباشد که ۲۸ سال است در طهران توقف داشته و فعلا دارای ۴۲ نفر کارگر میباشد — و دارای عده زیادی ماشینهای سنگین از سیستم‌های مختلف انگلیسی و فرانسوی و اطریشی است

عده قلیلی از این ماشینها سوار شده است اغلب از ماشینهای فوق هنوز خراب نشده ولی باید توسط یک نفر خبره معاینه شوند

اداره ذخیره جهت تهیه فروعات معموله کار میکند و فعلا فقط در آن آتش‌بازی ساخته میشود

مدرسه طبی — ۶۹ — مدرسه طبی طهران — یک مدرسه بدین اسم در دارالفنون طهران وجود دارد و شاگردان در مدت پنج سال تحصیلات مینمایند ولی بهیچوجه عملیات نمیکنند

تحصیل علوم ترتیب داده و معرفت انساج بیکرب شناسی با تعلیمات عملی مرتب طبی یا جراحی با نهادداده میشود پس از اتمام پنج سال دوره تحقیق تحصیل هیچ وجه دارای معلومات عملی نمیباشد

موزیک — ۷۰ — قوای موزیک دولتی به ۱۲۵ نفر بالغ و در سربازخانه گارد همایونی مسکن دارند و مخارج سالیانه آنها به ۲۶۸/۹۸۴ قران بالغ میشود

قوانین

کلیات — ۷۱ — قوانین شرح ذیل قوانین و عادات معموله در قشون میباشد

قانون سربازگیری — ۷۲ — نظامنامه بنیچه قانونی است که در ۲۳ ذیقعده ۱۳۳۵ وضع شده اساس خدمت نظامی در ایران از روی بنیچه که توسط میرزا تقی خان صدراعظم ناصرالدین شاه در ۱۲۶۰ هجری (۱۸۴۲) وضع شده میباشد مطابق قانون فوق هر ایالت یا ناحیه ایران منقسم بدسته های بنیچه شده و جهت هر بنیچه دولت یکنفر سرباز از اهالی میگیرد — ایالات و ولایات بنوبت خود تقسیم به ناحیه های مختلف (نوی) شده و هر ناحیه ملزم به دادن یک یا چندین فوج میباشد افرادیکه از روی آن نفرات اخذ میشوند بدین ترتیب است که بنه های مزروعی را تعیین (به یک زوج گاو است و جهت تخم بکار میرود) و از هر بنه یکنفر جوان که قادر خدمت نظامی باشد استخدام مینمایند

چون در زمان (وضع این قانون) ماده جهت تعدیل تعیین نشده جمع کل نفرات هر ناحیه تا این تاریخ بطور صحیح تقسیم بندی نشده عده کل هر صنف از پیاده و سواره و توپخانه که ممکن است فعلاً مطابق قوانین بنیچه از هر ایالت گرفته شود در ضمیمه نمره ۲ تعیین شده است

قانون مصوبه ذیقعده ۱۳۳۵ — ۷۳ — در این قانون مصرح است که در موقع جمع آوری نفرات بنیچه در هر ناحیه نظامی یک کمیسیون سربازگیری توسط وزارت جنگ جهت اجرای قانون فوق تشکیل شود رئیس این کمیسیون معمولاً فرمانده همان رژیمان میباشد ضمناً این قانون شرائطی که یکنفر سرباز در موقع قبول باید دارا باشد تعیین مینماید

قوانین راجعه بتشکیلات قوای نظامی — ۷۴ — دیویزیون قزاق تشکیل این دیویزیون مطابق فرمان همایونی است که در سنه ۱۸۷۹ مسیحی صادر و تغییراتی در ازمنه مختلفه توسط وزارت جنگ در آن داده شده — معمولاً فرمانده کل قوانین نظامی قوانین محاکمات و نظامنامه‌های مربوطه را تدوین مینماید

ژاندارمری — ۷۵ — اداره ژاندارمری بموجب قانونی که در سنه (۱۹۱۱) وضع شد تشکیل یافته قوانین و نظامنامه‌های این اداره تدریجاً توسط وزارت داخله تدوین و منتشر گردیده است بطور عمومی ژاندارمری مطابق تجربیات قشونهای اروپائی است

بریگاد مرکزی — ۷۶ — بریگاد مرکزی بموجب قانون مصوبه ۱۳۲۸ هجری تشکیل یافته است

قوانین راجع به پرداخت حقوقات — ۷۷ — قانون ۲۳ ذیقعده ۱۳۳۵ هجری مقدار و ترتیب پرداخت حقوقات قشونها را تعیین مینماید که ترتیب آن بطور شرح در فصل دوم مذکور گردیده ترتیب پرداخت حقوقات

بریگاد مرکزی در قانون مصوبه ۱۳۳۶ هجری در ماده ۷۶ فوق ذکر شد تصریح شده است

دسیپلین و محکمه نظام — ۷۸ — فعلاً سه قانون بشرح ذیل جهت محاکمات نظامی تدوین یافته و مطابق آن قوانین عمل میشود ولی هیچیک صورت قانونی ندارد

ا — قانون محاکمات نظامی و اختیارات صاحب منصبان جهت محاکمات

ب — قانون جهت تعیین اختیارات یکنفر فرمانده

پ — قانون محاکمات دیویزیون قزاق

قوانین شرح مندرج در (ا) و (ب) در ضمیمه نمره ۳ داده شده است

قوانین راجع به حمل اسلحه — ۷۹ — در نقاطیکه ژاندارمری دائر است حمل اسلحه بموجب قانون و دستوراتی است که اداره مزبور در ژانویه ۱۹۱۸ مسیحی تدوین نموده ولی این دستورات هنوز توسط دولت تصویب نشده است — جهت دریافت جواز حمل اسلحه باید از اداره نظمیه جواز گرفته شود و دارنده بلیط توسط یکنفر از معروفین ضمانت شود جواز فقط باشخاص معلوم داده میشود و همه ساله باید عوض شود ادارات پلیس کلی در ولایات اختیاراتی را در این موضوع دارد در هر قسمت که بخواهند این قانون را تغییر داده اجرا میدارند

حمل و نقل — ۸۰ — هیچ قانونی جهت مال بگیری در مواقع لازمه تدوین نشده ولی تصرف جبری در موقع لزوم در تمام نقاط از عادات معموله مملکتی است

فصل چهارم

مراجعه بوسائل ارتباطیه ایران و نواحی خاص تهران

۸۱ — وسائل ارتباطیه ایران در یک حالت وقفه و پستی میباشد — دو راه از راههای تجارتی فعلی ایران تقریباً نزدیک به راههای درجه سوم اروپا است راه آهن ابداً وجود ندارد و فقط در کشتی رانی در رودخانه منحصر بیک نقطه است — ترتیب خطوط تلگرافی خوب است اداره پست خانه در صورت تهیه شدن وسائل ارتباطیه سریع تری خوب خواهد بود

از قرار مذکور تاسیس چندین راه آهن در ایران توسط دولت تصویب شده ولی تا زمانیکه این راه های آهن کشیده شده و باتمام برسد وسائل نقلیه ایران چنانچه در قرن اخیر بوده به حالت پستی و وقفه باقی خواهد ماند

راهها — ۸۲ — ایران مرکزی از یک بیابان بی آب تشکیل یافته و بهمین لحاظ وسائل ارتباطیه با سرحدات و ولایات مملکت محدود و بکلی مسدود میباشد — فقط چهار جاده تجارتی عمده بشرح ذیل از شمال بجنوب میرود

ا — از بحر خزر به بین النهرین از طریق قزوین کرمانشاهان (راه شوسه)

ب — از طهران بخلیج فارس از طریق اصفهان شیراز این راه شوسه نشده است ولی تا شیراز عراده رو است

ث — از ابتدای راه آهن وزدآب الی ابتدای راه آهن هندوستان خط از طریق بیرجند و مشهد از راه اخیر فقط مهندسی شوسه شده است

د — از بندرعباس به بیرجند از طریق کرمان این راه شوسه نیست ولی از عباس آباد نزدیک کرمان الی کرمان عراده رو است

راه های مهم دیگر نیز در جنوب سمت کرمان منشعب است — بعلاوه ارتباطیه شرق به جنوب فقط بواسطه دو راه تجارتی عمده ذیل میباشد

ا — از ابتدای راه آهن تبریز مشهد از طریق قزوین طهران شاهرود این راه شوسه شده است

ب — از بوشهر به سیستان از طریق شیراز و کرمان این راه نیز شوسه نشده است ولی در فصل خوب عراده و اتومبیل بسهولت عبور مینماید

بانضمام راه شوسه مذکوره در فوق تمام راه های کلی کاهی در فصول مختلفه مخصوصاً در زمستان بواسطه باران و برف و [illegible] در شدن گذار را

نیز قابل عبور نمیباشد حتی راه های شوسه در فصل زمستان بواسطه برف مسدود میباشد

اضافه بر راه های شوسه فوق راه های کاروانی نیز در بین شهرهای عمده وجود دارد که فقط قابل عبور دادن بار با حیوانات بارکش

میباشند چنانچه معمولاً [illegible] و به هیچوجه قادر به حمل بارها و محمولات سنگین نمیباشد

راه های ارتباطیه درجه دوم که در فصل خوب عراده رو است از قرار مفصله ذیل میباشند

تبریز — خوی — ارومیه

همدان — بیجار

همدان — صحنه — سلطانیه — زنجان

مشهد — تربت — شیخ جام — هرات

کاشان — یزد

اصفهان — یزد — کرمان

قم — سلطان آباد

علاوه بر راه های فوق راه های مفصله ذیل نیز جهت وسائل ارتباطیه داخلی ممکن است جزو راه های مهم محسوب شوند

تهران — بیجار — ارومیه

محمره — خرم آباد — بروجرد

اهواز — اصفهان — (راه تقریباً از میان ایل بختیاری میگذرد)

یزد — ده بید به شیراز

بندرعباس لار شیراز (از حدود طوایف نشین قشقائی و خمسه میگذرد)

چاه بهار — بم

کرمان — بم به بمپور

شاهرود — استراباد

مشهد — قوچان — عشق آباد

رودخانه — ۸۳ — در ایران فقط رودخانه کارون قابل کشتی رانی میباشد

تلگراف — ۸۴ — تشکیلات تلگرافی در ایران نیکو داشته شعبه مختلف تلگراف تشکیل شده اداره تلگراف هند

و اروپای [illegible] و کمپانی تلگراف هند و اروپ و اداره تلگراف ایران

قاعدتاً در هر نقطه و سیم کمپانی تلگرافی مجبور نباید یکی از سیم های آن جهت خدمات تلگرافی دولت ایران اختصاص داده شد

خطوط عمده از قرار مفصله ذیل است

طهران تبریز جلفا (سیم کمپانی) مربوط به سیم اروپائی

طهران رشت آستارا (سیم اداری)

طهران مشهد (سیم ایرانی فعلاً در اختیار کمپانی دولتی)

باجگیران مشهد (سیم اداری)

مشهد سیستان (سیم اداری موقتاً در اختیار اولیای نظامی دولت انگلیس)

طهران خانقین (اداری) در رابطه با تلگراف بین النهرین

طهران یزد کرمان (سیم کمپانی دولتی) و سمت سیم هند

طهران اصفهان شیراز بوشهر (سیم کمپانی دولتی)

کرمان بندرعباس (سیم کمپانی دولتی)

محمره دزفول (سیم اداری)

آ بوشهر هنجام جاسک چاه بهار و دو سر به کراچی بواسطه سیم تحت البحری (کمپانی دولتی)

اضافه بر سیم های فوق اداره تلگرافخانه ایرانی شعبات تلگراف دیگری جهت ارتباط شهرهای عمده مطابق همین ترتیب دارا است

۲ — نواحی حاصلخیز مملکت

کلیات — ۸۵ — در موقع صلح برای احتراز از تعیین مناطق در نقاطیکه حتی باندازه احتیاجات خصوصی خود غله و آذوقه

ندارند عموماً نقاط حاصلخیز ایران تحت توجه و مداقه قرار داده خواهند و بدین لحاظ باید مملکت را تقسیم به پنج ناحیه مفصله ذیل نمود

ا — مرکز — ناحیه واقعه بین سه زاویه مثلثی که از طهران کرمان و [illegible] تشکیل یافته

ب — شمال غربی — شمال — و شمال شرقی

ت — شرقی

ث — غربی

ج — جنوبی

ناحیه مرکزی — ۸۶ — صحرای بزرگ ایران مرکزی بواسطه نیامدن باران و نداشتن آب حتی قادر به حمل آذوقه عده

مختصر مستمره اطراف آن زیست نمایند نمیباشد و بهمین جهت میتوان حاصلخیزی و فراوانی این ناحیه را به [illegible]

شمال غربی شمال و شمال شرقی — ۸۷ — آذربایجان بواسطه هوای مرطوب قسمت شمالی و [illegible] آذربایجان یکی

از حاصلخیزترین قسمتهای ایران محسوب میشود — گندم جو و ذرت [illegible] است علاوه بر این بااضافه دارای مراتع زیاد و گوسفند

و حشم بطور فوق العاده نگاهداری میشود و از قرار مذکور ایالت آذربایجان میتواند اضافه بر کشت معمولی خود ۲۰،۰۰۰

الی ۳۰،۰۰۰ نفر را آذوقه دهد

سواحل بحر خزر نیز کاملا حاصلخیز، آذربایجان و برنج و تنباکو محصول عمده این نقاط می باشد تمام این ناحیه از جنگلهای انبوه پوشیده و کوه‌ها [illegible]
حدود استرآباد بواسطه حاصلخیزی و داشتن آب و وضعیت هوا ممکن است محصولاتش بی‌نهایت زیاد شود ولی فعلا باندازه احتیاج
سکنه آذوقه یافت میشود حشم و اسب چراگاه در این نواحی شیوع دارد

در طهران تهیه آذوقه و غله بسیار مشکل و قسمت عمده احتیاج را باید از خارج حمل و وارد نمود

شرق - ۸۸ - سرحدات شرقی واقعه بین صحرا و افغانستان در بعضی از نقاط حاصلخیزترین حدود ایران است محصول خراسان و سیستان در سنوات معمولی بیشتر از آذوقه محلی است و حتی قادر به تهیه هر قسم احتیاجات فوق العاده خواهد بود لکن محصول قاینات کفایت احتیاجات محلی را نمی نماید از قرار مذکور ایالت خراسان قادر به تهیه آذوقه ۱۰۰٬۰۰۰ نفر اضافه بر سکنه معمولی خود میباشد - بواسطه فراهم نمودن وسائل نقلیه در این نقطه بیش از سایر نقاط ایران حمل اجناس غیر ممکن و بهمین جهت مقدار زیادی غله در محل بفروش میرسد

غرب - ۸۹ - در ایام قبل از جنگ در کردستان و کرمانشاهان و لرستان مقدار زیادی بیشتر از احتیاجات محلی محصول بدست میامده و فقط اضافه غله کرمانشاهان بمقدار ۳۰٬۰۰۰ تن تقریبا معادل ۲۶۶٬۴۰۰ خروار بالغ میشد ولی در موقع جنگ بواسطه خرابیهائی که از طرف قشون ترک و روس بدان سرزمین وارد آمده وضعیات تغییر یافته و اخیراً عده قشونیکه بین همدان و خانقین هستند چون مقدار بسیاری از اراضی زراعت شده به تحت نگاهداری شده اند ولی ترتیبات مشدده پیشرفت حاصل کرده و در مدت قلیلی بحال اصلی عودت خواهد نمود - هرچه به صحاری مرکزی نزدیکتر شویم حاصلخیزی محل رو به نقصان نهاده و بهمین علت قم کاشان یزد باید مقدار غله لازمه خود را از خارج حمل و وارد نمایند

و لرستان در سالهای معمولی مقدار زیادی حاصل میدهد مطابق برآورد لرستان شمالی میتواند آذوقه ۲۰٬۰۰۰ نفر را اضافه بر سکنه محلی تهیه نماید و بهمین طریق عربستان جنوبی اضافه بر احتیاجات معمولی تهیه آذوقه ۱۰٬۰۰۰ نفر را خواهد نمود

جنوب - ۹۰ - بواسطه ناامنی در راه‌ها و نقصان وسایل ارتباطیه و بی‌نظمی در وضعیات مملکت از ثروت و اهمیت ایالات جنوبیه کاسته شده است معذالک ایالت فارس در سنوات معمولی قادر به دادن غله زیادی میباشد و باز هم مقدار اضافه خواهد داشت کرمان قادر به تهیه آذوقه ۵۰٬۰۰۰ نفر اضافه بر احتیاجات محلی میباشد
پس از برقراری انتظامات ولایات و توسعه زراعت ایالات جنوبیه با سانحه قادر به تهیه هر مقدار غله لازمه خواهند بود اخیراً خرابیهٔ زیادی بواسطه هجوم ملخ بحاصل وارد آمده و این اتفاق اغلب رخ میدهد

نتیجه - ۹۱ - کلیتاً بجز صحاری مرکزی تهیه آذوقه در ایران بطور معمولی اشکال زیادی نخواهد داشت و باستثنای حدود طهران یزد قم کاشان در سایر نقاط مقدار زیادی غله اضافه بر احتیاجات معمولی موجود و مقدار لازمه جهت قشون بدون اشکال تهیه خواهد

فصل پنجم

وضعیات مالی قشون فعلی ایران

مخارج قوای مسلح فعلی - ۹۱ - مخارج سالیانه قوای مسلح ایران مطابق بودجه اخیر تقریباً مبلغ مفصله ذیل با نرخ [illegible]

مراکز	قران	جیره	جمع
وزارت جنگ	۱/۲۵۲/۹۰۰	۱۸/۱۲۶	۱/۲۷۱/۰۲۶
موزیک مرکزی	۲۱۴/۹۴۴	۵۴/۷۱۰	۲۶۹/۶۵۴
گارد پیاده	۵۴۹/۰۰۸	۱۱۹/۵۴۷	۶۶۸/۵۵۵
مدرسه نظام	۲۳۶/۹۷۰	۵۱/۱۳۵	۲۸۸/۱۰۵
ذخیره	۱۸۸/۰۷۰	-	۱۸۸/۰۷۰
مریضخانه مرکزی	۱۴۴/۱۵۷	-	۱۴۴/۱۵۷
	۲/۵۸۶/۰۴۹	۲۴۳/۵۱۸	۲/۸۲۹/۵۶۷
بریگاد مرکزی	۴/۳۲۷/۰۰۰	-	۴/۳۲۷/۰۰۰
نظام ولایات	۹/۰۰۰/۰۰۰	-	۹/۰۰۰/۰۰۰
دیویزیون قزاق	۱۹/۱۵۱/۰۰۰	۲/۹۷۱/۰۰۰	۲۲/۱۲۲/۰۰۰
قشون جنوب	۳۵/۰۰۰/۰۰۰	-	۳۵/۰۰۰/۰۰۰
داوطلبان خراسان و سیستان	۵/۷۰۰/۰۰۰	-	۵/۷۰۰/۰۰۰
ژاندارمری	۳۰/۴۰۰/۰۰۰	-	۳۰/۴۰۰/۰۰۰
امنیه	۱/۰۰۰/۰۰۰	-	۱/۰۰۰/۰۰۰
جمع	۱۰۷/۱۶۳/۰۴۹	۳/۲۱۴/۵۱۸	۱۱۰/۳۷۸/۵۶۷

پرداخت مخارج - ۹۲ - در صورت مفصله فوق مخارج قشون جنوب و داوطلبان شرقی سیستان و خراسان توسط دولت هندوستان پرداخته میشود و دولت انگلستان ماهی ده میلیون قران جهت مخارج نگاهداری قزاقخانه میپردازد و دولت ایران مخارج بقیه را متحمل میشود

پلیس - ۹۳ - اضافه بر مخارج قشون مخارج پلیس سالیانه به مبلغ ۱۰/۹۲۵/۲۷۵ قران بالغ میشود

عایدات - ۹۴ - از قرار معلوم هیچ صورتی از مخارج و عایدات از سنه ۱۹۱۴ تا بحال تهیه و چاپ نشده است ولی معذالک تصور میرود در عایدات سنه ۱۹۱۴ کمتر از ۱۴۸ میلیون قران نبوده است در صورتیکه مخارج قشونی

و پس در آن سنه تنها مبلغ ۵۵ میلیون قران بالغ شده است

وجوهات موجوده برای مخارج قشون — ۹۵ — اطلاعات مفصله ذیل بکمیسیون داده شده است تصور میرود در دولت ایران پس از اداره شدن مالیه بطور دقیقانه ۱۵۰ میلیون قران عایدات پیدا کند جهت مخارج ادارات کشوری با شمول پلیس مبلغ ۱۲۰ میلیون قران لازم خواهد بود — و استهلاک قروض سالیانه فعلاً ۱۵ میلیون قران میباشد

باین ترتیب فقط ۱۵ میلیون قران جهت مخارج نظامی باقی خواهد بود و این مبلغ بهیچوجه کفایت مخارج کوچکترین تشکیلات قشونی جدید ایرانرا نخواهد نمود — چنین تصور میرود در تعدیلات و اصلاحاتیکه باید توسط دولت ایران صورت گیرد مستلزم ازدیاد فوق العاده عایدات مملکت خواهد بود و تا زمانیکه نتیجه این تعدیلات و اصلاحات واضح و معلوم نشود پیش بینی و تعیین مقدار وجوهاتیکه جهت تشکیلات قشونی اختصاص داده خواهد شد غیرممکن بنظر میآید

فصل ششم

پیشنهاد کمیسیون

راجع بتقاضای مشکلی در مورد احتیاج دولت ایران است

کلیات — ۹۶ — کوشش کمیسیون کلیتاً این بوده است که مطابق احتیاجات امروزه ایران بطوریکه در فصل اول ذکر شده نقشه و طرح کاملی تهیه نماید — بدیهی است که قسمت عمده یک چنین نقشه جامعی بطور کلی فوراً قابل الاجرا نخواهد بود ولی بهتر است چنین نقشه جامع الاطرافی که مرام و مبنی تشکیلات را شامل باشد طرح شود و از روی آن مرام تدریجاً تشکیلات مطابق دستوراتی که در فصل مخصوص داده میشود و اقدامات فوریرا معین و تشریح نماید متفرع و توسعه یابد اولی از آن است که بدواً فقط نقشه و طرحی جهت عده کمی ریخته شود و اقدام در آن فوراً و بدون تأخیر صورت یابد بهمین جهت و از آن جائیکه ترقی یک مملکتی فقط منوط باقدامات و سعی و آتیه اهالی آن مملکت است این نقشه حضور دائمی صاحبمنصبان خارجی را در تشکیلات قشونیه استلزام نمیکند — عده و شاملی صاحبمنصبان انگلیسی که جهت شروع بکار داده اند فقط بهای این تشکیلات در فصل مخصوص احتیاجات فوریرا معین خواهند نمود

مواد پیشنهاد جامع کمیسیون در این فصل در تحت عناوین مفصله ذیل ذکر شده

۱ — قسمتهای قشون مسلح لازمه
۲ — تقسیم مملکت بنواحی نظامی
۳ — قوا و تقسیمات لازمه آنها
۴ — تشکیلات شعبات وزارت جنگ و تعیین مراکز فرماندهی کل هر یک از قوا
۵ — تعیین مراکز هر یک از فرماندهی ها
۶ — تشکیلات عده رشته ها
۷ — تشکیلات قسمت هواپیمائی
۸ — تشکیلات قسمت صحیه و بیطاری
۹ — تشکیلات مهندسی
۱۰ — تشکیلات شعبه قورخانه و ذخیره
۱۱ — تشکیلات شعبه تدارک آذوقه
۱۲ — تشکیلات شعبه حمل و نقل
۱۳ — طریقه سربازگیری
۱۴ — استخدام صاحبمنصبان و طریقه ترفیع آنها و پرسنل صاحبمنصبان
۱۵ — تعلیمات نظامی
۱۶ — اسلحه و تجهیزات و ذخایر
۱۷ — البسه

۱۸ — نظامنامه قانون محاکمات و قوانین نظامی

۱۹ — مقدار حقوقات جیره نقدی و جنسی

۲۰ — ترتیب حقوقات تقاعدی و انعام

۱ — قسمت های قشون مسلح لازمه

۹۷ — فعلاً دولت ایران دارای سه قسم قشون مختلفه مفصله ذیل میباشد

ا — قوای نظامی دارای تشکیلات و اهمیت مختلفه که قسمتی توسط دول خارجه نگاه داشته شده اند مثل دیویزیون قزاق — قشون جنوب و قوای (داوطلب) شرق ایران و قسمت دیگر توسط وزارت جنگ ایران نگاه داشته شده و اداره میشوند مثل بریگاد مرکزی و نظام ایالات و ولایات

ب — ژاندارمری ولی نه در معنی واقعی ژاندارمری که باید قوای تامینیه باشد زیرا فعلاً این اداره یک قوای نظامی مرکب از صنوف مختلفه را تشکیل میدهند — و در عوض اینکه در تحت اوامر وزارت جنگ قرار گرفته باشند وزارت داخله آنرا اداره مینماید

ث — تشکیلات پلیس که فقط در شهرهای مفصله ذیل بطور منظم اداره میشود طهران قزوین رشت مشهد در شهرهای مفصله فوق تشکیلات خوبی داده شده و هرگاه نظامنامه ها و دستورات اداری آنها بطور کلی بموقع اجرا گذارده شوند نتایج صحیحی گرفته خواهد شد

در سایر نقاط اداره پلیس تشکیلات منظمی را دارا نیست و توسط حکام ایالات و ولایات اداره میشود

با جمیع مطالب فوق عقیده کمیسیون براینست که بایستی دو اقدام بموقع اجرا گذارده شود

۱ — متحدالشکل نمودن قوای مذکوره در ماده (۱) نمره ۹۷ فوق — و تشکیل دادن قوای متحدالشکل نظامی ایران در تحت اوامر دولت و انحلال کلیه قوائی که توسط دولت اجنبی نگاهداری شده اند

۲ — توسعه تشکیلات پلیس فعلی در تمام مملکت مطابق تشکیلاتی که فعلاً در چهار شهر مذکوره فوق دارا است از یاد دادن باندازه که خدمات قراولی و حفاظت خانه های خصوصی را در شهرهای مختلف پلیس عهده دار گشته نه قوای نظامی — فعلاً عده زیادی از قوای نظامی جهت متحفظی و قراولی درب خانهای اشخاص مختلف گماشته شده اند افرادیکه فقط بدین شغل اشتغال دارند انتظار سربازی از آنها نمیتوان داشت

۹۸ — مسئله قابل ملاحظه میباشد این است که آیا دولت ایران علاوه بر قشون و پلیس قوه مسلح ثالثی را مانند ژاندارمری لازم خواهد داشت یا خیر

در اغلب از ممالک اروپا مسئله امنیت داخلی غیر مهم میباشد و امنیت داخلی برقرار فقط عده قلیلی متفرقه باغی در نقاط مختلف پراکنده میباشند که جلوگیری از آنها بتوسط اداره پلیس صورت میگیرد ممکن است بعضی اوقات اتفاقاً شورش یا انقلاب رخ دهد و در این صورت از طرف قشون به پلیس کمک داده میشود باستثناء این مورد وظیفه قشون منحصر بجلوگیری از حملات خارجی است — در ایران اضافه بر خدمات [illegible] قشون مهمترین مسئله حفظ امنیت در داخله مملکت است چون مملکت مملو از عشایر و ایلات مسلح میباشد که خشن و نسبت به نظمیات احترام نمیکنند

وحتی اغلب اوقات با یاغیگری و سرکشی اقدام مینمایند نهب و غارت جهت سرقتهای مهم توسط دسته جات مختلف القوه سارقین در تمام مملکت متناسب میباشد — بدین لحاظ حفظ امنیت داخلی بصورت فعلی از عهده قدرت و قوت پلیس بر خلاف آنچه در ممالک اروپا مرسوم میباشد خارج است

پس از ذکر مطالب فوق باید دانست آیا اقدام بر علیه سارقین و دسته جات مسلح با یک قوای نظامی متحدالشکل بهتر صورت خواهد گرفت یا توسط دو قوه مختلف قشون و ژاندارمری قشون در تحت اوامر وزارت جنگ و ژاندارمری تحت اوامر وزارت داخله عقیده کمیسیون بر این است که هیچ نفعی در داشتن دو قوه مختلف نظامی جهت اقدام در حفظ امنیت داخلی منظور نیست بلکه تشکیل دو قوه مختلف الشکل مضرات عدیده را تولید خواهد نمود

اولاً ترتیب اقدام در هر دو صورت یک وضع خواهد بود بدین ترتیب که یا سارقین از دسته جات کوچک تشکیل یافته اند یا از دسته جات بزرگ هرگاه دسته جات کوچک باشند اداره ژاندارمری اقدام خواهد نمود و اگر بزرگ باشند باز اداره قشونی باید اقدام نماید در صورتیکه قبلاً نمیتوان دانست که آیا یکدسته کوچک سارق بخودی خود پیدا شده یا قسمتی از دسته جات بزرگ میباشند در هر مورد باید یک طریق اقدام شود و قوائی که بکار برده میشود باید متفقاً عملیات نمایند چه از حیث سلوک پلیسی و چه قسمتی از قوای متحرک باشند بهترین طریقه جهت برقراری انتظامات طرق تعقیب و تجاوز است که انتظامات راه را مختل مینماید و هرگونه اینها در محل و این اقدام صورت پذیر نخواهد بود مگر توسط سربازان مشق کرده و دیسیپلین آموخته

۹۹ — بواسطه مطالب فوق بطور وضوح ثابت شده که قوائیکه جهت حفظ امنیت طرق مامور میباشند باید متحداً در عملیات شرکت داشته باشند در صورتیکه ماموریت راه متعلق به دو اداره مختلفه بود و تحت اوامر دو مرکز ریاست مستقیم قرار گرفته باشد چنین اقدامی ممکن نخواهد بود و بهمین جهت در بین دسته جاتیکه یک ماموریت را عهده دار و در تحت اوامر دو مرکز ریاست مختلف قرار گرفته اند همیشه تولید ضدیت و حسادت خواهد شد

مضرات دیگری که تشکیل دو اداره مختلفه و متصدی خدمت واحد تولید خواهد نمود داشتن مخارج عمده برای جهت دارا بودن دو اداره در عوض یک و تشکیل دو مدرسه مختلف و دو ترتیب مختلف جهت مشق نظامی و دو اداره مختلف جهت تجهیزات و مهمات میباشد

۱۰۰ — یک تشکیلات بزرگ در عوض دو تشکیلات لیاقت و اهمیت قوا را بیشتر فراهم خواهد نمود

لذا عقیده کمیسیون براین است که در ایران باید قوای مسلح به دو قسمت مفصله ذیل تقسیم شوند

۱ — قشون در تحت اوامر وزارت جنگ

۲ — پلیس در تحت اوامر وزارت داخله

۱۰۱ — وظائف قشون از این قرار است

ا — متحفظی سرحدات ایران در مقابل مخاطرات خارجی

ب — حفظ امنیت داخلی مملکت انتظام راه های تجارتی عمده جلوگیری از یاغیان و سارقین و دسته جات دزد

ث — کمک به ادارات کشوری بموجب درخواست و در موقع احتیاج کمک قوای مسلح در مواردیکه اقدام آن از عهده پلیس خارج باشد — مساعدت در پیشرفت امورات غیر نظامی

۱۰۲ — وظائف پلیس از این قرار است

۱ـ حفظ امنیت داخلی شهرها و نواحی مختلف باضافه مستحفظ دادن گارد جهت خانهای شخصی در موقع لزوم

ب ـ کمک به ادارات مالیه عدلیه و سایر ادارات دولتی در خدمات مربوطه بامور داخلی مملکت عملیات و شرکت قشون در این قبیل اجرائیات فقط زمانی صورت خواهد گرفت که عملیات فوق اقتدارات اداره پلیس باشد

۱۰۳ — زمانیکه کلیه قشون بطرز متحد الشکل تشکیل یافت قسمتهای این قشون شعبات مختلف و جهت خدمات مفصله ذیل تعیین خواهند شد

۱ـ قشون مهیای حمله و حرکات مهم نظامی

۲ — قشون جهت حفظ امنیت داخلی مستحفظی راهها و برقراری پست

۳ — گارد همایونی جهت خدمت اعلیحضرت همایونی و والاحضرت ولیعهد

نفرات قسمت اول باید سالم و قوی البنیه باشند تجهیزات آنها باید متفاوت با قسمتهای دیگر و مشق و ترتیب آنها کاملتر از سایرین باشد نفرات گارد همایونی باید برگزیده و از سربازهای قدیمی تشکیل یابد مخصوصاً نفرات این قسمت از بین بهترین سربازهای قسمتهای مختلف که در مدت خدمت خود لیاقت و صداقت ابراز داشته اند جهت تشویق و قدردانی از خدمات آنها بگارد همایونی فرستاده خواهند شد

البته و تجهیزات گارد همایونی باید عالی تر از سایر قسمتها بوده و در دیسیپلین و نظم و مشق سرآمد سایرین باشند

۱۰۴ — عقیده کمیسیون بر این میباشد که لازم است اداره پلیس کاملاً وسعت یافته عده آن باندازه تکمیل شود که قادر باجرای خدمات معینه در فوق بعهده باشد

تشکیلات پلیس فعلی بترتیبی که در طهران دائر است باید در تمام شهرهای مهم ایران دائر شود — باضافه باید یکعده قوای سوار جهت اجرای تکالیف مفصله در ماده (ب) نمره ۱۰۲ فوق در هر یک از ایالات و ولایات تشکیل یافته جزو اداره پلیس بعهده و جهت اجرائیات ادارات دولتی و تحت اختیارات والی یا حکام ایالات و ولایات گذارده شود

۱۰۵ — گاردهای نظامی جهت حکام مطابق قوانین جاریه نظامی روزانه تغییر داده خواهد شد نظر بمنافع داخلی قشون بکار بردن گاردهای فوق را جهت اجرای خدمات مخصوص قدغن خواهند نمود اشخاصیکه باید دائماً در خدمت حکام ایالات یا ولایات باقی باشند توسط اداره پلیس تعیین داده خواهد شد

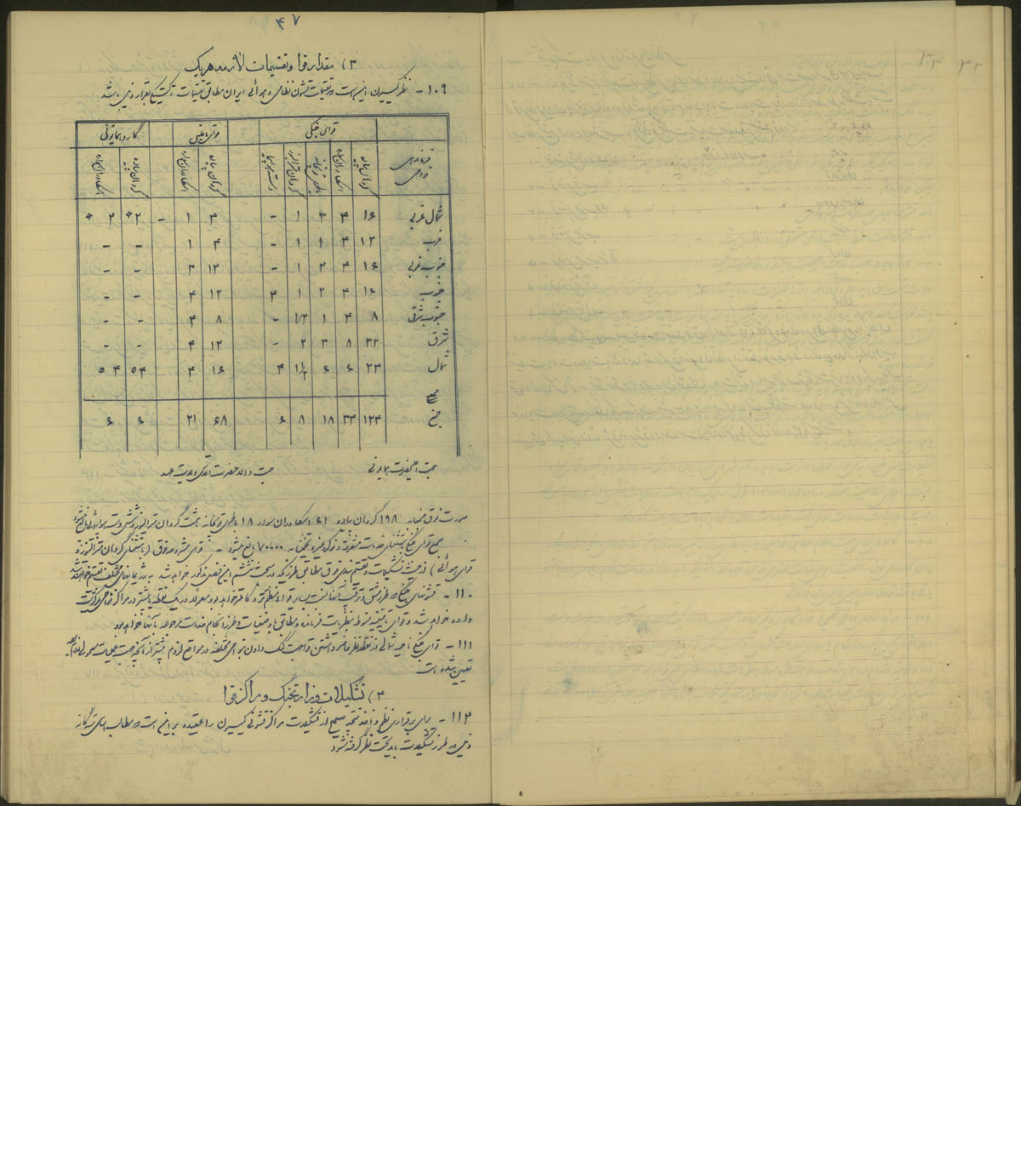
۱۰۶ — در نظامنامه داخلی تصریح خواهد شد که نزدیکترین صاحب‌منصب فرمانده یک قسمت در هر موقع بدون فوت وقت درخواستهای کتبی هر یک از حکام یا رؤسای ادارات کشوری را که جهت کمک قوای نظامی ارسال میدارند بموقع اجرا گذارده ولی عده و طریقه اقدام در اجرای مقاصد درخواست شده منوط بنظریات فرمانده نظامی محل خواهد بود صاحب‌منصبی که از او درخواست کمک میشود فوراً راپورت عملیات خود را تلگرافاً مخابره و (در صورتیکه تلگراف نباشد) کتباً بضمیمه سواد کتبی نزد فرمانده بالاتر خود ارسال خواهد داشت

۳ — تقسیم مملکت به نواحی و فرماندهی‌های نظامی

۱۰۷ — از آنجائیکه بهترین تکلیف قوای نظامی ایران حفظ و برقراری امنیت داخلی است عقیده کمیسیون بر این است که قوای نظامی ایران چنانچه در ماده ۵ ذکر شد باید در تمام نقاط ایالات و ولایات برقرار و از این نقطه نظر مملکت به هفت ناحیه نظامی تقسیم گردد بدین ترتیب نواحی نظامی مملکت به تقسیمات مفصله ذیل منقسم خواهد شد

۱ـ فرماندهی شمال غربی	مرکز ارکان حرب	تبریز
۲ — فرماندهی غرب	〃	کرمانشاهان
۳ — فرماندهی جنوب غربی	〃	بروجرد یا اصفهان
۴ — فرماندهی جنوب	〃	شیراز
۵ — فرماندهی جنوب شرقی	〃	کرمان
۶ — فرماندهی شرق	〃	مشهد
۷ — فرماندهی شمال	〃	طهران

۱۰۸ — نظریات کمیسیون در تعیین تقسیمات مفصله فوق از این بوده (۱) نواحی و فرماندهی‌های نظامی تقریباً مطابق تقسیمات ایالات و ولایات باشد (ب) تعداد کل فرماندهی‌های نظامی از نقطه نظر صرفه جوئی در مخارج و مراکز ارکان حرب حتی الامکان کمتر باشد — فقط نقطه که با وجه ملاحظه فقره (۱) رعایت نشده در ناحیه جنوب شرقی است زیرا با وجودیکه بندر عباس جزو ایالت فارس است بواسطه اینکه بندر کرمان را تشکیل میدهد جزو ناحیه کرمان محسوب شده است عده فرماندهی‌ها حتی المقدور به هفت معین شد اگرچه بعضی از آنها مثل فرماندهی شرق بواسطه وسعت زیاد اراضی برای کنترل کردن خیلی وسیع است

۳) مقدار قوا و تقسیمات لازمه هر یک

۱۰۹ - نظر کمیسیون این است که تقسیمات قشون نظامی و هوائی ایران مطابق تقسیمات تکتیکی بقرار ذیل باشد

قوای فرماندهی	قوای جنگی: گردان پیاده	اسکادران سوار	آتشبار توپخانه	گردان ترابری	دسته هواپیما		قوای امنیه: گردان پیاده	اسکادران سوار		گارد همایونی: گردان پیاده	اسکادران سوار
شمال غربی	۱۶	۴	۳	۱	-		۴	۱	-	۲*	۲*
غرب	۱۲	۴	۱	۱	-		۴	۱		-	-
جنوب غربی	۱۶	۴	۲	۱	-		۱۲	۳		-	-
جنوب	۱۶	۴	۲	۱	۲		۱۲	۴		-	-
جنوب شرق	۸	۴	۱	۱/۲	-		۸	۴		-	-
شرق	۳۲	۸	۳	۲	-		۱۲	۴		-	-
شمال	۲۳	۶	۶	$1\frac{1}{2}$	۴		۱۶	۴		۴°	۴°
جمع	۱۲۴	۳۳	۱۸	۸	۶		۶۸	۲۱		۶	۶

* جهت اعلیحضرت همایونی

° جهت والاحضرت اقدس ولایتعهد

صورت فوق متضمن ۱۹۸ گردان پیاده ۴۱ اسکادران سوار ۱۸ باطری توپخانه هشت گردان ترابری و شش دسته هواپیما میشود
جمع قوای منظم باستثنای خدمات متفرقه و نگهبانی به ۷۰۰۰۰ بالغ میشود - قوای شرح مافوق (باستثنای گردان ترابری و قوای هوائی) از جهت تشکیلات و تقسیم‌بندی فوق مطابق طرزیکه در بحث ششم این فصل مذکور خواهد شد به بریگادهای مختلف تقسیم خواهند شد

۱۱۰ - قشونهای جنگی طرز مشق و ترتیب تعلیمات این قواها نظر گرفته خواهد بود و معمولاً در یک نقطه یا بیشتر در مراکز نواحی قرار داده خواهد شد و قوای امنیه منوط بنظریات فرمانده و مطابق با مقتضیات و طرز انجام خدمات مرجوعه با آنها خواهد بود

۱۱۱ - قوای منظم ناحیه شمالی از نقطه نظر حاضر داشتن قوا جهت کمک دادن بنواحی مختلفه در مواقع لزوم بیشتر از آنچه جهت عملیات معمولی لازم است تعیین شده است

۴) تشکیلات وزارت جنگ و مراکز قوا

۱۱۲ - برای برقراری نظم و ادامه صحیح از تشکیلات مراکز قشونی کمیسیون را عقیده بر این است که مطالب اساسی ذیل در طرز تشکیلات باید تحت نظر گرفته شود

۱) وزیر جنگ در رأس فرماندهی قشون و عضو کابینه می‌باشد و بهمین جهت از نظر امور سیاسی مسئول خواهد بود باید توسط کفیل جزء نظامی یا سرباز با تجربه جنگ و معاونت شده، شخص مذکور مشاور مخصوص وزارت جنگ و دولت محسوب شود و توسط او فرمان اجرائیات نظامی به قشون صادر گردد و نیز در تقسیمات و سیاست دولت که توسط وزیر جنگ ابلاغ میگردد ترتیب اثر داده شده و بموقع اجرا گذارده شود

۲) ارکان حرب قشون اداره واحدی را تشکیل دهد که شعبات مختلف آن در تحت اوامر کفیل رئیس قرار گرفته و آن رئیس مسئول نظام و ارتباط کلیه کارهای جاریه بوده باشد

۳) جهت اطمینان بصرفه جوئی کامل باید قسمت مالیه قشون از قسمت اجرائیات مجزا شده در تحت اوامر کفیل رئیس مخصوص قرار گیرد در آن رئیس لزوماً کفیل نظامی نخواهد بود بلکه باید کفیل متخصص کاری و دارای لیاقت در شعبه مالیه باشد.

۱۱۳ – راجع بماده (یک) مذکوره در فوق کمیسیون خاطرنشان مینماید مطابق آنچه در تاریخ دیده شده خرابیهای عمده مداخله و دخالت مردمان غیرنظامی و بدون تجربه در کارها و اجرائیات نقشه نظامی رخ داده است از طرف دیگر در یک مملکت مشروطه مسئولیت مسائل نظامی و سیاسی دیگر بعهده هیئت دولت محول است. کمیسیون تصور میکند در رابطه قبول مطالب بالا نکته مندرجه در فوق بدین در اختیارات و مسئولیت کابینه کاملاً محفوظ باقی خواهد ماند از دخالتهای اشخاص مختلف در امورات نظامی جلوگیری میخواهد کرد

مطلب اساسی دوم هم یکی از مسائلی است که کمیسیون در آن دقت کامل را لازم میداند زیرا هرگاه اساس تشکیلات ارکان حرب بر ترتیب محکم و مشخص تعیین نشوند اغتشاشات و عدم دقت حکم است بین شعبات مختلف تولید شود و این خود بضرر قشون و دولت خواهد بود

مطلب اساسی سوم نیز بنظر کمیسیون جزء مطالب عمده میباشد که تمرکز در این شعبه بسته به آن است از این قرار باید قسمت اجرائی اداره جهت نگاهداری و انتظامات و وضع قوای نظامی در خواستهای شعبه مالیه ارسال میدارد و شعبه ثانی بنوبت خود و در صورت تصدیق تقریباً دقت خواهد نمود در وجوهات لازمه بطور صحیح و مناسب بمصرف رسیده باشد

۱۱۴ – تشکیلاتی که کمیسیون جهت ادارات و مراکز قشونی وزارت جنگ پیشنهاد مینماید در صورت ضمیمه نمره ۴ نشان داده شده بطور عمومی و تکالیف و مسئولیتهای محوله بهر یک مطابق شرح ذیل است

۱۱۵ – وزیر جنگ   وزیر جنگ یک معاون وزارت جنگ در مقابل هیئت دولت مسئول و طرز اداره قشون را باشد وزیر جنگ مسئول اداره کردن سیاست نظامی در مملکت شناخته شده و تعلیمات و دستورات هیئت دولت را جهت اجرا بمفتش کل قوا ابلاغ خواهد نمود

۱۱۶ – مستشار کل و مفتش کل قوا، مورد مشورت با وزیر جنگ در تمام مطالب قشون و مسئول منظم بودن قشون در زمان صلح و جنگ و قسمت در صرفه جوئی وجوهات مأخوذه جهت قشون می‌باشد

تبصره – بودجه کلیه توسط او و بکمک اداره ارکان حرب مورد رسیدگی قرار گرفته و بوزیر جنگ تقدیم خواهد شد

۱۱۷ – رئیس ارکان حرب مسئول ارتباط و تنظیم کارهای ادارات و شعبات مختلفه آن میباشد پنج اداره مختلفه در تحت اوامر او قرار گرفته اند

ا) اداره عملیات

ب) اداره سازمان و تشکیل

پ) اداره آذوقه و ارزاق

ث) اداره صحیه

ج) اداره هواپیمائی

ادارات مذکوره در فوق بترتیب خود منقسم بشعبات مفصله در ضمیمه نمره ۴ میشوند که هر یک مأمور اجرای کارهای مخصوص میباشند – رئیس ارکان حرب مرتباً از عده نفرات لازمه جهت قشون ذخایر و مهمات و تجهیزات تهیه و در تشخیص کمی مشارکت نموده و پس از تصویب مسئول تقسیم هر یک خواهد بود

۱۱۸ – رئیس مالیه نظامی – رئیس مالیه مسئول پرداخت کلیه وجوهات تشخیص کلیه محاسبات و تهیه جمع لوازم و تدارکات قشونی مطابق آنچه در بودجه تعیین یا مخصوصاً تصویب نامه صادر شده است بوده – و ضمناً بمشورت رئیس ارکان حرب بودجه کل را تهیه نموده بتشخیص کمی خواهد داد و او بنوبت خود بوزیر تقدیم خواهد داشت

۱۱۹ – طریقه ارتباط هر یک از قسمتها مطابق شرح ذیل خواهد بود

کلیه مکاتبات و مراسلات از مرکز فرماندهی یک ناحیه بمرکز کل ریاست ارکان حرب یا رئیس مالیه نظامی عنوان شود و بالعکس از رئیس ارکان حرب یا رئیس مالیه نظامی بفرمانده ناحیه خطاب میشود – در کارهای معمولی جاری غیرمهم صاحب‌منصبان ارکان حرب یا منشی شعبات مراسلات را (از طرف) رئیس خود امضاء خواهند نمود

۵) تشکیلات مراکز فرماندهی نواحی

۱۲۰ – تشکیلاتی که کمیسیون جهت مراکز فرماندهی نواحی پیشنهاد مینماید در صورت ضمیمه نمره ۵ معین شده است اساس آن کمیسیون را طبق آن این تشکیلات اتخاذ شده مطابق آن است با آنچه در مواد مذکوره در فوق در موضوع دفاتر وزارت جنگ گفته شده مراکز فرماندهیها چنانچه پیشنهاد شده مطابق است با تشکیلات دفتری وزارت جنگ در یک زمینه مختصرتری

رئیس ارکان حرب و معاون او در شعبات مختلفه همان تکالیفی را عهده دار شده که بر رئیس ارکان حرب کل و معاون کل در دفاتر وزارت جنگ محول شده – مدیر محاسبات نظامی یک ناحیه نماینده رئیس محاسبات نظامی کل میباشد

۱۲۱ – کمیسیون مایل است که ذیلاً خاطرنشان شود که فرمانده نظامی یک ناحیه و صاحب‌منصبان تابع او هیچگونه دخالتی در امور کشوری و ولایات چنانچه در ماده نمره ۱۰۶ ذکر شده نخواهند نمود و لیکن فرماندهان نظامی فقط در مقابل وزارت جنگ طهران عهده دار مسئولیت فرماندهی خود بوده و دخالت در اداره کردن امورات قشونی بهیچوجه از تکالیف حکام غیرنظامی ایالات و ولایات نخواهد بود

۶) تشکیلات دژبانی

کلیات - ۱۲۲ - عقیده کمیسیون براین است که اساس تشکیلات منظور فوق نظام دژبان قرار داده شود - و هر دژبانی از یک ارکان و قسمتهای مختلف (پیاده و سوار و توپخانه و غیره) مرکب باشد - مقصود از تشکیل قسمت ذخیره داشتن عوض جهت پر کردن جای نفرات مریض و غیره و مأموریت دژبانها و همچنین غیاب اشخاص و داشتن ذخیره مرتب جهت هر دژبان است

پیاده - ۱۲۳ - به نظر اینطور می‌رسد که هر دژبان پیاده مرکب خواهد بود از یک مرکز ارکان حرب و چهار گروهان حاضر خدمت و یک گروهان ذخیره - عده تخمینی هر گروهان حاضر خدمت ۲۵۰ نفر و منقسم به چهار دسته خواهند بود. جزئیات تشکیلات هر گروهان در صورت ضمیمه نمره ۶ داده شده است

سوار - ۱۲۴ - دژبان سوار نیز بهمین نحو مرکب از یک مرکز ارکان حرب و سه اسکادران حاضر خدمت و یک اسکادران ذخیره خواهد بود - عده هر اسکادران تخمیناً ۱۵۰ نفر و منقسم بچهار دسته خواهد شد

جزئیات تشکیلات هر یک در صورت ضمیمه نمره ۷ داده شده است

توپخانه - ۱۲۵ - یک دژبان توپخانه مرکب است از یک مرکز ارکان حرب ۳ آتشبار باطری توپ و یک باطری ذخیره. باطری اخیر باضافه برای انجام وظایف معمولی [illegible] دژبانی در مواقع لزوم بمصرف مهمات خانه جهت دژبان بکار برده خواهد شد - هر باطری دارای شش توپ و تقسیم به سه دسته شده است

جزئیات تشکیلات هر باطری در صورت ضمیمه ۸ داده شده

قسمت مهندس - ۱۲۶ - فعلاً تشکیل قسمت مهندسی لزومی نخواهد داشت - احتیاجات معمولی قشون توسط شعبه مهندسی که شرح آن در مطلب نهم این فصل ذکر شده انجام خواهد یافت

قسمت مترالیوز - ۱۲۷ - پیشنهادیکه جهت قسمت مترالیوز می‌شود از قرار مفصله ذیل است :

گروهانهای مترالیوز از چهار رسد تشکیل یافته و هر رسد دارای چهار توپ باشد که عده کمی از رسدها سواره و بقیه پیاده - توپهای هر قسمت بنای بقیه خواهند داشت - تشکیل قسمت بزرگ دژبان جهت این شعبه لزومی نخواهد داشت. صاحبمنصبان گروهانهای فوق در قسمت پیاده و سوار گرفته خواهند شد و در موقع این مأموریت بجای آنها نفرات دیگر تعیین خواهند شد

شرح تشکیلات گروهان در صورت ضمیمه نمره ۹ تعیین شده است

قسمتهای علامت چی - ۱۲۸ - علامتچیان دژبانی چنانچه در صورت ضمیمه‌های فوق تعیین شده در جزو تشکیلات دژبانها منظور است عقیده کمیسیون براین است که اضافه بر قسمتهای دژبانی هر یک از مراکز یک دسته علامت چی مطابق تشکیلاتی که در صورت ضمیمه نمره ۱۰ تعیین شده داده شود

متفرقه - ۱۲۹ - در باب تشکیلات هواپیمائی صحیه و بیطاری و غیره در همین فصل در مطالب مخصوص ذیل راجع بهر یک ذکر خواهد شد

۷- تشکیلات قسمت هواپیمائی

کلیات - ۱۳۰ - در موقع پیشنهاد قسمت هواپیمائی ایران کمیسیون [illegible] خاطر نشان می‌نماید که موجود نبودن وسایل نقلیه فعلاً در ایران اثرات فوق العاده دارا است و مخارج نگاهداری قوای هواپیمائی خواهد داشت. چاپ قبل از دادن پیشنهاد در این نکته کاملاً دقت و رسیدگی بعمل آید

۱۳۱ - دقیقات فوری مستلزم دقت کامل در نقاط مفصله ذیل خواهد بود

۱) در سرحدات شمال غربی

۲ - در سواحل بحر خزر

۳ - در سرحدات شمال شرقی و سرحدات شرقی

۱۳۲ - دقیقات راجع برقراری تمکن قوای هواپیمائی را در نقاطی از مملکت لازم می‌نماید که عملیات در تمام قسمتهای ایران در آن نقاط سهولت میسر گردد. مخصوصاً ۱) آذربایجان ۲) کردستان ۳) لرستان و عربستان ۴) فارس ۵) لارستان ۶) بلوچستان ایران ۷) اصفهان شیراز در راه اصفهان یزد و کرمان

۱۳۳ - مقصود از برقراری تمکن قوای هواپیمائی در نقاطی است که در آنجا در اقصر اوقات رسیدن بنقاطی که در خطر است سهولت میسر گردد - جهت احتیاجات هواپیمائی مذاکران بهترین طریق تمکن در دو نقطه خواهد بود. شمال و جنوب ایران

شمال ایران - ۱۳۴ - مطالعات مختصر در این قسمت از ایران از حیث تعیین تمکن قوای هواپیمائی باید بحدود مفصله ذیل بطور مجزا دقت نظر گردد. حدود شمال غربی - سواحل بحر خزر - سرحدات شمال شرقی و کردستان

حدود شمال غربی - ۱۳۵ - بهترین نقطه جهت برقراری قسمت هواپیمائی تبریز خواهد بود - از تبریز باد کوبه و قسمت عمده از کردستان آذربایجان حتی فارس در یک شعاع پرش در ساعت با شعاع بقیه در این ولایت سهولت میسر خواهد شد. ماشینهائیکه در تبریز مرکزیت یابند قادر خواهند بود در هر قسم عملیاتی را بر علیه اهل فارس در سمت شمال غربی حمله ور شوند انجام داده و همچنین جهت عملیات راجع در حدود شمال غربی اقدام نمایند. وسایل نقلیه به تبریز بطور خوبی فراهم است فقط راه عمده از مرکز و شمال ایران منحصر به راه طهران میانج زنجان است. هر گاه در این راه وجود دارد در بعضی زمستان مسدود می‌باشد تهیه لوازمات در تبریز بهمین علت دشوار و گران تمام خواهد شد لذا بواسطه مخارج زیاد فقط یک محل دستگاه هواپیمائی و یک انبار ذخیره جهت تبریز کافی خواهد بود و قسمتیکه باید عملیات خود را در سمت سرحدات شمال غربی امتداد دهد در نقطه برقرار گردد در تهیه لوازمات مناسب‌تر و ارزانتر باشد.

سواحل بحر خزر - ۱۳۶ - تکلیف عمده قسمت هواپیمائی در این حدود معاینه و تفتیش دریا و سواحل و در موقع مخاصمه عملیات بر علیه قوای دشمن که خیال پیاده شدن قشون به سواحل را دارند خواهد بود. جهت عملیات راجع در این تمکن ممکن است بهترین نقاط انتخاب گردیدن باشند - از انزلی (بندر پهلوی) کلیه سواحل ایرانی و آبهای بحر خزر تا جنوب باد کوبه و کرانه نوره ممکن است طهران نیز - در موقع صلح لوازمات ممکن است با کمال صرفه جوئی از اروپا از طریق قفقازیه و بادکوبه تهیه شود و در موقع جنگ و مخاصمه قفقازیه لوازمات از راه همدان و قزوین از پیر بازار آورده خواهد شد. بدین لحاظ ممکن است ~~[illegible]~~ لازم است یک دستگاه ماشین که در طهران بفوریت مرمت و تعمیر انبار را با دستگاه آنکه طیاره‌ها در یک ساعت عوض نمود در انزلی نگاه داشته شود - بنای یک (آرادروم) اسکله هواپیمائی جهت پرواز دسته هواپیما در حوالی خیابانها انزلی لازم خواهد بود

سرحدات شمال شرقی - ۱۳۷ - نقاط مهم این حدود مشهد و سیستان می‌باشد وسایل ارتباطیه با سیستان بواسطه نزدیک بودن بار راه آهن هندوستان ممکن است چنانچه بیک نقشه دیگر گفته شد... ۶۰۰ میل از راه در داب انتهای خط راه آهن و از طرف دیگر در ۵۶۰ میل طهران از راه جاده معمولی که چندان خوب نیست واقع شده قیمت تهیه لوازمات در مشهد خیلی گزاف تمام خواهد شد و نگاهداری یک دسته هواپیمائی در آنجا از نقطه نظر امنیت راجع به زودی صرفه نخواهد بود. ولی در هر صورت بنای یک (آرادروم) محل هواپیمائی و یک انبار ذخیره در مشهد صلاح می‌باشد. و در موقع لشکرکشی لوازمات جهت مشهد از دزداب فرستاده خواهد شد

کردستان ۱۳۸ - برای تمرکز توقف دستگاههای هوائی و عملیات در کردستان بهترین نقطه همدان خواهد بود در حال حاضر در آنجا یک مرکز هوائی (آارودرم) وجود دارد و در آتیه ممکن است از طرف دولت انگلستان به دولت ایران واگذار شود (این بنا توسط دولت انگلستان شده است)

تشکیلات شمال ایران ۱۳۹ - نظر بمطالبی که در فوق اظهار شد کمیسیون را عقیده بر این است که ممکن نیست یک مجزی جهت بنای (آارودرم) قسمت هوائی و عملیات در شمال شرقی و شمال غربی طهران خواهد بود مخصوصاً طهران نسبت بنقاط فوق الذکر مرکزیت دارد و بسهولت میتوان به تبریز و مشهد در یک روز واصل شده و در موقع لزوم (در آارودرم های) این نقاط توقف نموده و بی زحمت عملیات طهران مرمت خواهد کرد با اضافه برقراری مرکز در طهران و سایر اقدامات لازمه جهت حفظ امنیت داخلی را در حدود یزد و کرمان و در راه اصفهان شیراز سهل خواهد بود

۱۴۰ - اقلاً سه دسته هواپیما جهت اقدام در عملیات منطقه فوق لازم خواهد بود با اضافه تشکیلات سه دسته هواپیما بعضی لوازمات دیگر از قبیل مرکز هواپیمائی و غیره لازم خواهد شد

بطور جامع خلاصه از احتیاجات قسمت شمالی ایران در ذیل شرح داده شده است

محل	قسمتهای هوائی	احتیاجات مختلفه
طهران	سه قسمت حاضر خدمت هر یک دارای چهار ماشین هر قسمت بطور مجزا حاضر انجام خدمت خواهد بود	بنای (آارودرم) مکان ماشین و کارخانه جهت تعمیرات بزرگ یعنی تعمیرات عمده و تمام لوازمات دارا خواهد بود
انزلی	یک قسمت مرکب از چهار دستگاه هواپیما هر یک بخودی خود [illegible] عملیات در کارها هر دو سه هفته [illegible] خواهند بود دستگاههای قایق [illegible] با ماشینهای بحری خواهند بود	بنای مخصوص جهت هواپیمائی دریائی با تمام لوازمات
استرآباد		مشابه اماکن انزلی ولی تمام لوازمات در آنجا وجود نخواهد داشت فقط بعضی از لوازمات بنزین و [illegible] و غیره نگاهداشته خواهد شد
تبریز		مکان ماشینخانه [illegible] لوازمات کمتر خواهد بود بطوریکه در مواقع عملیات هر چه احتیاج حاضر باشد
مشهد اصفهان همدان		مطابق تبریز

۱۴۱ - تهیه محل نزول جزئی و ذخایر و غیره بین راه باز و تحقیق در شاخات ۱۰۰ میل فاصله در هر راه لازم خواهد بود

جنوب ایران - ۱۴۲ - وضعیات محل - وضعیات در جنوب ایران تقریباً بهیچوجه مطالعه نشده [illegible] - و اقدامات هوائی منحصر بحفظ امنیت داخل خواهد بود

وضعیات این سرزمین باید منحصراً جهت ایالت عربستان فارس لارستان و بلوچستان ایران تحت نظر گرفته شود

لرستان و عربستان - ۱۴۳ - وسائل نقلیه در لرستان فعلاً منحصر به جاده‌ای قاطر رو است در جهت خدمات هوائی چندان اهمیت ندارد سرکشی توسط ماشینهای هواپیما ممکن است از کرمانشاهان یا همدان صورت گیرد در هر دو در راه عمده تقریباً در یک خط واقع شده اند و اهواز جهت مرکز عملیات در عربستان لرستان بختیاری کوه کلویه بهترین نقطه میباشد یکی از محسنات دیگر اهواز واقع شدن در رودخانه قابل کشتی رانی منحصر ایران میباشد و بدین لحاظ تهیه ذخایر و لوازمات ارزانتر و سهلتر از تمام نقاط خواهد بود

فارس - ۱۴۴ - بهترین مرکز جهت عملیات در فارس شیراز است از بوشهر به شیراز جاده یافت میشود در باشتی قریب ۱۲ میل [illegible] جهت عبور و نقل مال التجاره با توپخانه ممکن میباشد اضافه بر این جاده راه دیگری بین شیراز با اصفهان و شیراز بعید آباد وجود دارد - [illegible] در خلیج فارس بوشهر مرکز لوازمات جهت عملیات هوائی فارس خواهد بود و فعلاً تمام جاده شدن راه هوائی اروپا و هندوستان [illegible]

لارستان - ۱۴۵ - وسایل ارتباط این حدود از جاده بندرعباس بعید آباد و از طریق [illegible] کرمان [illegible] بندرعباس [illegible] لار خواهد بود [illegible] این راهها اشکالات عملی وجود نخواهد داشت

چون بندرعباس بندر دریائی است تهیه لوازمات بسهولت انجام خواهد یافت و فعلاً هم یک محل هوائی جهت راه هوائی [illegible] شده وجود دارد - از نقطه نظر هوائی بندرعباس بعید آباد سهل ترین طریق طهران از خلیج فارس بحدود مرکزی ایران محسوب میشود

بلوچستان ایران - ۱۴۶ - جهت تهیه لوازمات هوانوردی در بلوچستان ایران دو وسیله در این حدود یافت میشود از هندوستان از طریق راه آهن به دزداب و از چاه بهار خلیج عمان - در نقطه اخیر یک محل هوائی وجود دارد و سایر ارتباطات با بمپور از حیث عملیات هوائی مرکز واقع شده از چاه بهار سهلتر از دزداب خواهد بود بواسطه آنکه از راه دزداب باید از محل کوهستانی عبور نمود

تشکیلات جنوبی ایران - ۱۴۷ - با توجه بنکات مذکوره در فوق تصور میرود بوشهر از هر حیث بهترین نقطه جهت مرکز هوائی جنوب ایران است - لذا عقیده کمیسیون بر این است در یک مرکز [illegible] دو دسته هواپیما [illegible] تعمیرات آنها یکسان [illegible] در بوشهر برقرار و تعمیرات آنها در همین محل صورت گیرد

هواپیمائی در ایران میرسد در بوشهر نزول کرده و آنهائیکه در شمال ایران میرسند دستگاههای خود را در این نقطه تعمیر و تصحیح نموده و بسمت طهران از آنجا از طریق شیراز اصفهان طیران خواهند نمود - بهترین طریق جهت ارسال لوازمات سنگین هوائی شمال ایران راه بصره بغداد و از آنجا طهران خواهد بود

۱۴۸ - خلاصه لوازماتی در جهت جنوب ایران لازم است از قرار تفصیل ذیل است :

محل	قوای هوائی لازمه	احتیاجات متفرقه
بوشهر	یک مرکز از کمان عرب و دسته هوائی متحرک	باند (آئرودروم) محل هواپیمائی و کارخانه با تمام لوازمات جهت برقراری تعلیمات لازمه
اصفهان		باند (آئرودروم) محل هواپیمائی و انبار ذخایر (تهیه لوازمات از راه تسلیح صورت خواهد گرفت)
اهواز		(آئرودروم) محل نگاهداری خواهد شد ذخایر و لوازمات جهت یک دسته هواپیما نگاه داشته خواهد شد
بندرعباس		مطابق اهواز
چهاربهار		
شیراز		

۱۴۹ ـ محل نزول و لوازمات جزئی در این نقطه نیز چنانچه جهت شمال ایران گفته شد پس از بازدید و تفتیش راه تعیین خواهد گردید

۱۵۰ ـ تعلیمات هواپیمائی ـ تا زمانی که پیشنهادات فوق کاملاً بموقع اجراء گذارده شود کمیسیون تصور نمی‌نماید که بوسیله مخارج فوق‌الذکر تأسیس مدرسه هواپیمائی قابل اجراء باشد بدین لحاظ لازم است که یک عده صاحب‌منصب منتخب شده بهر چه زودتر جهت آموختن فن هواپیمائی و دیده‌بانی باروپا اعزام شوند. زمانیکه این نقشه بموقع اجراء گذارده شده مشق هواپیمائی توسط اجزاء دسته هواپیمائی طهران معمول خواهد گردید تعلیمات عملی بموجب کنفرانس و عملیات در دسته هواپیمائی و کارخانجات تدریس خواهد شد ـ در سال تعلیمات توپخانه هوائی و دیده‌بانی نیز ممکن است تهیه گردد. خدمات صاحب‌منصبان هوائی باید بطور داوطلبانه صورت یابد و سن داوطلبان کمتر از ۲۳ سال نخواهد بود ـ اشخاص مذکور باید در صورت امکان عملیات ورزش ابتدائی نموده و لیاقت هوانوردی خود را ظاهر سازند

۱۵۱ ـ تعلیمات صاحب‌منصبان جزء و نفرات در دسته‌جات هواپیمائی و کارخانجات صورت خواهد گرفت و جهت اجرای این مقصود امتحانات سخت و تدریجی بانجام خواهد رسید چنین تصور میرود که هر آینه صاحب‌منصبان جزء و تابینها در این قسمت بطور داوطلب استخدام شوند اصلح و بهتر خواهد بود

۱۵۲ ـ تشکیلات معینه توسط کمیسیون جهت قوای هوائی ایران مطابق شرح مندرجه در ضمیمه نمره ۱۱ میباشد

هوانوردی غیر نظامی

۱۵۳ ـ از نقطه نظر صرفه‌جوئی عقیده کمیسیون براین است که هوانوردان غیر نظامی در این تشکیلات از حیث محل هواپیمائی و سایر لوازمات شرکت داده شود و حتی اقدامات مؤثره در این باب بعمل آمده و کمک لازمه به تشکیلات غیر نظامی بشود زیرا در این صورت مساعدت

فوق‌الذکر در کارخانجات و از حیث اشخاص فنی به تشکیلات نظامی خواهد شد

۱۵۴ ـ معهذا کمیسیون پیشنهاد مینماید که در شرح قرارداد با کمپانی‌های غیر نظامی نکات مخصوصه فوق در قرارداد مذکور ضمناً تصریح شود که در مواقع لزوم هواپیماهای نظامی جهت عملیات حق استعمال لوازمات و قوای هوائی غیر نظامی را داشته باشند

ب) تشکیلات خدمات صحی و بیطاری

۱) خدمات طبی

۱۵۵ ـ ملاحظات ابتدائی ـ در شرح مشروحه خدمات طبی کمیسیون لازم است خاطرنشان نماید که چنین تشکیلاتی جهت قشون نظامی بواسطه نبودن عده طبیب کافی و لوازمات در مملکت دارای اشکالات فوق‌العاده میباشد. قشون جدید ایران که دارای ۷۰۰۰۰ نفر در موقع جنگ بوده تقریباً یک عده ۱۷۰ نفر طبیب و ۷۵ نفر دواساز لازم خواهد داشت جهت این تشکیلات فعلاً فقط ۳۰ نفر طبیب نظامی و ۲۰ الی ۳۰ نفر دواساز نظامی وجود دارد

۱۵۶ ـ اطباء که سابقاً خدمت صحی نظامی را انجام میدادند حالت طبی مملکت ایران مجری نمیباشد شاید در تمام ایران کلیتاً ۳۰ یا ۴۰ نفر طبیب تحصیل کرده بتصدیق صحیح جهت دو میلیون جمعیت یافت شود و اشخاص فوق نیز تماماً در شهرهای بزرگ یافت میشوند در تمام ولایت فارس فقط چهار نفر دکتر فارغ‌التحصیل و در ولایت کرمان نیز چهار نفر دکتر فارغ‌التحصیل یافت میشود

۱۵۷ ـ در طهران مدرسه طب طهران یافت میشود در این مدرسه تعلیمات علم جراحی وجود خارجی ندارد و علم تشریح جسد هم بهیچ ـ ترکیب‌شناسی و عملیات وارلی بهیچوجه تعلیم و تدریس نمیشود ـ و همین نحو تعلیم علم طبی چرا وجود خارجی ندارد ـ کتب مدرسه چندان مرجوحیت ندارند اغلب از کتب فقط به یادداشتهائی که از درس معلمین یکی از دولت مینمایند ـ تقریباً معلمین فارغ‌التحصیل در طهران رابطه با رشته عملیات بکلی غیر قابل شروع عملیات فنی میباشند بواسطه اینکه مدرسه طب رشته کرده در یک مریضخانه بیمارستانی انگلیسی و یک مریضخانه بیمارستانی انگلیسی در طهران یافت میشود که پس از مدتی شاگردان این دو نقطه با دارا شدن تجربه عملیات طبی خارج میشوند ـ معلومات این اشخاص بر معلومات شاگردان سایر طب مدارس هندی شباهت میباشد تا شاگردان فارغ‌التحصیل اروپا

۱۵۸ ـ گرچه عده امراض بطور صحیح معین نشده و هیچ صورت مرتبی از امراض مختلفه در دست نیست ولی کلیتاً اشخاصیکه در این فن عملیات مینمایند متفقاً اظهار میدارند که تلفات بواسطه امراض عفونی و تناسلی است و مخصوصاً تلفات اطفال زیاد میباشد

رئیس صحیه نظامی قشون جنوب برگیاد کرمان چنین اظهار میدارد که معدل سالی ۲۶ نفر در هزار بواسطه امراض اسهال در ولایت کرمان تلف میشوند و ۸۰ درصد از اهالی بمرض کوفت مبتلا میشوند این عده را ممکن است جهت تمام مملکت اخذ قرار داد

۱۵۹ ـ نظر بمطالب مندرجه در فوق در این قدم تشکیلات طبی تأسیس یک مدرسه طبی لازم خواهد بود که مطابق با مدارس طبی اروپا باشد هر آینه دولت ایران حاضر بود جهت تحصیلات لازمه جهت

جهت تأسیس یک باب بیمارستان با لوازمات کامله و تشکیل مدارس جهت تعلیمات لازم نشود که کسی این تصور نماید
با تشکیل شعبه صحیه نظامی در ایران بیهوده خواهد رفت

نقشه تشکیلات کلی ۱۶۰ – جهت تهیه حاجت نظارت [illegible] قشون جنگی نظامی ایران که در وقت ناحیه نظامی تقسیم شده‌اند
کسی این تصور نماید که تشکیلات صحیه نظامی مفصله ذیل لازم خواهد بود

۱ – ناحیه شمال غربی

یک باب بیمارستان ثابت با ۲۰۰ تخت خواب
سه بیمارستان سیار هر یک ۵۰ تخت خواب

۲ – ناحیه غربی

یک باب بیمارستان ثابت با ۲۰۰ تخت خواب
سه باب بیمارستان سیار هر یک ۵۰ تخت خواب

۳ – جنوب غربی

یک باب بیمارستان ثابت با ۲۰۰ تخت خواب
سه باب بیمارستان سیار هر یک ۵۰ تخت خواب

۴ – جنوب

یک باب بیمارستان ثابت با ۲۰۰ تخت خواب
سه باب بیمارستان سیار هر یک ۵۰ تخت خواب

۵ – جنوب شرقی

یک باب بیمارستان ثابت با ۲۰۰ تخت خواب
سه باب بیمارستان سیار هر یک ۵۰ تخت خواب

۶ – شرق

یک باب بیمارستان ثابت با ۲۰۰ تخت خواب
سه باب بیمارستان سیار هر یک ۵۰ تخت خواب

۷ – حدود شمالی

تشکیلات مرکزی خدمات طبی

مدرسه نظامی طبی

یک انبار مرکزی لوازمات و دوا طبی

یک باب بیمارستان ثابت دارای ۲۰۰ تخت خواب که بعداً عده از آن به چهارصد تخت خواب
توسعه داده شود شش بیمارستان سیار هر یک با ۵۰ تخت خواب سه دسته از آن در طهران بطور ذخیره نگاه داری خواهند شد

اساس تشکیلات فوق ۳۰۰ جهت قوای هر یک از نواحی محسوب شده و پنجاه تخت خواب اضافه بر آن خود در یک
از بیمارستانهای ثابت و ده تخت خواب در بیمارستانهای سیار جهت احتیاجات غیر نظامی منظور شده است
تشکیلات ناحیه طبی ۱۶۱ – جهت مرخص نمودن عده صاحب منصبان طبی وزارت صحیه [illegible] در هر یک از نواحی
بطریق مفصله ذیل بخدمات گماشته خواهند شد

ا) رئیس صحیه نظامی – رئیس بیمارستان ثابت
ب) ارشد [illegible] صحیه نظامی – منشی و معاون رئیس بیمارستان ثابت
پ) صاحب منصب طبیب [illegible] و قسمت صحیه نظامی – یک [illegible] بیمارستان ثابت
ت) صاحب منصب طبیب جراح [illegible] قسمت صحیه – طبیب جراح بیمارستان
ث) صاحب منصب انباردار قسمت صحیه [illegible] بیمارستان ثابت و صاحب منصب انبارهای طبی

۱۶۲ – از اشخاص مفصله در فوق تشکیلات صحیه یک ناحیه ترکیب می یابد اضافه بر خدمت بیمارستان ادارات صحیه
هر ناحیه بعهده آنها محول است

[illegible] از آنجائیکه خدمت [illegible] سال جهت قشون [illegible] فوق الذکر [illegible] [illegible]
عوض خواهند شد ممکن است بجای (ت) در بعضی اوقات صاحب منصبان دواساز بکار برده شود

بیمارستانهای ثابت ۱۶۳ – بیمارستانهای ثابت عموماً در مراکز نظامی تشکیل خواهند شد و در بعضی ای تخت حتی المقدور
از قسمتهای خارج [illegible] بیمارستانها آورده خواهند شد – تشکیلات لازمه در صورت ضمیمه نمره ۱۲ داده شده است این
تشکیلات نوعاً شبیه تشکیلات قشون انگلیس است فقط قدری تغییرات در نظر عملیات و [illegible] که مناسب با وضعیات
مملکت داده شده است

۱۶۴ – صاحب منصبان ذخیره و متخصصین طبی در صورت امکان در اختیار خواهند بود و الا از بین صاحب منصبان
سایر انتخاب خواهند شد انباردار ممکن است دواساز مباشر با یک نفر از افراد غیر نظامی باشد که مخصوصاً جهت این شغل
استخدام شود – در مدت [illegible] انگلیس اشخاص مفصله فوق پیشه درجه صاحب منصبی خود را دارا هستند ولی بطور شایسته
ترقی [illegible] و در یک درجه که باید دارا باشند صاحب منصبان در جهت [illegible] [illegible]
شغلی از صاحب منصبان تا مدت خدمات در دفتر اداره دارا خواهند بود در رتبه ای تشکیلات ممکن است از بین مباشرین یا افراد
غیر نظامی مخصوصاً انتخاب شوند چنین تصور برود که تهیه صاحب منصبان فنی که باندازه کافی تحصیل کرده باشند انجام خدمات
اداره دفتری در مراکز نظامی شعبه صحیه باشد غیر ممکن است – پس از تهیه عده صاحب منصبان کتب ستاد دفتری
ایران تا یک ... طبی خواهند بود

خدمات صاحب منصبان جزء دارو در ضمیمه نمره ۱۲ داده شده است

۱۶۵ – جا به جا نمود در هر یک از بیمارستانهای ثابت ۵۰ تخت خواب جهت اشخاص غیر نظامی
نگاهداشته خواهد شد چون بیمارستانهای ثابت در شهرهای بزرگ واقع شده ممکن است در آن نقاط تشکیلات [illegible]

کم یا وجود نداشته باشد به آنچه جهت احتیاجات اهالی اقدامی نشود عیناً پسندیده نخواهد بود

۱۶۶ ـ منظور کلی این است که هر یک از مریضخانه‌های نظامی مرکز مداوا و جلوگیری از امراض مسریه واقع شده و برقراری مریضخانه‌های اطراف قراء ایلیاتی نظامی قادر به معاینه اهالی و سرباز باشند نهایت اهمیت را جهت دولت خواهد داشت از نقطه نظر تعلیمات و عملیات طبی برای پزشکان نهایت اهمیت را جهت محصلین طبی خواهد داشت چون به توسط عده زیادی از امراض مختلفه را خواهند دید

۱۶۷ ـ بهتر این است که لوازمات مریضخانه‌های ثابت مانند مریضخانه‌های انگلیس تهیه شود و باضافه دارای یک شعبه سیار باشند

دسته مریضخانه صحرائی ـ ۱۶۸ ـ دسته مریضخانه سیار چنانچه صورت جزء تشکیلات آن در ضمیمه نمره ۱۳ داده شده جهت خدمت صحرائی ایران لازم خواهد بود ـ علت آن هم این است که تشکیلات مریضخانه در هر صورت جهت دسته‌جات و ساخلوهای کوچک که در مراکز لازم خواهد بود با مریضخانه‌های سیار قشون اروپائی ولی تقسیم آنها به دسته‌های کوچک چنانچه مرسوم است لزومی نخواهد داشت چون کمتر اتفاق افتاده که دسته‌جات مختلفه متحداً با هم مشغول انجام ماموریت شوند تشکیلات مرکزی مخصوص جهت آنها لزومی نخواهد داشت فقط قسمت تخلیه آنها را در تحت اوامر خود گرفته و تعلیمات لازمه جهت عملیات فوری تشکیل خواهد داد اضافه لوازمات معمولی هر یک از شعبات در قسمت لوازمات طبی مرزبانی بطور ذخیره همراه خواهند داشت

صاحب‌منصبان صحیه مرزبانی ـ ۱۶۹ ـ تهیه کنفرانس جهت صاحب‌منصبان طبی داخلی(?) قشون(?) مرزبانی لزومی نخواهد داشت چنین به تصور میرود که صاحب‌منصبان طبی جهت مرزبانان بطور خصوصی فقط در موقع عملیات معین شده باشند

مشاغل و تکالیف صاحب‌منصبان طبی مرزبانی توسط صاحب‌منصبان صحیه که در جهت مریضخانه‌های ثابت یا سیار معین شده تعیین خواهد گردید

در اینصورت کلیه صاحب‌منصبان طبی مستقیماً در تحت اوامر فرمانده کل صحیه قرار گرفته و به طریق تهیه بسیار سهل از کلیه خدمات طبی بهره‌مند خواهد آمد و در موقع لزوم یک نفر طبیب نظامی با یک دسته قراول(?) ماموریت رود یک قسمت تمام از لوازمات طبی مرزبانی همراه خواهد داشت

تشکیلات صحیه وزارت جنگ ـ ۱۷۰ ـ کمیسیون تشکیلات مفصله ذیل را جهت مرکز صحیه نظام در وزارت جنگ پیشنهاد مینماید

۱) رئیس کل صحیه نظام که صاحب‌منصب طبی با درجه سرتیپی تعیین خواهد شد که مستقیماً در تحت اوامر رئیس آتامارژور قرار گرفته و در مطالب صحیه (طبی) مشاور رئیس آتامارژور خواهد بود

۲) معاون کل اداره صحیه نظام این صاحب‌منصب سمت اولویت به صاحب‌منصبان آتامارژور رئیس صحیه نظام خواهد داشت و تمام مطالب اداری تشکیلات حمل و نقل و رسیدگی صحیه راجع باو خواهد بود و در غیاب رئیس کل صحیه نظام کفالت ریاست را عهده‌دار خواهد بود

۳) معاون کل اداره صحیه نظام ـ جهت خدمات مخصوص صحیه قشون

این صاحب‌منصب جزو صاحب‌منصبان آتامارژور رئیس صحیه خواهد بود و کلیه مطالب راجعه بصحیه نظام مربوط باو و تهیه آب ـ جیره ـ تهیه منازل ـ سربازخانه ـ نظافت ـ لوله‌کشی ـ آشپزخانه ـ واکسن دادن اماکن و جلوگیری از امراض مسریه بعهده او است

۴) معاون کل خدمات صحیه جهت لوازمات

این صاحب‌منصب نیز جزو صاحب‌منصبان آتامارژور خواهد بود و تمام مطالب راجعه بتهیه لوازمات جراحی ماشین آلات طبی و کلیه لوازمات که در شعبه تهیه است تحت نظر او و حالت خواهد بود و نظارت قسمت فرماندهی انبار مرکزی طهران را عهده‌دار خواهد بود

۵) سه نفر اجزاء دفتری

۱۷۱ ـ داشتن کلیه اجزاء و صاحب‌منصب جهت تهیه لوازمات مطابق معمولی لزومی نخواهد داشت چون هر یک از قسمتها لوازمات خود را از انبار محلی دریافت خواهند داشت بازدید و تفتیش انضباطی و اثبات بعهده نمره ۳ و تفتیش و تعیین جیره بعهده نمره ۲ محول خواهد شد تفتیش محاسبات و قراردادهای کنتراتی بعهده ارشد ترین صاحب‌منصب یا نماینده او واگذار خواهد شد با مهمه تهیه آذوقه که توسط کمیسیون پیشنهاد شده کلیه خرید جیره و غیره را توسط شعبه اجتماعی(?) تهیه نموده و تعداد احتیاجات هر قسمت و قسمت صحیه را تعیین خواهد داد فقط انبارهای مریضخانه‌های ثابت و سیار فوری ابتیاع نخواهند نمود مگر با اجازه رئیس شعبه احتیاجی(?)

لوازمات صحیه ـ ۱۷۲ ـ انبار مرکزی صحیه (ضمیمه نمره ۱۴)

کمیسیون پیشنهاد مینماید که دواخانه مرکزی قشون در طهران توسعه داده شود و انبار مرکزی و دواخانه قشون را تشکیل دهد ـ صاحب‌منصب فرمانده این شعبه معاون کل رئیس صحیه شعبه لوازمات وزارت جنگ خواهد بود و یک نفر سلطان یا نایب دواساز و یک نفر نایب جهت خدمات دفتری لازم خواهد بود تا زمانیکه یک نفر دواساز تحصیل کرده حاضر شود این شغل یک نفر صاحب‌منصب سوار محول خواهد شد بقیه تشکیلات در ضمیمه نمره ۱۴ تعیین شده و قرار باشد به شعبات قسمتهای قشون الحاق شود

انبار جزء لوازمات صحیه ـ ۱۷۳ ـ در مراکز ادارات هر یک از نواحی نظامی یک انبار جزء جهت لوازمات صحیه تشکیل خواهد یافت جهت صرفه‌جوئی در عده صاحب‌منصبان این انبار توسط مریضخانه ثابت هر مرکز اداره خواهد شد صاحب‌منصب صحیه مامور تهیه لوازمات در هر ناحیه (ماده ۱۶۱) مامور انبار لوازمات هر یک از قسمتهای صحیه ناحیه محوله بخود و راتهیه و خواهد رسانید جزء انبار مریضخانه که … مامور انبار صحیه کمک خواهد نمود و در غیاب او کارهای او را عهده‌دار خواهد بود بواسطه گرانی و دیر رسیدن محمولات لوازمات انبارهای جزء دفعتاً عملی نخواهد شد ولی در خواستهای فوری هر یک باید توسط رئیس صحیه نظام وزارت جنگ تفتیش و صحیه گذارده شود

حمل و نقل صحیه ـ ۱۷۴ ـ هر مریضخانه ثابت و هر دسته مریضخانه سیار دارای دو اتومبیل خود خواهد بود

اتومبیلهای مفصله فوق توسط شعبه فنی حمل و نقل تعمیر و نگاهداری شده ولی جهت تعلیمات و عملیات تحت اوامر رئیس صحیه ناحیه خواهد بود زمانیکه در دو دسته خارج یا یکی از شعبات صحیه با ماموریت بروند آن اتومبیل در تحت اوامر صاحب‌منصب صحیه مامور گذارده خواهد شد

حمل و نقل توسط حیوانات ـ ۱۷۵ ـ هر یک از دسته‌جات سیار صحیه ۱۸ قاطر جهت محمولات قسمت اصلی ترتیب داده خواهد شد ۶ قاطر جهت لوازمات ۶ قاطر جهت … آب ۶ قاطر جهت محل زخمیها قاطرها با لوازمات و یک جلودار جهت چهار قاطر از شعبه حمل و نقل گرفته خواهد شد هر شعبه ۶ جفت کجاوه بطور دائمی خواهد داشت … نیز همیشه حاضر خواهد بود که توسط ۱۲ نفر بکار برده خواهد شد … عده فوق العاده ممکن است بموجب حکم فرمانده در مواقع لزوم استخدام شوند ۲۴ قاطر نیز جهت خدمات قسمت دوم محمولات تعیین خواهد شد جهت حمل کلیه لوازمات یک مریضخانه ثابت ۲۵۰ قاطر خواهد بود

تشکیلات حمل و نقل صحیه در ضمیمه نمره ۱۵ داده شده است

مدرسه طبی بیطاری و دواسازی ـ ۱۷۶ ـ چون در ایران مدرسه صحیح بطرز جدید جهت تربیت شاگردان در علوم طبی بیطاری و دواسازی وجود ندارد کمیسیون لزوم تاسیس یک مدرسه طبی بیطاری و دواسازی را پیشنهاد مینماید ـ جوانانی که برای دخول در مدرسه طبی بیطاری یا دواسازی داوطلب میشوند باید چنانچه در ماده ۲۳۷ ذکر خواهد شد در مدرسه … داخل شوند و پس از مدت ۱۸ ماه یا دو سال تحصیل عمومی تحصیلات فنی خود را طی نمایند

۱۷۷ ـ لازم است که تحصیل شعبه طبی ۵ سال بیطاری ۴ سال و دواسازی ۳ سال تحصیلات خود را امتداد دهند

سال اول ـ جهت کلیه محصلین ـ معرفت الحیات ـ گیاه‌شناسی و حیوان‌شناسی فیزیک شیمی و کلیه موادیکه باید آموخته شود

سال دوم - جهت کلیه شاگردان - فیزیولوژی و دواسازی
جهت محصلین طبی - تشریح انسانی
جهت محصلین بیطاری - تشریح حیوانی

سال سوم - کلیه محصلین حفظ الصحه خصوصی و عمومی
محصلین طبی تشریح انسانی جراحی ابتدائی خدمات مریضخانه
محصلین بیطاری تشریح حیوانی جراحی ابتدائی خدمات مریضخانه ابتدائی
محصلین دواسازی شیمی ارگانیک دواسازی خدمت در دواخانه مریضخانه
شاگردان دواسازی پس از انقضای مدت فارغ التحصیل خواهند شد

سال چهارم - محصلین طبی و بیطاری پاتولوژی - میکرب شناسی - خدمات مریضخانه
معالجات امراض داخل جراحی کلینیکی
محصلین طبی جراحی معالجات امراض داخل
محصلین بیطاری جراحی بیطاری معالجات داخل بیطاری
شاگردان بیطاری فارغ التحصیل میشوند

سال پنجم - فقط شاگردان طبی - طب و معالجات امراض داخل جراحی و عاجلی مواد مخصوص رادیولوژی - [illegible] - ارتوپدی
درماتولوژی لارنگولوژی و خدمات مریضخانه
شاگردان طب فارغ التحصیل میشوند

لازم است که هر یک از مواد عملاً تعلیم داده شود و محصلین بکار انداختن چشم و گوش و دست خود را جهت تشخیص آتیه خود بیاموزند

۱۷۸ - در مدت کلیه تحصیلات منضماً فوق شاگردان باید لباس نظامی دارا باشند - بعلاوه کلیه شاگردان لباس نظامی در بر کرده تحت ریاست گروهبان خدمات پرستاری کار دیده و نحوه حمل مریض و زخمی را بیاموزند

۱۷۹ - صورت معلمین تعلیم جهت مشاغل مختلف در ضمیمه نمره ۱۶ داده شده است. اکثر از معلمین فوق لذا آنها را در مریضخانه ثابت طهران گرفته خواهد شد معلمین بیطاری از مریضخانه بیطاری طهران گرفته خواهند شد

۱۸۰ - شاگردان طب و بیطاری و دواسازی پس از دادن امتحان خروج در شعبات مخصوصه هر یک به درجه نائب دوم پذیرفته خواهند شد و با همین درجه یکسال خدمت خواهند نمود پس از آن پس از انقضای مدت خدمات و رفتار و ترقی آنها بطور رضایت بخش باشد بدرجه نائب اول ارتقاء خواهند یافت

مدرسه تعلیم جهت خدمات صحیه - ۱۸۱ - یک مدرسه طبی و بیطاری جهت تربیت صاحب منصبان جزء و نفرات قسمت صحیه قشون را خواهد داشت که بعد ها [illegible] تعلیمات نظامی خواهند گرفت. شعبات آن شامل مواد مفصله ذیل خواهد بود
شعبه پرستاری و شعبه برانکاردیه (تخت روان) و شعبه حفظ الصحه [illegible] جمع آوری و تقسیم زخمیها - زخم بندی ابتدائی و پرستاری مریض

۱۸۲ - جهت ترفیع رتبه وکیلی یک دوره شش ماهه لازم خواهد بود که مواد آن راجع به تشکیلات و تجهیزات شعبه صحیه تکالیف نظامی صاحب منصبان

جزء طبی خصوصی و عمومی و دواسازی ابتدائی مراقبت و جمع آوری اسباب جراحی و شناسائی و تقسیم بندی آنها خدمات و کمک در مواقع جراحی و دواسازی ابتدائی میکروب شناسی مختصر و دندانسازی مختصر آموختن تکالیف معلمی جهت [illegible]

۱۸۳ - تعداد [illegible] دو نفر صاحب منصب طبی و چهار صاحب منصب جزء جهت این مدرسه لازم خواهند بود و تهیه این اشخاص از بین صاحب منصبان آنا مادور مدرسه طبی در مریضخانه ثابت میسر خواهد گردید

شاگردان اعزامی - ۱۸۴ - جهت تکمیل و تهیه صاحب منصبان طب صحیح کمیسیون تعیین ده محل در هر سال برای اعزام بهترین شاگردان تحصیل در مدارس طبی و بیطاری و دواسازی درجه اول اروپا بطور حتم پیشنهاد مینماید اعزام این عده شاگرد شرایط معقولی حتمی خواهد بود باید شاگردان دارای [illegible] مدرسه طبی بیطاری یا دواسازی شده و پس از اتمام این مدارس جهت تکمیل تحصیلات بخارج فرستاده شوند

درجات و مناصب - ۱۸۵ - کمیسیون را عقیده بر این است که درجات و مناصب در قسمت طبی و بیطاری و دواسازی مطابق درجات و مناصب قسمت جنگی باشد [illegible] سلطان طب و سلطان دواساز و غیره کلمه متروک خواهد شد

ب) خدمات بیطاری

۱۸۶ - ترتیب مقصود در تشکیلات است که کمیسیون تحت خدمت بیطاری قشون پیشنهاد مینماید
در هر لشکر - یک شعبه بیطاری تحت فرمان مباشر کل مطابق آنچه در صورت ضمیمه صورت نقشه تشکیلات هر لشکر تعیین شده
در نواحی - ۱۸۷ - یک مریضخانه مرکزی بیطاری واقع در قسمتهای سواره با تشکیلات مفصله ذیل

۲ صاحب منصب	۲ سرجوقه
۱ وکیل باشی نعلبند	۲ معین سرجوقه
۲ نعلبند	۳ اردناس
۱ وکیل نعلبند	۵ اردناس مستخدم با ۵ اسب

۱۸۸ - در هر یک از مریضخانه های بیطاری تعلیم نعلبندی بطور روائی داده خواهد شد و پس از تعلیم نعلبندها بقسمتهای خود فرستاده خواهند شد. هر مریضخانه دواجات و انبارهای خود را اداره خواهد نمود

۱۸۹ - اجزاء مریضخانه جزء نزدیکترین قسمت خواهند بود هر یک از قسمتها مستقیماً [illegible] اسبهای خود را خواهند داد

۱۹۰ - چنانچه در ماده نمره ۱۶۷ ذکر شده در حدود شمال مریضخانه بیطاری مربوط خواهد بود با مدرسه بیطاری - مدرسه بیطاری طهران در حوزه خود [illegible] صاحب منصب بیطار خواهد داشت که از آنها جهت تفتیش [illegible] محدود مختلف [illegible] و دو نفر دیگر [illegible] اسبهای مریض و تدریس در مدرسه اشتغال خواهند داشت

۹) تشکیلات شعبه مهندسی

۱۹۱ - پیشنهاد مطلب فوق بدین ترتیب است که خدمات راه سازی مربوط به شعبه مهندسی نظام نخواهد بود بلکه این شعبه بنام نگاهداری ابنیه گوناگون قشون و بنای قلاع و لشکرگاه را عهده دار خواهد بود - نگاهداری راههای مملکتی و تأسیس مدرسه مهندسی غیرنظامی از وظایف وزارت فوائد عامه خواهد بود

۱۹۲ - کمیسیون پیشنهاد مینماید که چنانچه در نقشه تشکیلات وزارت جنگ ضمیمه نمره ۴ معین شده در اداره مباشرت کل یک شعبه مهندسی تشکیل شود و این شعبه [illegible] معاون [illegible] و دو نفر افراد که از آنها نقشه کش خواهد بود. تعیین شعبه در مرکز هر یک از نواحی [illegible] صاحب منصب مهندسی درجه نایب سرهنگی یا یاوری و دو نفر صاحب منصب تحت اوامر او قرار خواهد گرفت [illegible] بنائی خواهند داشت هر جا ابنیه [illegible] مهندسی نظامی [illegible]

کند صاحب‌منصب جزء با صاحب‌منصب و سرکشی آن عده‌ات معین خواهند شد
تشکیلات این قسمت مطابق شرح مقصود ذیل خواهد بود

محل	سرهنگ	نایب سرهنگ	یاور	سلطان	نایب	صاحب‌منصب جزء	
مقر جنگ	۱	-	۱	-	-	۲	
حدود شمال غربی	-	۱	-	۱	۲	۸	
حدود غربی	-	-	۱	۱	۱	۶	
حدود جنوب غربی	-	-	۱	۱	۱	۶	
حدود جنوبی	-	-	۱	۱	۲	۸	
حدود جنوب شرقی	-	-	۱	۱	۱	۶	
حدود شرقی	-	۱	-	۱	۳	۱۰	
حدود شمالی	-	۱	-	۱	۳	۱۰	
جمع	۱	۳	۵	۷	۱۳	۵۶	

۱۹۳ - قسمت عمده نفرات این اداره از خود قشون انتخاب گرفته خواهند شد اشخاص داوطلب در این خدمت چنانچه پس از اتمام دوره مدرسه هندی
غیرنظامی اسامی خود را به ثبت خواهند داد و هر آینه جهت آنها محل پیدا شود پذیرفته خواهند شد
زمانی که اجرا و در یک نقطه توقف مستقر ترفیع رتبه آنها از طرف شعبات مختلفه به یک داده خواهد شد تا زمانی که مدرسه هندی توسط وزارت فوائد عامه
تشکیل شود اشخاص پذیرفته خواهند شد باید از مدارس هندسی داخله یا خارجه تصدیق داشته باشند

۱۰) تشکیلات شعبه مهمات

۱۹۴ - وظایف شعبه مهمات تهیه نمودن تجهیزات و قورخانه و اسلحه جهت کلیه صنوف قشون نظامی باشد

۱۹۵ - تهیه مهمات مختلفه جهت قشون فعلاً ایران حتی‌الامکان نزدیک باشد و آنچه در مملکت تهیه شود گران و بعضاً معیوب خواهد بود بنابراین ایران هم
اشیاء لازمه را از خارج تهیه نماید مطلب فوق بطور وضوح ثابت و بدین لحاظ کمیسیون بطور جدی نظریات را بدین نکته جلب نموده و تأسیس کارخانجات
لازمه جهت تهیه مهمات در درجه اعلی فوق‌الذکر را پیشنهاد می‌نماید - ضمناً تغییرات باید پی در پی تهیه لوازمات را از خارج الزامی نماید زیرا فقط در هر صورت
مخارج حمل و نقل اشیاء ضروری از بنادر به نقاط لازمه مملکت گران تمام می‌شود بلکه وجوهاتی در جهت ابتیاع این اشیاء مصرف می‌رسد از مملکت بیرون رفته
و در عوض مصرف رسیدن در داخله و توسعه دادن تجارت و صنایع مملکت بر ثروت ممالک خارجی می‌افزاید مخصوصاً در زمان جنگ هر آینه وسائل تهیه
ذخایر و قورخانه در مملکت وجود نداشته باشد و جهت بدست آوردن آنها تهیه از خارج لازم آید تحمل مضرات فوق صائب

۱۹۶ - چندین ابنیه جهت قورخانه و مهمات در طهران وجود دارد و در این نقاط مقدار زیادی ماشین‌آلات نیز جهت ساختن آنها و کار
و غیره بعضی دیگر معلوم نیست چه صورتی خواهند داشت و عده دیگر هنوز در صندوق‌ها بسته معطل ۱۸ سال است باقی مانده و از بین می‌روند

کمیسیون نمی‌تواند عقیده در باب قابلیت انتفاع و مصرف با پیشنهاد فوق‌الذکر اظهار دارد جهت تعیین این مقصود لازم است که یک نفر متخصص اظهار
عقیده نماید کمیسیون پیشنهاد می‌نماید که یک نفر صاحب‌منصب متخصص این فن را از ترکیب با پیشنهاد قورخانه سازی مسبوق بوده و بتواند آنها را سوار و جور کرده
در یک نقطه جمع‌آوری نماید تهیه شود - ترتیب فوق شعبه مهمات حدود شمالی را که ذیلاً شرح داده خواهد شد تشکیل می‌نماید
با ضافه این محل مرکزی خواهد بود در تدریجاً ممکن است آن را وسعت داد و کارخانجاتی که جهت کلیه مهمات قشونی در نظر است در صورت امکان تشکیل داد

۱۹۷ - در سوم قسمت تشکیلات مختلف دائر نمی‌نماید - برگهای دو کلی و غیره این است در جهت اسب کفش زین و غیره کارخانجات و دکاکین مختلف
تأسیس نماید - کمیسیون خاطرنشان می‌نماید که این ترتیب جهت مملکت خیلی از صرفه خواهد بود بدین ترتیب باید شعبات مختلف نگهداری شود و با منافع
اجباری بواسطه رقابت با تعیین مختلف در بازار ترقی داده می‌شود
پیشنهاد کمیسیون این است که کلیه اسب و اشیائی که ممکن است در داخله یافت شود فقط توسط اداره انبار مرکزی مهمات به ناحیه تهیه و تقسیمات
بطور منظم تعمیم آید

۱۹۸ - دکاکین ریزی بطور محدود دائر و فقط جهت تعمیرات لازمه بکار برده خواهد شد نه جهت تهیه تجهیزات مطابق آنچه در ماده ۱۹۵
فوق ذکر شد - تهیه مهمات مورد احتیاج جهت ایران بطور حتم باید از خارج شود و منابع عمده اروپا بین‌النهرین و هندوستان خواهد بود تا زمانی
که وضعیات اقتصادیه سکونت و آرامش حاصل نماید راه‌ها که به واسطه جهت حمل مهمات محفوظ بنظر آید
لذا راه‌هائی که باید از آن محمولات حمل شود راه‌های مشروحه ذیل خواهد بود

ا - از بغداد به توسط راه آهن به سرحدات ایران و از آنجا از راه قصر شیرین و همدان
ب - از راه خلیج فارس و بندر بوشهر و بندر عباس
پ - از هندوستان از راه آهن دزداب از طریق شرق ایران
بدین جهت ترتیب انبارهای مهمات و تهیه مهمات باید از طرق مقصود فوق صورت گیرد

۱۹۹ - جهت تعیین مکانهای انبار مهمات باید نکات چهارگانه مقصود ذیل در نظر گرفته شود

ا - محل انبارها در نقاطی تعیین شوند که وضعیات هوا مناسب جهت انبار کردن ذخایر و مهمات بوده و تعمیر و ضایع نشوند
ب - از نقطه نظر صرفه‌جوئی مهمات هر چه زودتر از نقطه که بطور حتم لازم است برده شود
پ - انبارها در نقطه واقع شوند که در موقع جنگ و صلح حمل اشیاء بسهولت صورت گیرد
ت - محل انبارها در نقاط امن و مطمئنه واقع شوند

۲۰۰ - با توجه به مطالب مقصود فوق کمیسیون پیشنهاد می‌نماید در شش نوع مراکز مهمات تشکیل داده شوند

ا - انبارهای عبوری - این انبارها جهت دریافت اشیاء در موقع ورود و ذخیره جدید تعیین شده که پس از تفتیش و تحویل گرفتن با انبارهای ناحیه
ارسال نموده و در آنجا تحویل خواهند گرفت این انبارها در نقاط مقصود ذیل مرکزیت خواهند یافت
۱ - قصر شیرین جهت اشیائی که از راه بغداد می‌آید
۲ - بوشهر
۳ - بندر عباس جهت اشیائی که از خلیج فارس می‌آید

۳ـ دزداب ـ جهت اشیائی که از هندوستان می‌آید

۲ـ انبارهای مرکزی ـ این انبارها بزرگ و جهت نگاهداری کلیه مهمات چه در موقع صلح و چه در موقع جنگ بکار برده می‌شود و نقاطی قرار داده خواهد شد که در دسترس آب و هوا مناسب با انبار کردن اشیاء بوده خراب و فاسد نشود ـ عده این قسم انبارها حتی‌المقدور باید کم باشد و بدین لحاظ فقط دو انبار مرکزی ذیل پیشنهاد می‌گردد

۱ـ در همدان مهمات نواحی شمال غربی ـ شمالی ـ غربی ـ و یک قسمت از جنوب غربی را در این انبار داده خواهیم

۲ـ شیراز مهمات نواحی جنوبی و قسمتی از جنوب غربی

جهت سایر نواحی انبارهای ناحیه شرح ذیل هر یک مهمات خود را مستقیماً از انبار عبوری مربوط دریافت خواهند داشت

۱ـ انبارهای ناحیه ـ این انبارها مهمات و تجهیزات هر یک از قسمتها و تشکیلات را خواهند داد ـ در هر یک از نواحی یک ناحیه نیز از این انبار شرح ذیل ترتیب داده خواهیم

ناحیه شمال غربی ـ انبار ناحیه تبریز مهمات خود را از انبار مرکزی همدان دریافت خواهد داشت

ناحیه شمالی ـ انبار ناحیه تهران مهمات خود را از انبار مرکزی همدان دریافت خواهد داشت

ناحیه غربی ـ انبار ناحیه نخواهد داشت قسمتها مهمات خود را مستقیماً از انبار مرکزی همدان دریافت خواهند داشت

ناحیه جنوب غربی ـ انبار ناحیه یکی در بروجرد مهمات خود را از انبار مرکزی همدان و یکی در اصفهان مهمات خود را از انبار مرکزی شیراز دریافت خواهد داشت

ناحیه جنوبی ـ انبار ناحیه نخواهد داشت ـ انبار مرکزی شیراز مهمات خود را از انبار عبوری بوشهر دریافت می‌دارد مهمات قسمتهای مختلف را خواهد داد

ناحیه جنوب شرقی ـ انبار ناحیه در کرمان مهمات خود را از انبار عبوری بندرعباس دریافت می‌دارد

ناحیه شرقی ـ انبار ناحیه در مشهد ـ بیرجند ـ سیستان مهمات خود را از انبار مرکزی دزداب دریافت می‌دارند ذخایر جنگی این حدود در بیرجند نگاهداشته خواهند شد مهمترین آن و هم از حیث آب و هوا جهت نگاهداری اشیاء مناسب می‌باشد

در سیستان بواسطه هوای بد مهمات حتی‌المقدور کم و بقدر احتیاجات فوری نگاهداری خواهد شد

۲۰۱ ـ تشکیلاتی که کمیسیون جهت انبارهای شرح فوق پیشنهاد می‌نماید در صورت ذیل مفصلاً شرح داده شده است

درجات	انبار مرکزی		انبار ناحیه				انبار عبوری	
	همدان	شیراز	بیرجند	کرمان	[illegible]		سیستان [illegible]	دزداب و شهر [illegible]
صاحب‌منصب	۳	۱	۱	۱	۱	+	۱	۱
صاحب‌منصب جزء اداری	۶	۵	۵	۲	۱		۱	۱
دکتر [illegible]	۲	۲	۳	۲	۱		۱	۱
اجزاء	۶	۴	۴	۲	۲		۳	۲
انباردار	۱۵	۱۱	۱۱	۷	۵		۴	۳
اسلحه‌ساز	۵	۴	۴	۴	۴		-	-
سرجوخه نجار	۴	۳	۳	۲	۲		۱	۱
چرخ‌ساز	۴	۲	۳	۱	۱		-	-
زین‌ساز	۵	۳	۳	۱	۱		-	-
نقاش	۱۰	۴	۴	۲	۲		-	-
خیاط	۵	۳	۳	۱	۲		-	-
[illegible]ساز	۵	۳	۳	۱	۱		-	-
آهنگر	۳	۱	۱	۱	۱		-	-
کارگر	۲۰	۱۰	۱۰	۶	۵		۱۰	۵
جمع	۹۳	۵۹	۵۹	۴۳	۲۹		۲۱	۱۴

انبار سیستان انبار عبوری نخواهد بود ولی انبار مزبور در سیستان باید قرار گرفته و مهمات نیز بدهد

۲۰۲ ـ کمیسیون پیشنهاد می‌نماید در قسمت عمده صاحب‌منصبان و صاحب‌منصبان جزء ذخیره می‌ از قشون مطلوب و داوطلب گرفته شود چنانچه جهت شعبه [illegible] در ماده ۱۹۳ ذکر شد ولی داوطلبان این خدمت باید قبلاً مدتی در یکی از انبارهای مهمات خدمت نمایند

۱) تشکیلات شعبه تدارک و لوازمات

۲۰۳ ـ وظائف ـ شعبه تدارکات و لوازمات باید کلیه اشیائی که به مصرف می‌رسند تهیه نماید و آن اشیاء از این قرارند ـ اغذیه علیق ـ سوخت ـ نفط و غیره ـ برخلاف شعبه مهمات که باید اشیائی را تهیه نماید که در استعمال پاره می‌شوند مثل تجهیزات قورخانه البسه و غیره

۲۰۴ ـ منبع لوازمات ـ اشیاء مهم که جزو لوازمات محسوب می‌شوند مثل جیره علیق گندم جو کاه گوشت روغن برنج و در فصلی باشند گندم جو و کاه ـ در یک سنه معمولی که محصول خوب باشد در هر یک از نواحی نظامی مقدار کمی غله جهت احتیاجات مختلفه قشونی بدست خواهد آمد در بعضی از نقاط مثل کرمانشاهان آذربایجان خراسان اضافه غله معمولاً بی‌اندازه است ولی در حدود شمال غربی و جنوب شرقی هر آینه محصول خوب نباشد حمل غله از نواحی دیگر احتیاج حاصل خواهد شد ـ ولی در هر صورت تصور نمی‌رود که جهت ترتیب دادن و تدارک کردن لوازمات از اماکن واقعه در این نواحی رفع احتیاجات بشود

در یزد و کاشان غله کمتر از احتیاجات اهالی بدست می‌آید

گوشت ـ در نقاط نزدیک بمحال ایل‌نشین یا محال ایلیت واقع شده تهیه گوسفند جهت احتیاجات کلیه قشون میسر خواهد بود در نقاط [illegible] بایستی که [illegible]

شرایط فوق قرارداد است. لازم خواهد بود که گوسفند با تکاره برده شود و کلیه توسط شعبه تدارک [illegible] نگاهداری شود

روغن — در نقاطیکه گوسفند بمیزان کافی تهیه شود مقدار کافی روغن ممکن خواهد بود ولی در نقاط دیگر باید روغن از خارج حمل شود مثلا در طهران مقدار کافی روغن یافت میشود جهت احتیاجات ~~[illegible]~~ ولی باید روغن از مازندران یا استان حمل شود

برنج — برنج در صفحات شمال غرب و ترکمن کم یاب است ولی ممکن است باندازه احتیاج رابطه حمل از سواحل بحر خزر در صفحات ایران تهیه شود — باستثنای این محل مقدار کافی در سایر نقاط و سرحدات که حامل جنوب باشند یافت خواهد شد

سوخت — سوخت خیلی کم است و فقط منحصر به هیزم میباشد — در بعضی از نقاط نفط به همین استعمال مینمایند ولی در هر صورت تصور میرود که مقدار کافی سوخت در هر یک از نواحی یافت شود گرچه در بعضی مواقع حمل سوخت مسافات بعیده لازم خواهد بود

۲۰۵ — طریقه تدارک آذوقات — ترتیب مفصله ذیل طریقه ایست که کمیسیون جهت تهیه آذوقات پیشنهاد مینماید. مدیرین تدارک آذوقات شعبه مالیه نظامی را از مقدار آذوقاتی که جهت تکمیل لازم خواهند داشت مسبوق مینماید شعبه مالیه نظامی نیز بنوبه خود بر حسب کثرت یا کمیابی از فروشندگان آذوقات را ابتیاع یا از اداره مالیه دریافت خواهد نمود

برای [illegible] در قیمت [illegible] حمل [illegible] برابر [illegible] باشد شعبه [illegible] جهت جمع آوری اشیاء در [illegible] مدیرین تدارک آذوقات معین نماینده آذوقات لازمه حاضر نمود

در تمام نواحی پیشنهاد میشود حبوب [illegible] — مقدار [illegible] که [illegible] داده شود جهت [illegible] کفایت [illegible] شود

علاوه بر این در هر محل مقدار [illegible] گندم و جو و در صورت امکان مقدار کاهی که جهت [illegible] لازم است [illegible] خواهد داد

۲۰۶ — اجزاء شعبه تدارک آذوقات — کمیسیون پیشنهاد مینماید که در هر یک از نواحی [illegible] صاحب منصب [illegible] را (صاحب منصب فرمانده تدارک آذوقات) معین شود که فرماندهی را دارا و تهیه آذوقات ناحیه بعهده او واگذار شود

در اداره کل فرمانده [illegible] مدیر تدارک آذوقات خواهد بود و این شعبه قسمتی از اداره مباشرت کل را تشکیل خواهد داد

۲۰۷ — کمیسیون تقدیر نمیکند که تعیین جزئیات تشکیلات شعبه تدارکات در هر یک از نواحی ممکن باشد چون این خود مربوط به مدت نقلیات [illegible] خواهد بود که ابتدا معین شوند ولی عده [illegible] که ممکن است جهت هر ناحیه لازم باشد از این قرار میباشد

فرمانده شعبه تدارک آذوقات	۱
صاحب منصب امور تدارکات	۵
صاحب منصب جزء امور تدارکات	۳
منشی	۳
[illegible]	۳
و اینها مخصوص [illegible] دارد — حمال — قصاب و غیره	
جمع	۱۵ ۴۰

در هر یک از نقاط که یک ساخلو مرکب از یک صنف متوقف باشند یک پست تدارک آذوقات که اداره یکنفر مامور یک نفر منشی یک نفر قپاندار باشد لازم خواهد بود

۲۰۸ مقدار جیره — مقدار جیره جهت نقلیات در ماده (۹۹) شرح داده شده است — جهت حیوانات پیشنهاد میشود که دو نوع مقدار جیره معین شود — زیاد — و کم — و این مقدار مربوط خواهد بود بجزئیاتی که در قسمت سابقه در شعبه [illegible] انجام می‌یابد دادن مقدار کم زیاد توسط فرمانده ناحیه یا صاحب منصبی که توسط او برقرار شده و اجازه داده خواهد شد

		مقدار کم	مقدار زیاد
اسبهای ایرانی و قاطر	جو	۱ من	جو ۱ ۱/۲ من
	کاه	۲ من	کاه ۲ ۱/۲ من
اسبهای خارجی	جو	۱ من	جو ۲ من
	کاه	۲ من	کاه ۲ من

مقدار زیاد کاه ممکن است با مقدار کم جو با هم داده شود — اغذیه دیگری مثل چغندر هویج یونجه و غیره در اوقات [illegible] داده خواهد شد و [illegible] آن از مقدار جو یا کاه کسر خواهد شد اضافه [illegible] یونجه [illegible] ممکن است داده شود ولی با اجازه مخصوص فرمانده ناحیه و تصویب صاحب منصب [illegible]

۲۰۹ — محل ذخیره آذوقات — صاحب منصبان و صاحب منصبان جزء [illegible] جهت شعبه مهندس دعوت گفته شد [illegible] گرفته خواهد شد [illegible] خدمت [illegible] بدیهی است در یکی از انبارهای تدارک آذوقات خدمت نمایند

(۱۲) تشکیلات شعبه نقلیه

۲۱۰ کلیات — وسائل نقلیه به دو قسمت در مطلب ذیل بطور مجزا مطالعه شود

ا — وسائل نقلیه حیوانی

ب — وسائل نقلیه ماشینی

ا — وسائل نقلیه حیوانی

۲۱۲ اصول — جهت برآورد احتیاجات حیوانات نقلیه اصول مفصله ذیل باید در نظر گرفته شود

۱ — عده حیواناتی که جهت حمل و نقل نگاهداری میشود در رابطه خارج [illegible] حتی المقدور کم و مطابق عده [illegible] احتیاجات حتم الوقوع باشد

۲ — باید عده کافی حیوانات نقلیه آموخته جهت حمل لوازمات اولیه کلیه قوای متحرک لازم باشد. مقصود از لوازمات اولیه اشیائی است که در موقع جنگ جهت عده حتم الوقوع باشد مثل قورخانه و غیره

۳ — در هر یک از نواحی باید بطور دائمی وسائل حرکت یک عده معین متحرک را که بتوانند در هر موقع بدون معطلی جهت کرایه یا مال گیری آماده حرکت کنند نگاهداشته شود

۴ — وسائل نقلیه جهت حرکت یک عده فوق العاده از آنچه در ماده ۳ ذکر شده باید بواسطه کرایه یا مالگیری اجباری از [illegible] صورت گیرد

۲۱۲ - محرومیت اولیه - عده قاطرهائیکه جهت محرومیت اولیه قشون در قسمتهای تحرک مختلف لازم است در صورت ضمیمه نمره ۱۷ داده شده است جهت یک ناحیه معمولی جمع کل به ۲۹۰ راس بالغ میشود

۲۱۳ - وسائط نقلیه جهت قوای سیار - جمع کل حیواناتی که جهت محرومیت یک گردان یا یک اسکادران قوای سیار لازم است در صورت ضمیمه نمره ۱۸ داده شده است - در صورتیکه تصور شود که نگاهداری یک مثل قشون سیار در [illegible] قاطر حرکت شود در یک ناحیه لازم خواهد بود و عده آن به پنج اسکادران و پنج گردان بالغ گردد بدیهی است ۵۰۰ قاطر در هر یک از نواحی باید نگاهداری شود و این عده قاطر احتیاجات مندرجه در مواد ۲ و ۳ مطلب نمره ۲۱۱ فوق را نیز کفایت خواهد نمود

۲۱۴ - صورت وسائط نقلیه - صورت جامع از ترتیب وسائط نقلیه باید با کمال دقت توسط شعبه حمل و نقل مرکز قشونی تهیه شود و عده قاطر جهت هر یک از نواحی طبق مقررات خواهد بود ولی جهت شروع بکار کمیسیون پیشنهاد مینماید در هر یک از نواحی یک عده ۳۰۰ قاطر را بتوان تدریجاً عده آنها را توسعه داده نگاهداری شود صورت [illegible] تخمین یک شعبه قاطرخانه در ضمیمه نمره ۱۹ داده شده است پیشنهاد میشود در [illegible] قاطر [illegible] هر یک از قسمتها جهت رفع احتیاجات در [illegible] و تدارک لوازمات در راههای [illegible] داده شود - [illegible] قاطر جهت حمل محرومیت جهت سواره [illegible] ترتیب خواهد شد و بدین طریق [illegible] جهت [illegible] ترتیب خواهد شد

۲۱۵ - وسائط نقلیه فوق العاده - وسائط نقلیه فوق العاده جهت دوائر تحرک که عده آنها زیادتر از قسمتهای سیار میباشد بطرز کرایه و یا بیگاری اجباری تهیه خواهد شد - و این ترتیب معمول است و [illegible] جهت آن وضع نشده

۲۱۶ - ثبت اسامی اسکادران یا بیگاری اجباری - جهت آنکه شعبه [illegible] قادر به تهیه نقلیه جهت عملیات [illegible] باشد نکته مهم مطلع بودن از هر حیث [illegible] وسائط نقلیه [illegible] در هر یک از نواحی جهت مصرف در مواقع ضروری خواهد بود [illegible] کمیسیون پیشنهاد مینماید که قانون جمع آوری [illegible] وسائط نقلیه صورت برداشته شود [illegible] بیگاری در مواقع [illegible] یک حس قانونی [illegible] وسائط نقلیه [illegible] در مواقع ضروری داده شود [illegible] در وقت [illegible] گردد

این قانون [illegible] چهارپاداران را [illegible] که [illegible] خود در مواقع [illegible] خدمت نموده [illegible] کمیسیون پیشنهاد مینماید که در [illegible] چهارپاداران در جنگ [illegible] شده [illegible] حقوق تقاعد داده شود

۲۱۷ - تشکیلات بیگاری اجباری - کمیسیون نگاهداری دستجات [illegible] را [illegible] در [illegible] مرسوم است صلاح نمیداند جمع چهارپادارهای ایرانی [illegible] که [illegible] ترتیب [illegible] دسته [illegible] شده و یک رئیس جهت خود انتخاب نمایند و بدین طریق کاروانهای [illegible] داده و طرز نظم و [illegible] کار خود را انجام میدهند [illegible] چهارپاداران را [illegible] خود را [illegible] نگاهداری شود [illegible] خود [illegible] تجربیات [illegible]

۲۱۸ - عده [illegible] غیرنظامی - تا [illegible] یک ترتیب [illegible] فوق [illegible] غیرنظامی که در هر یک از نواحی موجود است [illegible] خواهد بود [illegible] شده و در عده [illegible] نقصان [illegible] شده است

محل	قاطر	الاغ	شتر
راه اصفهان [illegible]	۲۵۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰
راه بوشهر شیراز	۳۰۰۰	—	—
جنوب ایران [illegible]	—	۲۰۰۰۰	
خراسان	—	۴۰۰۰	۲۰۰۰۰
کرمان بلوچستان	—	—	۲۰۰۰۰
یزد	—	—	۵۰۰۰
استرآباد	—	—	۲۰۰۰

تجار عموماً شکایت دارند از اینکه وسائط نقلیه بااندازه کافی در خطوط تجارتی عمده جهت حمل التجاره [illegible] نمیشود

ب] وسائل نقلیه ماشینی

۲۱۹ - کلیات - وسائل نقلیه ماشینی هم از حیث نگاهداری و هم از حیث مخارج خیلی گران تر از وسائل نقلیه حیوانی تمام میشود و اصول منظوره محدود نمودن دستگاه [illegible] خواهد بود بعلاوه احتیاج استعمال وسائل نقلیه ماشینی (مکانیکی) جهت حمل التجاره در مواقعی که جهت خدمات [illegible] لازم نیست بعقیده کمیسیون مناسب نخواهد بود در صورتیکه [illegible] ممکن میشود که استعمال دستگاههای فوق الذکر بااندازه مخارج تحمل [illegible] باشد - اولاً صاحبان [illegible] در حمل التجاره خود [illegible] کرده که [illegible] حمل و نقل تحصیل نمایند که در صحنه واقع شود [illegible] جهت خدمت نظامی استخدام شده حمل مال التجاره و غیرنظامی را [illegible] خود خارج خواهند داشت [illegible] غیرنظامی که دارای تشکیلات فوق باشد رجوع خواهند نمود بدین لحاظ کمیسیون توسعه وسائل نقلیه ماشینی را توصیه نمیکند لیکن نگاهداری وسائل ماشینی را جهت حمل برای قشون و داشتن وسائل نقلیه سریع جهت دستجات مختلف نقلیه [illegible] بلکه [illegible] که کمپانیهای نقلیه ماشینی در راههای عمده تشویق شوند لوازمات نظامی [illegible] صورت [illegible] کمپانیهای غیرنظامی کرایه داده خواهد شد که از نقطه به نقطه دیگر حمل نمایند و بدین ترتیب مخارج قشون از حیث نگاهداری دستگاههای مختلف بهتر تمام خواهد شد در صورت دادن [illegible] کمپانیهای غیرنظامی مختلف باید [illegible] قید شود که در مواقع احتیاج فوق العاده نظامی [illegible] آنها مورد استفاده قشون گردد

وسائل نقلیه نظامی ماشینی

۲۲۰ - [illegible] لوازمات قشون بوسیله [illegible] جهت خدمات خصوصی نظامی لازم خواهد بود

ا - تفتیش

ب - حمل لوازمات فوری

ت - مسافرت و حرکت [illegible]

ت — حمل و نقل ارضی هم از خارج بمراکز قشونی

جهت احتیاجات فوق تصور میرود که پس از اجرای نقشه که در این فصل مذکور شده آنچه لازم میباشد از قرار ذیل خواهد بود

۵۰ اتومبیل بارکش
۱۰۰ اتومبیل فورد
۷۵ اتومبیل سواری
۷۵ موتورسیکلت با سه چرخ (دوچرخه موتوری)
۷۵ اتومبیل حمل مریض

یک انبار بزرگی و یک کارخانه در طهران لازم خواهد بود و یک کارخانه کوچک در مراکز ناحیه یک از قسمتهای قشونی

تقسیمات — ۲۲۱ — عده دستگاههای مذکوره در فوق بترتیب مفصله ذیل تقسیم خواهند شد

ناحیه	اتومبیل بارکش	فورد	اتومبیل حمل مریض	دوچرخه موتوری	اتومبیل سواری
شمال	۵۰	۴۹	۲۱	۳۲	۳۲
شمال غربی	-	۸	۸	۸	۸
غرب	-	۸	۸	۸	۸
جنوب غربی	-	۳	۸	۳	۳
جنوب	-	۸	۸	۸	۸
جنوب شرقی	-	۸	۸	۸	۸
شرق	-	۱۶	۱۴	۸	۸
جمع	۵۰	۱۰۰	۷۵	۷۵	۷۵

مهمات تهیه افزار — ۲۲۲ — کلیه نفرات صاحب منصب و صاحب منصب جزء جهت تشکیلات حمل و نقل حیوانی یا ماشینی بطور داوطلب از بین قشون گرفته شود. خصوصاً جهت شعبه مهندسی و تدارک از ادارات گرفته شده جهت تعلیم نفرات ترتیبات در مراکز مناسب داده خواهد شد

۱۳) طریقه قشون گیری

۲۲۳ — طریقه قشون گیری بطوری که فعلاً در ایران مرسوم است مطابق بنیچه میباشد اساس این قانون ادواری است که در سنوات قبل داده شده گذارده شده است و فعلاً این قانون بنهایت کهنه و از این جهت در بعضی از نقاط انفصال با اخذ عده گرفته میشود و در بعضی از نقاط یک [illegible] عده معاف میباشند — لازم است قانون جدیدی وضع شود که کلیه طبقات اهالی را در این خدمت شرکت داده و احتیاجات نظامی مملکت را کفایت نماید

اتخاذ سیستم بنیچه — ۲۲۴ — تا زمانیکه قانون جدیدی جهت استخدام نفرات قشون طرح شود کمیسیون پیشنهاد مینماید که قانون بنیچه بوضع حاضره جهت اخذ نفرات قشون جدید تعقیب شود عده که فعلاً مطابق بنیچه میتوان تهیه نمود جهت احتیاجات قشون جدید مکفی خواهد بود — کمیسیون تصور میکند تا زمانیکه قانون جدید طرح و در تمام مملکت یکسان شود

تغییرات جزئی در قسمتهای ذیل در قانون فعلی بنیچه مطابق شرح ذیل داده شود

۱ — لغو کردن اساس صاحب منصبان محلی فعلی و محول کردن شغل آنها بکمیسیون کوچکی که جهت هر یک از مراحل معین میشود

صاحب منصبان محلی فعلی که قابل خدمت هستند ممکن است داخل در قشون جدید شوند بقیه اخراج یا حقوق تقاعدی دریافت دارند

ب — مدت خدمت در قشون در خدمت بچهار سال امتداد یابد و در خدمت (رزرو) ذخیره [illegible] سال باقی بمانند

پ — حقوقات محلی از قبیل خانواری و باوارانه متروک خواهد بود

ت — مخارج سالداتهای جدید که از محل بنقطه مأموریت در قسمتهای قشونی توسط دولت پرداخته خواهد شد نه توسط دهات سربازدهنده

بنیچه‌های قانون جدید — ۱۲۵ — کمیسیون پیشنهاد مینماید که هر چه زودتر قانون جدیدی جهت اخذ نفرات نظامی وضع شود که اساس آن از قرار مفصله ذیل خواهد بود

۱ — کلیه ذکور از سن ۱۹ الی ۳۰ جهت خدمت دولت باستثنای اشخاص مفصله ذیل ممکن است اخذ شود

ا — علماء مذاهب مختلفه — تبصره لازم است که عده علماء معین شود

ب — محصلین که مشغول تحصیل یا در یکی از مدارس که توسط دولت تعیین خواهد شد فارغ التحصیل شده باشند

تبصره — مدارس فوق مذکور باید یا مدارس جهت تحصیلات فنی یا تحصیلات علمی بوده باشد

پ — جوانانی که امتحان طبی داده و اجازه تحصیلات ابتدائی خود را در خارجه داشته باشند

ت — اشخاصی که مبلغ پانصد تومان قبل از کشیدن قرعه بپردازند

۲ — عده قشونی که جهت خدمت نظامی لازم است بطور مساوی از تمام مملکت بنسبتی که توسط دولت معین خواهد شد گرفته شود در ابتدا عده [illegible] ده درصد از ذکور [illegible] که سنشان تجاوز از ۱۹ باشد لیکن نفرات از اهالی از سن ۲۰ الی ۳۰ سال انتخاب خواهند شد

این قانون به تمام قراء و دهات و شهرها و طوایف تعمیم خواهد گرفت — در شهرها ده درصد از صنفی گرفته خواهد شد

مأخذ ده درصد از کلیه اهالی عده زیادتر از احتیاجات فعلی را خواهد داد و عده لازمه از بین اشخاصیکه توسط قرعه معین شده اند انتخاب میشوند اسامی بقیه ثبت شده و در محل خود باقی خواهند ماند ولی در مدت معینه خدمت هرآینه وجود آنها لازم شود جزو قشون آورده خواهند شد — این عده باسم احتیاط مسمی خواهند بود

۳ — نفرات باید از حیث بنیه خوب و دارای شرایط معینه و ساکن در ناحیه که از آنجا گرفته میشوند باشند یا در آن ناحیه بیک شغل معینی اشتغال داشته باشند در طوایف باید نفرات [illegible]

یعنی کسانیکه یک شغل معین اشتغال داشته باشند اشخاص بدون علاقه و بدون شغل معین نیز ممکن است جهت خدمت قشونی استخدام شوند و بهمین طریق داوطلبان نیز پذیرفته خواهند شد

۴ – جهت انجام مقصود مملکت بنواحی سربازگیری تقسیم خواهد شد و این نواحی مطابق خواهند بود با نواحی معینه جهت هر یک از فرماندهیها هر یک از نواحی دارای یک کمیسیون سربازگیری از اشخاص مفصله ذیل تشکیل خواهند یافت

۱ – یک نفر صاحبمنصب نظامی از طرف ژنرال فرمانده ناحیه تعیین شده و ریاست کمیسیون را دارا خواهد بود

ب – یک نفر صاحبمنصب طبیب

پ – یک نفر نماینده غیر نظامی از طرف حکومت یا ایالت هر محل

ت – یک نفر نماینده از طرف وزارت مالیه

وظائف این کمیسیون از قرار مفصله ذیل است

۱ – پذیرش جدیدها

ب – مراقبت در اجرای قوانین مربوطه بطور صحیح

پ – راپرت دادن مواردیکه در بعضی از محال اجرای قوانین مزبوره را باشکال خواهند انداخت و اقدام در جلوگیری از آن در مواقع لزوم از مرجع مقامات عالیه

۵ – کدخدایان کلانتران و نایب الحکومه های محل مسئول جمع آوری نمودن اشخاص در حوزه آنها تحت خدمات نظامی می باشند خواهند بود

۶ – جدیدالورودها بموجب قرعه تعیین شده و مدت چهار سال تحت سلاح خدمت خواهند کرد یا در جزو قشون احتیاطی باقی خواهند بود
شروع بخدمت اجباری خواهد بود در نفرات تقسیمات قشونی یا رژیمان تعلیم خود می شوند هشت سال در (ارزو) ذخیره خواهند بود ممکن است اشخاص بطور داوطلب خدمت خود را در قشون تا ۲۵ سال یا تا سن ۴۵ سال امتداد دهند پس از این مستحق دریافت حقوق تقاعدی خواهند داشت

۷ – زمانیکه نفرات در قشون خدمت می نمایند یا جزو قشون ذخیره هستند از دادن مالیات های مفصله ذیل معاف خواهند بود – مالیات سرانه – مالیات کرایه ای قاطر – یا کرایه اسب یا الاغ – رایج گوسفند یا مالیات صنف – یا مالیات مستغلات جهت یک خانه جهت اسکان فردی و ارثیه

۸ – جدیدها از تاریخ حرکت از محل خود تا زمانی که بمراکز معینه قشونی برسند روزی [illegible] قران دریافت خواهند داشت و این مبلغ توسط دولت داده خواهد شد

۹ – روزیکه باید قرعه سالیانه کشیده شود توسط دولت تعیین خواهد شد و فصل آن پس از درو یا پائیز خواهد بود قرعه دفعه واحده در تمام مملکت صورت خواهد گرفت

۱۰ – مبالغی که جهت معافی از قرعه کشیدن خدمت نظامی داده می شود در صندوق مخصوص توسط یک کمیته در وزارتخانه تأسیس شود نگاهداری این وجه بمصارف خیریه قشونی اختصاص داده میشود مثلا جهت اطعام اشخاص محتاج زخمی شده و غیره یا جهت کمک تربیت اطفال صاحبمنصبان محتاج و غیره
محاسبات مبالغ مذکوره هر سال بطبع و بمجلس ملی داده خواهد شد

استخدام نفرات از طوائف – ۲۲۶ – مالیات بعضی از طوائف فعلا بواسطه اینکه اشخاص مسلح یا اسب و در مواقع لزوم جهت خدمت نظامی بدولت میدهند کمتر از معمول داده میشود هر آینه قانونی مطابق آنچه در مواد قبل پیشنهاد شده وضع شود خدمت نظامی جهت طوائف سنگین تر از دیگر

نخواهد بود و بدین لحاظ این نکته باید در موقع تعدیل مالیات ایلات رعایت شود

۱۴) استخدام صاحبمنصبان

ترتیب ترفیع مناصب و پنشن صاحبمنصبان

استخدام صاحبمنصبان – ۲۲۷ – کمیسیون پیشنهاد مینماید صاحبمنصبان از دو منبع اخذ شوند

۱ – از مدرسه کاوه چنانچه در مطلب ۱۵ ذکر میشود

ب – از صف

در (۱) کاوه ایها بجوانی از عهده تحصیل در مدرسه برآمده اند بدرجه ستوانی نائل و در یک رژیمان اداره خواهند شد پس از ۱۸ ماه هرآینه عملیات رژیمانی آنها توسط صاحبمنصبان تصدیق شود بدرجه نایب اول ارتقا خواهند یافت

و در (ب) کمیسیون پیشنهاد مینماید که عده از صاحبمنصبان جزء و صاحبمنصبانی که از هر جهت تصدیق لیاقت صاحبمنصبی آنها را نموده اند بدرجه ستوانی پس از انقضای خدمت بطور رضایت بخش بدرجه نایب دوم ارتقا یابند از آنجائیکه صاحبمنصبان جزء برخلاف شاگردان مدرسه نظامی در رژیمانها خدمت کرده و برخلاف شاگردان مدرسه کاوه ولی رژیمانی سابق می باشند لازم نخواهد بود مدت زیادی بدرجه ستوانی در صف خدمت نمایند

طریقه ترفیع درجات – ۲۲۸ – کمیسیون پیشنهاد مینماید که درجات ستوانی و ترفیع رتبه درجات بالاتر پس از تقریب اعلیحضرت همایونی در روزنامجات رسمی طهران با تعیین تاریخ درجه و مدت خدمت هر یک از صاحبمنصبان در هر مورد نشر و درج شود

صورت پیشرفت قشونی – ۲۲۹ – کمیسیون پیشنهاد مینماید جهت ترفیع رتبه صورت مخصوصی برای هر یک از صنوف جنگ نظام و همین ترتیب صورتی جهت هر یک از شعبات مختلفه نظام نگاهداری شود بدین ترتیب صورتی از صاحبمنصبان هر یک از صنوف یا شعبه مطابق با قوانین قشونی حاضر خواهد بود بواسطه وضع مختلف قشون منبع نفع ایران کمیسیون تصور میکند که تهیه صورت جامعی از قشون دارای اولین اهمیت می باشد و این مسئله توسط کمیته و نماینده هر یک از قوائی که باید جزو قشون آتیه ایران داخل شوند مرکب و بترتیب مفصله ذیل اقدام خواهد شد
ملاحظه مدت خدمت هر یک از صاحبمنصبان مطابق صورت قشونی تعیین خدمات سابقه هر یک جهت استحقاق بحقوق تقاعدی و غیره در این مورد فقط مدت خدمت منظور نخواهد شد بلکه باید درجه لیاقت هر یک در خدمت تشکیلات مختلف تحت نظر گرفته شود

طرز ترفیع مناصب – ۲۳۰ – ترفیع درجات فقط در موقع محلی خالی در صنوف یا شعبات صد از محلهای خالی هر جهت صاحبمنصبانیکه بموجب تصدیق فرمانده و ژنرال فرمانده ناحیه از هر حیث لایق ترفیع می باشند اختصاص داده شود ۲۵ درصد از محلهای خالی یا یک ربع بموجب لیاقت به صاحبمنصبانی که ترفیع و ترقی آنها جهت خدمت دولت مفید خواهد بود اختصاص باید هر آینه نفراتی از حیث لیاقت شایسته ترفیع باشند یافت شود بقیه محلها نیز به صاحبمنصبانی که قدمت خدمت دارند اختصاص خواهد یافت ترفیع درجه نایب سرهنگ و بالاتر بموجب لیاقت خواهد بود درجات ۲۵ درصد بموجب لیاقت داده خواهد شد چنانچه در فوق ذکر شد اختصاص باشخاصی خواهد داشت که از حیث لیاقت مخصوصا توسط ژنرال فرمانده ناحیه توصیه و سفارش شده باشند هرآینه از حیث لیاقت کسی یافت نشود درجات بموجب قدمت خدمت بطریق معمول داده خواهد شد

قدمت خدمت جهت ترفیع درجات از تاریخ درجه اخیر محسوب خواهد شد گرچه ترفیع درجات جهت هر یک از صنوف در یک صورت انجام خواهد بود معذلک اقداماتی خواهد شد صاحبمنصبان تا درجه سلطانی در یک رژیمانی باقیمانده و تغییر ننمایند

[illegible]

چون ترفیع درجات افسران نایب دومی در تاریخهای مختلف صورت خواهد گرفت یک کمیسیون مخصوص جهت تعیین درجات افسران نایب دوم ترتیب داده خواهد شد

صاحبمنصبان نالایق ۲۴۱ — کمیسیون پیشنهاد مینماید که نسبت به افسرانی که در هر درجه که یکنفر صاحبمنصب بواسطه بی لیاقتی یا عدم لیاقت بودن جهت ترفیع درجه مستحق نشود آن صاحبمنصب بعنوان دیگر یا بناحیه دیگر فرستاده خواهد شد و هر افسری پس از شش ماه توقف که صاحبمنصب دیگر عدم قابلیت او را تشخیص دهند از خدمت خارج خواهند شد و حقوق تقاعدی دریافت خواهند داشت

افسرانی که بموجب لیاقت انتخاب خواهند شد و هر افسری پس از ده سال امتحان لیاقت جهت نایب دومی پیشنهاد نشود از خدمت اخراج خواهند شد — به افسرانی که از صف انتخاب شده اجازه داده میشود که در عوض [illegible] بمقام صاحبمنصبی ترفیع نمایند

تعویض — ۲۴۲ — صاحبمنصبانی که در خدمت تا [illegible] یا ثبات [illegible] در خدمت [illegible] فرستاده شوند عوض آنها [illegible] که شایستگی فوق العاده داشته باشند تعیین خواهد شد و ترفیع درجات [illegible] که عوض آنها تعیین شوند داده خواهد شد

در موقع [illegible] تحولات [illegible] در صف خود [illegible] صاحب منصب [illegible] درجه [illegible] دارند پس از [illegible] که بیش از [illegible] سال نخواهد بود صورت بگیرد و این صورت [illegible] که مطابق [illegible] دریافت شود برقرار خواهند شد — صاحبمنصبانیکه بطور دائمی [illegible] خدمات مهندسی یا جهت [illegible] و [illegible] صنف [illegible] نشده و عوض نخواهند داشت و اسم آنها در [illegible] که در آن استخدام یافته‌اند ثبت خواهد شد

وضعیات صاحبمنصبان نظامی — ۲۴۳ — کمیسیون معتقد است که دولت ایران باید این نکته را [illegible] که نقص [illegible] صاحبمنصبان وجود داشته و هر [illegible] و [illegible] مقام [illegible] صاحبمنصبان قشون ایران در تمام مملکت میباشد

کمیسیون [illegible] که [illegible] مناسب نظامی مرتب و [illegible] که در دوران گذشته [illegible] بهر نوع رسم داده شده [illegible] در [illegible] مملکت [illegible] و [illegible] داده شده کمیسیون تصور مینماید که در صورت [illegible] درجات [illegible] رسم [illegible] مطالعات تاریخی که سابقاً در قشون ایران رسم بوده [illegible] انتخاب شود و [illegible] در صورت این [illegible] که [illegible] آن [illegible]

۱ — دادن درجات نظامی [illegible] که در قشون [illegible] بموجب [illegible] و [illegible] این [illegible] داده شده [illegible] که [illegible] غیر نظامی [illegible] نظامی را [illegible] گذارده شود

ب — از طرف بندگان اعلیحضرت اقدس همایونی سرتیپ جهت [illegible] تعیین و تقدیم میشود که مقام سرتیپ و وزیر جنگ صاحبمنصبان جدید دائمی که ترفیع رتبه یافته‌اند [illegible] اعلیحضرت همایونی [illegible] نمایند

پ — کلیه فرامین و احکام مناصب توسط اعلیحضرت همایونی [illegible] گردد
تصدیق [illegible] که [illegible] جهت هر یک از صاحبمنصبان بصحت [illegible] کمیسیون [illegible] لازم است [illegible] فرمان [illegible] داده شود [illegible] تمام [illegible] ممکن است [illegible] اعلیحضرت همایونی [illegible] صاحبمنصبان [illegible] گردد

ت — کلیه شغل غیر نظامی [illegible] و [illegible] صاحبمنصبان نظامی که [illegible] محول گردد

۱۵ تربیت نظامی

مدارس تعلیمات ۲۴۴ — کمیسیون تصدیق میکند که جهت احتیاجات تعلیمی نظامی که مدرسه نظامی بشرح ذیل تأسیس گردد [illegible] مدرسه تعلیمی مرکب از [illegible] تحت یک اداره جهت تربیت [illegible] مملکت که [illegible] نظامی جداگانه تعلیمات در [illegible] مقتضی است

۱ — مدرسه مقدماتی نظامی جهت اطفال ۱۰ الی ۱۴ ساله [illegible] تعلیمات [illegible] (خط خورده)
[illegible] در مدرسه [illegible] حاضر خواهند شد

ب — مدرسه عالی نظامی [illegible] جوانهای سن ۱۶ الی ۲۰ تربیت شده [illegible] صاحبمنصبی [illegible] خواهند شد —

مدرسه تعلیمی [illegible] قسمت مختلف تشکیل خواهد یافت [illegible] تحت یک اداره خواهد بود جهت [illegible] نظامی و تدریس [illegible] فنی اختصاص نظام جهت صاحبمنصبان [illegible] قسمت مختلف این مدرسه [illegible] خواهد بود —

۱ — مدرسه [illegible] جنگ — در این مدرسه صاحبمنصبان [illegible] صاحبمنصبان [illegible] نظامی [illegible] خواهند نمود

ب — مدرسه [illegible] — در این مدرسه صاحبمنصبان [illegible] تعلیمات [illegible] جهت [illegible] خواهند [illegible] —

پ — مدرسه [illegible] — در این مدرسه صاحبمنصبان فنی که در مدرسه مذکوره در (۱) را اتمام کرده‌اند تعلیمات خواهند گرفت که [illegible] اشتغال [illegible] نشده باشند

مدرسه معدنی

۲۴۵ — چنین بنظر میرسد که [illegible] پیشنهاد شده مدتی طول خواهد کشید تا به حد [illegible] مخصوصاً مدرسه متوسطه، تا آن وقتی که تمام نقشه‌های دو مدرسه یعنی مدرسه ابتدائیه و مدرسه [illegible] به حد [illegible] گذارده شده عقیده کمیسیون نیز این است که [illegible] مدرسه [illegible] قرار خواهد بود

برای هر گروه تشکیلات

۱ فرمانده	(سرهنگ)
۱ معاون	(سرگرد)
۱ پزشک	(سروان)
۱ منشی اول	(دکتر [illegible])

برای مدرسه متوسطه	برای مدرسه [illegible]
۴ ناظم	۳ [illegible]
۲۸ معلم که چهار نفر از آنها خارجی باشند	۳ سلطان
	۸ [illegible]
	و معلم غیرنظامی که دو نفر از آنها خارجی باشند

[illegible] رئیس مشق و تعلیمات است و [illegible] در موضوع تعلیمات [illegible] خواهد داد [illegible] اضافه شده بر [illegible] تکالیف از [illegible] است چهار نفر [illegible] مدرسه [illegible] را [illegible] نظامیها [illegible] میکنند — هشت نفر [illegible] که [illegible] هم راجع به [illegible] و [illegible] تربیت [illegible] و [illegible] نظام [illegible] نظامی [illegible] نظامی [illegible] خواهند داشت —

هشت نفر [illegible] سهم [illegible] خواهند برد [illegible] که چهار نفر از آنها از [illegible] نظام تعیین شده [illegible] نظام [illegible] که متخصص [illegible] باشد [illegible] هم متخصص در فن [illegible] شاید در مدرسه [illegible] مدرسه متوسطه [illegible] مهم [illegible] از [illegible] های [illegible] در نفر معلم غیرنظامی در مدرسه [illegible] تعلیمات [illegible] ادبیات تاریخ جغرافیا حساب انگلیسی [illegible] عهده‌دار خواهند بود — چهار نفر [illegible] مدرسه متوسطه [illegible] راجع [illegible] در مدرسه [illegible]

در انتخاب [illegible] مدرسه [illegible] اهمیت [illegible] است [illegible] ذی [illegible] با زبانهای مختلف [illegible] — کمیسیون [illegible] ذی [illegible] تربیت [illegible] که [illegible] آنکه [illegible] را برای [illegible] خود [illegible] که [illegible] که لازم است [illegible] داده باشد — [illegible] مدرسه [illegible] باشند [illegible] تحصیل [illegible]

تعلیمات هم سواری [illegible] بموجب دستور رئیس مشق و تعلیمات مدرسه متخصصین در مدرسه [illegible] انجام داد برای مدرسه متوسطه یک [illegible] لازم و توصیه شده است که دو نفر [illegible] و [illegible] رئیس و [illegible] پرستار [illegible] داده شود —

۲۴۶ — منظور مدرسه متوسطه [illegible] کمیسیون توصیه میکند [illegible] مدرسه [illegible] میشود [illegible] ابتدائیه [illegible] است برای [illegible] داشته و [illegible] خود را [illegible] قرار دهند — [illegible] مدرسه [illegible] مدارس [illegible] [illegible] لازم است شرائط [illegible] برای [illegible] که [illegible] شوند منظور [illegible] ممکن باشد تحصیلات خود را تعقیب کرده یا [illegible] که [illegible] دولت [illegible] یا [illegible] مذکوره در ماده (۲۲۵) اداره [illegible]

توصیه شده است [illegible] که [illegible] موجود است [illegible] نظامی [illegible] که [illegible] [illegible] شده [illegible] که [illegible] آن [illegible] دستور [illegible] کل آن [illegible] انتخاب خواهند شد [illegible] مذکور هم [illegible] خود را [illegible] که [illegible] و [illegible] در حق [illegible] منظور [illegible]

توصیه شده است اطفال که برای این مدرسه قبول میشوند سنشان بین ۱۰ و ۱۶ سال بوده و آنها را [illegible] در کلاسهای [illegible] مدرسه [illegible] لازم است [illegible] ترتیب داده که [illegible] نفر [illegible] را [illegible] طرح [illegible] شده

اطفال ده ساله	۱۰۰	}	۸ کلاس ۲۵ نفری
« ۱۱	۱۰۰		
« ۱۲	۱۰۰	}	۸ کلاس ۲۵ نفری
« ۱۳	۱۰۰		
« ۱۴	۱۰۰	}	۸ کلاس ۲۵ نفری
« ۱۵	۱۰۰		
« ۱۶	۱۰۰		۴ کلاس ۲۵ نفری
جمع	۷۰۰		

تصور میرود وقتی که این مدرسه متوسطه دایر گردد لازم [illegible] از وزارت معارف درخواست شود برای مخارج [illegible] آن کمک [illegible] زیرا مدارس غیرنظامی مملکت [illegible] آن عده نفرات که در این مدرسه تحصیل میکنند [illegible] و فارغ‌البال خواهند شد

۲۴۷ — کمیسیون توصیه میکند که قبول نفرات برای مدرسه [illegible] باشد [illegible] داوطلب [illegible] بین [illegible] تا ۱۶ سال [illegible] باشد — [illegible] مدرسه متوسطه [illegible] باید دارای همان شرائطی بوده که [illegible] دارای تحصیلات [illegible] که در مدرسه متوسطه تعلیم [illegible] که در سایر مدارس تحصیل [illegible]

لازم است احداث مدرسه کادت مستقل از روی اساس نظامی و بجا گذاردن برای مقاصد پلیسی دلداری تقسیم گردد

مدت دوره تحصیلات مدرسه کادت در ابتدا باید سه سال باشد و تدریجاً تمدید یافته و چهار سال بشود این دوره به قسمت منقسم میگردد — در قسمت اول (۱۸ ماه که مبدأ آن باید دو سال بشود) افراد باید تعلیمات عمومی صحیح با نظام مشق و تربیت بدنی ببینند پس از ختم این دوره افرادیکه پس از خدمت صحیه یا بیطاری دارند از مدرسه کادت خارج و داخل مدرسه صحیه بیطاری میشوند (اطباء بیطاری در ماده ۶۲ مذکور شده) و بقیه در دوره دوم (۶ ماه که مبدأ آن یکسال بشود) تعلیمات راجع به نظام از قبیل تاکتیک و تعلیم و دارای فنون نظام که معمول تمام صنوف است باید ببینند و پس از ختم تعلیمات فرق داشته رشته ای از آنها معین خواهد شد که در کدام یک از صنوف مختلف فرستاده میشوند و در دوره سوم که یکسال است تعلیمات خصوصی صنف متعلق به آن قسمت با دو نظام یا سلاح تاریخ جنگ باید ببینند — در تکمیل دوره سوم مدرسه دکتری از رشتهای آنها بدرجه اسپرانی منصب بقسمتهای صنوف فرستاده خواهند شد —

برای تعلیمات نفرات در مدرسه ... تقسیم کرد و تصور میرود برای رفع حوائج یک قشون ... ترجیح کرده لازم است جهت ۴۵۰ نفر تهیه شود

دوره اول (۱۸ ماه مبدأ دو سال) ۲۱۰ نفر در ۷ کلاس ۳۰ نفر

دوره دوم (۶ ماه مبدأ یکسال) ۱۲۰ نفر در ۴ کلاس ۳۰ نفره

دوره سوم (یکسال) ۱۲۰ نفر در ۴ کلاس ۳۰ نفره

مجموعاً ۴۵۰ نفر در ۱۵ کلاس ۳۰ نفره

مدارس عالی نظامی — ۲۴۸ برای کلیه تشکیلات مدرسه عالی نظامی کمیسیون اعضاء ذیل را ترجیح میکند

۱ فرمانده (سرتیپ)

۱ رئیس دوائر (یاور)

۱ ... (یاور)

۴ صاحب منصب شاق رسمی (یاور یا نایب سرهنگ)

۱ منشی اول (کپیتان)

این صاحب منصب عده به وظائف اداره کردن مدرسه تربیت شاقه در مدرسه عالی علوم جنگ خواهند داشت بکیده اعضاء از صاحب منصبان شاق برای مدرسه متخصصین و مدرسه ارکان حرب ... لازم است

مدارس عالی علوم جنگ — ۲۴۹ — ... دو کلاس مدرسه عالی علوم جنگ تهیه تعلیمات عالیتری است در فن جنگ برای صاحب منصبانی که در نظام خدمت میکنند — ترجیح شده که دوره این مدرسه دوازده ماه باشد —

صاحب منصبانی که ... و تعلیمات ... برای دولت مفید ملاحظه شود از میان آنها ... برگزیده میشوند تحصیلات مدرسه ... تکمیل در عملیات ... تاریخ نظام نقشه برداری و هندسی صحرائی

دقائق نظام نظمیت و انضباط داخلی است — چنین ترجیح شده فقط آن صاحب منصبانی باشند که دارای درجه سلطانی و بالاتر هستند در این مدرسه پذیرفته شوند ... صرف تعلیمات تحصیلات عمومی ... خواهد شد در شش ماه دوم صاحب منصبان تحصیلات تعلیمات عمومی برای ترقی در صنف خود خواهند گرفت لازم است در این دوره از حضور در کلاسهای مدرسه متخصصین استفاده نموده و منظور اینکه ... از رقابت فرقه ترابداری و عملیات جنگی ببرند

در اهالی شش ماه اول ... نیز باید ... برای تکمیل شش ماه دوم نگاه داشته خواهند شد —

مدارس متخصصین — ۲۴۰ — برای اینکه شاگرد و صاحب منصبان شاقه ... در وظایف مخصوصه مختلفه تربیت شوند لازم است یک مدرسه جنگ ... که تحصیل صنف مخصوص خویش نمایند مدرسه متخصصین ... تشکیل شود که هر یک از آن شعب دارای اعضاء شاقه مذکوره ... بوده و این مدرسه تعلیمات از مدرسه عالی نظامی را تکمیل میدهد کلاسهای مختلف در شعب مدرسه متخصصین برای تربیت شاگرد و صاحب منصبان شاقه در وظایف مخصوصه دایر خواهد شد — دوره این کلاسها ... که تصور میرود برای مدرسه لازم است از این قرار است

۱ مدرسه علامت جنگی — دوره ۶ ماه — اعضاء شاق — ۱ یاور — ۲ سلطان
۱ کپیتان و چهار نفر صاحب منصب جزء

۲ مدرسه توپخانه — دوره ۶ ماه — اعضاء شاق — ۱ یاور — ۱ سلطان
۱ کپیتان و دو نفر صاحب منصب جزء

۳ مدرسه مهندسی نظامی — دوره ۶ ماه — اعضاء شاق — ۱ یاور — ۱ سلطان
۱ کپیتان و نه نفر صاحب منصب جزء

۴ مدرسه علم سواری — دوره ۹ ماه — اعضاء شاق — ۱ یاور — ۲ سلطان
۴ کپیتان و چهار نفر صاحب منصب جزء

۵ مدرسه تربیت بدنی — دوره شش ماه — اعضاء شاق — ۱ یاور — ۲ سلطان
۴ کپیتان و چهار نفر صاحب منصب جزء

۶ مدرسه ترابداری و مکانیک — دوره ۶ ماه — اعضاء شاق — ۱ یاور — ۲ سلطان
۲ کپیتان و ... نفر صاحب منصب جزء

بعضی از اعضاء فوق مدرسه عالی علوم جنگ بسمت شاق کمک خواهند نمود

مدرسه ارکان حرب — ۲۴۱ — مقصود از مدرسه ارکان حرب دادن تعلیمات مفیده است به صاحب منصبانی که دوره مدرسه عالی علوم جنگ را طی کرده اند بانظر اینکه آنها را برای شغل ارکان حرب حاضر نمایند — ترجیح شده که طول مدت این دوره یکسال باشد و بعضی که این دوره را با نظر رضایت بخش تمام بپایان رسانند تصدیقنامه عطا خواهد شد — برای اشخاصی که تصدیقنامه از مدرسه را دارا هستند در شغل ارکان حرب رجحان داده خواهد شد — اعضاء شاق مخصوص که این مدرسه لازم دارد یک نفر سرتیپ ... سرهنگ ... یاور و نفر سلطان خواهد بود

مدرسه هواپیمائی – ۲۴۲ – مدرسه هواپیمائی باید از سایر مدارس جدا و ترتیب داده شده است که این مدرسه در طهران که مرکز
ارکان حرب هوائی است و بیشتر وسائط بزرگ دوران هواپیمائی تشکیل ... [illegible] باید داوطلب بوده و تعدادی سال در
نظام خدمت کرده باشند

۱۶ اسلحه و لوازم تجهیزیه و مهمات

تفنگ – ۲۴۳ – اسلوب نهایت ضرورت را دارا است که تمام قشون تجهیز شده جهت عملیات جنگ با تفنگ مسلح باشند
ولو اینکه یک اندازه‌ای فشنگ نیز ذخیره برده یا تعداد مهمات زیاد کنیم باید سعی بشود که این نظریه را در تمام قوای مسلح یک مملکت
اجراء است لیکن منظور فرق در صورتی که از یک نمونه است و تنها که ایران مسلح گردیده فقط جهت نگاهداری [illegible]
بسی قیمتی است شروط بر اینکه در هر نسبت ایران از اسلحه‌ای دارای یک قسم فشنگ باشند بدیهی است که بایستی دولت ایران
تا حدی ممکن تفنگ خود را از خارج تهیه نماید و هیچ نمونه و نزدیک‌ترین دولتی که ایران میتواند تهیه کند دولت انگلیس
کمیسیون توصیه میکند که تفنگ [illegible] مدل ۳۰۳ در تمام قشون ایران معمول گردد نمونه‌های مختلف این سلاح تا
کنون فشنگ میخورند [illegible] (MARK VII) یک قسم فشنگ مخصوص دارد که اگر از آن با سایر نمونه‌ها بکار برده باید
درجه‌بندی از آن تغییر داد –

کمیسیون از این حیث توصیه میکند تفنگ انگلیسی مدل ۳۰۳ که اکنون در این مملکت معمول است برای [illegible]
[illegible] بکار برده شود و نیز مقداری [illegible] ممکن است با [illegible] گردد – برای [illegible]
قسم [illegible] ممکن است استعمال شود [illegible] نمونه‌ها که یک قسم فشنگ میخورد مسلح گردد –
[illegible] که برای آن یک نمونه معین تفنگ چندان ضرورت ندارد [illegible] تمام [illegible]
مدل ۳۰۳ که تهیه میشود [illegible] ممکن است باید مارک ۳ باشند و این تفنگها نباید با [illegible] گردد – مقصود [illegible]
تمام قشون با مارک ۳ (MARK III) مسلح باشند و سایر نمونه‌های مدل ۳۰۳ تفنگهائی که برای تعلیمات [illegible] بکار میبرند تخصیص شد

تیرهای سرعت تیر – ۲۴۴ – [illegible] مذکوره در فوق راجع به تفنگ کمیسیون توصیه میکند که سرعت تیرهای انگلیسی در قشون
ایران معمول و از منابع انگلیسی تحصیل شود کمیسیون توصیه میکند که سرعت تیر برای گردان پیاده تیر بستم (ویکرز ماکزیم)
برای [illegible] پیاده تیر بستم (لوئیس گان)
برای [illegible] تیر بستم (هچکیس گان) تخصیص شود

مهمات تفنگ – ۲۴۵ – مهمات تفنگ نیز بایستی از منابع انگلیسی تحصیل شود کمیسیون [illegible] میکند مقدار مهماتی که جهت
تفنگ باید نگاهداشته شود بقرار ذیل خواهد بود

ا – در صورتیکه عده قشون حرکت دارد هر تفنگی باید ۱۰۰ فشنگ دارا باشد
ب – بعلاوه در مخزن مهمات هر تفنگی باید ۵۰۰ فشنگ دارا باشد لازم نیست که این مقدار
ذخیره شود در مورد (ا) سربازی مشغول عدد آن باید با قشون برده رفته که ۵۰۰ عدد است در مخزن مهمات [illegible]
شود مجموع موارد (ا) و (ب) ۱۲۰۰ فشنگ است که برای هر قبضه تفنگ باید در مملکت موجود باشد

توپخانه – ۲۴۶ – وضعیت مملکت و مخصوصا سرحدات طوایف و شرایط جابجا حمل نقل قشون ایران در آتیه نزدیک احتمال وقوع دارد و مستلزم این است
هر توپخانه ایران قابل حمل و نقل با دواب باشد از این جهت کمیسیون توصیه میکند در توپهای ۷ و ۳ هوتزر کوهستانی بکار برده شود – تجربیات این توپ در انگلیس ثابت
[illegible] مرتب نموده با طرق معمول در صورت مناسب بودن زمین از [illegible] و یا در صورت کوهستانی با بودن جاده رفت همان جواب عمل کرده –
برای اینکه توپهای ۵ و ۷ ساختمانی [illegible] شده فرانسویرا در دولت ایران دارا است دیگر آن صحیح است بکار برده کمیسیون توصیه میکند یک رژیمان توپخانه
جزو ناحیه شمالی در طهران مرکز با این توپها تشکیل شود این رژیمان قسمت از تشکیلات ناحیه شمالی خواهد بود این قسمت رزرو منظور شده و در صورت
لزوم بکار برده و یا فرستاده میشود
گلوله توپهای هوتزر ۷ و ۳ فوق الذکر بهتر از گلوله شدید مستقیم و ممکن است در آزمایش توپ با هوتزر بکار برود

مهمات توپ – ۲۴۷ – کمیسیون توصیه میکند برای هر توپی در مملکت هفت ... ۱ گلوله نگاهداشته شود در موازی ۵۰۰ تیر آن همراه
با قسمت توپخانه یا در انبار ذخیره محلی باشد و ۵۰ عدد و ۵۰۰ تیر دیگر در ذخایر محلهائیکه برای نگاهداری آن آب و هوا مناسب است ذخیره شود
راجع به توپهای هوتزر ۷ و ۳ کمیسیون توصیه میکند تمام گلوله‌های آن شدیدالاحتراق باشد و جای ۷۵ درصد آن فوری بعد از خوردن بمقصد محترق گردد
و ۲۵ درصد نیز [illegible] تصادمی معمولی – چنانچه شدیدالاحتراق نسبت به ترتیب اگر بهتر باشد اقتدار آن همان قوای قتاله است و نیز استعمال آن مستلزم
مهارت فوق العاده نیست

لوازم تجهیزیه – ۲۴۸ – کمیسیون بموجب همان ادله پیشنهاد تحصیل تفنگ و توپ و مهمات را از منابع انگلیس کرده نیز توصیه میکند لوازم تجهیزیه باید
نیز از همان منابع تحصیل گردد زیرا ممکن است برای این آلات کارخانجات محلی زودتر از کارخانجات اسلحه و مهمات تهیه شود آخرین نمونه‌های لوازم
تجهیزات انگلیس نتیجه تجربیات در جنگ بزرگ است و عقیده کمیسیون براین میباشد در همین نمونه‌ها را بکار برد
یکی از دلائل اولیه در این جنگ [illegible] صورت تجهیزاتی برای هر یک از صنوف مختلفه است با توانائی برای نگاهداری [illegible]
[illegible] سایر مطالب حاکی [illegible] تعیین شود منافع دولت محفوظ خواهد
کمیسیون بطور کلی توصیه میکند در لوازم تجهیزیه صنوف مختلفه از قرار ذیل باشد

پیاده

صاحبمنصبان – شمشیر و غلاف – شتول و کمربند – دوربین – قطب نما – چاقو – قمقمه – کیف و سوت
صاحبمنصبان جزو (ارشد دو کیلیاتی) – مثل آنچه در مورد صاحبمنصبان اشعار شد باستثنای شمشیر که از آن نمونه شمشیر صاحبمنصبان جزء میدهند
سایر درجات – تفنگ با بند – روغندان – شمشیر – سرنیزه – غلاف – آلات خندق کنی کوچک – کمربند جای فشنگ – ظرف غذا
با سرپوش – کیف پشت – قمقمه
متخصصین – بعض نفرات توپخانه سبک تیر در عوض تفنگ باید شتول داشته باشند – لوازم تجهیزیه رژیمانی در سابق بآن افزوده داد – توپ مسلسل (لوئیس گان)
و لوازمات آن – ۱۶ زوج آلات خندق کنی – قطب نما – دوربینها – تلسکوپها – برون کاویه و اسبابهای علامات [illegible]

سوار

صاحبمنصبان – مثل آنچه در مورد پیاده مذکور شد لیکن شمشیر آن از نمونه سوار باید داده شود
صاحبمنصبان جزو ارشد – مثل آنچه در مورد پیاده مذکور گردید لیکن شمشیر آن از نمونه سوار باید داده شود

سایر جات — تفنگ — شمشیر از نمره شمشیر سوار کمربند با آن [illegible] با عارض فشنگ — زین و برگ کامل با [illegible]
لوازم تجهیزیه زین یا لا — توپ شنی (در هیچ کمیسیون) با لوازمات آن ۱۲ زوج اسبابهای ملالت چکری قطب نما — اسبابهای مشکران و نعلبندان و اسبابهای [illegible]
و اسبابهای مهندس (توپخانه)

[illegible] آنچه در مورد پیاده ذکر شده باستثنای [illegible] شمشیر از نمره سوار — تمام صاحبمنصبان جزء از درجه گروهبان بالا در عوض تفنگ شسپول — نفرات کار این [illegible] تفنگ — کمربند سوار با جای فشنگ داده خواهد شد

سایر صنوف و شعب

مثل آنچه در مورد سوار یا پیاده ترتیب اگر سوار باشند یا پیاده — برای جزو اسلحه تفنگ و شسپول و غیره و آلات صندوق [illegible] — نفرات پیاده [illegible] کاملش سوار بگیرد

مهمات — ۲۴۹ — ذخایر مهمات را امر باشعبه محاسبات نظامی از اندازه ترین بازار خریداری خواهد کرد

۱۷ البسه

کلیات — ۲۵۰ — لازم است دو موضوع در دست تحت تدقیق درآید (۱) میزان البسه (ب) نمونه اونیفرم

ا میزان البسه

میزان — ۲۵۱ — کمیسیون توصیه میکند میزان لباس عموماً بطریق ذیل باشد و در جزئیات این مسئله باید در دفتر مباشر [illegible] [illegible] شروط راجع باین موضوع نوشته شود

پیاده — دو دست [illegible] خاکی — یک کت خاکی [illegible] — دو شلوار خاکی — یک شلوار خاکی [illegible] — یک کلاه پوست — یک کلاه خدمات صحرائی آفتاب گردان — یک زوج [illegible] شش — شش زوج جوراب — دو دست پیراهن نازک — دو دست پیراهن کلفت — دو زیر شلواری — یک جلیقه کلفت — دو زوج دستکش — یک زوج گیوه — یک زوج پاپیچ — یک زوج زانو بند باشد — دو حوله دست پاک کن — یک [illegible] کلاه [illegible] — یک [illegible] پوست و بندان [illegible] بند شلوار — دو دست لباس کار — یک پالتو — یک [illegible] — دو پتو — یک گلیم — یک لحاف — دو دست [illegible] — یک [illegible] با صاحب اسبابهای [illegible] صندوق لباس و یک ظرف غذا که باید در بارخانه [illegible]

سوار — دو [illegible] خاکی — یک کت خاکی [illegible] — دو شلوار خاکی سواری [illegible] — یک شلوار [illegible] سواری — (برای کارگر شلوار ساده در عوض جامه سواری) یک کلاه پوست یک کلاه خدمات صحرائی آفتاب گردان — یک زوج دستکش — شش زوج جوراب — دو پیراهن کلفت — شش پیراهن نازک — دو زیر شلواری — یک جلیقه گرم — دو زوج پوتین — یک زوج گیوه — یک زوج پاپیچ — دو حوله دست پاک کن — یک [illegible] — یک بند شلوار — یک [illegible] کلاه — دو دست لباس کار — یک پالتو — دو پتو — یک کیسه لباس — یک زوج مهمیز — یک [illegible] — یک گلیم — یک لحاف — یک چاقو — دو دست [illegible] لوازمات سربازخانه بطوریکه برای پیاده معین شده

توپخانه — یک [illegible] خاکی — ۱ کت خاکی — ۲ شلوار سواری [illegible] — ۱ شلوار سواری [illegible] برای کارگر ۱ شلوار پیاده در عوض شلوار سواری) یک کلاه پوست یک کلاه خدمات صحرائی [illegible] آفتاب گردان — ۱ زوج دستکش — ۶ زوج جوراب — ۲ زوج زیر شلواری — ۱ جلیقه گرم — ۲ زوج پوتین — ۱ زوج گیوه — یک زوج پاپیچ — دو دست لباس کار — دو حوله دست پاک کن — یک [illegible] کلاه — یک [illegible] — ۱ بند شلوار — ۱ پالتو — ۲ پتو — دو دست [illegible] ۱ لحاف — ۱ کیسه لباس — ۱ چاقو — ۱ زوج مهمیز — فقط برای نفرات سوار — ۱ [illegible] — ۱ گلیم — لوازمات سربازخانه بطوریکه برای سایر صنوف ذکر شد سوار یا پیاده هر کدام باشند چه پیاده سایر خدمات [illegible] آن

گارد همایونی — یک دست لباس تمام رسمی علاوه بر اینها برای نفرات آن قسمت از جهت منفعت لازم است داده شود
تعمیرات و تجدید آنها — ۲۵۲ — کمیسیون توصیه میکند که یک سهم مجانی از اشیائی که در مواد فوق ذکر گردید به هر نفر در ورود داده شود و قسمی از آن میان دخول در خدمت و بقیه را وقتیکه دوره جدیدش باتمام رسیده است
تجدید هر یک از آنها در مدت معینی از برای دوام آن معین شده صورت خواهد گرفت لیکن برای تخفیف خدمات [illegible] و بمشاورت کمیسیون قسمت [illegible] فقط [illegible] آن [illegible] معین صورت میگیرد — تمام اشیائی را در عوض آن داده شود باید بعد صحه عودت داده — چنانکه از خیر انتفاع خارج باشد ازاء در حضور یک صاحبمنصب میسوزانند و چنانچه قابل باشد از آن در بارهٔ تجدید [illegible] از افرادیکه تا مدت تقسیم لباس باید لباس داشته باشند تقسیم میکنند
در هر حال از [illegible] [illegible] باید اجازه داده شده هر آنچه لازم دارند [illegible] از [illegible] آن ناحیه تجدید شود
باید ... لباس بوقت خود با [illegible] مخصوص [illegible] و در صورت فروش [illegible] آن [illegible] — نظر باینکه در ایران فروش [illegible]
[illegible] — از اینجهت کمیسیون بکمال اهمیت توصیه میکند که در اینخصوص [illegible] — [illegible] آزاد است ممنوع شود و [illegible] آزاد [illegible] — بهترین طریق برای جلوگیری از [illegible] فروش آزاد [illegible] نمایند

ب — نمونه اونیفرم لباس

الوان صنوف مختلفه — ۲۵۳ — کمیسیون توصیه میکند که برای صنوف مختلفه تمام از یک نمونه و شبیه باشند و صنوف مزبوره را از حیث الوان صنفی بطوریکه در ذیل ذکر شده شناخته و تشخیص دهند

الوان امتیازی صنف

ژنرالها و ارکان حرب	[illegible]
پیاده	قرمز
سوار	سبز روشن

توپخانه	آبی آسمانی
گردان‌های ماکزیم	زرد
هوانوردی	ارغوانی روشن
هواپیمائی	سفید
صحیه	گوشت کم
بیطاری	سیاه
مهندسی	ارغوانی
انبار ذخیره	آبی سیر
تدارکات	قهوه
حمل و نقل	خاکستری

نشانها - ۲۵۴ - زیر بازو که رسته‌های نظامی تشخیص داده میشود (ترنجی‌های نصف [illegible] بالهای هواپیما و چرخ و غیره
نشان قسمت خواهند بود) این نشانها از فلز و در هر طرف یقه نصب میشود - نشانهای ارکان حرب نشانهای (شیر و خورشید)
خواهد بود که آنرا هم بهمان طریق نصب میکنند
تجدید و انضباط در سمت‌های مختلفه و تدارکات نشانهائی که نوع خدمت که نشانهای [illegible] نصب مینمایند توصیه میکنند نشانهای حمایه
باید از طرح قدیم یعنی عصای [illegible] آن مار پیچیده و دسته [illegible] محکم [illegible] میشود - این نشانها در بعضی از قشونها
حمایه معین شده و البته چون این مملکت وطن [illegible] اختیار شده نشانه صحیح بجا خواهد بود - بالباس خاکی توصیه میکنند
که نشانهای شغل یا قسمت روی تسطیح [illegible] صنفی نصب شود - چنانکه [illegible] توصیه شده که آن نشانهای تاج
ایران در روی یک پارچه با رنگ سرخ و سفید و سبز [illegible] نصب شود
درجات - ۲۵۵ توصیه شده که لباس خدمت قشونی در تابستان خاکی و در زمستان خاکی پشمی باشد تمام تنه ساده و تمام جیب
جیب در دامن و جای دکمه در جلو و سرجیبها از رنگ صنفی باشد و هر موقع بتوان آنرا برداشت نشانهای قسمت شغل
در روی پارچه اقتدار صنفی باید نصب شود (ماده ۲۵۴) شلوار ساده یا سواری از خاکی بوده بدون آنکه روی آن نوار قرمز
لباس سلام هنگام صلح دارای جای سرجیبهای موازی دارند و سرجیبهای دارای رنگ اقتدار صنفی [illegible] بعوض سرکلاه از
[illegible] که باید چاک داده میشود از نمونه‌هائی که [illegible] آفتاب گردان از پارچه‌هائی که باشد [illegible] یا کلاه‌های
معمولی [illegible] بیرون که در واقع [illegible] میشود که کلاه [illegible] از پارچه اقتدار صنفی [illegible]
نشانهای [illegible] که هر آن [illegible] آن تاج ایرانی واردات نصب شده است - در کلاه [illegible] آن
نشانهای از فلز و با رنگ خاکی [illegible] میکنند در کلاه [illegible] آنرا از برنج ساخته در روی پارچه اقتدار صنفی نصب میکنند
حمایل [illegible] - ۲۵۶ - حمایل [illegible] که در روی [illegible] میگذارند [illegible]
[illegible] تشخیص داده میشود.

وکیل‌باشی‌های جانب — سه خورشید فلزی (مدال یراق)

وکیل‌باشی گروهان دهم	چهار یراق
وکیل	سه یراق
سرجوقه	دو یراق
نایب سرجوقه	یک یراق

متخصصین علاوه بر یراق علامتی که مخصوص شغل آنها است به بازوی راست نصب خواهند کرد —

یراقها و علامات باید قابل درآوردن بوده و از دو قسم باشند (۱) رنگ خاکی بافته برای سرخدمت و اوقات عادی — (ب) طلائی در زمینه همرنگ با رنگ امتیازی صنف برای مراسم رسمی — بستن یراقها و علامات در فوق ذکر شد دیگر لباس صاحب‌منصبان جزء مثل تابین است وکیل‌باشی‌های رزیبانه و درجات نسبی آن شمشیر و کمربند حمایل شمشیر را در عوض تفنگ و لوازم آن خواهند داشت شمشیر از نمونه شمشیر صاحب‌منصبان جزء خواهند بود.

علامات صاحب‌منصبان — ۲۵۷ تکمیل درجات صاحب‌منصبان را که مخصوص علامت روی شانه و یراق سرآستین است مشخص می‌نماید

درجه	روی شانه	سرآستین
نایب دوم	یک ستاره	یک یراق باریک
نایب اول	دو ستاره	دو یراق باریک
سلطان	سه ستاره	سه یراق
یاور	یک تاج	یک یراق پهن
نایب سرهنگ	یک تاج یک ستاره	یک یراق پهن یک یراق باریک
سرهنگ	یک تاج دو ستاره	۱ یراق پهن دو یراق باریک
سرتیپ سوم	۱ خورشید و یک ستاره	۱ یراق پهن با گلابتون [illegible]
سرتیپ دوم	۱ خورشید ۱ تاج	۱ یراق پهن با گلابتون [illegible]
سرتیپ اول	۱ خورشید ۱ تاج ۱ ستاره	۱ یراق پهن با گلابتون [illegible]

ستاره‌ها باید پنج گوشه مثل آنچه در نظام فعلاً استعمال می‌شود و تاج آن باید تاج [illegible] ایران باشد

لباس خدمت صاحب‌منصبان — ۲۵۸ — لباس خدمت صاحب‌منصبان باید همانگونه و از همان نمونه که افراد دارند باشد جز آنکه بهتر دوخته گردد — در عوض جیب جیب‌دار داشته که هم در سینه و هم در دامن باشد نیم‌تنه از رنگ خاکی بافته و در روی شانه و سرآستین اندازه شود — علامت رزیبان یا نشان شغل روی یقه در روی یقه امتیازی صنف نشان نظامی است کلاه خدمت از پوست زرد با نشان صاحب‌منصبان برای افراد مذکور شد صاحب‌منصبان اسب سوار کلاه خاکستری خواهند داشت در مراسم رسمی وقتی تمرینات دارای سرجوش و سرانجام هستند سرجوش لباس رسمی صاحب‌منصبان بطرزی خواهد بود که بعداً مذکور می‌شود —

پالتو با پارچه خاکی و درجات در روی سرجوش و سرآستین آن نصب می‌شود

لباس رسمی صاحب‌منصبان — ۲۵۹ — در مراسم رسمی وقتی که صاحب‌منصبان با تمرینات خود می‌باشند لباس رسمی بطرزیکه در ذیل ذکر می‌شود خواهند پوشید. نیم‌تنه از پارچه آبی سیر — یقه بلند — هفت دکمه در جلو — یقه‌بند — دو جیب — یقه و سرآستین از رنگ امتیازی صنف. شلوار ساده یا نواردار از پارچه آبی سیر با نوار الوان امتیازی صنف سرجوش ۴ از گلابتون با رنگ امتیازی صنف بافته و در زمینه آن هم بهمان رنگ باشد سرجوش صاحب‌منصبان درجه دوم دو رشته گلابتون — صاحب‌منصبان درجه اول سرجوش آنها نیز از گلابتون ۴ رشته صاحب‌منصبان درجه اول جز آنکه سرجوش باید پنج رشته باشد — سرآستین ۴ دارای یراقهای پهن یا باریک از گلابتون موافق ماده ۲۵۷ که برای نشان درجات بوده و یقه نیز بهمان طریق دارای یراق خواهد بود نشان درجات در روی سرجوش از نقره است کمربند شمشیر در سلام از گلابتون و با رنگ امتیازی صنف بافته شده است و غلاف شمشیر باید رسمی از نیکل خواهد بود

کلاه رسمی از پوست سیاه با همان نشان که برای تمرینات معین شد با کلاهگیر و یراقهای گلابتون

پالتوی رسمی از پارچه آبی سیر و آستر آن از رنگ امتیازی صنف جلو یقه و دکمه جلو و دو برگردان سرجوش آن از رنگ امتیازی صنف و نیز آن یراق گلابتون و نشان درجات نقره است

تمرینات کارد پهلوانی — ۲۶۰ — لباس خدمت کارد پهلوانی بنحوی سایرین است نشان درجه امتیازی صنف (ماده ۲۵۴) نشان درجه امتیازی مولی تبدیل شده است لکه‌دار پهلوانی تمرینات لباس رسمی عبارت از یک نیم‌تنه پارچه سبز سیر و یک شلوار ساده یا نواردار و یک کلاه پوست سفید داده می‌شود

یقه و سرآستین و سرجوش رنگ قرمز عنابی است — نیم‌تنه سوار بطرز سواران (اصلی) یقه و سرجوش و جلوی سینه از رنگ سبز باز و کمربند و تفنگ و جای فشنگ در مراسم رسمی از چرم سیاه خواهد بود — نشان‌ها روی درجه امتیازی صنف روی یقه نصب می‌شود

صاحب‌منصبان کارد پهلوانی — ۲۶۱ — لباس خدمت صاحب‌منصبان کارد پهلوانی بنحوی لباس سایر صاحب‌منصبان خواهد بود ولی نیم‌تنه شلوار تمام یا نواردار و پالتوی رسمی در عوض آبی از پارچه سبز سیر و نیم‌تنه سواری بطرز سواران اصلی است از نشان کارد و درجه امتیازی صنف روی یقه خواهد بود

تمام صاحب‌منصبان کارد پهلوانی باید یک نوار اکسیل سیاه بافته شده از نخ با نگاهی طلا در شانه راست داشته باشند

صاحب‌منصبانی که در خدمات رزیبانی بوده و منصوب لکه‌دار پهلوانی هستند ممکن است لباس کارد پهلوانی با علامت امتیازی صنف قرمز سیر در بر کرده و اکسیل سیاه آجودان حضور اعلیحضرت همایونی را داشته باشند

تشخیص ارکان حرب — ۲۶۲ — صاحب‌منصبان رزیبانی هر یک در وظایف اتاماژوری انجام می‌دهند باید لباس رزیبانی با قسمت خود با انضمام نشان درجه امتیازی ارکان حرب در عوض نشان درجه امتیاز رزیبانی می‌شود در بر نمایند لباس صاحب‌منصبان ارکان حرب مثل لباس سایر صاحب‌منصبان است با انضمام نشان درجه علامت امتیازی مخصوص ارکان حرب کلاه خدمت در عوض رنگ خاکی بطول خاکستری خواهد بود —

لباس خدمت برای زمستان: ۲ عدد کلاه لبه‌دار که دگمه‌ها و نشان‌ها بر روی آن و علامت صنفی و درجه بر بالای لبه نصب شود — لباس رسمی زمستان ۲ عدد [illegible] در سابقه برای صاحب‌منصبان [illegible] شلوار ساده یا سواری با [illegible]
از پارچه [illegible] و کلاه [illegible] از [illegible] یا براق [illegible] باشد
صاحب‌منصبان [illegible] در مواقع غیر از خدمت [illegible] سر برهنه و گردش [illegible]
پوشیده [illegible] از پارچه [illegible] در مواقع لباس رسمی خواهند بود
لباس تمام رسمی صاحب‌منصبان [illegible] از کلاه [illegible] نصب کنند و آجودان‌ها
حضور [illegible] خواهند [illegible] — آجودان‌ها [illegible] و [illegible]
[illegible] خواهند آورد

لباس تابستانی — ۲۶۳ — در تابستان یا در جاهای گرم لباس خدمت از پارچه [illegible]
در عوض لباس رسمی صاحب‌منصبان [illegible] شلوار ساده یا سواری سفید پوشیده [illegible]
[illegible] لباس رسمی [illegible] بر حسب [illegible] صنفی و مواقع لباس خدمت خواهد بود

نشان‌ها — ۲۶۴ — کمیسیون توضیح می‌دهد که در طرز نصب نشان‌ها [illegible] برای صاحب‌منصبان درجات [illegible]
کمیسیون توضیح می‌دهد [illegible] در مواقع ذیل باشند

(۱) نشان‌ها برای شجاعت مخصوص در میدان جنگ برضد دشمن [illegible] و فقط در مواقع [illegible]
[illegible] داده شود

(۲) نشان‌ها برای شجاعت و حسن خدمت [illegible] جنگ [illegible] دشمن [illegible]
[illegible] شود

(۳) نشان‌ها [illegible] برای خدمات [illegible] در [illegible] خواه در جنگ یا در [illegible]

(۴) مدال‌ها برای [illegible] خواه در جنگ یا موقع صلح مخصوص [illegible]

نشان [illegible] در [illegible] در مملکت [illegible] تمام [illegible] و [illegible] مخصوص صاحب‌منصبان
[illegible] درجات [illegible] که فقط [illegible]
[illegible] دارند [illegible] در روزنامه رسمی [illegible] و [illegible]
[illegible] و [illegible] از [illegible] — توضیح [illegible] فقط [illegible]
[illegible] پوشیده شود ([illegible] لباس رسمی [illegible]) در لباس خدمت فقط
نوار مدال [illegible] آویخته شود —

۱۸ — دیسیپلین و جنگ قانون نظام

کلیات — ۲۶۵ — کمیسیون قوانین نظامی را مراجعه کرده و عقیده‌اش بر این است که [illegible]
[illegible] دیسیپلین [illegible] — گذشته از آنکه [illegible]

[illegible] کمیسیون [illegible] در این [illegible] جزء [illegible] جنگ [illegible]
[illegible] کمیسیون [illegible] و تقدیم [illegible] شود
کمیسیون توضیح می‌کند [illegible] در تحت مباحث عمومی ذیل

اختیارات فرماندهان

اختیارات دیسیپلینی برای [illegible] داده از طرف صاحب‌منصبان فرمانده گردان و غیره باشد در اختیارات صاحب‌منصبان
جزء [illegible] اختیارات دیسیپلینی فرماندهان گروهان [illegible] محدود [illegible] باشد

(۱) حبس در بازداشتگاه [illegible] تا چهار روز

(۲) عدم پرداخت [illegible] تا [illegible]

اختیارات دیسیپلینی فرماندهان گردان

(۱) حبس تا بیست و هشت روز

(ب) حبس سخت تا هفت روز

(پ) جریمه تا ۵۰ شلینگ

(ت) درباره صاحب‌منصبان جزء فقط

(۱) سرزنش و توبیخ

(۲) [illegible] صاحب‌منصبان جزء [illegible] بالا

اختیارات دیسیپلینی فرماندهان جبهه

(۱) راجع به صاحب‌منصبان [illegible] حکم [illegible]

(۱) سرزنش و توبیخ

(۲) [illegible] برای صاحب‌منصبان [illegible]

(ب) راجع به صاحب‌منصبان جزء

(۱) [illegible] صاحب‌منصبان جزء [illegible]

(ث) راجع به صاحب‌منصبان جزء و افراد

(۱) انفصال از خدمت

فرماندهان [illegible] در [illegible] اختیارات [illegible] صاحب‌منصبان [illegible]
[illegible] صاحب‌منصبان [illegible] فرماندهان گروهان [illegible] — فرماندهان جبهه [illegible] اختیارات
[illegible] اختیارات صاحب‌منصبان [illegible] اختیارات [illegible]
[illegible]
[illegible] فرماندهان [illegible] فرماندهان [illegible]

علامتی و لفظی که از گروهان مشتمل بر ۴ دسته که در آن [illegible] می‌باشد

تشکیل و اختیارات محاکم نظامی

طبق ماده [illegible] محاکم نظامی — محاکم نظامی عموماً دائمی بوده و در مواقع اقتضا جداگانه تشکیل شده [illegible] مجاز به افتتاح آن است [illegible] محکمه را لازم بشمرد

اقسام محاکم نظامی — توضیح آنکه محاکم نظامی چهار قسم می‌باشد از این قرار

محاکم کل نظامی — محاکم نظامی جزء — محاکم نظامی جزء عمومی — محاکم نظامی جزء — محاکم نظامی [illegible]

محکمه کل نظامی در مواقع صلح عالیترین محاکم است که [illegible] یا صاحب‌منصب [illegible] از طرف [illegible] بایستی در آن محکمه حضور به هم رسانند. اعضای این محکمه نباید کمتر از پنج نفر صاحب‌منصب باشند — [illegible] می‌توانند [illegible] که مطیع قوانین نظامی هستند برای هرگونه تقصیری [illegible] و در جزء محکمه [illegible] حکم اعدام [illegible] صادر کند نتیجه حکم این محکمه را [illegible] قبول تصدیق یا صاحب‌منصبی از طرف [illegible] در صلح [illegible] حکم اعدام را اعلیحضرت همایونی نیز تصدیق نمایند

محاکم نظامی جزء در مواقع صلح محکمه‌ای است برای محاکمه هرگونه تقصیری — [illegible] نظامی یا صاحب‌منصبی که از طرف [illegible] خواهد گرفت اعضای این محکمه نباید کمتر از سه نفر باشند و اختیارات آن مانند اختیارات محاکم کل نظامی است لیکن حق [illegible] صاحب‌منصب و یا صدور حکم اعدام [illegible] حکم آن محکمه را [illegible] صاحب‌منصبی که حق یا افتتاح این چنین محکمه را دارا است تصدیق نماید

محاکم نظامی جزء عمومی — در میدان جنگ عبارت از محکمه‌ای است برای [illegible] هرگونه تقصیر این محکمه فقط در میدان جنگ [illegible] یک قسمت [illegible] افتتاح [illegible] اعضای آن نباید کمتر از [illegible] صاحب‌منصب باشند تمام حقوق و اختیارات محاکم کل نظامی را دارا باشد نتیجه و حکم محکمه را در صورت [illegible] صاحب‌منصبی که صدور حکم اعدام [illegible] صاحب‌منصبی که حق افتتاح آن را دارا است تصدیق نماید

محاکم نظامی جزء — توضیح آنکه [illegible] برای [illegible] هیچ لازم است [illegible] در آن محکمه [illegible] گرفته شود

محکمه [illegible] فقط [illegible] و [illegible] — [illegible] قسمت [illegible] حق افتتاح چنین محکمه را [illegible] حق صلح دارا است این محکمه [illegible] مقصر [illegible] تحت ادارة صاحب‌منصب رئیس محکمه موضوع تحت [illegible] — این محکمه [illegible] احکام تا یک سال حبس [illegible] تصدیق لازم [illegible] بدون تصدیق [illegible] حکم [illegible] تقدیم [illegible] حق دارد [illegible] تخفیف دهد —

میزان مجازات

توضیح آنکه [illegible] — نفی و تبعید و حبس [illegible] و حبس [illegible] فقط [illegible] در موقع اجرا گذارده می‌شود —

برای صاحب‌منصبان

اعدام

اعمال شاقه در تمام عمر

حبس تا چهار سال

انفصال از خدمت [illegible] محروم [illegible] حقوق [illegible] باشند

انفصال از خدمت

سلب ارشدیت [illegible]

سرزنش و توبیخ

برای صاحب‌منصبان جزء و نفرات

اعدام

اعمال شاقه در تمام عمر

حبس تا چهار سال

شلاق تا ۲۵۰ تازیانه

توقیف تا [illegible] سال

انفصال از خدمت از درجه [illegible] جزء [illegible] ارشدیت [illegible]

(۱۹) [illegible]

کلیات — ۲۴۴ — [illegible] (۱) [illegible] صاحب‌منصبان جزء و نفرات (ب) [illegible] (ث) [illegible]

(۱۰) مواجب و مرخصی صاحب‌منصبان جزء

[illegible] ۲۴۷ — [illegible] طرق زیر [illegible]

(۱) [illegible] بطریق نتیجه

(۲) [illegible] آنچه [illegible] سرباز ضرورت است از قبیل خوراک لباس روشنائی و [illegible]

(۳) [illegible] صاحب‌منصبان جزء [illegible]

توضیح آنکه در هر ماه از [illegible] باشد

تابین سیم	۴۰ ریال
[illegible]	۵۰ ریال

نایب اول	۵۰ قران
نایب سرجوقه	۷۰ قران
سرجوقه	۹۰ قران
[illegible]	۱۱۰ قران
[illegible]	۱۳۰ قران
[illegible]	۱۴۰ قران
[illegible]	۱۶۰ قران
[illegible]	۱۷۰ قران

حق پیشه المتخصصین - ۲۶۸ - ارباب المتخصصین (عملجات توپخانه با کرم [illegible]) حق پیشه [illegible] دارند - کمیته تصور میکند قوم آنها را به پنج طبقه تقسیم کرده [illegible] باید تصریح نماید هر یک از المتخصصین جزو کدام یک از این طبقات محسوب میشود [illegible] توصیه میشود حق الیه المتخصصین بطوریکه در ذیل شرح داده شده ملحوظ گردد

طبقه اول	۲۵ قران
طبقه دوم	۲۰ قران
طبقه سوم	۱۵ قران
طبقه چهارم	۱۰ قران
طبقه پنجم	۵ قران

مواجب مختلفه ۲۶۹ کمیته توصیه میکند مواجب المتخصصین در عمل سرباز ترتیب [illegible] ذیل باشد

سراج باشی آهنگر باشی حلبی‌ساز باشی
کفش‌دوز باشی خیاط باشی آشپز باشی (۱۰۰ قران)
سراج آهنگر حلبی‌ساز کفش‌دوز خیاط

آشپز و نانوا	۵۰ قران
سلمانی باشی	۵۰ قران
سقا	۳۰ قران
نوکر	۳۰ قران
رخت‌شوی مرد	۴۰ قران
سلمانی	۴۰ قران

مرخصی - ۲۷۰ - جمیع صاحبان منصب و افراد [illegible] اتفاق [illegible] باشند در مدت اول [illegible] مرخص [illegible] که مواجب تمام و حق [illegible] و جیره داده [illegible] به [illegible]
و [illegible] مرخصی [illegible] بیک [illegible]
مرخصی [illegible] حرکت [illegible] بطور [illegible] بجا [illegible]
[illegible] —

(ب) مواجب و مرخصی صاحب‌منصبان

[illegible] - ۲۷۱ توصیه میشود [illegible] [illegible] اداره [illegible] قرار باشد

جیره [illegible]
[illegible] در [illegible] روزانه [illegible]
[illegible] روزانه ۱۲ [illegible] از [illegible] روزانه ۱۸ [illegible]
[illegible] در [illegible] قیمت [illegible] باشد
[illegible]
[illegible]
[illegible] بطوریکه در [illegible] تصدیق میشود

مواجب - ۲۷۲ - [illegible] مواجب [illegible] توصیه [illegible]

آسپیران	۳۰۰
نایب دوم	۴۵۰
نایب اول	۵۷۵
سلطان دوم	۷۵۰
سلطان اول	۱۰۰۰
یاور	۱۵۰۰
نایب سرهنگ	۲۰۰۰
سرهنگ	۲۲۵۰
سرتیپ سوم	۳۵۰۰
سرتیپ دوم	۴۰۰۰
سرتیپ اول	۴۵۰۰
سردار	۶۰۰۰

[illegible] ۷۵۰ قران [illegible] سرهنگ

مواجب متخصص - ۲۷۳ - توصیه میکند که [illegible] دارند

نایب و آسپیران ۱۰۰ قران

سلطان و یاور ۲۰۰ قران

یاور و سرهنگ به بالا ۳۰۰ قران

برای ایجاد [illegible] توصیه میکند که [illegible] در دهات آنها به وظایف [illegible] شرکت بجویند [illegible]

و قسمتی در تحت تعلیمات [illegible] میشوند ۱۲۵

در [illegible] مطابق [illegible] ۲۵۰

و [illegible] آنها [illegible] کرده [illegible] باشند ۴۰۰

[illegible] در [illegible] ده قران [illegible]

مرخصی — ۲۷۴ — کمیسیون توصیه میکند و [illegible] [illegible] از [illegible] سال از یک ماه مرخصی با حقوق تمام [illegible] [illegible] تا آنکه [illegible] برسد توصیه میکند که [illegible] از طریق مرخصی [illegible] فقط نصف [illegible] [illegible]

خرج سفر — ۲۷۵ — کمیسیون توصیه میکند که مخارج سفر [illegible] [illegible] [illegible] برای انجام وظیفه سفر میکنند — [illegible] [illegible] [illegible] حرکت میکنند [illegible] سفر [illegible] [illegible] شد

[illegible] ۱۵ قران

سرهنگ و یاور [illegible] ۸ قران

[illegible] ۴ قران

[illegible] توصیه میکند [illegible] [illegible] برای انجام وظیفه سفر کرده [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(ث) فوق العاده جنسی

جیره — ۲۷۶ — کمیسیون توصیه میکند [illegible] جیره و بدل آن برای [illegible] [illegible] [illegible]

جیره مولی	بدل	بدل	بدل	بدل
۹ سیر آرد	ده سیر برنج	۱۴ سیر برنج	۸ سیر خرما	۸ سیر [illegible]
ا سیر روغن	ا سیر روغن [illegible]	—	—	—
۲ سیر نخود و لوبیا	۴ سیر گوشت	ا سیر و ۲ سیر پنیر	۲ سیر [illegible]	—
۲۰ سیر برنج	ا سیر و [illegible] آرد	[illegible] [illegible]	۷ سیر [illegible]	—
ا سیر و ½ سیر گوشت	ا سیر نخود و لوبیا	½ سیر پنیر	۲ سیر [illegible]	—
۲ مثقال [illegible]	—	—	—	—
۲ مثقال فلفل	—	—	—	—
۲ مثقال نمک	—	—	—	—

۱۴ سیر هیزم (که هیزم [illegible] جزو آن محسوب [illegible])

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] در [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

سوخت — ۲۷۷ — میزان [illegible] برای [illegible] در ماده ۲۷۱ ذکر شده برای سرباز [illegible] توصیه [illegible] که [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ۱۲ [illegible] ۲۴ سیر باشد [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

روشنائی — ۲۷۸ — توصیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] بپردازند

(ج) طرز پرداخت وجوه و محاسبات

[illegible] — ۲۷۹ — کمیسیون [illegible]

۲۰ — میزان حقوق تقاعدی و انعام

[illegible] — ۲۸۰ — حقوق تقاعدی و انعام افراد [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(ا) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(ب) [illegible] [illegible] [illegible] قبول میشوند

(ا) [illegible] (ب) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در شوری ... و نظر جدید محسوب گردد که آنرا در ... ۲۲۹ در صورتیکه ... و مدت خدمت ...
حقوق ... قوانین راجع بحقوق تقاعدی قدیم ... و در وضع آن قوانین علت
تخصیصهای لازم ... فقط ... این قوانین فرق کند

حقوق تقاعدی و انعام صاحبمنصبان

درجات حقوق تقاعد — ۲۸۱ — حقوق تقاعدی را لازم است به سه طبقه منقسم نمود
حقوق تقاعدی اتمام مدت خدمت — این حقوق بصاحبمنصبانی که ... از طرف دولت ... در صورتیکه دیگر قادر باکار و وظایف ... نباشند عطا میشود
حقوق تقاعدی خانوادگی — بوراث اشخاص ... بایتام و ارامل ... پرداخته میشود
حقوق تقاعدی اتمام خدمت — ۲۸۲ — ... اشخاصی که ... سال خدمت ... مستحق حقوق تقاعدی اتمام خدمت ... پس از اتمام آن ... حقوق تقاعدی ... از ... مجموع ... سال آخر خدمت ... (حقوق ... محسوب میگردد)
حقوق تقاعدی بجهت نقص اعضاء — ۲۸۳ — حقوق تقاعدی نقص اعضاء بسه طبقه تقسیم میگردد
طبقه اول نقص اعضاء ... جراحات وارده در جنگ و یا امراضیکه ... هستند ...
طبقه دوم ... جراحات وارده و یا امراضی که ... هستند ... در میدان جنگ و ...
... از طبقات ... برای حقوق تقاعدی تقسیم گردد —
میزان ۱ — نقص کل اعضاء یعنی عدم قدرت بتحصیل معیشت
میزان (ب) نقص قسمتی از اعضاء که قدرت کارکردن ... سلب شده باشد
میزان (ت) نقص قسمتی از اعضاء که قدرت کارکردن ... سلب شده باشد
طبقه ... کیفیات وارده ... توسط ... خواهد شد
... حقوق تقاعدی نقص اعضاء — ۲۸۴ — ... از قرار ذیل است

طبقه اول میزان (۱)

حقوق تقاعدی معادل ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داشته در صورتیکه ... آن رتبه را ... داراند ... و ... هستند ... خواهد گرفت ... حقوق تقاعدی اتمام خدمت (رجوع بماده ۲۸۲ ثانیه) ... آن ... و حقوق ... را ... در عوض ...

طبقه اول میزان (ب)

حقوق تقاعدی معادل ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داشته در صورتیکه ... آن رتبه ... دارا ... و ... هستند ... را خواهد گرفت

طبقه اول میزان (ت)

اگر صاحبمنصبی کمتر از ده سال خدمت ندارد حقوق تقاعدی معادل ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داشته در صورتیکه ... آن رتبه را ... دارا ... و ... هستند ... خواهد گرفت اگر ... حقوق تقاعدی اتمام خدمت (رجوع بماده ۲۸۲) ... حقوق ... خواهد شد — ... صاحبمنصب کمتر از ده سال خدمت دارد مستحق حقوق تقاعدی ... و فقط ... رتبه ... را که در ... نقص اعضاء داراند ... میزان ... دریافت میکند

طبقه دویم میزان (۱)

حقوق تقاعدی معادل نصف ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء ... در صورتیکه آن رتبه را ... دارا ... و ... هستند ... نصف ... را ... خواهد ... و ... حقوق ... دریافت خواهد

طبقه دویم میزان (ب)

اگر صاحبمنصب کمتر از ده سال خدمت دارد حقوق تقاعدی معادل ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داشته ... آن رتبه را ... دارا ... و ... هستند ... خواهد گرفت و در صورتیکه ... حقوق تقاعدی اتمام خدمت ... دریافت ... صاحبمنصب کمتر از ده سال خدمت دارد مستحق حقوق تقاعدی ... و فقط ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داراند ... میزان ... دریافت ...

طبقه دویم میزان (ت)

اگر صاحبمنصب کمتر از ده سال خدمت ... حقوق تقاعدی معادل ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داشته در صورتیکه ... آن رتبه را ... دارا ... و ... هستند ... خواهد گرفت و در صورتیکه ... حقوق تقاعدی اتمام خدمت ... دریافت ... صاحبمنصب کمتر از ده سال خدمت داشته ... حقوق تقاعدی ... و فقط ... رتبه ... که در ... نقص اعضاء داشته ... میزان ... دریافت ...

حقوق تقاعدی خانوادگی — ۲۸۵ — ... که حقوق تقاعدی ... [illegible]

میزان (۱)

... در جنگ کشته ... و یا ... جراحت وارده در جنگ ... هستند ... حقوق تقاعدی — در صورت ... صاحبمنصب متوفی ... دارا ...

میزان (۲)

... صاحبمنصب ... در صورتیکه ... باشد.

حقوق تقاعدی — [illegible] حقوق تقاعدی معادل ثلث [illegible] که شخص متوفی در روز وفاتش دارا بوده

میزان ۳

شرایط — در صورتیکه صاحب حقوق تقاعدی فوت کند

حقوق تقاعدی معادل با نصف حقوق تقاعدی است که صاحب آن متوفی در روز فوتش [illegible]

ملاحظات عمومی راجع بحقوق تقاعدی — ۲۸۶ — [illegible] حقوق تقاعدی [illegible] محسوب گردد [illegible] کلیه محسوب شود لیکن [illegible] منظور نخواهد شد

حقوق تقاعدی و انعام صاحب منصبان جزء و کمترات

حقوق تقاعدی ایام خدمت — ۲۸۷ — کمیته توصیه میکند که صاحب منصبان جزء و کمترات پس از ۲۰ سال خدمت حقوق تقاعدی دریافت دارند [illegible] سه سال آخر خدمت را ضرب در عده سالهائیکه خدمت کرده [illegible] از سه [illegible] دارند

حقوق تقاعدی نقص اعضاء — ۲۸۸ — کمیته توصیه میکند که نقص اعضاء بدو طبقه تقسیم گشته و هر یک از آن طبقات دارای سه میزان باشند بطوریکه برای صاحب منصبان ذکر شد و حقوق هر یک [illegible]

طبقه اول میزان آ

حقوق تقاعدی معادل با [illegible] که در نتیجه نقص عضو دارا بوده حداقل آن [illegible]

طبقه اول میزان (ب)

حقوق تقاعدی معادل [illegible] که در نتیجه نقص عضو دارا بوده و حداقل آن [illegible] و چنانچه [illegible] حقوق تقاعدی [illegible] در ماده ۲۸۷ [illegible]

طبقه اول میزان (ث)

حقوق تقاعدی ایام خدمت که در ماده ۲۸۷ [illegible] مستحق آن [illegible]

طبقه دوم میزان ۱

حقوق تقاعدی معادل نصف [illegible] که در نتیجه نقص عضو دارا بوده و حداقل آن [illegible]

طبقه دوم میزان (ب)

چنانچه [illegible] خدمت [illegible] که در نتیجه نقص عضو دارا بوده [illegible] و چنانچه [illegible] انعام [illegible] خواهد

طبقه دوم میزان (ث)

چنانچه بیش از ده سال خدمت [illegible] انعام [illegible] و اگر کمتر از ده سال [illegible] پرداخته میشود

حقوق تقاعدی خانوادگی — ۲۸۹ — کمیته توصیه میکند که حقوق تقاعدی خانوادگی و انعام به بازماندگان صاحب منصبان جزء و کمترات با همان شرایط که برای صاحب منصبان ذکر شد در سه میزان [illegible] منظور گردد [illegible] آن از قرار ذیل است

میزان ۱

حقوق تقاعدی معادل [illegible] که متوفی در روز وفاتش داشته و حداقل آن [illegible]

میزان ۲

انعام [illegible] معادل یکسال [illegible] خواهد بود چنانچه از سه سال تجاوز کند برای [illegible] پرداخته خواهد شد

میزان ۳

انعام معادل یکسال حقوق تقاعدی خواهد بود

فصل هفتم

تاکید در اقدامات اجرائیه پیشنهادهای کمیسیون

۲۹۰ - در فصل ۶ کمیسیون پیشنهاد کرده تا ترتیب قشون جدید که یک قشون منظم ایران تقدیم نموده و قشون [illegible] را که مرکب از ۷۰۰۰۰ نفر خواهد بود که مخارج سالیانه آن بالغ بر [illegible] ملیون [illegible] تومان می‌شود [illegible] اضافه [illegible] اسلحه و مهمات [illegible] قیمت [illegible] و تفاوت نرخ [illegible] کمیسیون [illegible] تحقیق [illegible]

۲۹۱ - هر گاه دولت ایران [illegible] نظم و نسق ایالات [illegible] و ولایات را مجری دارد که ارزانی و صلح [illegible] مملکت محسوس شده [illegible] و اطاعت [illegible] آورده [illegible] - قرار [illegible] بیش [illegible] زیاد [illegible] بلکه برای حقیقت [illegible] مملکتی [illegible] که [illegible] تشکیلات [illegible] اجرا گذارده [illegible] تمام مملکت [illegible] در آن [illegible] آرام نمود. ۲۹۲ - برای قوای پیشنهادی [illegible] لازم [illegible] آوردن آن [illegible] مملکت [illegible] با طرح [illegible] اجرا [illegible] ضرورت [illegible] تدریجا [illegible] مملکت

(۱) [illegible] را [illegible] پیشنهاد منظم نموده [illegible] را [illegible] واگذار نماید

(۲) تشکیلات جدید را [illegible] که [illegible] شروع نموده و در [illegible] ضرورت [illegible] غیر منظم کنونی را [illegible] برای [illegible] نگاهداری نمود

(۲۹۳) طریقه اول [illegible] که [illegible] نمود [illegible] مخصوصا [illegible] اسباب تشویش [illegible] و [illegible] ایران [illegible] اضطراب [illegible] طریقه [illegible] دارد [illegible] که بعضی [illegible] که [illegible] و یک قسمت آن [illegible] [illegible] مشکل تر [illegible] و قسمت دیگر آن منظم گردیده

۲۹۴ - طریقه [illegible] قشون منظم را [illegible] قسمت [illegible] مملکت برقرار و پیشرفت نقشه پیشنهادی [illegible] [illegible] و [illegible] و ولایات آن [illegible] اجرا [illegible]

۲۹۵ - کمیسیون طریقه ذیل را [illegible] نموده

مخارج [illegible] اسلحه ایران [illegible] بالغ بر ۱۱ الی ۱۲ ملیون [illegible] [illegible] ۱۰ الی ۱۵ ملیون [illegible] برای قشون [illegible] کمیسیون [illegible] اقدامات [illegible]

(۱) - [illegible] وزارت جنگ

۲ - [illegible] مدرسه دارالفنون [illegible] مدرسه [illegible] که [illegible]

(۳) تشکیلات [illegible] که [illegible] فقط [illegible]

ناحیه [illegible] یک [illegible] نظام [illegible] نظام [illegible] -

ناحیه [illegible] نظام [illegible] نظام [illegible]

- ناحیه جنوبی یک [illegible] نظام [illegible] نظام یک [illegible] -
- ناحیه جنوب شرقی یک [illegible] نظام [illegible] نظام یک [illegible]
- ناحیه شرقی یک [illegible] نظام [illegible] نظام یک [illegible]

[illegible] قسمت [illegible] که [illegible] یک قسمت [illegible] [illegible] از ۳۰۰۰ تا [illegible]

(۴) در ناحیه غربی و ناحیه جنوب غربی تشکیل [illegible] که [illegible] آن [illegible] [illegible] را [illegible] فقط [illegible] گرفته

(۵) تشکیل [illegible] وزارت کمیسیون [illegible] شروع [illegible] -

[illegible] در [illegible] تشکیلات ۲۳۰۰۰ نفر قشون منظم [illegible] ۱۰۰۰۰ [illegible] خواهد بود [illegible] قسمت [illegible] تشکیلات جدید شروع [illegible] غربی و جنوب [illegible]

۲۹۶ - اقداماتی که کمیسیون برای اجرای طرح فوق [illegible] از قرار تفصیل ذیل است -

(۱) تشکیل وزارت جنگ [illegible] پیشنهاد کمیسیون - [illegible] اقدام از [illegible] [illegible] منظم [illegible] قسمت [illegible] و [illegible] تقسیم آن [illegible] - [illegible] نظام [illegible] [illegible] اهمیت [illegible] اسلحه [illegible] برای قوای جدید [illegible] تخصیص [illegible]

(ب) شروع به تشکیل مدرسه دارالفنون [illegible] مدرسه [illegible] وزارت جنگ [illegible] مدرسه [illegible] جنگ [illegible] مدرسه دارالفنون [illegible] تعلیمات [illegible] [illegible] آموخت -

(ت) [illegible] وزارت جنگ [illegible] دارالفنون [illegible] قشون [illegible] [illegible] وزارت جنگ [illegible] [illegible] قشون [illegible] وزارت جنگ [illegible] [illegible] نظم [illegible] [illegible] جنگ [illegible] [illegible] تشکیلات جدید [illegible] پیشرفت خواهد نمود -

[illegible] قشون [illegible] ایران [illegible] تشکیلات [illegible] قشون ایران [illegible] تشکیلات [illegible]

مهم است که در افواج جدید [illegible] قشون ایران [illegible]

ت) ایالات جنوب از جهت [illegible] تشکیلات [illegible]

[illegible] تشکیلات [illegible]

ث) [illegible] تشکیلات [illegible] (ب و ت) [illegible]

[illegible] خواهیم

۲۹۷ – [illegible] نمره ۲۹۶ [illegible] که اگرچه [illegible]

لیکن [illegible] صاحب‌منصبان [illegible] تخصص [illegible]

صاحب‌منصب [illegible] تشکیلات و تعلیم قشون جدید [illegible] ایران [illegible]

[illegible]

۲۹۸ – کمیسیون [illegible] قشون جدید [illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible]

قسمت تقسیم نموده —

قسمت اول – [illegible] ایران [illegible] قشون جدید [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان ایرانی [illegible] انگلیسی [illegible]

صاحب‌منصبان [illegible]

قسمت دوم – برای افواج [illegible] تشکیلات

و تعلیم [illegible] انگلیسی [illegible] صاحب‌منصب [illegible] داشته باشند – [illegible] صاحب‌منصبان

[illegible] از صاحب‌منصبان ایرانی [illegible] تعلیم و تشکیلات

[illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible] ایرانی برای [illegible]

[illegible] قسمت اول [illegible] صاحب‌منصب [illegible]

قسمت سوم – [illegible] تعلیم [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible]

[illegible] انگلیسی، صاحب‌منصبان [illegible]

[illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible] ایرانی [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی از قشون ایران خارج شده [illegible]

[illegible]

[illegible] خواهد

۲۹۹ – [illegible] قشون [illegible] کمیسیون [illegible] صاحب‌منصبان

انگلیسی [illegible] صاحب‌منصب [illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible]

که [illegible] صاحب‌منصبان ایرانی [illegible] (اس بر) [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان ایرانی [illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی گذاشته خواهد شد

۳۰۰ – [illegible] قشون کمیسیون [illegible] صاحب‌منصبی [illegible] ۱۱۴ [illegible]

صاحب‌منصب [illegible] انگلیسی [illegible] تشکیلات [illegible] صاحب‌منصب [illegible] ایرانی

[illegible] صاحب‌منصب انگلیسی [illegible] صاحب‌منصب [illegible] ایرانی [illegible]

انگلیسی [illegible] کمیسیون [illegible]

که صاحب‌منصبان ایرانی و انگلیسی [illegible] صاحب‌منصبان ایرانی و صاحب‌منصبان

انگلیسی [illegible] صاحب‌منصبان ایرانی [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان انگلیسی [illegible]

۳۰۱ – برای مدرسه دارالفنون [illegible] صاحب‌منصبان این کمیسیون [illegible] ۷ صاحب‌منصب

و ۱۰ صاحب‌منصب جزء انگلیسی [illegible] تشکیلات [illegible] کمیسیون تصمیم گرفته

[illegible] صاحب‌منصبان طبیب برای مدرسه طب نظامی [illegible]

۳۰۲ – کمیسیون تأکید می‌نماید که [illegible] انگلیسی

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible] ایرانی [illegible]

[illegible] شروع [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible]

کمیسیون [illegible] صاحب‌منصبان [illegible] قشون [illegible]

[illegible] قشون ایران [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible] ایرانی [illegible]

۳۰۳ – [illegible] صاحب‌منصبان جزء [illegible] کمیسیون [illegible]

[illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان [illegible] صاحب‌منصبان جزء [illegible] افواج ایرانی [illegible]

[illegible] صاحب‌منصبان جزء ایرانی [illegible]

(مکانیسین) [illegible] کمیسیون [illegible] صاحب‌منصبان جزء [illegible]

در قشون ایران [illegible] صاحب‌منصب جزء [illegible]

قشون ایران [illegible] صاحب‌منصبان ایرانی خواهد داد

۳۰۴ – برای حرکت هوائی [illegible] یک از نقاط ایران [illegible] قرارداد [illegible] مخصوص برای [illegible] کمیسیون [illegible] از [illegible] انگلیس [illegible] ایران [illegible] انگلیس [illegible] درجات [illegible] هوائی [illegible] انگلیس [illegible] ولایات انگلیس [illegible]

۳۰۵ – کمیسیون [illegible] توصیه [illegible] که در سال [illegible] لشکر [illegible] قشون شروع [illegible] انگلیس [illegible] در ماده ۱۰۴ [illegible] قشون [illegible] در لشکر [illegible] قشون [illegible] روی خواهد داد

۳۰۶ – امضاء کنندگان [illegible] اعضاء مختلط کمیسیون تحقیقات [illegible] ایران [illegible] هیئت وزراء عظام [illegible] هیئت [illegible] اطلاعات [illegible] مملکت [illegible] کمیسیون [illegible] هیئت وزراء عظام خواهد بود

[illegible] در تهران [illegible] ۱۵ حمل ۱۲۹۹ مطابق ۴ آوریل ۱۹۲۰ نوشته شد

صورت طوایف عمدهٔ ایران و عدهٔ تخمینی نفرات جنگی هر یک [illegible]

طایفه	ایالات یا ولایات	[illegible]	
شاهسون	آذربایجان	۱۰,۰۰۰	تخمین [illegible]
	و شمال عراق عجم	۲۰,۰۰۰	
افشار	”	۱,۰۰۰	طایفه بزرگ قزلباش [illegible]
کرد	آذربایجان	۱,۰۰۰	
[illegible]	”	۵,۰۰۰	از طایفه [illegible]
قره‌پاپاخ	”	۲,۰۰۰	
کردهای [illegible] آذربایجان	”	۴,۰۰۰	
کلهر	کرمانشاهان	۲۱,۵۰۰ ۳,۵۰۰	از قرار معلوم طایفه [illegible]
گوران	”	۵,۰۰۰	
زنگنه	”	۱,۵۰۰	[illegible]
[illegible]	”	۳,۰۰۰	
سنجابی	”	۱,۸۰۰ ۱,۰۰۰	
[illegible]	”	۱,۰۰۰	[illegible]
[illegible]	لرستان	۳,۰۰۰	
[illegible]	”	۱۲,۰۰۰	
[illegible]	لرستان	۳۰,۰۰۰	[illegible]
[illegible]	”	۲۰,۰۰۰	[illegible]

طایفه	ایالت یا ولایت	قوه جمعیت	
آل کثیر	منتفك	۲۵،۰۰۰	عرب
بنی سعد	منتفك	۴،۰۰۰	"
بنی مروان	"	۷۰۰	"
حنیفه	"	۱،۴۰۰	
سگوند	"	۱،۰۰۰	یک شعبه دیگر از طایفه در [illegible]
بنی طرف	"	۴،۰۰۰	از طایفه عرب هستند و قریب [illegible] آنها در [illegible] و [illegible] تحت حکم شیخ محمره میباشند
بنی صالح	"	۲،۳۰۰	در تحت حکم شیخ محمره میباشند
بنی تمیم	"	۳،۰۰۰	
[illegible]	"	۲،۰۰۰	
محیسن	"	۶،۰۰۰	در تحت حکم شیخ محمره میباشند و قریب نصف آنها در [illegible] سکنی دارند
کعب	"	۱،۰۰۰	در تحت حکم شیخ محمره میباشند
[illegible]	حدود [illegible]	۳۰،۰۰۰	اصلاً لر میباشند
کوه گیلویه	حدود کوه گیلویه	۱۲،۰۰۰	اصلاً یکی از طوایف فارس میباشند و عادات [illegible] دارند
بویراحمدی	"	۴،۰۰۰	یک شعبه از [illegible] میباشند
ممسنی	فارس	۲،۲۰۰	اصلاً [illegible] میباشند شجاع و خوب مسلح اند و قریب [illegible]
[illegible]	"	۱،۵۰۰	تا سال ۱۹۱۷ یک شعبه از ممسنی محسوب میشدند
قشقائی	"	۴۰،۰۰۰	اصلاً ترک [illegible] میباشند و قریب ۲۰،۰۰۰ آنها دارای [illegible] – [illegible] و [illegible] ۵۰،۰۰۰ نفر [illegible] جمع آوری [illegible]

طایفه	ایالت یا ولایت	قوه جمعیت	
خمسه	فارس	۱۴،۰۰۰	[illegible] حکم قوام الملک [illegible] از [illegible] معروف [illegible] معروف میباشند
[illegible]	ایضاً	۱،۵۰۰	[illegible]
[illegible]	"	۸۰۰	
[illegible]	فارس	۱،۰۰۰	[illegible] معروف میباشند
[illegible]	[illegible]	۲،۰۰۰	[illegible]
دشتی		۲،۰۰۰	
[illegible]	[illegible]	۱۰،۰۰۰ – ۲۰،۰۰۰	[illegible]
[illegible]	کرمان	۳،۰۰۰	[illegible]
بوچاقچی	"	۵۰۰	[illegible]
رودبار	"	۲،۵۰۰	در تحت حکم [illegible]
طوایف جیرفت	"	۲،۳۰۰	
شاملو	خراسان	۱۲،۰۰۰	اصلاً کرد میباشند [illegible] دارای [illegible] میباشند
[illegible]	"	۵۰۰	
[illegible]	"	۲،۰۰۰	[illegible] میباشند
بربر			[illegible]
زعفرانلو			
هزاره			
یموت	استراباد	۲۰،۰۰۰	[illegible] از ۲۳ هزار [illegible] دارد

طایفه	[illegible]	[illegible]	
گوکلان	استرآباد	۳،۵۰۰	ترکمان
[illegible]	تهران	۱،۵۰۰	

صورت مکمله دیگر طوایف هم ایران بدست نیامد گذشته از آنکه عده طوایف که حکمرانی [illegible] میدهد بحدی [illegible] است که صورت صحیح از طوایف تحصیل نمود و تقسیم هر یک تا آنها صحیح تعیین کنند طوایفی را [illegible] صحیح [illegible] آورده [illegible] و در جزو آن [illegible]

تخمین تعداد نفرات پیاده و سوار و توپچی نظام [illegible]
[illegible] از ایالات تشکیل گردیده

ایالت	پیاده	توپچیه	سوار	مجموع
آذربایجان	۲۲،۴۳۴	۲۹۵۴	۲،۵۸۰	۲۷،۹۶۸
خمسه	۱،۵۷۶	—	۲۶۱۳	۴،۱۸۹
مازندران	۵،۲۹۹	۵۰	۱،۲۸۱	۶،۶۳۰
گیلان	—	۵۷	۵۴۵	۶۰۲
استرآباد	۵۰	—	۱۱۸۶	۱۲۳۶
فارس	—	۱۸۴	۳۹۹	۵۸۳
کرمان و بلوچستان	۳،۱۲۴	۱۰۴	۴۳۲	۳،۶۶۰
اصفهان	۲۵۶۹	۱۸۴	۴۷۶	۳۲۲۹
خراسان و سیستان	۳۰۴۰	۱۲	۴۵۲۶	۷۵۷۸
شاهرود و بسطام	۱،۵۵۲	۵۰۱	۱۰۰	۲۱۵۳
کرمانشاهان	۳،۲۲۲	۱۴۳	۳۶۸	۳،۷۳۳
کردستان	۷۹۲	—	۱۰۰	۸۹۲
گروس	۱،۰۰۳	۲۲۲	—	۱،۲۲۵
تهران	۴،۸۰۳	۲۹۲	—	۵۰۹۵
نهاوند و ملایر	۱،۵۸۲	۳۸۵	—	۱۹۶۷
تویسرکان کمره گلپایگان	۷۸۸	—	—	۷۸۸
بروجرد و لرستان	۱،۷۷۶	—	۲۳۹	۲۰۱۵
ساوه	۳،۲۴۳	۱۲۴	—	۳۳۶۷
ایلات	۵۱۲۸	۶۷۱	۱۱،۲۸۹	۱۷۰۸۸
مجموع	۶۳۵۳۹	۶۰۳۳	۱۶۸۴۸	۸۶۴۲۰

قسمت اول

طرز تشکیل محاکم نظامی

قوانین اصلی برای تشکیل محاکم نظامی

ماده ۱ — محاکم نظامی را به موازات دادگاههای عادله جهت رسیدگی به تقصیرات نظامیانیکه به ارتش و دیگر مؤسسات نظامی منسوب اند تشکیل میشود

ماده ۲ — اشکال محاکم نظامی

معمولاً محاکم نظامی در سه قسمت تشکیل میشود و چهار می‌آید که در زمان جنگ و در مواقع مخصوص اضافه میشود — آنها عبارتند

ا — محکمه موقتی

ب — محکمه برای تجدید نظر

ث — محکمه عالی نظام

ماده ۳ — اختیارات انحصاری در محکمه نظامی

منظور ... تشکیل محاکم نظامی دارند معلوم است که محکوم ... انحصار به محاکم نظامی ... را فراهم ... و تقصیرات محکوم ... را فراهم ... انحصار کنند و تقصیرات محکوم ... را فراهم ... انحصار باید

ماده ۴ — ... در محاکم نظامی ... میشوند

تمام تقصیرات نظامی در ... علیه ایران در محکوم به ... در مدت ... برای ... محاکم نظامی ...

ماده ۵ — (۱) محکمه موقتی میتواند ... را ...

(ب) ... محاکم ... را ... میتواند ...

ماده ۶ — ... محکمه نظامی ... از اختیارات ... توسط محکمه نظام رسیدگی میشود

ماده ۷ — ... به محکمه نظام رسیدگی ...

عموماً ... در ... نظامی ... در واقع ... قانون ... در ... نظام در آن ...

اتفاق افتاده مربوط به محکمه نظامی خواهد بود

ملاحظات — ۱ — اشخاص نظامی احتیاطی (ذخیره) را میتوان در محکمه نظامی ... برای ... مدت ... در ... نبوده

منظور از جرائم برخلاف قانون ... یا ... نظامی و ... یا در ... رسیده باشد

ماده ۸ — ... قطعی یا حکم

... حکم محکمه ... یا ... محکمه را ... باید

ماده ۹ — اختیارات در از دیاد یا تخفیف حکم

... در ماده ۸ اختیار دارد ... را تا ... یا ... تخفیف دهد (در ... بصورت ... باشد)

ماده ۱۰ — اختیارات محکمه نظامی

اختیارات انواع محاکم نظامی ... ذیلاً از قرار ذیل است

ا — اختیارات محاکم موقتی

۱ — ... و ...

۲ — ... در ... از یک روز تا ... ماه

۳ — حبس از یک روز تا ۳ ماه

۴ — ... از ... تا ۱۵۰ ... جریمه

۵ — حبس در ... از ۳ ماه تا ... سال

ب — اختیارات محاکم ...

۱ – حبس در محبس نظامی از ۲ تا ۱۰ سال

۲ – محرومیت از حقوق نظامی و [illegible] ملازم نظامی یا شغل [illegible] از ۲ تا ۷ سال

۳ – تنزل رتبه تا ۲ درجه

۴ – شلاق زدن از ۵۰ تا ۲۵۰ ضربه

ث – اختیارات دیوان حرب

تمام اختیارات نظامی [illegible] صاحب منصب [illegible] را [illegible] در دیوان حرب [illegible]

است

۱ – حبس در محبس نظامی از یک تا ۳۰ سال

۲ – حبس با اعمال شاقه از یک سال تا مادام العمر

۳ – محرومیت کامل از حقوق نظامی و امتیازات نظامی و درجات و مدال و نشانها

(ملاحظات) محاکم نظامی اعلی دارای اختیارات محاکم نظامی [illegible] را هستند

ماده ۱۱ – مجازات مرکبه

حکم محکمه [illegible] مجازات مقرر دارد [illegible] در [illegible] و [illegible]

شلاق یا حبس در محبس نظامی و انفصال از خدمت محرومیت از درجه و امتیازات

یا حبس و تنزل رتبه

(ملاحظات) حکم [illegible] معمول خواهد گردید

قسمت دوم

تشکیل محکمه نظامی

ماده ۱۲ – ۱ – محاکم موقتی عبارت خواهد بود از یک نفر رئیس و دو نفر اعضا که [illegible] صاحب منصب [illegible] رئیس محکمه برای مدت یکسال [illegible] و هر ۵ [illegible] فقط [illegible] خواهند بود و هر یک از آن اعضا در ظرف ۱۵ روز عوض میشوند

رئیس محکمه باید کمتر از یاور و اعضا باید کمتر از نائب [illegible] نباشند

۲ – محاکم [illegible] عبارت خواهد بود از یک رئیس و [illegible] اعضا [illegible] ۵ یا ۶ نفر و هر یک از آنان [illegible] عوض میشوند به جهت ریاست محکمه یک صاحب منصب از [illegible] انتخاب میشود – رئیس و اعضای محکمه باید درجه شان کمتر از [illegible] نباشد

۳ – محکمه نظامی عالی عبارت خواهد بود از [illegible] اعضا در صورتیکه [illegible] باید [illegible] برای مدت یکسال انتخاب میشوند – رئیس مدعی العموم [illegible] از طرف وزارت جنگ [illegible] میشوند – اعضای دائمی [illegible] قسمت ارکان حرب [illegible] با تصویب وزارت جنگ

ماده ۱۳ – [illegible] محکمه عالی

[illegible] محکمه [illegible] حکم [illegible] به محکمه عالی [illegible]

ماده ۱۴ – تمام اعضای محاکم نظامی [illegible] حکم [illegible] از خدمت نظامی در دوره [illegible]

ماده ۱۵ – تشکیلات محاکم نظامی

[illegible] محاکم نظامی (رجوع به ماده ۱۲ [illegible]) [illegible] رئیس [illegible] محکمه [illegible]

ماده ۱۶ – عضو ممیزی

[illegible] حق رأی دادن [illegible] ندارد

ماده ۱۷ – مدت خدمت در محکمه نظامی

رئیس و اعضای محکمه نظامی [illegible] ماده ۱۲ [illegible] محکمه [illegible] خدمت [illegible]

ماده ۱۸ – [illegible] محاکم نظامی [illegible] ماده ۱۲ [illegible]

ماده ۱۹ – [illegible] محکمه نظامی [illegible]

[illegible] را [illegible] دارد

قسمت دوم

ماده ۲۰ – وظائف قضات

جهت اجرای وظائف محوله بطور مستقلانه قضات دادگاه نظامی حکم را با نیک وجدان پاک و قضاوت عادلانه و منظور داشتن قوانین نظامی بدهند

ماده ۲۱ – گذرانیدن حکم

تصمیم دادگاه نظامی با اکثریت آراء صورت میگیرد رئیس فقط حق یک رای دارد

ماده ۲۲ – محرومیت از عضویت

اشخاص ذیل از عضویت دادگاه نظامی محروم خواهند بود (اقوام متهم و یا اقربای عیالش و یا اشخاصی که [illegible] و یا خصومت منعقد گشته)

ماده ۲۳ – سرعت جریان محاکمه

محکمه نظامی بایستی امور اتهامی را با سرعت در جریان اندازد دیوان حرب باید در ۲۴ ساعت بعد از ختم [illegible] دادگاه حکم خود را صادر نماید – محکمه [illegible] باید در مدت [illegible] روز و محکمه عالی (نظامی) تا مدت ده روز باید احکام خود را صادر نماید

ماده ۲۴ – طول مدت استیناف – چنانکه استشهاد در ذیل مدت (در مدت مذکوره در ماده ۲۳۵)
باتمام رساند [illegible] در [illegible] محکمه نظامی طول داده شود

۱- دیوان حرب مدت	۳ روز	۲- محکمه [illegible]	۷ روز
۳- [illegible] مدت	۱۰ «	۴- محکمه عالی نظامی	۱۷ «

ماده ۲۵ – استیناف از احکام محاکم

در تمام احکام استیناف دیوان حرب استیناف باید از [illegible] در استیناف [illegible] تصویب [illegible] و یا حکم [illegible] منعقد گشته صورت گیرد

ماده ۲۶ – صلاحیت استشهاد

[illegible] در محکمه [illegible] در اختیار [illegible] متهم را در محکمه دارد باید حکم [illegible] صلاحیت استشهاد نوشته شود

ماده ۲۷ – حق سؤال و جمع آوری شهود در تحقیقات ابتدائیه

مستنطق در مواقع مخصوص و در ادارات [illegible] مخصوص حق تحقیق دارد و باید اطلاع [illegible] متهم سؤالات [illegible] نماید – [illegible] غیر نظامی [illegible] و یا ادای نظامیه سؤالات نماید

ماده ۲۸ – اشخاصی که از مستنطق محروم هستند

باشتباه مواقع موارد اتهامی [illegible] از مستنطق محروم هستند – [illegible] متهم و یا عیال متهم و یا اقوام و اقربای متهم تا چهار درجه از نسبت [illegible] در محکمه [illegible] متهم و [illegible] – در صورت [illegible] تحقیقات ابتدائیه [illegible] [illegible] در مواقع [illegible] گولی در [illegible] دادگاه [illegible] تحقیقاتی [illegible]

ماده ۲۹ – حق دفاع متهم

متهم حق دارد در برابر دفاع خود مطالبی را بمحکمه اظهار دارد

ماده ۳۰ – طرق کلی جهت طرز رسیدگی نمودن محکمه نظامی

۱- صورت دعوی و صلاحیت [illegible] باید [illegible] آن دعوی باید [illegible] گردد
۲- محکمه باید در موقع [illegible] منعقد گشته [illegible] تشکیل گردد
۳- رئیس محکمه باید قبلاً دستور بدهد در موقع [illegible] باشند [illegible] در [illegible]
۴- در موقع محکمه رئیس آن باید وظائف [illegible] ماده ۱۲ [illegible] مسئولیتی را که در وقوع [illegible] بیان نماید

(ملاحظات) [illegible] در برابر نوشتن صلاحیت [illegible] باید دارای [illegible]
(ملاحظات ۲) [illegible] محکمه رئیس باید [illegible] نظامی [illegible] و اگر غیر نظامی [illegible] اظهار نماید

۵- [illegible] باید [illegible] [illegible] شهود [illegible] ممنوع است
۶- [illegible] محکمه [illegible] مدعی العموم دعوی بر متهم را قرائت میکند و در [illegible] حاکم نظامی [illegible]
۷- متهم را باید [illegible] و اظهارات متهم را نماید
۸- شهود را باید در محکمه حاضر کرده و [illegible] دعوی را اثبات میکند در [illegible] مدعی العموم [illegible] باید [illegible] متهم [illegible] (رجوع ملاحظات ۷ و ۸)
۹- در محکمه [illegible] رئیس محکمه شروع باظهار [illegible] در محکمه [illegible] مدعی العموم [illegible]
۱۰- ختم بیانات با متهم است
۱۱- محکمه [illegible] متهم را [illegible] (با [illegible]) متهم [illegible] و حکم خود را [illegible] صادر نماید
۱۲- [illegible] محکمه [illegible] استیناف [illegible] [illegible]

محکمه حکم را قرائت میکند — در قرائت مضمون حکم تمام حاضرین [illegible] قیام میکنند

ماده ۳۱ — حق سؤال کردن در محکمه

در استنطاق رئیس یا یکی از اعضاء (و در محکمه‌های نظامی مدعی العموم) حق دارند از محکوم و شهود و متخصصین سؤالات نمایند — [illegible] اظهارات شهود و بیانات محکوم باید [illegible] شود

ماده ۳۲ — تاریخ اجرای حکم و شروع آن

حکم محکمه از تاریخ موقع اجری که [illegible] متخصصین منعقد [illegible] محکمه [illegible] تصدیق نماید (رجوع ماده ۵)

(ملاحظات ۱) [illegible] متخصصین [illegible] را نمی‌توانند رد نمایند (در محکمه)

(ملاحظات ۲) [illegible] در محکمه حاضرین حق ندارند در [illegible] شهود و متخصصین و متخصصین سؤال نمایند مگر توسط رئیس محکمه

ماده ۳۳ — صورت جلسه محکمه نظامی

جریان هر قضیه جنائی محکمه باید تشکیل صورت جلسه داده و در صورت هر جلسه محکمه [illegible] مسطور [illegible] نماید —

ماده ۳۴ — اقدامات و جلوگیری و ممانعت از فرار محکوم در مدت استنطاق جهت جلوگیری و ممانعت از فرار محکومین نظامی در موقع استنطاق اقدامات ذیل معمول خواهد آمد

ا — محبوس داشتن محکوم در محبس [illegible]

ب — توقیف در منزل [illegible] در تحت نظر [illegible] و ادارات [illegible]

ت — توقیف و محبوس داشتن در محبس [illegible]

ماده ۳۵ — دیوان حرب در مواقع [illegible] تشکیل میشود در موقع جنگ یا [illegible] و بلوا و یا اعلان حکومت نظامی در مملکت یا یکی از ایالات یا ولایات دیوان حرب را [illegible] اختیار [illegible] دارد منعقد [illegible] و یا آنکه [illegible] منعقد میگردد

ماده ۳۶ — مسائل راجع به تقصیر در نظم جنگ

مسائل مزبور را باید دیوان حرب استنطاق نماید

جاسوسی از طرف دشمن یا تسلیم [illegible] و یا عصیان [illegible] از مقابل دشمن یا غارت یا اتلاف اموال مردم و غیره — حکم اول محکمه فوراً [illegible] و موقع اجرا گذارده [illegible]

دیوان حرب دارای اختیارات و اقتدارات کلیه محاکم نظامی میباشد

(ملاحظات) وظیفه ادارات [illegible] راجع در نظم [illegible] دیوان حرب [illegible] دارد

ماده ۳۷ [illegible]

در موقع [illegible] باید در دیوان حرب حاضر شوند

ماده ۳۸ — تشکیل دیوان حرب

دیوان حرب از [illegible] عضو که [illegible] تشکیل میشود — در صورت لزوم متخصصین منعقد [illegible] در ماده ۳۵ [illegible] را [illegible] نماید — یکی از [illegible] وظایف [illegible] را [illegible] — [illegible]

قسم نامه

من ———— پسر ———— در [illegible] حضور [illegible] [illegible] قسم [illegible] قرآن [illegible]

قسمت چهارم

طرز جریان محاکم نظامی

ماده ۳۹ — اعتبار حکم محکمه نظامی

وظیفه و اعتبار حکم محکمه نظامی [illegible] (در دیوان حرب) [illegible] محکمه [illegible]

۲ — [illegible] محکوم [illegible]

۳ — [illegible] محکوم را در محکمه [illegible]

۴ — [illegible] محکومی را در محکمه [illegible] (محکوم [illegible]) [illegible] محکمه [illegible]

[illegible]

اختیارات دیسیپلینی صاحب‌منصبان

قسمت اول اختیارات نسبت به تابینی‌ها

ماده ۱ - اختیارات سرجوخه‌ها

۱- توقیف در سربازخانه تا ۲۴ ساعت

ب - [illegible] تا ۲۴ ساعت

ماده ۲ - اختیارات و اقتدارات وکیل‌ها

۱- توقیف در سربازخانه تا ۴۸ ساعت

ب - [illegible] تا ۴۸ ساعت

ماده ۳ - اختیارات و اقتدارات وکیل‌باشی‌ها

۱- توقیف در سربازخانه تا ۴ روز

ب - [illegible] تا ۴ روز

ماده ۴ - اختیارات و اقتدارات نایب‌ها

۱- توقیف در سربازخانه تا ۶ روز

ب - [illegible] تا ۴ روز

ت - حبس تا ۴۸ ساعت

ماده ۵ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان گردان

۱- توقیف تا مدت یک ماه

ب - [illegible] تا هشت روز

ت - حبس تا مدت ۵ روز

ث - حبس سخت تا مدت ۵ روز

ج - حبس تاریک تا مدت ۴۸ ساعت

ماده ۶ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان باطالیون

۱- حبس تا مدت ۱۵ روز

ب - حبس سخت تا مدت ده روز

ت - حبس تاریک تا مدت ۷ روز

ث - شلاق زدن تا ۵۰ (پنجاه) ضربه

ماده ۷ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان دژبانها

ا - حبس تا مدت ۲۰ روز

ب - حبس سخت تا مدت ۱۵ روز

پ - حبس تاریک تا مدت ۵ روز

ت - شلاق زدن تا یکصد ضربه

اختیارات و اقتدارات [illegible]

ماده ۸ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان [illegible]

ا - توبیخ و تذکر رسمی

ب - حبس تا مدت ۴۸ ساعت

ماده ۹ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان دژبان

ا - توبیخ و تذکر رسمی

ب - حبس تا مدت ۳ روز (برای تمام درجات از درجه نایب [illegible])

پ - حبس تا مدت ۷ روز (فقط تا درجه سلطانی)

ماده ۱۰ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان [illegible]

ا - حبس تا مدت ۲۰ روز

ب - معدوم کردن ترفیع رتبه

ماده ۱۱ - اختیارات و اقتدارات فرماندهان قشونهای مستقل

ا - توبیخ و تذکر رسمی

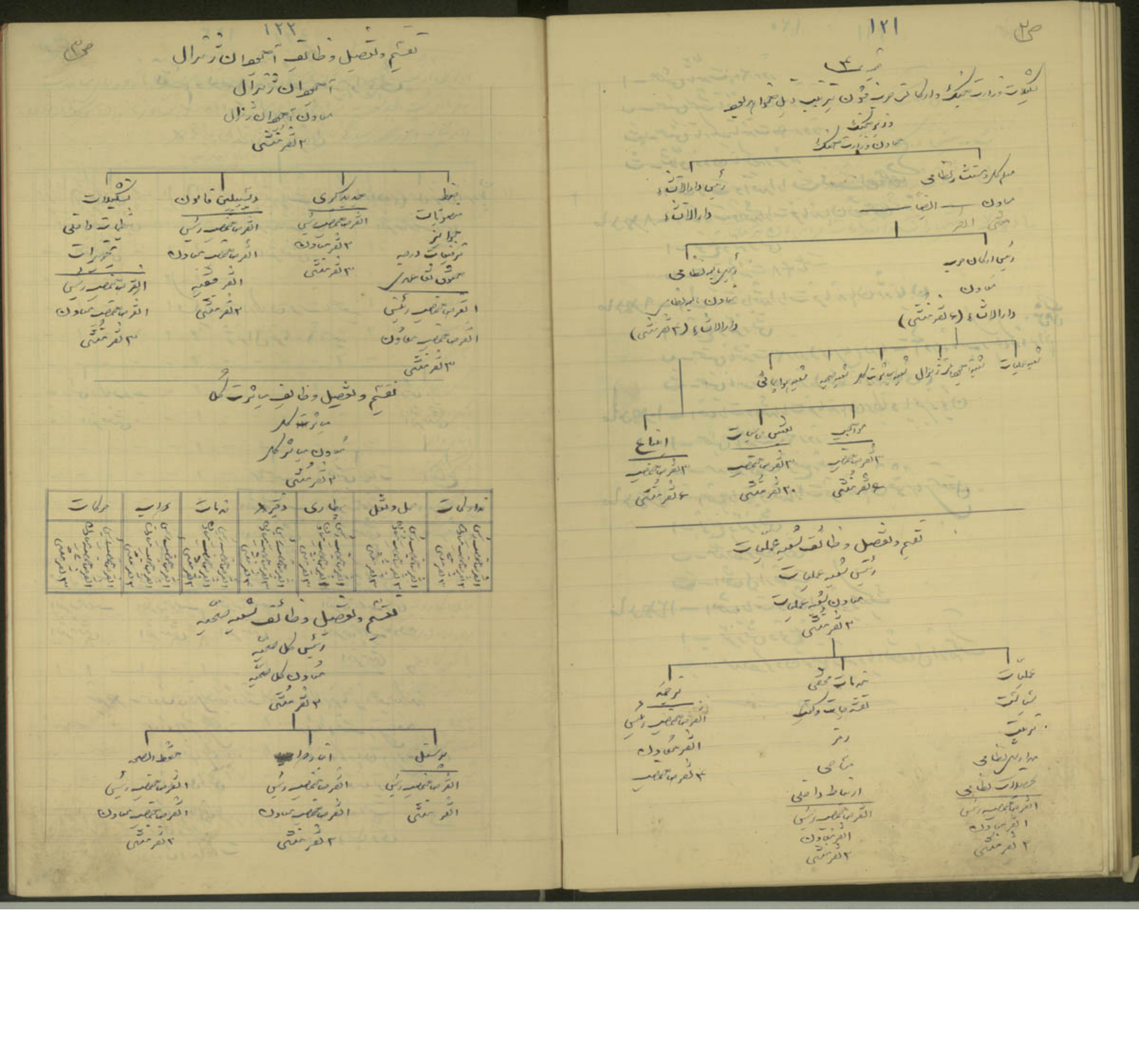
ب - معدوم کردن ترقی

پ - انفصال از خدمت

ماده ۱۲ - اختیارات و اقتدار وزیر جنگ

ا - تذکر رسمی و توبیخ

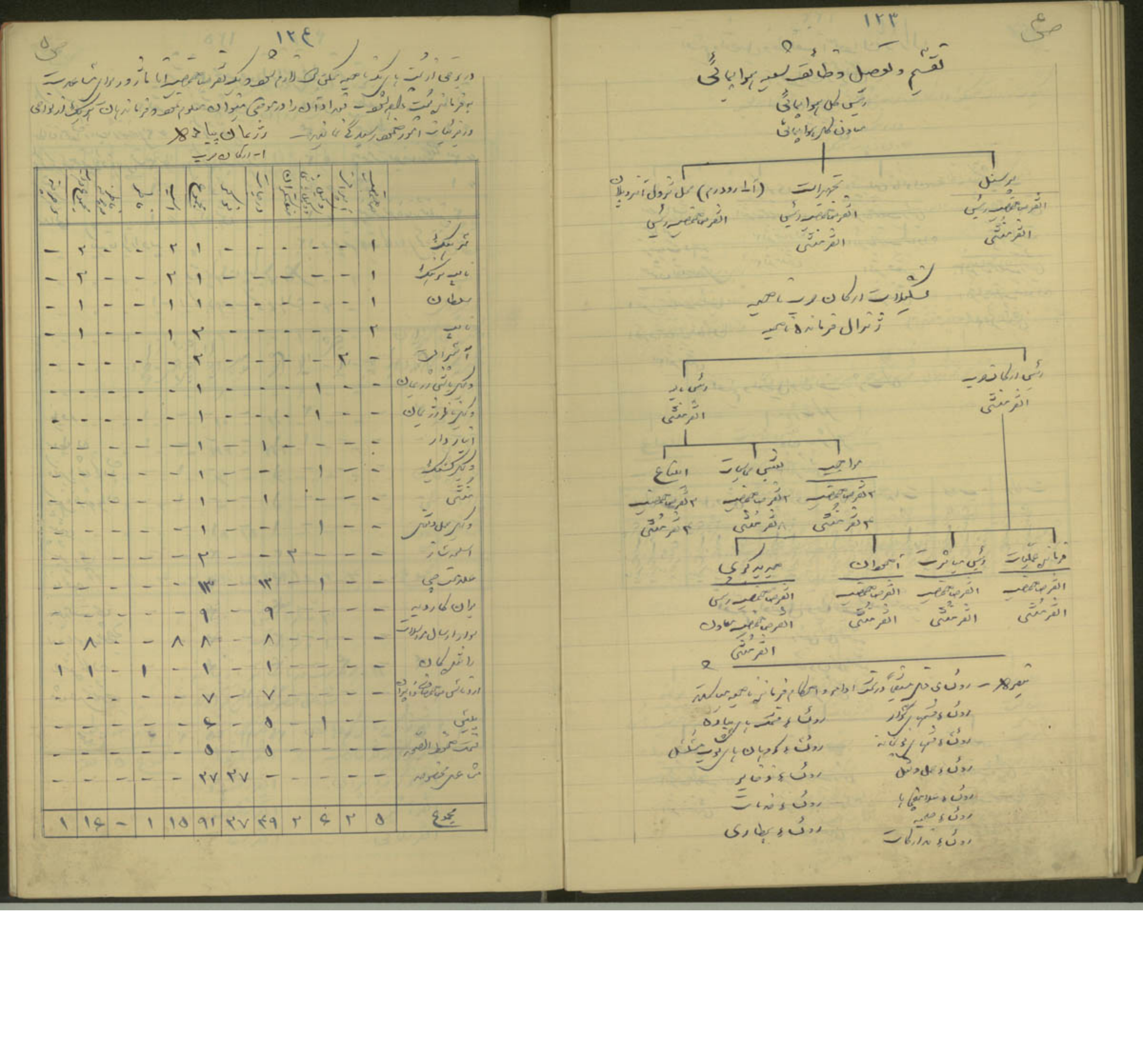
ب - معدوم کردن ترفیع رتبه و یا انفصال از خدمت

تشکیلات وزارت حربیه

تقسیم و تفصیل وظائف

تقسیم و تفصیل وظائف شعبه عملیات

تقسیم و تفصیل وظائف [illegible] هواپیمائی

رئیس کل هواپیمائی

معاون کل هواپیمائی

- پرسنل — افسر متخصص رئیس، افسر منشی
- تجهیزات — افسر متخصص رئیس، افسر منشی
- (آلات [illegible]) محل [illegible] اتومبیلات — افسر متخصص رئیس

تشکیلات ارکان حرب ناحیه

ژنرال فرمانده ناحیه

- رئیس ارکان حرب — افسر منشی
  - فرمانده عملیات — افسر متخصص، افسر منشی
  - رئیس [illegible] — افسر متخصص، افسر منشی
  - [illegible] — افسر متخصص، افسر منشی
  - [illegible] — افسر متخصص رئیس، افسر متخصص معاون، افسر منشی
- رئیس دفتر — افسر منشی
  - مواجب — ۲ افسر متخصص، ۳ افسر منشی
  - [illegible] — ۲ افسر متخصص، ۸ افسر منشی
  - اطلاع — ۲ افسر متخصص، ۲ افسر منشی

تبصره — روشهای [illegible] در تمام ادارات و احکام فرمانده ناحیه [illegible]

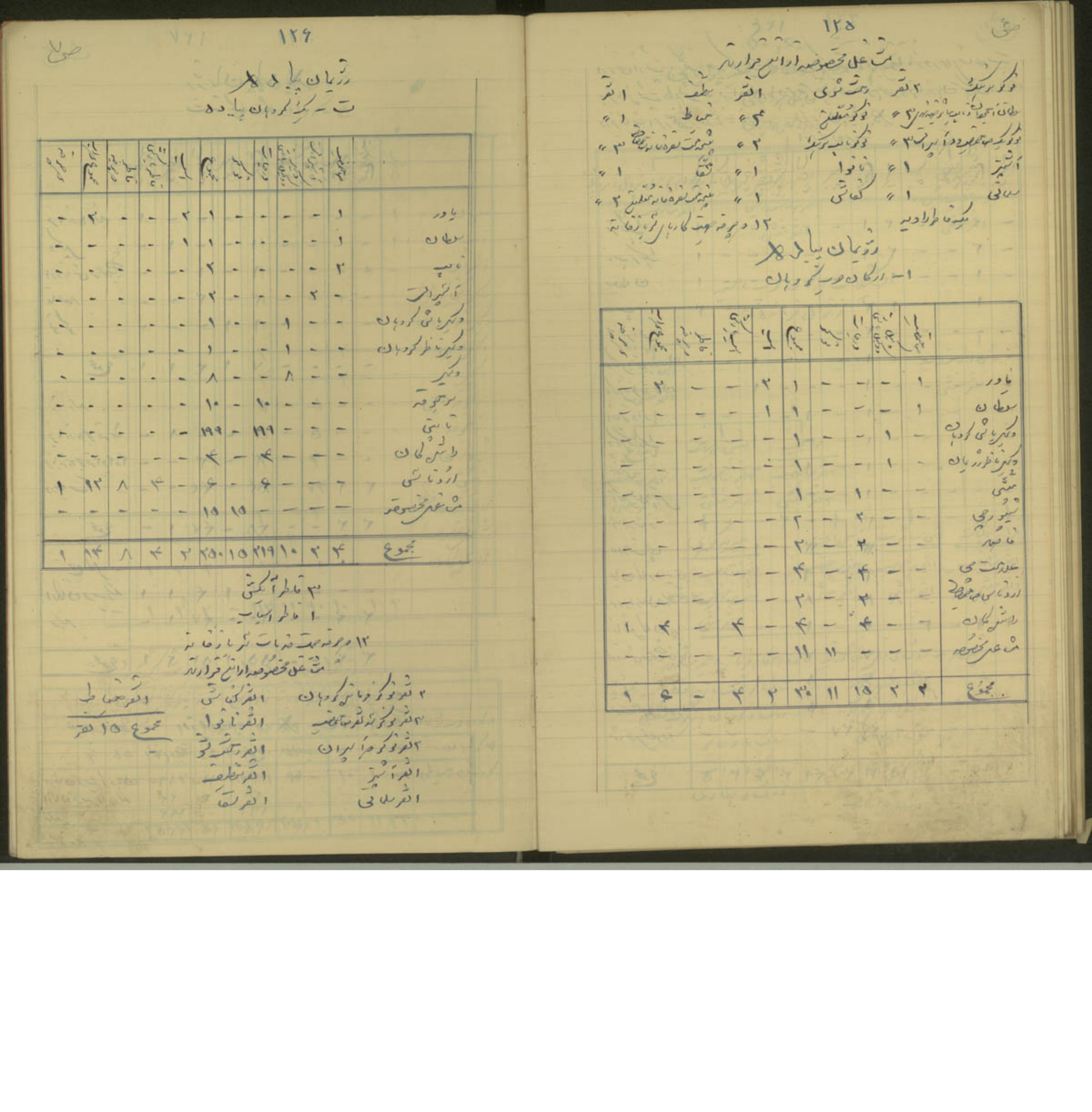
روش [illegible] — روش [illegible] پیاده — روش [illegible] — روش [illegible] کوهستان‌های [illegible] — روش [illegible] — روش [illegible] — روش [illegible] — روش [illegible] — روش [illegible] — روش [illegible] بهاری — روش [illegible]

در روی اوراق [illegible] هر یک ناحیه شکلی که لازم است [illegible] دیگر افسر متخصص [illegible] و در [illegible] هر فرمانده [illegible] — تعداد آن را [illegible] معلوم [illegible] فرماندهان [illegible] و [illegible] امور [illegible] نفر

[illegible] پیاده

۱- ارکان حرب

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
سرهنگ	۱	-	-	-	-	-	۱	۲	-	-	۲	-
نایب سرهنگ	۱	-	-	-	-	-	۱	۲	-	-	۲	-
سلطان	۱	-	-	-	-	-	۱	۱	-	-	۱	-
نایب	۲	-	-	-	-	-	۲	۱	-	-	۱	-
[illegible]	-	۲	-	-	-	-	۲	-	-	-	-	-
دکتر باشی [illegible]	-	-	۱	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر [illegible]	-	-	۱	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
انباردار	-	-	-	-	۱	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر [illegible]	-	-	۱	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
منشی	-	-	-	-	۱	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر [illegible]	-	-	۱	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	-	۳	-	-	۳	-	-	-	-	-
[illegible] چی	-	-	۱	-	۱۳	-	۱۳	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	-	-	۹	-	۹	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	-	-	۸	-	۸	۸	-	-	۸	-
[illegible]	-	-	-	-	۱	-	۱	-	۱	-	۱	۱
[illegible]	-	-	-	-	۷	-	۷	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	۱	-	۵	-	۶	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	-	-	۵	-	۵	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	-	-	-	۲۷	۲۷	-	-	-	-	-
مجموع	۵	۲	۶	۳	۴۹	۲۷	۹۱	۱۵	۱	-	۱۶	۱

ژوپیان پیاده

ت - گروهان پیاده

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جمع	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
یاور	۱	-	-	-	-	۱	۲	-	-	۲	-
سلطان	۱	-	-	-	-	۱	۱	-	-	-	-
نائب	۲	-	-	-	-	۲	-	-	-	-	-
آشپزان	-	۲	-	-	-	۲	-	-	-	-	-
دکتر باشی گروهان	-	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر ناظر گروهان	-	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر	-	-	۸	-	-	۸	-	-	-	-	-
سرجوخه	-	-	-	۱۰	-	۱۰	-	-	-	-	-
تابینی	-	-	-	۱۹۹	-	۱۹۹	-	-	-	-	-
داشنلان	-	-	-	۴	-	۴	-	-	-	-	-
اردوباشی	-	-	-	۶	-	۶	-	۴	۸	۹۲	۱
مشغول مخصوصه	-	-	-	-	۱۵	۱۵	-	-	-	-	-
مجموع	۴	۲	۱۰	۲۱۹	۱۵	۲۵۰	۳	۴	۸	۸۴	۱

۳ قاطر ایکنجی

۱ قاطر اسپاب

۱۲ دورقه جهت [illegible]

مشغول مخصوصه اراضی قرارده

۲ نفر دوکتور باشی گروهان — ۱ نفر کفاشی — ۱ نفر خیاط

۲ نفر دوکتور [illegible] — ۱ نفر نانوا — مجموع ۱۵ نفر

۲ نفر دوکتور [illegible] — ۱ نفر [illegible]

۱ نفر آشپز — ۱ نفر [illegible]

۱ نفر سلمانی — ۱ نفر سقا

مشغول مخصوصه اراضی قرارده

دوکتور [illegible] ۲ نفر — [illegible] ۱ نفر — [illegible] ۱ نفر

[illegible] ۳ « — دوکتور [illegible] ۳ « — خیاط ۱ «

دوکتور [illegible] ۳ « — دوکتور [illegible] ۲ « — [illegible] ۳ «

آشپز ۱ « — نانوا ۱ « — سقا ۱ «

سلمانی ۱ « — کفاشی ۱ « — [illegible] ۲ «

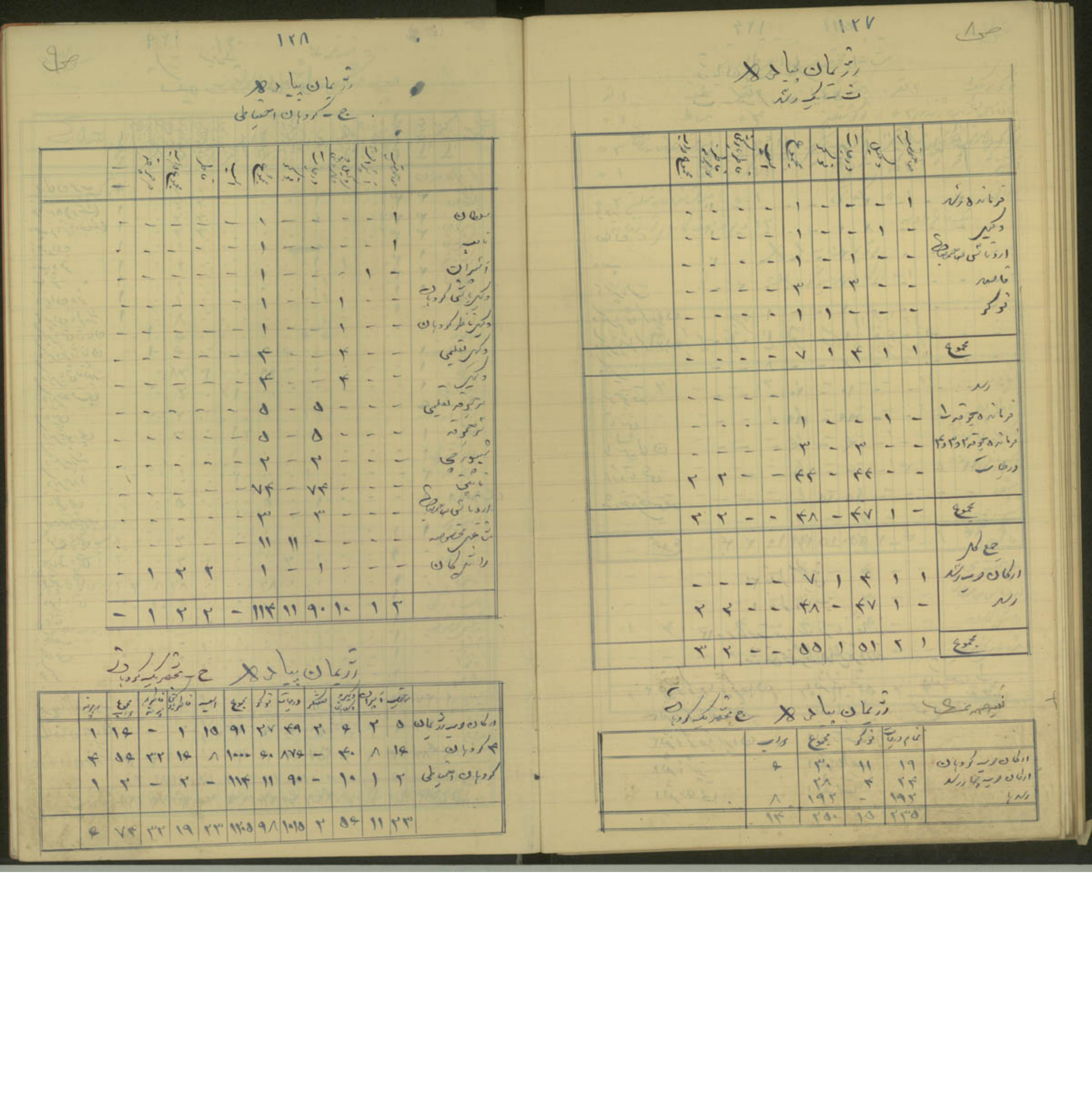
[illegible]

۱۲ دورقه جهت [illegible]

ژوپیان پیاده

۱- ارکان [illegible] گروهان

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جمع	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
یاور	۱	-	-	-	۱	۲	-	-	۲	-
سلطان	۱	-	-	-	۱	۱	-	-	-	-
دکتر باشی گروهان	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر ناظر [illegible]	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	۱	-	۱	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	۲	-	۲	-	-	-	-	-
قاطرجی	-	-	۲	-	۲	-	-	-	-	-
علوفه جی	-	-	۴	-	۴	-	-	-	-	-
اردوباشی [illegible]	-	-	۲	-	۲	-	-	-	-	-
داشنلان	-	-	۴	-	۴	-	۴	-	۴	۱
مشغول مخصوصه	-	-	-	۱۱	۱۱	-	-	-	-	-
مجموع	۲	۲	۱۵	۱۱	۳۰	۳	۴	-	۴	۱

رژیمان پیاده ۸
ث - ستاد رسد

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	مجموع	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
فرمانده رسد	۱	-	-	-	۱	-	-	-	-
دکتر	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-
اوداباشی [illegible]	-	-	۱	-	۱	-	-	-	-
قاصد	-	-	۳	-	۳	-	-	-	-
نوکر	-	-	-	۱	۱	-	-	-	-
مجموع	۱	۱	۴	۱	۷	-	-	-	-
رسد						-	-	-	-
فرمانده جوقه ۱	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-
فرمانده جوقه ۲ و ۳ و ۴	-	-	۳	-	۳	-	-	-	-
درجات	-	-	۴۴	-	۴۴	-	-	۲	۲
مجموع	-	۱	۴۷	-	۴۸	-	-	۲	۲
جمع کل									
ارکان و ستاد رسد	۱	۱	۴	۱	۷	-	-	-	-
رسد	-	۱	۴۷	-	۴۸	-	-	۲	۲
مجموع	۱	۲	۵۱	۱	۵۵	-	-	۲	۳

[illegible] رژیمان پیاده ۸ ع مختصر یک گردان

	تمام درجات	نوکر	مجموع	دواب
ارکان و ستاد گردان	۱۹	۱۱	۳۰	۶
ارکان و ستاد چهار رسد	۲۴	۴	۲۸	
رسدها	۱۹۲	-	۱۹۲	۸
	۲۳۵	۱۵	۲۵۰	۱۴

رژیمان پیاده ۸
ج - گروهان احتیاطی

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	مجموع	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
سلطان	۱	-	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
نایب	۱	-	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
[illegible]	-	۱	-	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر باشی گروهان	-	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر ناظر گروهان	-	-	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-
دکتر تعلیمی	-	-	۴	-	-	۴	-	-	-	-	-
دکتر -	-	-	۴	-	-	۴	-	-	-	-	-
سرگروهان تعلیمی	-	-	-	۵	-	۵	-	-	-	-	-
سرجوقه	-	-	-	۵	-	۵	-	-	-	-	-
شیپورچی	-	-	-	۲	-	۲	-	-	-	-	-
[illegible]	-	-	-	۷۴	-	۷۴	-	-	-	-	-
اوداباشی [illegible]	-	-	-	۳	-	۳	-	-	-	-	-
[illegible] مخصوصه	-	-	-	-	۱۱	۱۱	-	-	-	-	-
رانندگان	-	-	-	۱	-	۱	-	۲	۲	۱	-
	۲	۱	۱۰	۹۰	۱۱	۱۱۴	-	۲	۲	۱	-

رژیمان پیاده ۸ ح - مختصر یک گروهان [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	درجات	نوکر	مجموع	البسه	[illegible]	[illegible]	مجموع دواب	[illegible]
ارکان و ستاد رژیمان	۵	۲	۶	۲	۴۹	۲۷	۹۱	۱۵	۱	-	۱۶	۱
۴ گروهان	۱۶	۸	۴۰	-	۸۷۶	۶۰	۱۰۰۰	۸	۱۶	۳۲	۵۶	۴
گروهان احتیاطی	۲	۱	۱۰	-	۹۰	۱۱	۱۱۴	-	۲	-	۲	۱
	۲۳	۱۱	۵۶	۲	۱۰۱۵	۹۸	۱۲۰۵	۲۳	۱۹	۳۲	۷۴	۶

رسته صفحه ۷

تشکیلات ورزیان سوار

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ملاحظات
ارکان حرب	*													
فرمانده (...)	۱	.	.	-	.	.	.	۱	.	.	۳	۳	.	نوکر
نایب فرمانده (...)	۱	-	-	-	-	.	.	۱	.	.	۳	۳	.	
آجودان	۱	.	-	-	.	.	.	-	.	.	۳	۳	.	
نایب دفتر	۱	.	-	-	.	.	-	۱	.	.	۲	۱	.	
مباشر	۱	-	-	-	.	-	.	۱	.	.	۲	۲	.	
آمیران دفتر	۱	-	-	-	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
آمیران ...	۱	-	-	-	.	.	.	.	.	.	۱	-	.	
دیگر باشی ورزشیان	.	۱	-	-	.	.	.	-	.	.	-	۱	.	
دیگر ... ورزشیان	.	۱	-	-	-	-	.	.	.	.	-	-	.	
دیگر باشی تقلید	.	-	-	۱	-	-	.	.	.	.	-	۱	.	
دیگر علاقه‌بچی	.	-	-	-	۱	.	.	.	.	.	-	۱	.	
نایبچی	.	-	-	-	-	.	.	۶	.	.	-	۶	.	
دیگر شیپورچی	.	.	-	.	۱	.	.	.	.	.	-	۱	.	
دیگر ...ته	.	.	-	.	۱	.	.	.	.	.	-	۱	.	
دیگر بورا	.	.	-	.	۲	.	.	.	.	.	-	۳	.	
ناظرچی	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
فرمانده ...چه	.	-	-	-	.	.	.	۱	-	-	-	۱	۱	علاقه‌بچی
پراج باشی	.	-	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱	.	
خیاط باشی	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
آشپز باشی	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
نانوا باشی	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
دباغ	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	-	-	
...طف	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	-	-	
...کی	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
نوکر	.	.	-	.	.	.	.	.	.	.	۱	-	.	
	.	.	-	.	.	.	.	.	.	-	۱	.	.	
مجموع ارکان حرب	۷	۱	۱	۱	۵	-	..	۱۱	-		۲۵	۲۷	۱	
الکاداران اصطبلی	۱	-	-	^	۴	۶	۶	۸۰	۲	۲	۹	۱۰۱	.	
۳ الکاداران ...	۱۸	۳	۳	.	۳۰	۳۰	۲۴	۲۵۷	۶	۹	۶۳	۴۸۶	۵۴	
جمع ورزیان	۲۴	۴	۴	۱	۳۹	۳۶	۳۰	۴۴۸	۸	۱۱	۹۷	۶۱۴	۵۵	

رسته صفحه ۸

ب - تشکیلات ورزیان [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ملاحظات
الکاداران														
یاور	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	۳	۳	.	.	نوکر
سلطان	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۲	.	.	
نایب	۲	.	.	.	.	.	.	.	.	۴	۲	.	.	
آمیران	۲	.	.	.	.	.	.	.	.	۴	۲	.	.	
دیگر ...ی	.	۱	.	.	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
دیگر ...ظ	-	-	۱	.	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
دیگر بورا	-	-	.	۱	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
دیگر تقلید	-	-	-	۱	.	.	.	.	.	.	۱	.	.	
دیگر	-	-	-	۸	-	-	-	-	-	-	۸	-	-	
سرجوقه	-	-	-	-	۶	-	-	-	-	-	۶	-	-	
نایب سرجوقه	-	-	-	-	-	۶	-	-	-	.	۶	-	-	
نایبچی	-	-	-	-	-	-	۸۴	-	-	-	۸۴	-	-	
شیپورچی	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	-	۲	-	-	
سرجوقه تقلید	.	.	.	.	۱	.	.	.	.	.	۱	.	.	
تقلید	-	-	-	-	-	-	-	۳	.	.	۳	-	-	
علاقه‌بچی														
سرجوقه	-	-	-	-	۱	.	.	-	-	-	۱	.	-	
نایبچی	-	-	-	-	-	.	۵	-	.	-	۵	.	.	
...شت بیر														شرط ... دفعی
سرجوقه	.	-	-	-	۲	-	-	.	-	-	۲	-	-	۵ ...
نایب سرجوقه	-	-	-	-	-	۲	-	-	-	-	۲	-	-	۲ - آ ب
نایبچی	-	-	-	-	-	-	۲۸	.	.	.	۲۸	۸	۴	۲ ...
...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰	-	
... خصوصی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱ - ... علاقه‌بچی
آشپز	-	-	-	-	-	-	.	-	-	۱	-	.	-	
نانوا	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
...ی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
سقا	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
براج	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
خیاط	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	
مجموع الکاداران ...	۶	۱	۱	۱۰	۱۰	۸	۱۱۷	۳	۲	۲۱	۱۶۱	۱۸	۴	
۳ الکاداران	۱۸	۳	۳	۳۰	۳۰	۲۴	۲۵۱	۹	۶	۶۳	۴۸۳	۵۴	۱۲	

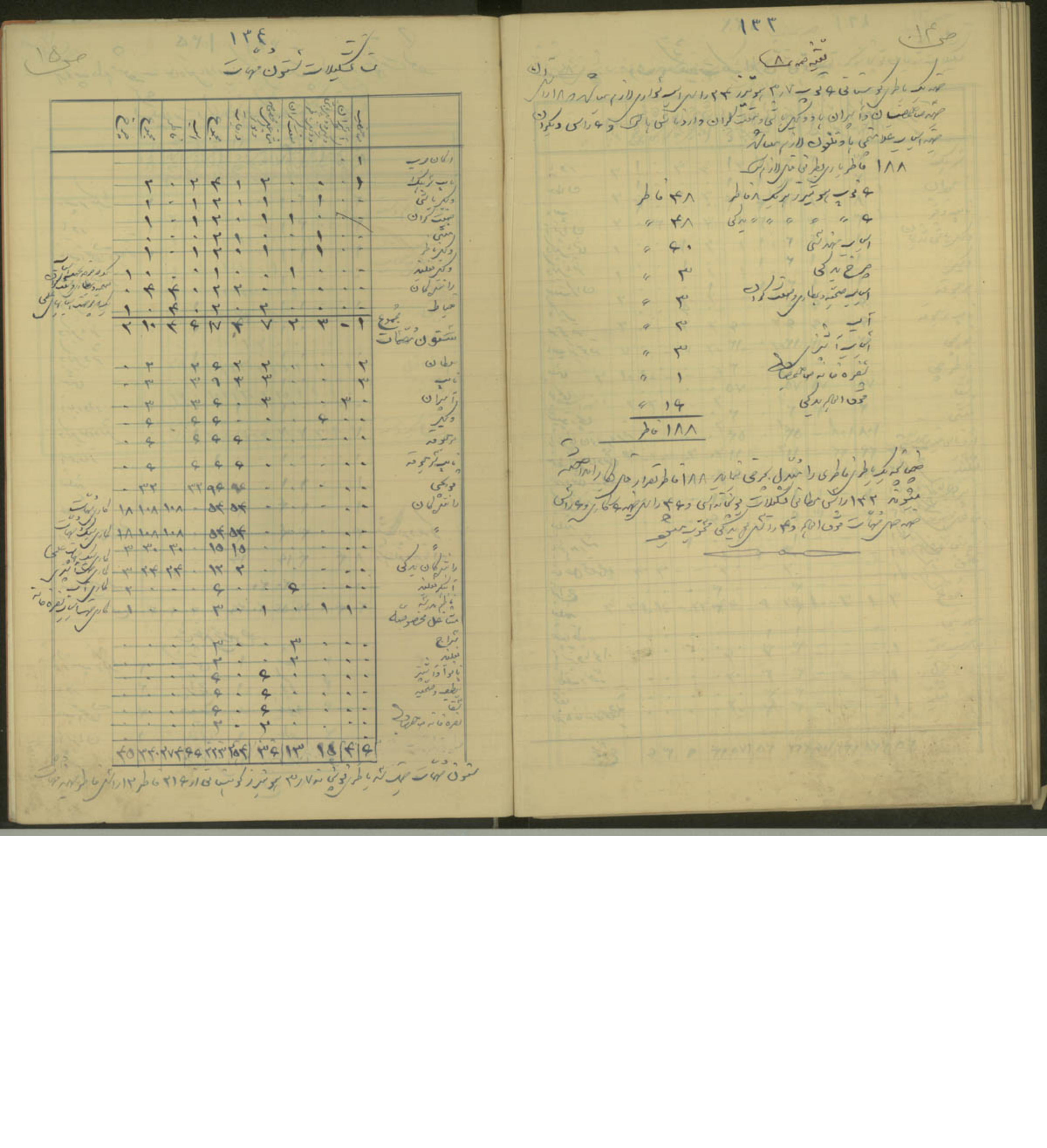
تشکیلات آتریان توپهاییکه توپهای ۳۷ مم کوهستانی و شنیدر ۷۵ سانتیمتری [illegible]

۱- ارکان حربیه

	ضابطان	امرا	وکیل ضابطان	صنعتگران	نفرات	نفری مخصوص	مجموع	اسب	قاطر: بارگیر	قاطر: چرخ	مجموع	ملاحظه
سرتیپ	۱	-	-	.	۱	۲	۳	۳	-	-	۳	
سلطان	۱	-	-	.	۱	۱	۳	۲	-	-	۲	
نایب دفتر	۱	-	-	.	۱	۱	۳	۲	-	-	۲	
دکتر باشی آتریان	.	-	۱	.	.	۱	۲	۱			۱	
دکتر	.	-	۱	-	-	۱	۱	۱			۱	
سرجوقه	.	-	.	.	۲	-	۲	۲			۲	
نایب سرجوقه	.	-	-	-	۲	-	۲	۲			۲	
توپچی	.	-	.	-	۱۰	-	۱۰	۷	-	-	۷	
قاطرچی	.	-	-	.	۵	.	۵	-	-	۱۰	۱۰	۲
وشاق	.	-	.	.	۲	.	۲			۲	۲	۱ [illegible]
منشی	.	-	۱	.	۱	-	۲					
اردوبانی [illegible]	.	.	.	-	۲	-	۲	۲	-	-	۲	-
دوابار نعلبند	.	-	-	۱	[illegible]	-	[illegible]	۱	-	-	۱	
آبدار [illegible]	-	۱	-	-	-	۱	۲					
مشاغل خصوصیه [illegible]	.	.	.	.	-	۲	۲					
مشق [illegible] قورخانه	-	.	.	-	[illegible]	۱	۱					
تفنگ	-	-	-	-	۲	-	۲	-	-	۴	۴	۱
مجموع	۳	۱	۳	۱	۲۹	۹	۴۴	۲۳	-	۱۶	۳۹	۴
موزیکچی												
سر [illegible]	۱	-	-	-	-	۱	۲					
« سرباز	۱	-	-	-		۱	۲					
« نعلبند	۱	-	-	-	-	۱	۲					

(ب) تشکیلات یک باطری شش‌تی توپ

	ضابطان	امرا	وکیل ضابطان	صنعتگران	نفرات	نفری مخصوص	مجموع	اسب	قاطر	مجموع	ملاحظه
یاور	۱	-	.	.	۱	۲	۳	۳		۳	
سلطان	۱	-	.	.	۱	۱	۲	۲		۲	
نایب	۴	-	.	.	۴	۴	۱۲	۸		۸	
آبداران	.	۳	.	.		۳	۶	۳		۳	
وکیل باشی	.	.	۱	.		۱	۲	۱		۱	
وکیل ناظر	.	.	۱	.		۱	۲	۱		۱	
صنعتگران	.	.	.	۱		۱	۲	۱		۱	
وکیل	.	.	۶	.		.	۶	۶		۶	
سرجوقه	.	.	.	.	۶	.	۶	۶		۶	
نایب سرجوقه	.	.	.	.	۱۲	.	۱۲	۱۲		۱۲	
منشی	.	.	.	.	۳	.	۳	-		-	
توپچی	.	.	.	.	۷۵	.	۷۵	۷۵		۷۵	
شیپورچی	.	.	.	.	۳	.	۳	۲		۲	
رانندگان توپ و گردونه	.	.	.	.	۵۴	.	۵۴	-	۱۰۸	۱۰۸	
خط‌آهن عمل دستی	.	.	.	.	۱۱	.	۱۱	-	۲۲	۲۲	۶ توپ
سرویس یدکی	.	.	.	.	۶	.	۶	-	۱۲	۱۲	۱۲ گاری
وکیل نعلبند	.	.	-	۱	.	-	۱	۱	-	۱	۱ گاری [illegible]
نعلبند	.	.	.	۶	.	.	۶	۳	-	۳	۳ گاری [illegible]
ناظم بدرکه	.	.	۱	-	.	-	۱	-	-	-	۱ گاری
مشاغل مخصوصه	.	.	.	.	.			-	-	-	۱ گاری [illegible]
سراج	.	.	.	۳	.	.	۳	-	-	-	۱ گاری [illegible]
نعلچه	.	.	.	۳	.	.	۳	-	-	-	
خیاط	.	.	.	.	.	۱	۱	-	-	-	
آشپز و نانوا	.	.	.	.	.	۳	۳	-	-	-	
تلگراف و صحیه	.	.	.	.	.	۳	۳	-	-	-	
سقا	.	.	.	.	.	۳	۳	-	-	-	
نقره خانه [illegible]	.	.	.	.	.	۲	۲	-	-	-	
مجموع	۶	۳	۹	۱۴	۱۷۵	۳۵	۲۳۲	۱۰۶	۱۴۲	۲۴۸	۳۵

بقیهٔ صفحهٔ ۸

[illegible] ۴ ۳٫۷ [illegible] ۲۲ [illegible] ۱۸ [illegible]
[illegible] ایران [illegible] و ۶ [illegible]
[illegible]

۱۸۸ [illegible]

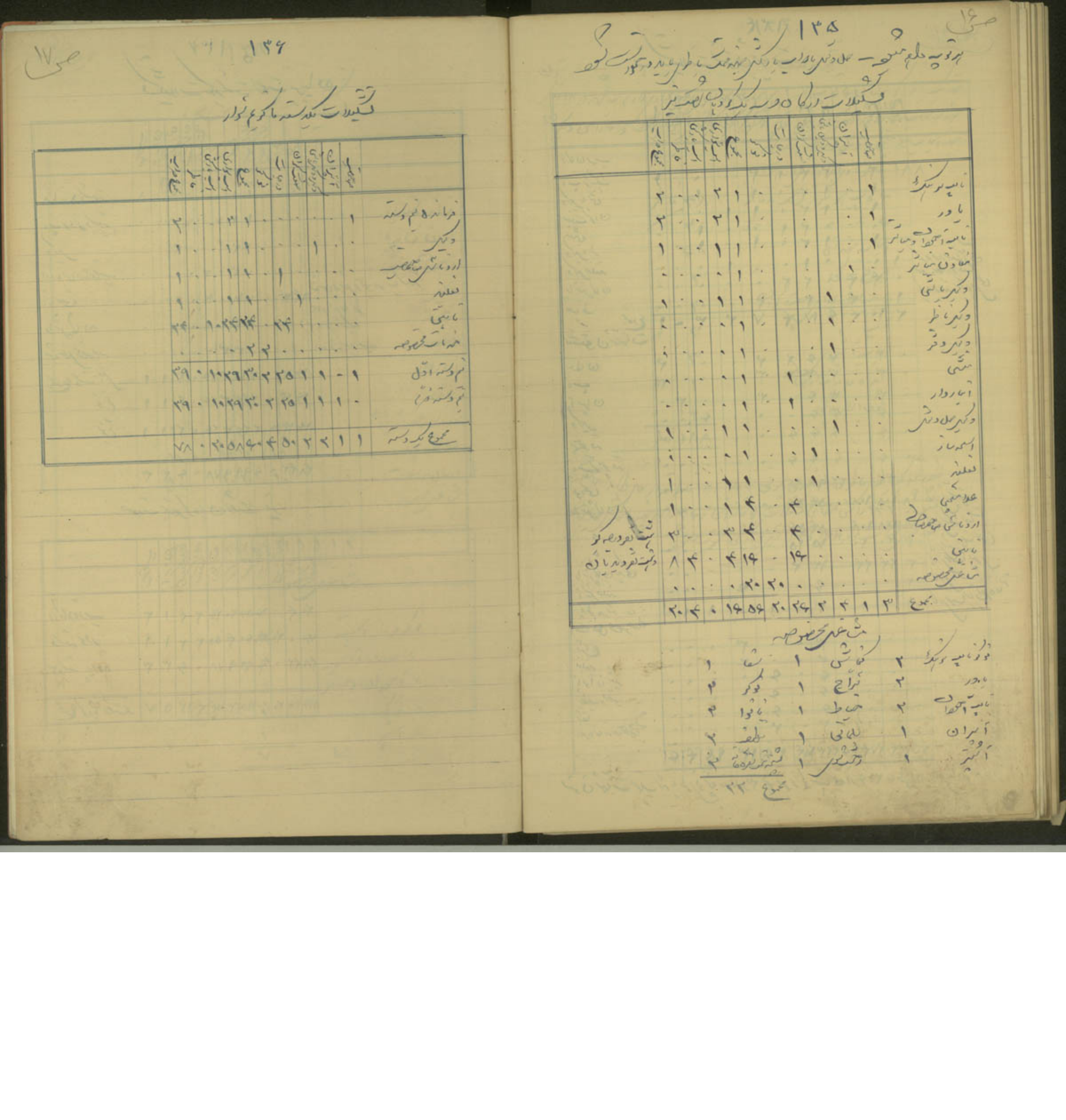
۴ [illegible] ۸ [illegible]	۴۸	[illegible]
۴ [illegible]	۴۸	〃
[illegible]	۴۰	〃
[illegible]	۳	〃
[illegible]	۳	〃
آب [illegible]	۳	〃
[illegible]	۳	〃
[illegible]	۱	〃
[illegible]	۱۶	〃
	۱۸۸ [illegible]	

[illegible] ۱۸۸ [illegible]
[illegible] ۱۴۲ [illegible] و ۴۶ [illegible]
[illegible] و ۴۶ [illegible]

[illegible] تشکیلات [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ارکان حرب	۱	.									
[illegible]	۱	.	.	.	۳	۱	۴	۲	.	۳	
دکتر [illegible]	-	.	۱	-	۱	.	۲	۱	-	۱	
[illegible]	-	.	.	۱	۱	.	۲	۱	-	۱	
[illegible]	-	.	۱	-	.	۱	۲	.	-	.	
دکتر [illegible]	-	.	۱	-	۱	.	۲	۱	-	۱	
دکتر [illegible]	-	.	.	۱	.	.	۱	.	.	.	۱
[illegible]	-	.	.	-	-	۲	۲	.	۴	۴	.
خیاط	-	.	.	-	۲	.	۲	.	۴	.	۱
مجموع	۱	-	۳	۲	۷	۴	۱۷	۶	۴	۱۰	۲
[illegible]											
[illegible]	۲	.	.	.	۲	۲	۶	۲		۲	.
نایب	۳	.	.	-	۳	۳	۶	۳		۳	-
[illegible]	.	۳	-	.	۳	.	۶	۳		۳	-
[illegible]	.	.	۶	.	.	-	۶	۶		۶	-
[illegible]	.	.	-	.	-	۶	۶	۶		۶	.
[illegible]	.	.	-	.	-	۶	۶	۶		۶	-
[illegible]	.	.	-	.	-	۹۶	۹۶	۳۲		۳۲	-
[illegible]	-	.	-	.	-	۵۴	۵۴	-	۱۰۸	۱۰۸	۱۸
	-	.	-	.	-	۵۴	۵۴	-	۱۰۸	۱۰۸	۱۸
	-	.	-	.	-	۱۵	۱۵	-	۳۰	۳۰	۳
[illegible]	.	.	-	.	-	۳	۱۲	-	۲۴	۲۴	۳
[illegible]	.	.	-	۶	.	.	۶	-	-	.	۲
[illegible]	.	۱	۱	.	۱	-	۳	-	-	.	۱
[illegible]											
[illegible]	.	-	.	۳	.	.	۳	-	.	.	.
[illegible]	-	.	.	۲	.	.	۲	.	.	.	.
[illegible]	.	.	.	.	۶	.	۶	.	.	.	.
[illegible]	-	.	.	.	۶	.	۶	.	.	.	.
[illegible]	.	.	.	.	۶	.	۶	.	.	.	.
[illegible]	.	.	.	.	۲	.	۳	.	.	.	.
	۶	۴	۱۹	۱۳	۳۶	۲۵۴	۲۲۳	۶۶	۲۷۴	۲۴۰	۴۵

[illegible] ۳۰۷ [illegible] ۲۱۶ [illegible] ۱۲ [illegible]

هر توپچه [illegible] — [illegible]

تشکیلات [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
نایب پوسکه	۱			.		.	۱	۳	.	.	۳	
یاور	۱	.		.		.	۱	۳	.	.	۳	
نایب آجودان و محاسب	۱	.		.		.	۱	۱	.	.	۱	
معاون محاسب	.	۱		.		.	۱	.	.	.	.	
دیگر باشی	.	.	۱			.	۱	۱	.	.	۱	
دیگر ناظر	.	.	۱	.		.	۱	.	.	.	.	
دیگر دفتر	.	.	۱	.		.	۱	.	.	.	.	
منشی	.	.	.	.	۱		۱	.	.	.	.	
انباردار	.	.	.	.	۲	.	۱	.	.	.	.	
دیگر [illegible]	.	.	۱	.	.	.	۱	۱	.	.	۱	
اسلحه‌ساز	.	.	.	۱	.	.	۱	.	.	.	.	
تعلیمه	.	.	.	۱	.	.	۱	۱	.	.	۱	
[illegible]	.	.	.	.	۴	.	۴	۱	.	.	۱	
اردوباشی [illegible]	.	.	.	.	۴	.	۴	۳	.	.	۳	ثابت نفر [illegible]
باشی	.	.	.	.	۱۴	.	۱۴	۴	.	۴	۸	[illegible]
شاغلین مخصوصه	.	.	.	.	.	۲۰	۲۰	.	.	.	.	
مجموع	۳	۱	۲	۲	۲۶	۲۰	۵۶	۱۴	۰	۴	۲۰	

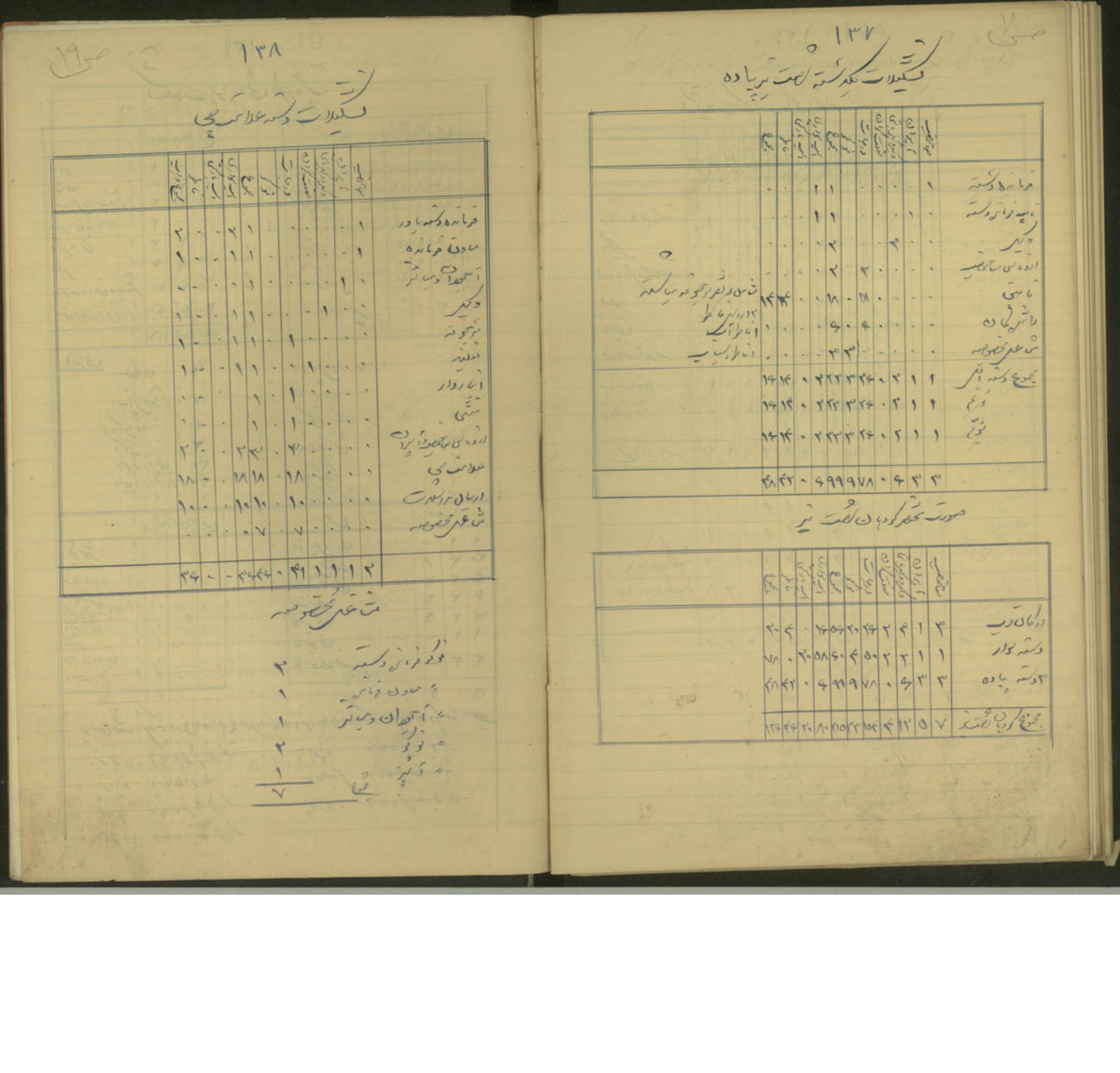
شاغلین مخصوصه

[illegible] نایب پوسکه	۲	نقاش	۱	[illegible]	۱
یاور	۲	جراح	۱	[illegible]	۴
نایب آجودان	۲	خیاط	۱	[illegible]	۴
آهنگران	۱	[illegible]	۱	[illegible]	۲
آشپز	۱	[illegible]	۱	[illegible]	۲

مجموع ۲۲

تشکیلات یک دسته [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
فرمانده نیم دسته	۱	.	.	.	.	.	۱	۲	.	.	۲
دیگر	.	.	۱	.	.	.	۱	۱	.	.	۱
اردوباشی محاسب	.	.	.	.	۱	.	۱	۱	.	.	۱
تعلیمه	.	.	.	۱	.	.	۱	۱	.	.	۱
باشی	.	.	.	.	۲۴	.	۲۴	۲۴	۱۰	.	۲۴
خدمات مخصوصه	.	.	.	.	.	۲	۲	.	.	.	.
نیم دسته اول	۱	-	۱	۱	۲۵	۲	۳۰	۲۹	۱۰	۰	۳۹
نیم دسته دوم	-	۱	۱	۱	۲۵	۲	۳۰	۲۹	۱۰	۰	۳۹
مجموع یک دسته	۱	۱	۲	۲	۵۰	۴	۶۰	۵۸	۲۰	۰	۷۸

تشکیلات یک دسته پیاده

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
فرمانده دسته	۱	.	.	.	-	-	۱	۱	.	.	.	
نایب فرمانده دسته	.	۱	.	.	-	-	۱	۱	.	.	.	
دیگر	.	.	۲	-	-	-	۲	.	.	.	.	
اردوهای ...	.	.	.	.	۳	.	۲	.	.	.	.	
ناسقی	.	.	.	.	۱۸	-	۱۸	.	.	۱۴	۱۴	[illegible]
...	.	.	.	.	۶	.	۶	.	.	.	۱	[illegible]
مشاغل مخصوصه	.	.	.	.	.	۳	۳	.	.	.	.	[illegible]
مجموع دسته ...	۱	۱	۲	.	۲۶	۳	۲۲	۲	.	۱۴	۱۴	
...	۱	۱	۲	.	۲۶	۳	۲۳	۲	.	۱۴	۱۴	
...	۱	۱	۲	.	۲۶	۳	۲۳	۲	.	۱۴	۱۴	
	۳	۳	۴	.	۷۸	۹	۹۹	۶	-	۴۲	۴۸	

صورت مختصر کودهای ...

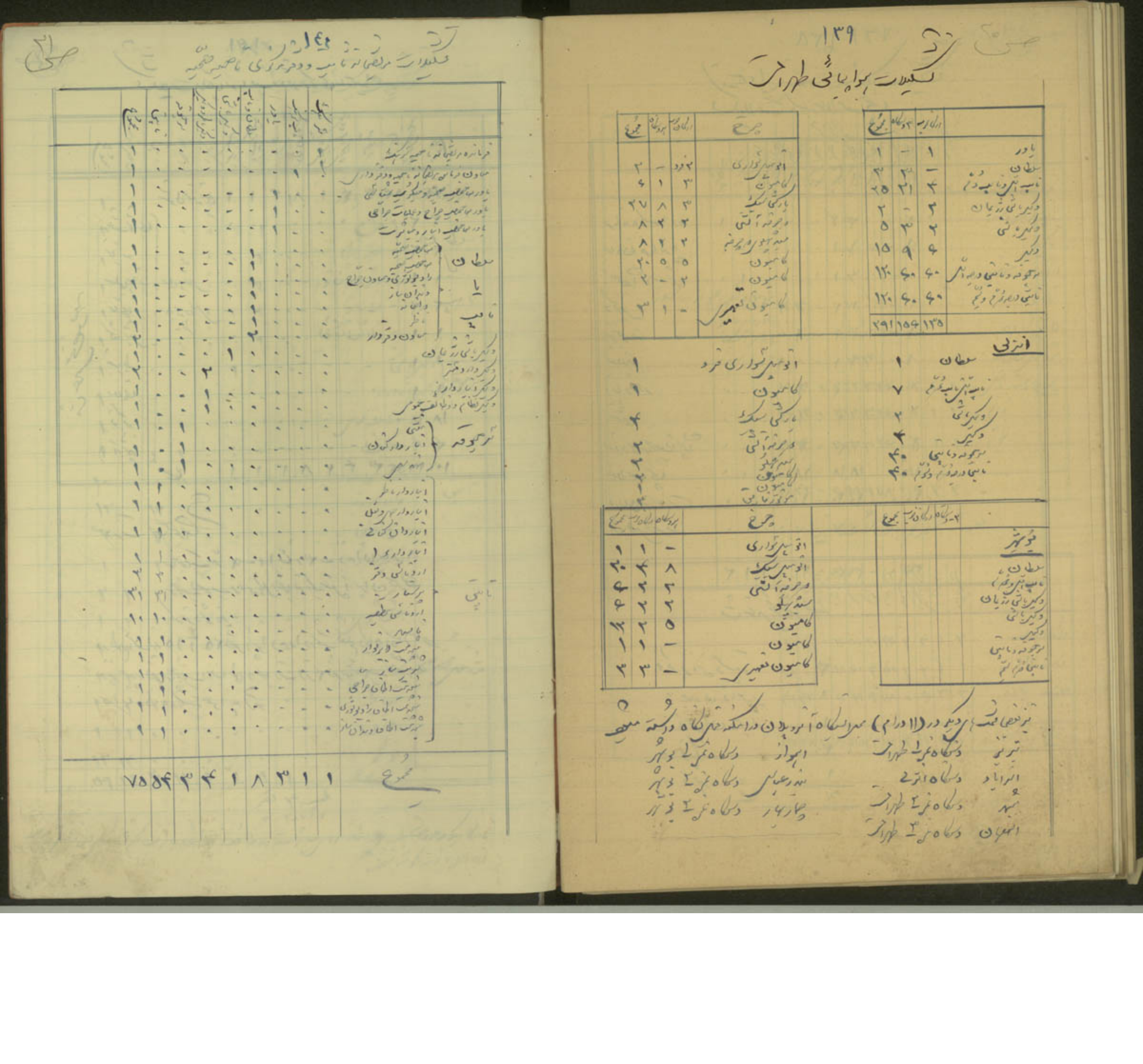
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
...	۳	۱	۴	۲	۲۴	۲۰	۵۶	۲۶	.	۴	۲۰
دسته سوار	۱	۱	۲	۲	۵۰	۴	۶۰	۵۸	۲۰	.	۷۸
۳ دسته پیاده	۳	۳	۶	.	۷۸	۹	۹۹	۶	.	۴۲	۴۸
مجموع ...	۷	۵	۱۲	۴	۱۵۴	۳۳	۲۱۵	۸۰	۲۰	۴۶	۱۴۶

تشکیلات دسته علاقه چی

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جمع	[illegible]	[illegible]	[illegible]
فرمانده دسته یاور	۱	.	.	.	.		۱	۲	.	-	۲
معاون فرمانده	۱	.	.	.	.	-	۱	۱	-	-	۱
...	.	۱	.	.	.	.	۱	.	.	-	-
دیگر	.	-	۱	.	-	-	۱	۱	.	-	۱
...	.	.	.	.	۱	-	۱	۱	.	-	۱
...	-	.	.	۱	.	.	۱	۱	-	-	۱
...	.	.	.	.	۱	.	۱		.	-	.
...	.	.	.	-	۱	.	۱		.	-	.
اردوهای مخصوص ...	.	.	.	.	۳	.	۳	۳	.	-	۳
علاقه چی	.	.	.	.	۱۸	.	۱۸	۱۸	.	-	۱۸
اربابان ...	.	.	.	.	۱۰	.	۱۰	۱۰	.	-	۱۰
مشاغل مخصوصه	-	.	.	.	۷	.	۷	.	.	.	.
	۲	۱	۱	۱	۴۱	.	۴۶	۳۶	-	-	۳۶

مشاغل مخصوصه

... دسته	۲
« معاون ...	۱
« ...	۱
« ...	۲
« ...	۱
مجموع	۷

تشکیلات هواپیمائی طهران

	افسران	درجه‌داران	جمع
یاور	۱	-	۱
سلطان	-	۳	۳
نایب اول و نایب دوم	۴	۲۱	۲۵
دیگر باشی رژه‌بیان	۲	-	۲
دیگر باشی	۲	۳	۵
دیگر	۶	۹	۱۵
سرجوخه و تابین درجه اول	۶۰	۶۰	۱۲۰
تابین درجه دوم و سوم	۶۰	۶۰	۱۲۰
	۱۳۵	۱۵۶	۲۹۱

جرح	[illegible]	پرواز	جمع
اتومبیل سواری	۲ فورد	-	۳
کامیون	۳	۱	۶
بارکش سبک	۳	۸	۲۷
موتور سیکلت	۲	۲	۸
[illegible]	۲	۲	۸
کامیون	۵	۵	۲۰
کامیون	۲	-	۲
کامیون تعمیر	-	۱	۳

انزلی

سلطان	۱
نایب اول نایب دوم	۷
دیگر باشی	۲
دیگر	۴
سرجوخه و تابین	۴۰
تابین درجه دوم و سوم	۴۰

اتومبیل سواری فورد	۱
کامیون	۹
بارکش سبک	۴
موتور سیکلت	۲
[illegible]	۲
کامیون	۲
کامیون	۱
[illegible]	۲

بوشهر

	۲-دستگاه	افسران	جمع
سلطان			
نایب اول و دوم			
دیگر باشی رژه‌بیان			
دیگر باشی			
دیگر			
سرجوخه و تابین			
تابین درجه سوم			

جرح	[illegible]	پرواز	جمع
اتومبیل سواری	-	۱	۱
اتومبیل سبک	۸	۴	۴۰
موتور سیکلت	۲	۲	۴
[illegible]	۲	۲	۴
کامیون	۵	۲	۲
کامیون	-	۱	۱
کامیون تعمیر	-	۳	۳

برای قسمت‌های دیگر در (۱۱ درام) مهر استگاه ۵ آبرو بلان در اسکله حیرتگاه دو شعبه مشهد

تبریز	دستگاه نمره ۱ طهران	اهواز	دستگاه نمره ۱ بوشهر
اصفهان	دستگاه ۵ انزلی	بندرعباس	دستگاه نمره ۲ بوشهر
مشهد	دستگاه نمره ۲ طهران	چهار بهار	دستگاه نمره ۲ بوشهر
[illegible]	دستگاه نمره ۳ طهران		

تشکیلات مرکزی نایب و دفتر مرکزی ناحیه صحیه

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جمع
فرمانده مرکزی ناحیه صحیه	۱	.	-	.	.	-	-	.	۱
معاون فرمانده مرکزی ناحیه و دفتر دار	.	۱	-	-	-	-	-	.	۱
یاور صاحب منصب [illegible]	.	.	۱	.	-	-	-	.	۱
یاور صاحب منصب جراح [illegible]	.	.	۱	.	-	-	-	.	۱
یاور صاحب منصب انبار [illegible]	.	-	۱	-	-	-	-	.	۱
سلطان یا نایب: صاحب منصب صحیه	.	-	.	۱	-	-	-	.	۱
صاحب منصب صحیه	.	-	.	۱	-	-	-	.	۱
[illegible] و معاون جراح	.	-	.	۱	-	-	-	.	۱
دندان‌ساز	.	-	.	۱	-	-	-	.	۱
[illegible]	.	-	.	۱	-	-	-	.	۱
ناظر	.	-	.	۱	-	-	-	.	۱
معاون دفتردار	.	-	.	۲	-	-	-	.	۲
دیگر باشی رژه‌بیان	.	-	.	.	۱	.	.	.	۱
دیگر دار دفتر	.	.	.	.	.	۳	.	.	۲
دیگر و انباردار	.	-	-	-	-	۱	-	-	۱
دیگر [illegible]	.	-	-	-	-	۱	-	.	۱
سرجوخه: [illegible]	.	.	.	.	.	.	۱	-	۱
سرجوخه: انباردار [illegible]	.	.	.	.	.	.	۱	-	۱
سرجوخه: [illegible]	.	.	.	.	.	.	۱	.	۱
تابین: انباردار ناظر	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: انباردار [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: انباردار [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: انبارداری ۱	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: اروپائی دفتر	.	.	.	.	.	.	.	۳	۳
تابین: پرستار	.	.	.	.	.	.	.	۳۱	۳۱
تابین: اروپائی طبیب	.	.	.	.	.	.	.	۱۰	۱۰
تابین: پاسبهار	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
تابین: [illegible]	.	.	.	.	.	.	.	۱	۱
مجموع	۱	۱	۳	۸	۱	۴	۳	۵۴	۷۵

تشکیلات [illegible] و دفتر مرکزی [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	مجموع
مشغول شعبه ۵	۱	۱	۳	۸	۱	۴	۳	۵۴	۰	۷۵
دارای عمل مخصوص: رختشوی	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۲
نجار	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۲
حلبی ساز (سال دارای [illegible])	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	۱
[illegible] (۳۵۰ [illegible])	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۲
کفاش	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	۱
خیاط	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	۱
سلمانی	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	۱
نوکر	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۸	۱۸
آشپز	-	-	-	-	-	-	-	-	۴	۴
مجموع	۱	۱	۳	۸	۱	۴	۳	۵۲	۳۲	۱۰۷

صورت صاحب منصبان

صاحب منصب صحیه ۹ - دواساز ۳ - دندان ساز ۱
در تحت [illegible] ایران [illegible]
[illegible]
در طهران از ۱۵ الی ۲۵ نفر ایرانی را در [illegible] تعلیم [illegible] دسته [illegible]
[illegible] از ۴ نفر صاحب منصب صحیه [illegible]
[illegible] دسته خواهد [illegible]

تشکیلات [illegible] صحیه [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	مجموع
فرمانده قسمت	۱	.	.	.	.	.	.	۱
سلطان یا نایب: جراح	.	۱	.	.	.	.	.	۱
[illegible]	.	۱	.	.	.	.	.	۱
[illegible]	.	۱	.	.	.	.	.	۱
دواساز	.	۱	.	.	.	.	.	۱
[illegible]	.	۱	.	.	.	.	.	۱
مترجم: دکتر [illegible]	-	.	۱	.	.	.	.	۱
دکتر دندان ساز	.	.	.	۱	.	.	.	۱
آسیی: وظایف عمومی	.	.	.	.	۱	.	.	۱
[illegible]	.	.	.	.	۱	.	.	۱
[illegible]	-	.	-	-	۱۰	۰		۱۰
[illegible]	.	.	.	.	.	۱۳		۱۳
[illegible]	.	.	.	.	.	۷		۷
[illegible]	.	.	.	.	.	۱		۱
شاغل عمل مخصوصه: آشپز	-	.	.	.	.	.	۲	۲
رختشوی	-	.	.	.	.	.	۱	۱
نجار	.	.	.	.	.	.	۱	۱
کفاش	.	.	.	.	.	.	۱	۱
خیاط	.	.	.	.	.	.	۱	۱
سلمانی	.	.	.	.	.	.	۱	۱
نوکر	.	.	.	.	.	.	۱۳	۱۳
مجموع	۱	۵	۱	۱	۱۲	۲۰	۱۹	۵۹

طبیب ۳ نفر
دواساز ۲

[illegible]

تشکیلات داخلیه مرکز ناحیه

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	مجموع
قریه مدیری	١	٠	٠	٠	٠	٠	١
وجوه امانات	٠	١	٠	٠	٠	٠	١
مفتش	٠	٠	١	٠	٠	٠	١
رئیس انبار	٠	٠	٠	١	٠	٠	١
انبار	٠	٠	٠	٠	٣	٠	٣
مأمورین مخصوص [illegible]	٠	٠	٠	٠	٠	١	١
[illegible]	٠	٠	٠	٠	٠	١	١
[illegible]	٠	٠	٠	٠	٠	٤	٤
مجموع	١	١	١	١	٣	٦	١٣

جدول نمره ١٠

تشکیلات [illegible] مرکز ناحیه

(ا) [illegible]

		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
احتیاط	٣	٠	٠	٠	٠	٠	٠
[illegible]	٠	٦	٢	٠	٠	٠	٠
[illegible]	٠	٦	٢	٠	٠	٠	٠
[illegible]	٠	٦	٢	٠	٠	٦	٠
[illegible]	٠	٢٤	٦	٠	٠	٠	٠
[illegible]	٣	٠	٠	١٢	٠	٠	٠
[illegible]	٠	٠	٠	٠	٢	٠	٤
	٦	٤٢	١٢	١٢	٢	٦	٤

[illegible] ١٢ [illegible]

ب [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
مکتب	٣	٤	٠	٠
احتیاط	٠	٠	١٢	٦
	٣	٤	١٢	٦

تشکیلات [illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	١	٠	٠	٠	٠	٠	
[illegible]	٠	٠	١	٠	٠	٠	
[illegible]	٠	١	٠	١	٠	٠	[illegible]
[illegible]	٠	١	٠	٠	٠	٠	
[illegible]	٠	١	٠	٠	٠	٠	
[illegible]	٠	١	٠	٠	٠	٠	
[illegible]	٠	١	٠	٠	٠	٠	
[illegible]	٠	١	٠	٠	٠	٠	[illegible]
[illegible]	٠	١	٠	٠	٠	٠	
مفتش	٠	٠	٠	١	٠	٠	
[illegible]	٠	٠	٠	٠	٠	١٢	
[illegible]	٠	٠	٠	١	٢	٠	
[illegible]	٠	٠	٠	٠	٠	٠	
مجموع	١	٧	١	١	٣	٢٠	

[illegible]

خطوط حمل و نقل و تدارکات جنگی [illegible] از [illegible]
[illegible] حاضر [illegible]

اسب بارکش

[illegible] سوار

آب	۶	مرد و مالی [illegible]
آلات [illegible]	۳	
آلات [illegible]	۳	
مهمات [illegible]	۱۵	
علامتچی	۴	
مجموع	۳۱	

لوازمات صحیه	۱ قاطر
[illegible]	۴ «
[illegible]	۲ «
مجموع	۷

از برای اداره جهت دسته [illegible]

[illegible] پیاده

آب	۱۳ قاطر	مرد و مالی [illegible]
آلات [illegible]	۴	
مجموع	۱۷	
آلات [illegible]	۴ قاطر	
مهمات	۲۰ «	
علامتچی	۵ «	
لوازمات صحیه	۱ «	
[illegible]	۵ «	
[illegible]	۳ «	
مجموع	۳۸	

از برای اداره جهت [illegible]

باطری توپخانه

گروهان توپ [illegible]

تقریباً ۶ راس قاطر که لازم است از اداره جهت [illegible] تهیه می‌شود
تقریباً ۷ راس قاطر که لازم است از اداره جهت [illegible] تهیه می‌شود

حمل و نقل لازمه [illegible] یک [illegible]
(برای باطری ۳۰ [illegible] توپ [illegible])

خطوط حمل و نقل

مهمات	۵ اسب بارکش	
علامتچی	۱ «	مرد و مالی [illegible]
آب	۲ «	
آلات [illegible]	۱ «	
آلات [illegible]	۱ «	
مجموع	۱۰ اسب بارکش	
[illegible]	۱ قاطر	
[illegible]	۱ «	
[illegible] ۱۵۰ [illegible]	۴ «	
[illegible] ۱۸۰ [illegible]	۱۸ «	
مهمات [illegible]	۳ «	
۱۵۰ [illegible]	۷ «	
۱۸۰ [illegible]	۵ «	
[illegible]	۳ «	
لوازمات [illegible]	۳ «	
	۴۲ قاطر	

خطوط [illegible] جهت دسته

ملحقات

[illegible]	۶ «
[illegible]	۵ «
مجموع	۵۳

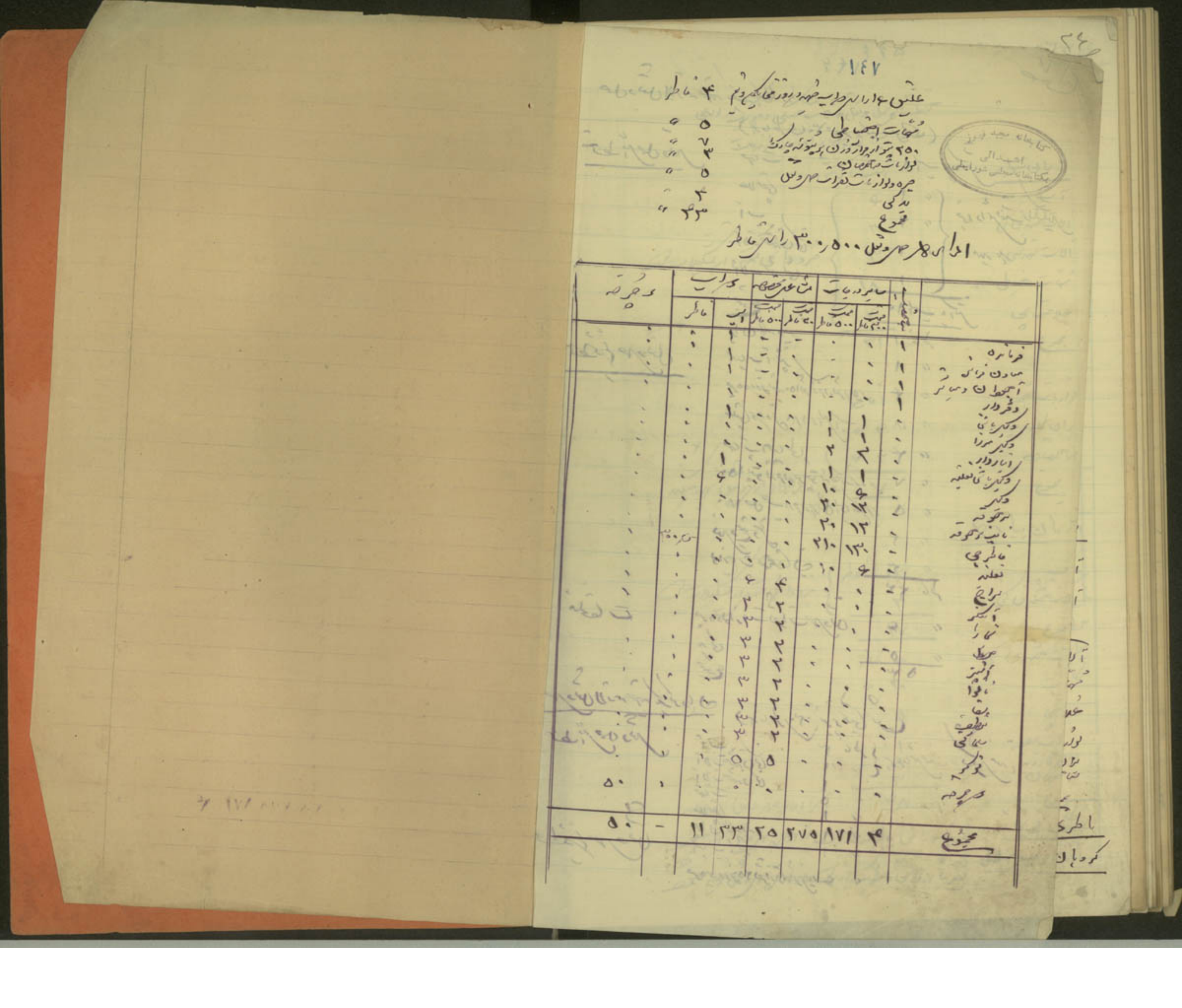
جهت حمل و نقل لازمه [illegible] گروهان

(برای باطری ۳۰ [illegible] توپ [illegible])

خطوط حمل و نقل

آب	۳ قاطر	[illegible]
آلات [illegible]	۱ «	
آلات [illegible]	۱ «	
مهمات	۵ «	
علامتچی	۱ «	
[illegible]		
[illegible]	۱ «	
[illegible] ۲۵ [illegible]	۶ «	

خطوط [illegible] جهت دسته

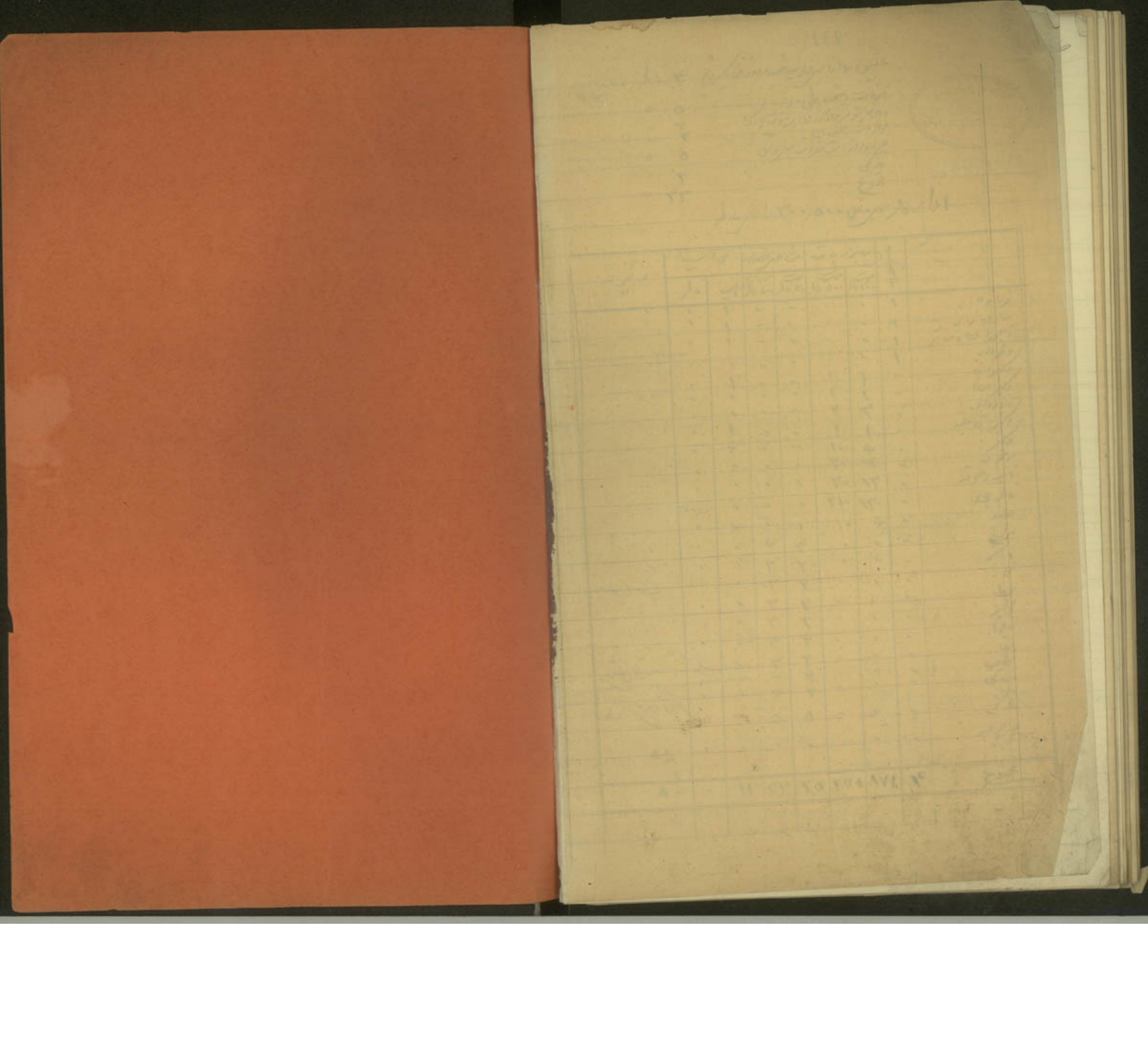

١٤٧

علیش ... [illegible]	٤ قاطر
[illegible]	٥ ״
٢٥٠ [illegible]	٧ ״
[illegible]	٣ ״
[illegible]	٥ ״
یدکی	٣ ״
مجموع	٣٣ ״

[illegible] ٣٠٠، ٥٠٠ [illegible] قاطر

		سایر دوابات		مشعل [illegible]		دواب		چرخه
						آت	قاطر	
فرمانده	١	١	.	-	-	١	.	.
معاون [illegible]	١	.	-	.	-	١	.	.
آجودان و سایر	١	.	-	.	-	١	.	.
دفتردار	١	.	-	.	-	١	.	.
دکتور [illegible]	.	١	١	.	.	١	.	.
دکتور میرزا	.	١	١	.	.	١	.	.
[illegible]	.	٢	٢	.	.	.	.	.
انباردار	.	١	١	.	.	١	.	.
دکتور [illegible] تعلیمه	.	٦	١٠	.	.	٦	.	.
دکتور	.	١٢	٣٠	.	.	.	.	.
[illegible]	.	١٢	٢٠	.	.	.	.	.
نایب [illegible]	.	١٣٠	٢١٠	.	.	.	٣٠٠	١
[illegible]	.	٦	١٠	.	.	.	.	.
تعلیمه	.	.	.	٤	٤	.	.	١
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	١
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٢	٣	.	.	.
[illegible]	.	.	.	٥	٥	.	.	.
[illegible]	.	.	.	.	.	٥	١	٥٠
مجموع	٤	١٧١	٢٧٥	٢٥	٣٣	١١	-	٥٠

٣٨٨٨
خطی